

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

Σ Υ Ν Ο Δ Ο Σ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΗ'

Τρίτη 12 Μαΐου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 12 Μαΐου 1998, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.10' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Παναγιώτη Καμμένο, Βουλευτή Β' Αθηνών, τα ακόλουθα:

"Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ, ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Τρικάλων ζητεί να ιδρυθεί και να λειτουργήσει Υπηρεσία Άμεσης Δράσης στα Τρίκαλα.

2) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ και ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Κοινότητα Ολυμπιάδας Χαλκιδικής καταγγέλλει την ανυπαρξία Μ.Π.Ε. και αδειών λειτουργίας στα μεταλλεία της Τ.Υ.Χ. HELLAS.

3) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ και ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η "ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Α.Ε." ιδιοκτήτρια του ΕΛΛΑΣ ΤΥ Σερρών, ζητεί να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της αναγκαστικής διακοπής της λειτουργίας της εξ' αιτίας του ότι οι φάκελοι, για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης – εγκατάστασης και λειτουργίας της κατατέθηκαν εκπρόθεσμα.

4) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Ζακύνθου καταγγέλλει ότι η επιχείρηση PARADISE Α.Ε. Ν.Μισιόδη στο Βασιλικό, στην προσπάθειά της να προωθήσει τα συμφέροντά της, έχει μετατρέψει το χώρο εργασίας σ' ένα επικίνδυνο εργοτάξιο όπου καταπατώνται τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων.

5) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Άριος Μεσσηνίας διαμαρτύρεται για την κατάργηση του ταχυδρομικού της γραφείου.

6) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μικρής Μαντίνειας και Άβιας Μεσσηνίας διαμαρτύρεται

για τις υψηλές τιμές που επιβάλλει η ΔΟΥ Καλαμάτας σε ακίνητα της περιοχής του.

7) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων – Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας του ανθρωπομετρικού εργαστηρίου του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου Θεσ/νίκης.

8) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων – Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας του ανθρωπομετρικού εργαστηρίου του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου Θεσ/νίκης.

9) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αρτέμιδος Αττικής ζητεί την άμεση μεταστέγαση του 1ου Δημοτικού Σχολείου του.

10) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Μύτικα Αιτωλ/νίας ζητεί τη μετατροπή του Ειρηνοδικείου Σολλίου σε μονομελές Πρωτοδικείο.

11) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Θέρμου και Περιχώρων Αιτωλ/νίας ζητεί να μην καταργηθούν οι ΑΣΠΕ.

12) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Κόνισκας Αιτωλ/νίας διαμαρτύρεται για τα υψηλά πρόστιμα που επέβαλε το ΙΚΑ σε ακίνητα της περιοχής της.

13) Η Βουλευτής Μαγνησίας κυρία ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το ΚΕΦΟ Καρπενησίου ζητεί την ίδρυση τμήματος κοπτικής – ραπτικής.

14) Η Βουλευτής Μαγνησίας κυρία ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Κλήματος Μαγνησίας ζητεί την ίδρυση και λειτουργία αγροτικού ιατρείου στην περιοχή της.

15) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η ΠΑΣΕΓΕΣ αναφέρεται στην σύνταξη από αυτήν εργασίας σχετικά με προτάσεις της για την έγκαιρη λήψη αποτελεσματικών μέτρων στον αγροτικό τομέα.

16) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλλήλων Οργανώσεων Ελλάδας ζητεί τη δημιουργία ομίλου Εμπορικής και Ιονικής με ενιαία διοίκηση για 5 τουλάχιστον έτη.

17) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλλήλων Οργανώσεων Ελλάδας ζητεί τη δημιουργία ομίλου Εμπορικής και Ιονικής με ενιαία διοίκηση για 5 τουλάχιστον έτη.

18) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί να ληφθούν υπόψη οι προτάσεις των φορέων Ιεράπετρας σχετικά με την υπαγωγή όλων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του Νομού Λασιθίου σε ενιαίο Δ.Σ.

19) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί την προμήθεια ασθενοφόρου στο Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών της Ιεράπετρας Κρήτης.

20) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί την επέκταση των φυλακών του δήμου Νεάπολης Λασιθίου.

21) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί τη χρηματοδότηση του Δήμου Νεάπολης του Νομού Λασιθίου για την εκτέλεση δημοσίων έργων στην περιοχή του.

22) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί την εύρυθμη λειτουργία του ταχυδρομείου της Κοινότητας Φούρνης του Νομού Λασιθίου.

23) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Διπλωματούχων Ξεναγών ζητεί τροποποίηση του εργασιακού καθεστώτος των μελών του.

24) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Διπλωματούχων Ξεναγών επισημαίνει τα εργασιακά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος.

25) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Θερινών Κινηματογράφων ζητεί την παράταση για μια τριετία του νόμου περί εμπορικών μισθώσεων ώστε να εξακολουθήσουν να λειτουργούν οι θερινοί κινηματογράφοι.

26) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Θερινών Κινηματογράφων ζητεί την παράταση για μια τριετία του νόμου περί εμπορικών μισθώσεων ώστε να εξακολουθήσουν να λειτουργούν οι θερινοί κινηματογράφοι.

27) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Θερινών Κινηματογράφων ζητεί την παράταση για μια τριετία του νόμου περί εμπορικών μισθώσεων ώστε να εξακολουθήσουν να λειτουργούν οι θερινοί κινηματογράφοι.

28) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Θερινών Κινηματογράφων ζητεί την παράταση για μια τριετία του νόμου περί εμπορικών μισθώσεων ώστε να εξακολουθήσουν να λειτουργούν οι θερινοί κινηματογράφοι.

29) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Θερινών Κινηματογράφων ζητεί την παράταση για μια τριετία του νόμου περί εμπορικών μισθώσεων ώστε να εξακολουθήσουν να λειτουργούν οι θερινοί κινηματογράφοι.

30) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συνταξιούχων του Εμπορικού Ναυτικού Κυκλάδων καταγγέλλει το ασφαλιστικό καθεστώς του Οίκου Ναύτου.

31) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΦΟΥΝΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μολών Λακωνίας ζητεί την επίλυση του προβλήματος διάθεσης της λεμονοπαραγωγής της περιοχής του.

32) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί χρηματοδότηση της εξυγίανσης και χωροταξικής αναμόρφωσης των αλυκών Ελούντας Κρήτης.

33) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΛΙΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχάλης Καρχιμάκης ζητεί διευκρινήσεις των νομοθετικών ρυθμίσεων των φορολογικών απαλλαγών βιομηχανικών και επιχειρηματικών περιοχών.

34) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με τα προβλήματα της ιατρικής περίθαλψης που αντιμετωπίζουν τα μικρά νησιά του Νομού.

35) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με τις διαδικασίες πρόσληψης δασοφυροσβεστών από την ΤΕΔΚ.

36) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Αετού του Νομού Μεσσηνίας ζητεί τη χορήγηση αποζημίωσης στους πληγέντες γεωργούς από την κακοκαιρία του Μαρτίου της περιοχής της.

37) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Δωδεκανήσου ζητεί την παράταση πέντε ετών στις ήδη λειτουργούσες με νόμιμη άδεια επιχειρήσεις ολικής εκμίσθωσης επιβατηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως άνευ οδηγού.

38) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Τεχνικό Περιφερειακό Τμήμα ΤΕΕ Δωδεκανήσου υποβάλλει προτάσεις για την Ε.Χ.Μ. Δοξιάδη για το τμήμα της που αφορά στους ΟΤΑ Επαρχείου Κω.

39) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Συνταξιούχων ΟΤΕ ζητεί την επανασύνδεση της σύνταξης των μελών του με το μισθό των εργαζομένων στον ΟΤΕ.

40) Η Βουλευτής Μαγνησίας κυρία ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Μαγνησίας ζητεί να ληφθούν μέτρα για την αντιπυρική προστασία του Νομού Μαγνησίας.

41) Η Πανελλαδική Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα των Ελαιοπαραγωγών με ψήφισμά της το οποίο κατέθεσε στον κύριο Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων ζητεί την λήψη μέτρων προστασίας, διάθεσης και διαμόρφωσης της τιμής του ελαιολάδου της φετινής παραγωγής.

Προσυπογράφει ο Βουλευτής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 4163/27-1-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 133/27-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4163/27-1-1998 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αθαν. Γιαννόπουλος, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Στο σχολικό συγκρότημα του 1ου, 2ου ΤΕΛ Λαμίας, ΤΕΣ Λαμίας, Εσπερινού ΤΕΛ Λαμίας και ΙΕΚ Λαμίας ασκούνται πρωί - μεσημέρι - βράδυ πάνω από 1.600 μαθητές. Το ΥΠΕΠΘ με έγγραφό του είχε προτρέψει να ορίσουν περισσότερους τομεάρχες, για αποδοτικότερη εκπαίδευση των μαθητών.

2. Ο Καθηγητής κ. Κόκκινος Μιλτιάδης κλ. ΠΕ3 από το έτος 1990 μέχρι το 1993 εργαζόταν 5 ώρες την εβδομάδα, κατά παράβαση όλων των Νόμων και της λογικής.

Ο προϊστάμενος της Δ/νσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Ν.Α. Φθιώτιδας όταν ανέλαβε το 1994 τη Δ/νση Δ.Ε., τον επέπληξε προφορικά και για πολλούς λόγους αλλά κυρίως για να μη δημιουργηθεί η εντύπωση κομματικών διώξεων και λόγω οικογενειακών προβλημάτων του δεν διέταξε Ε.Δ.Ε. αν και η απάντησή του ήταν απαράδεκτη και ανεπίτρεπτη, αφού του υπέδειξε να καλέσει σε απολογία τον προηγούμενο προϊστάμενο.

Από τότε κατά προτεραιότητα αποσπάται από το Γυμνάσιο Νέου Μοναστηρίου, όπου ανήκει οργανικά, στη Λαμία όπου είναι η έδρα της ΕΛΜΕ, κάνοντας χρήση του συνδικαλιστικού του δικαιώματος.

3. Ο Διευθυντής κ. Καλοδήμος Θωμάς μετετέθη δυσμενώς το 1987 από το Γυμνάσιο Ραχών στο Γυμνάσιο Αγ. Γεωργίου, όπου δεν υπηρέτησε ποτέ. Η δυσμενής μετάθεση έγινε έπειτα από έγγραφες αναφορές όλων των καθηγητών του Συλλόγου και με ομόφωνη απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Στις κρίσεις του έτους 1997 κρίθηκε από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο και τοποθετήθηκε στην πρώτη του προτίμηση.

4. Η καθηγήτρια κ. Τουμανίδου Συμέλα, απηλλάγη των καθηκόντων της ως Δ/ντρια του Γυμνασίου Ροδίτσας με ομόφωνη απόφαση του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

5. Ο εκπαιδευτικός κ. Κόκκινος Μιλτιάδης άσκησε τα καθήκοντά του από την έναρξη του σχολ. έτους 1997-98 μέχρι 8-9-1997.

Από τις 9-9-1997 δεν προσήρχετο προς άσκηση των καθηκόντων του όταν αυτό έγινε από τον προϊστάμενο της Δ/νσης Δ.Ε. αντιληπτό κλήθηκε περίπου στις 18-9-1997 να δώσει εξηγήσεις. Ο προϊστάμενος της Δ/νσης Δ.Ε. αφού τον επέπληξε του ανακοίνωσε ότι αποσπάται στο 1ο Λύκειο Λαμίας όπου έπρεπε την επομένη να αναλάβει υπηρεσία.

Ο κ. Κόκκινος ανέλαβε υπηρεσία στις 3-10-1997. Δημιούργησε ποικίλα προβλήματα στη λειτουργία του σχολείου λόγω αδικαιολόγητης καθυστέρησης ανάληψης υπηρεσίας.

Προσπάθησε επί πλέον να δημιουργήσει δυσμενείς κρίσεις για τη διοίκηση με τις καθημερινές εμφανίσεις του στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και μάλιστα στην τηλεόραση παρουσίαζε τον εαυτόν του θύμα μεγίστης αδικίας, επειδή αποσπάστηκε στο 1ο Λύκειο Λαμίας αντί του 1ου ΤΕΛ Λαμίας που επιθυμούσε.

Διατάχθηκε ΕΔΕ η οποία παραπέμφθηκε από τον προϊστάμενο στο ΠΥΣΔΕ επειδή το αδίκημα υπερβαίνει τις πειθαρχικές αρμοδιότητες του προϊσταμένου.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

2. Στην με αριθμό 4532/9-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 191/26-5-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 4532/9-2-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Πέτρος Κουνάλακης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Οικονομικών

καθορίστηκε αυξημένη αποζημίωση δρχ. 5.290 για τους εκπ/κούς της Β/θμιας Εκπ/σης που δίδαξαν υπερωριακά για τη συμπλήρωση του κανονικού προγράμματος και την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος αναπλήρωσης διδασκείας ύλης κατά το χρονικό διάστημα από 17.3.97 μέχρι 6.6.97.

Με βάση την απόφαση αυτή μεταφέρθηκαν πιστώσεις ύψους 1.189.424.000 δρχ. στη Νομαρχία Αθηνών για την πληρωμή των εκπ/κών Β/θμιας Εκπ/σης για τον παραπάνω σκοπό.

Επίσης με την αριθμ. ΙΒ/8458/3-11-97 πρότασή μας προς το Υπουργείο Οικονομικών (Γ.Λ.Κ.) ζητήθηκε συμπληρωματικά μεταξύ άλλων η μεταφορά πίστωσης 800.000.000 δρχ. από το κρατικό αποθεματικό στη Νομαρχία Αθηνών για την αποπληρωμή της αποζημίωσης υπερωριακής διδ/λίας των εκπ/κών της Νομαρχίας Αθηνών.

Το Υπουργείο Οικονομικών (Γ.Λ.Κ.) απάντησε με το αριθμ. 2078373/19.11.97 έγγραφό του ότι δεν είναι δυνατή η ικανοποίηση του αιτήματος αυτού καθόσον το αποθεματικό του Κρατικού Προϋπολογισμού έχει ήδη διατεθεί ή δεσμευθεί για την αντιμετώπιση απολύτως εκτάκτων ή ανελαστικών δαπανών.

Το θέμα συνεπώς θα πρέπει να αντιμετωπιστεί στα πλαίσια των πιστώσεων του προϋπολογισμού της Ν. Αθηνών του τρέχοντος έτους.

Τέλος με την κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Οικονομικών υπ' αριθμ. Γ2/1856/12-3-98, η οποία έχει ήδη σταλεί για δημοσίευση στο Εθνικό Τυπογραφείο ρυθμίζονται τα θέματα της Οργάνωσης της Ενισχυτικής Διδασκαλίας (Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης) μαθητών της Α' τάξης Λυκείου.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

3. Στις με αριθμό 4739/98, 4819/98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 210/26-3-98 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση των ερωτήσεων 4739/98 της Βουλευτού κ. Έλσας Παπδημητρίου και 4819/98 του Βουλευτή κ. Γ. Καρατζαφέρη σας γνωστοποιούμε τα εξής:

Η Κυβέρνηση σέβεται με συνέπεια την ανεξαρτησία των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ανεξάρτητη της δημόσιας αρχής, γι' αυτό ουδέποτε έχει ασκήσει κριτική σε πράξη του Ε.Σ.Ρ. ούτε έχει παρέμβει με οποιονδήποτε τρόπον στο έργο του.

Πρώτον, για να τονίσει την αυτοδυναμία του οργάνου έχει ενισχύσει την υλική υποδομή παρέχοντάς του νέο κτίριο και αυξάνοντας σημαντικά τον προϋπολογισμό του. Επίσης, η διαδικασία για την πρόσληψη του κατάλληλου επιστημονικού προσωπικού έχει ολοκληρωθεί ως προς τους συμβασιούχους εργασίας, ενώ αναμένεται πολύ σύντομα να περατωθεί για τους συμβασιούχους έργου και για το μόνιμο επιστημονικό προσωπικό (στην τελευταία περίπτωση εμπλέκεται άμεσα το Α.Σ.Ε.Π.).

Δεύτερον, για να ασκήσει τον επιβαλλόμενο από το νόμο έλεγχο νομιμότητας των πράξεων του Ε.Σ.Ρ. Ο έλεγχος αυτός περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του νόμου και δεν αφορά την επιλογή της κυρώσεως από το Ε.Σ.Ρ.

Ειδικότερα, για την περίπτωση της δημοσιογράφου κας Μαλβίνας Χαριτοπούλου που θίγεται στις δύο ερωτήσεις, υπενθυμίζω ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία εφαρμόζεται η διαδικασία επανόρθωσης κατά την οποία ο Υπουργός Τύπου & ΜΜΕ δεν ασκεί καμία παρέμβαση ούτε στην αρχή ούτε στο τέλος της διαδικασίας αυτής. Το Ε.Σ.Ρ. επιλαμβάνεται της αιτήσεως του ιθιγομένου πολίτη και αποφαινεται για το εάν υπάρχει πεδίο επανόρθωσης ή όχι υποδεικνύοντας ταυτόχρονα και τον τρόπο επανόρθωσης.

Τέλος, οφείλω να υπογραμμίσω πως η αξιοπιστία των μελών του ΕΣΡ δεν διασφαλίζεται από όσους αναζητούν επιμόνως κομματική επιρροή σε κάθε απόφαση των μελών του ΕΣΡ βαπτίζοντας ταυτόχρονα τα πρόσωπα αυτά "εκπροσώπους" κομμάτων, παραγνωρίζοντας ότι πρόκειται για πρόσωπα που

απλώς υπεδείχθησαν από συγκεκριμένα κόμματα, ενεργούν όμως ως ανεξάρτητες προσωπικότητες και διασφαλίζονται με εγγυήσεις προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Πι-
στεύω δε ότι εάν κανείς εξετάσει τον τρόπο ψηφοφορίας των μελών του ΕΣΡ καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της ανεξάρτητης αυτής αρχής θα διαπιστώσει ότι τα μέλη ενεργούσαν και ενεργούν ανέκαθεν με υπευθυνότητα και ανεξαρτησία σταθμίζοντας τη στάση τους ανεξάρτητα από οποιαδήποτε "κομματική γραμμή".

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΑΣ

4. Στην με αριθμό 4928/20-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1127/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

"Ι. Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 4928/20.2.1998 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ν. Τσιαρτσιώνης σχετικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

ΙΙ. Το καλοκαίρι του 1995 ο Ο.Π.Ε. σχεδίασε και έθεσε σε εφαρμογή, σε συνεργασία με τους οικείους κλαδικούς Συνδέ-
σμούς, ολοκληρωμένο πρόγραμμα προβολής και προώθησης του Ετοίμου Ενδύματος στη Γερμανία διάρκειας 2,5 ετών (Ιούλιος '95-τέλος '97).

Βασικό στοιχείο του προγράμματος αυτού αποτελούσε η συμμετοχή, με ειδικό περιπτερο, στην κορυφαία για το ένδυμα Έκθεση CPD που διοργανώνεται δύο φορές το χρόνο (άνοιξη/φθινόπωρο) στο Ντίσελντορφ.

Όπως μας γνωρίσε η Διοίκηση του ΟΠΕ, για την κατασκευή του περιπτέρου αυτού τηρήθηκαν με προσήλωση οι διαδικα-
σίες, που προβλέπονται (απόφαση Δ.Σ.) καθώς και ο "Κανονισμός του Ο.Π.Ε., για ανάθεση έργου και παροχή υπηρεσιών" που προβλέπει την απ' ευθείας ανάθεση όταν "για τεχνικούς ή καλλιτεχνικούς λόγους το έργο ή οι υπηρεσίες παρέχονται μόνο από ορισμένο ανάδοχο". Στην προκειμένη περίπτωση οι ειδικοί λόγοι ανάθεσης τέθηκαν από την έχουσα την ευθύνη για την εκτέλεση και αποτελεσματικότητα του Προγράμματος Διαφημιστική Εταιρεία, η οποία υπέδειξε για την σχεδίαση και κατασκευή του περιπτέρου τη Γερμανική Εταιρεία STEINER, στην οποία και έγινε η ανάθεση.

Με βάση τα ανωτέρω και δεδομένου ότι η υπόθεση βρίσκεται στο στάδιο της δικαστικής διερεύνησης και μέχρι την ολο-
κλήρωση της διαδικασίας αυτής, το ΥΠ.ΕΘ.Ο. δεν προτίθεται να παρέμβει καθ' οποιοδήποτε τρόπο ή να λάβει οποιοδήποτε διοικητικό μέτρο κατά της Διοίκησης του Ο.Π.Ε.

Ο Υφυπουργός
ΑΛ. ΜΠΑΛΤΑΣ

5. Στην με αριθμό 5113/25-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1417/24-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην υπ' αριθμ. πρωτ. 5113/25-2-98 ερώτηση του Βουλευτή κ. Α. Φούσα, που πρωτοκολλήθηκε στο Υπουργείο μας με αρ. επ. 579/26-2-98, σας γνωρίζουμε ότι:

1. Η Δ/νση Δημ. Υγείας της Νομ/κής Αυτ/σης Ιωαννίνων αφενός ενημέρωσε αμέσως το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας για την εμφάνιση των δύο (2) κρουσμάτων μηνιγγίτιδας, αφετέρου προέβη στη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων σε συνεργασία με την αρμόδια Δ/νση Δημόσιας Υγιεινής του Υπουργείου μας.

2. Το Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Μηνιγγίτιδας έχει επανει-
λημμένα εκδώσει σχετικό ενημερωτικό φυλλάδιο, το οποίο διανέμεται από όλες τις υπηρεσίες υγείας της χώρας, προκειμένου το κοινό να είναι ενημερωμένο για το τι είναι η μηνιγγίτιδα και ποιοι οι τρόποι πρόληψής της. Οσάκις δε κρίνεται αναγκαίο, το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας δεν παραλείπει να ενημερώσει το κοινό δια των Μ.Μ.Ε. μέσω του Γραφείου Τύπου και της Γεν. Δ/νσης Δημ. Υγείας του Υπουργείου καθώς και του Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Μηνιγγίτιδας. Σχετικά δε με την ενημέρωση σε τοπικό επίπεδο

αρμόδιες είναι οι Δ/νσεις Υγείας των Νομ/κών Αυτ/σεων. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη Δ/νση Δημόσιας Υγείας της Νομ/κής Αυτ/σης Ιωαννίνων, σε εφαρμογή σχετικών εγκυκλίων μας, έχει επανειλημμένα προβεί σε ενημέρωση σχολείων και μαθητικών εστιών, πριν ή παρουσιασθεί πρόβλημα.

3. Το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας -ιδιαίτερα ευαίσθητο-
ποιημένο σε θέματα Δημόσιας Υγείας- για την αντιμετώπιση προβλημάτων όπως και η μηνιγγίτιδα, έχει πρόσφατα συστήσει και ήδη λειτουργεί το Εθνικό Κέντρο Επιδημιολογικής Παρα-
κολούθησης και Παρέμβασης, το οποίο σε συνεργασία με τη Δ/νση Δημόσιας Υγιεινής του Υ.Υ.Π. και των Δ/σεων Υγείας των Νομ/κών Αυτ/σεων θα καταγράφει και θα επιλύει τα προβλήματα εν τη γενέσει τους.

Πρέπει πάντως να τονισθεί ότι η φύση της μηνιγγιδοκοκ-
κικής μηνιγγίτιδας καθώς και τα μέτρα πρόληψής της είναι τέτοια που κάποια κρούσματα μηνιγγίτιδας είναι αναμενόμενα -ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες- όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η προσπάθεια δε του Υπουργείου σε συνεργασία με όλες τις Υπηρεσίες Υγείας της χώρας εστιάζεται κυρίως στην πρόληψη αναγνώριση των συμπτωμάτων της νόσου για την έγκαιρη έναρξη και επιτυχή εφαρμογή της ενδεδειγμένης θεραπείας.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜ. ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ

6. Στην με αριθμό 5134/25-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 550/23-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Αναφερόμενοι στην 5134/25.2.1998 ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Γ. Σούρλας και αφορά θέματα φτώχειας και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη σας ενημερώνουμε τα εξής:

1. Απογραφή των ατόμων που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης δεν έχει γίνει. Ωστόσο οι διευθύνσεις και τα τμήματα κοινωνικής πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, γνωρίζουν τα προβλήματα των κατοίκων ευθύνης τους, τους ενημερώνουν για τα εφαρμοζόμενα προγράμματα και εφ' όσον εμπίπτουν σε κάποια από αυτά τους εντάσσουν.

2. Ελάχιστο εισόδημα για να ενταχθεί κάποιος στην κοινωνική προστασία που προβλέπεται από το Ν.Δ. 57/73 δεν έχει καθορισθεί. Αντίθετα, οι διατάξεις του Νομοθετικού Διατάγματος έχουν σαν στόχο την εξατομίκευση κάθε περι-
πτώσης ώστε η έννοια της φτώχειας να συνδυάζεται αφ' ενός με τις ιδιαίτερες οικονομικές και οικογενειακές συνθήκες των ατόμων και αφ' ετέρου με τη φύση και το είδος της συγκεκριμένης ανάγκης για την οποία μπορεί ο ενδιαφερόμε-
νος να τύχει κοινωνικής προστασίας μέσα από το σχετικό πρόγραμμα.

3. Από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού επιχο-
ρηγήθηκε ο Λογαριασμός Α κοινωνικών βοηθειών διαφόρων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων για τα κάτωθι έτη ως εξής:

Οικονομικό έτος 1995: Εγκρίθηκε πίστωση 240.000.000 δρχ. η οποία διαμορφώθηκε σε 4.494.000.000 δρχ. λόγω των σεισμών και πλημμύρων που έπληξαν τις Νομαρχιακές Αυτο-
διοικήσεις Γρεβενών, Κοζάνης, Αχαΐας, Φωκίδας, Βοιωτίας και Αττικής.

Για βοηθήματα σε οικονομικά αδυνάτους εδόθησαν μετά από κοινωνική έρευνα 20.200.000 δρχ. στις εξής Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις:

- Κερκύρας 600.000
- Πέλλας 2.000.000
- Ημαθίας 5.000.000
- Ηρακλείου 100.000
- Ροδόπης 1.500.000
- Μαγνησίας 3.000.000
- Πειραιά 8.000.000

Οικονομικό έτος 1996: Εγκρίθηκε πίστωση 300.000.000 δρχ. η οποία διαμορφώθηκε σε 970.000.000 δρχ. λόγω των σεισμών και πλημμύρων που έπληξαν τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Δωδεκανήσου, Χαλκιδικής, Ιωαννίνων και Αττικής.

1. Για βοηθήματα σε οικονομικούς αδύνατους εδόθησαν μετά από κοινωνική έρευνα 21.000.000 δρχ. στις εξής Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις:

- Δωδ/νήσου	2.000.000
- Ροδόπης	5.000.000
- Ξάνθης	2.000.000
- Έβρου	12.000.000

2. Εδόθησαν 25.000.000 δρχ. στον Ε.Ε.Σ. προκειμένου να υλοποιηθεί πρόγραμμα σίτισης ηλικιωμένων και οικονομικά αδυνάτων σε συνεργασία με το Υπουργείο μας σύμφωνα με τα αριθ. Π3/1267/8.4.96 και Π3/2904/18.7.96 έγγραφα της Δ/νσης Κοινωνικής Εργασίας και Πρόνοιας, τα αριθ. ΔΥ5α/4007/1.4.96, ΔΥ5α/9347/26.7.96 έγγραφα της Δ/νσης Οικονομικού του Υπουργείου μας, καθώς και τα αριθ. 2026793/13.5.96 και 2053500/5.8.96 έγγραφα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Οικονομικό έτος 1997. Εγκρίθηκε πίστωση 300.000.000 δρχ. η οποία διαμορφώθηκε σε 938.000.000 δρχ. λόγω των πλημμύρων που έπληξαν τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Κορινθίας, Αργολίδας, Αιτωλοακαρνανίας, Τρικάλων, Φωκίδας, Ροδόπης, Βοιωτίας, Ευρυτανίας και Χίου.

Για βοηθήματα σε οικονομικά αδυνάτους εδόθησαν κατόπιν κοινωνικής έρευνας 18.000.000 δρχ. στις εξής Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις:

- Ροδόπης	3.000.000
- Μαγνησίας	5.000.000
- Ευβοίας	5.000.000
- Άρτας	5.000.000

4. Δεν έχει ληφθεί καμία απόφαση για σύσταση προς τη χώρα μας, από το Συμβούλιο της Ευρώπης, για μη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 13. Τα δε αρνητικά πορίσματα της Επιτροπής Ανεξαρτήτων Εμπειρογνομόνων έχουν αναβληθεί μετά τις εξηγήσεις που δόθηκαν με τις εθνικές εκθέσεις.

Όσον αφορά τις τροποποιήσεις, αναθεωρήσεις ή συμπληρώσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη σας ενημερώνουμε τα παρακάτω:

- Πρωτόκολλο τροποποίησης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη 1991. Με το ν. 2422/1996 (Φ.Ε.Κ. 144 Τ.Α.) κυρώθηκε το πρωτόκολλο τροποποίησης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη που υπογράφηκε στο Τορίνο στις 21 Οκτωβρίου 1991 και το οποίο αναφέρεται σε διαδικαστικού χαρακτήρα θέματα όπως: η κοινοποίηση των αντιγράφων των εκθέσεων και παρατηρήσεων, η εξέταση των εκθέσεων και σε θέματα σχετικά με τη σύνθεση της Επιτροπής Ανεξαρτήτων Εμπειρογνομόνων της λειτουργίας της Κυβερνητικής Επιτροπής, της Επιτροπής Υπουργών και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης.

- Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης 1996. Υιοθετήθηκε στις 3 Απριλίου 1996 και άνοιξε για υπογραφή στις 3 Μαΐου 1996. Μέχρι σήμερα έχει υπογραφεί από 11 κράτη-μέλη μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, ενώ δεν έχει επικυρωθεί ακόμα από κανένα κράτος.

- Πρόσθετο πρωτόκολλο στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη 1998. Έχει υπογραφεί από την Ελλάδα και έχει ξεκινήσει από το ΥΠ.ΕΞ. η διαδικασία για την κύρωση.

- Πρόσθετο πρωτόκολλο στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη το οποίο προβλέπει Μηχανισμό Συλλογικών Καταγγελιών 1995. Έχει ξεκινήσει από το ΥΠ.ΕΞ. η διαδικασία για την υπογραφή και την κύρωση.

- Στο πλαίσιο της Κυβερνητικής Επιτροπής έχει ξεκινήσει με σύσταση ομάδας εργασίας η αναμόρφωση του ερωτηματολογίου βάσει του οποίου συντάσσονται οι εθνικές εκθέσεις και το οποίο θα ισχύσει μέχρι τη θέση σε ισχύ του νέου αναθεωρημένου Χάρτη και αντίστοιχα του νέου ερωτηματολογίου, αφού υπάρξει ο απαραίτητος αριθμός επικυρώσεων. Η υιοθέτηση του νέου ερωτηματολογίου από την Κυβερνητική Επιτροπή και την Επιτροπή των Υπουργών αναμένεται να γίνει μέσα στο 1998.

Ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας στις Συνόδους της Κυβερνητικής Επιτροπής, όταν εξετάζονται θέματα που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου

συμμετέχει από το 1995 ο κ. Αντώνης Λαναράς, ειδικός επιστήμων Διεθνούς Δικαίου ο οποίος υπηρετεί στη Δ/νση Διεθνών Σχέσεων και τα τυπικά ουσιαστικά του προσόντα είναι αυτά που απαιτούνται για το ειδικό επιστημονικό προσωπικό.

Σχετικά με τα στοιχεία που το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας υπέβαλε στο πλαίσιο των εθνικών εκθέσεων παραπέμπουμε στις δύο εθνικές εκθέσεις (7η και 8η) οι οποίες και επισυνάπτονται.

Ο Υφυπουργός
Θ. ΚΟΤΣΩΝΗΣ"

7. Στην με αριθμό 5150/26-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 305/27-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 5150/26-2-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Λεωτ. Ι. Παπανικολάου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Σχολική Επιτροπή σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Δ4/355/2-6-94 (ΦΕΚ τ Β' 506/94) κοινή Υπουργική Απόφαση, για κάθε κυλικείο, συγκροτεί Επιτροπή Ελέγχου λειτουργίας του κυλικείου, έργο της οποίας είναι, ο έλεγχος της ομαλής λειτουργίας του κυλικείου και η διάθεση από αυτό των προβλεπομένων και οριζομένων από τις ισχύουσες αποφάσεις, ειδών.

Η διάθεση προϊόντων μη προβλεπομένων από τις σχετικές αποφάσεις απαγορεύεται αυστηρά.

Η Επιτροπή ελέγχου πιστοποιεί κάθε παράβαση και μπορεί να εισηγείται στην Σχολική Επιτροπή και την καταγγελία της σύμβασης.

Ειδικότερα, όπως μας πληροφόρησε η Δ/νση Π/βάθμιας Εκπ/σης της Ν.Α. Μεσσηνίας:

1) Πραγματοποιούνται υγειονομικοί έλεγχοι αυτεπάγγελα στα σχολεία από τα υγειονομικά όργανα του νομού.

2) Οι εκθέσεις του Υγειονομικού ελέγχου κοινοποιούνται στη Δ/νση του σχολείου που έγινε ο έλεγχος.

3) Το περιεχόμενο της έκθεσης δύναται να λάβει γνώση κάθε ενδιαφερόμενος πολίτης ή φορέας, απευθυνόμενος στην αρμόδια Δ/νση Υγείας της ΝΑΜ.

4) Σε κάθε κυλικείο και σε εμφανές μέρος με ευθύνη των κυρίων Δ/ντών των σχολείων έχει αναρτηθεί ο κατάλογος των εγκεκριμένων προϊόντων που πρέπει να διατίθενται από τα κυλικεία, όπως ορίζει η Α2γ/οικ. 2087/9-5-89 κοινή υπουργική απόφαση.

5) Σε κάθε σχολική μονάδα από την αρχή του σχολικού έτους έχει προσληφθεί καθαρίστρια η οποία επιμελείται σε καθημερινή βάση του καθαρισμού των αιθουσών διδασκαλίας, κοινοχρήστων χώρων και προαυλείου.

6) Κατά το τρέχον σχολικό έτος και μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει καμία καταγγελία από κανένα πολίτη ή φορέα σχετικά με το αντικείμενο του θέματος στην ανωτέρω υπηρεσία.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

8. Στην με αριθμό 5178/26-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 10705/20-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 5178/26-2-98 ερώτηση που κατέθεσε σε σας ο Βουλευτής κ. Βύρων Πολύδωρας και η οποία αφορά στοιχεία για επιχειρήσεις, οι οποίες εποπτεύονται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο μας εποπτεύει την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.), την Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ) από κοινού με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ και τη Δημοτική Επιχείρηση Φωταερίου Αθηνών (ΔΕΦΑ).

Σας γνωρίζουμε επίσης ότι από 1-1-1994 και εντεύθεν δεν έχουν συσταθεί άλλες επιχειρήσεις υπό την εποπτεία του

Υπουργείου μας.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία τα οποία ζητούνται από το Υπουργείο μας στην ανωτέρω σχετική ερώτηση σας διαβιβάζουμε τα κάτωθι:

1.- Το 3241/9-3-1998 έγγραφο της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.).

2.- Το Π.Δ.1192/16-3-1998 έγγραφο της ΕΥΔΑΠ.

Επίσης σας γνωρίζουμε ότι με τα αριθ. 8518/5-3-1998 και το 10284/18-3-1998 έγγραφα μας ζητήσαμε στοιχεία από τη Δημοτική Επιχείρηση Φωταερίου Αθηνών, η οποία μέχρι τώρα δεν μας διαβίβασε τα στοιχεία αυτά.

Μόλις τα στοιχεία αυτά περιέλθουν στην Υπηρεσία μας θα σας τα διαβιβάσουμε αρμοδίως.

Ο Υφυπουργός
Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

Σημ.: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

9. Στην με αριθμό 5200/28-2-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7355/20-3-98 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην αρ. 5200/28-2-98 ερώτηση, που κατέθεσε στην Βουλή ο Βουλευτής κ. Λευτέρης Παπανικολάου, σχετικά με παράταση παραμονής υπεραριθμίων γιατρών σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι ειδικευόμενοι γιατροί μπορεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1609/86 να παραμένουν στα νοσοκομεία και μετά την ολοκλήρωση του χρόνου άσκησης τους σ'αυτά, εφόσον αναμένουν σειρά διορισμού σε άλλο νοσοκομείο για συνέχιση της άσκησης τους. Από την έναρξη ισχύος του νόμου καίτοι δεν προβλέπονται θέσεις υπεράριθμων στα νοσοκομεία, οι γιατροί παραμένουν με την προϋπόθεση ότι δεν έχει υπερκαλυφθεί ο αριθμός των προβλεπόμενων θέσεων ειδικευόμενων βοηθών.

Στο Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Καλαμάτας έχουν συσταθεί 36 θέσεις ειδικευόμενων βοηθών εκ των οποίων είναι καλυμμένες 30 (24 ειδικευόμενοι και 6 με παράταση ν. 1609/86).

Στους γιατρούς εγκρίνεται 6μηνη παράταση παραμονής και ανανεώνεται αυτή πριν από την λήξη της, εάν υπάρχουν κενές θέσεις και υποβληθεί δια του νοσοκομείου στην υπηρεσία μας σχετικό αίτημα.

Από όσα προαναφέραμε ο αριθμός των θέσεων στο Νομ. Γεν. Νοσ/μείο Καλαμάτας επιτρέπει την παράταση παραμονής ειδικευόμενων γιατρών με τις διατάξεις του ν. 1609/86 και δεν τίθεται θέμα μη ικανοποίησης αιτήματος γιατρού, που το νοσοκομείο θα προτείνει.

Ο Υπουργός
Κ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ"

10. Στην με αριθμό 5205/3-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 261/23-3-98 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην αριθμ. 5205/03.03.98 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αντώνιου Φούσα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η παραχώρηση της προσωρινής χρήσης ακινήτου (οδός 'Αρεως, αρ.7) στον Σύνδεσμο Γυναικών Ηπείρου για την εγκατάσταση των γραφείων του έγινε από το ΥΠ.ΠΟ. με τον όρο το ακίνητο να είναι στη διάθεση της Υπηρεσίας μόλις το χρειασθεί. Ο όρος αυτός αναγράφεται ρητά στη σχετική απόφαση παραχώρησης, όπως γίνεται συνήθως στις περιπτώσεις αυτές. Η πραγματική χρήση του κτιρίου δεν ήταν δυνατή επειδή αυτοί στους οποίους παρέχωρείτο κατά καιρούς η χρήση αδυνατούσαν να ανταπεξέλθουν στη δαπάνη άμεσης αποκατάστασης του κτιρίου (οι εργασίες δεν εντάχθηκαν ποτέ σε πρόγραμμα του Β' ΚΠΣ), ενώ η μακρόχρονη διαδικασία διοικητικής αποβολής των χρηστών των καταστημάτων του ισογείου (που πρόσφατα ολοκληρώθηκε) καθιστούσε αδύνατη την εκτέλεση εργασιών.

Το κτίριο προσφέρεται για την επέκταση των γραφείων της ΚΑ' ΕΠΚΑ (ΥΑ ΥΠΠΟ/ ΑΠΑΛΛ/Φ135/63403/1298/9.12.97), καθώς υπάρχει δυνατότητα εξασφάλισης της εσωτερικής επικοινωνίας των χώρων του με εκείνους του όμορου γειτονικού κτιρίου (επί των οδών Επαμεινώνδα 10 και 'Αρεως στην Πλάκα) στο οποίο στεγάζεται η Εφορεία αυτή.

Ο Υπουργός
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ"

11. Στην με αριθμό 5227/98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 216/27-3-98 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 5227/98 του Βουλευτή κ. Β. Πολύδωρα, σας γνωστοποιούμε τα εξής:

1. Υπό την εποπτεία του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ τελούν τα εξής Ν.Π.Ι.Δ.:

α. Η "ΕΡΤ-Α.Ε." (Ν. 1730/1987), β. το "Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων Α.Ε." (Π.Δ. 149 - ΦΕΚ Α' 100/4.7.1994), γ. το "Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων Α.Ε." (Π.Δ. 150 - ΦΕΚ Α' 101/4.7.1994) και δ. το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων, το οποίο αναδιοργανώθηκε με το Π.Δ.172/1994 (ΦΕΚ Α' 108).

2. Ως προς τα ερωτήματα 3 και 4 επιτρέψτε μας να επισυνάψουμε τα υπ' αριθμ. πρωτ. 215/23.3.98, 1749/17.3.98, 2785/20.3.98 και 173/20.3.98 έγγραφα -των Ν.Π.Ι.Δ. που προαναφέρθηκαν (ΕΡΤ-Α.Ε., ΜΠΕ-ΑΕ, ΑΠΕ-ΑΕ και ΙΟΜ αντίστοιχα)- τα οποία απευθύνονται στο Υπουργείο τύπου και ΜΜΕ και στα οποία αναλύονται-απαντώνται τ' αναφερόμενα στα εν λόγω ερωτήματα ζητήματα.

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ"

Σημ.: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

12. Στην με αριθμό 5229/4-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 202/23-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της αριθμ. 5229/4-3-98 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Παναγ. Σκανδαλάκης και σε συνέχεια του (2) σχετικού, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Η επισυναπτόμενη στην ερώτηση 5229/4-3-98 επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών του Καναδά (Enquiries and Adjustment Division) με ημερομηνία 17/11/97, αναφέρει ότι δεν υφίσταται Φορολογική Σύμβαση ή Διμερής Συμφωνία (no Tax Treaty or Bilateral Agreement) μεταξύ Ελλάδας και Καναδά, και ότι δεν έχουν καμία πληροφορία ότι αναμένεται σχετική διευθέτηση του θέματος και όχι ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί διαπραγματεύσεις.

2. Επί του θέματος αυτού επισημαίνουμε ότι οι τελευταίες διαπραγματεύσεις έλαβαν χώρα στην Οττάβα τον Ιούνιο 1997 (9-10/6/97) μεταξύ των αρμόδιων Υπηρεσιών των Υπουργείων Οικονομικών των δύο Χωρών. Συγκεκριμένα:

- Από πλευράς Ελλάδας: η Γενική Διεύθυνση Φορολογίας - Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος - Τμήμα Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας.

- Από πλευράς Καναδά: Department of Finance -Tax Treaty Section-Tax Legislation Division. Προφανώς η ως άνω Αρχή του Καναδά δεν έχει ενημερώσει σχετικά την Υπηρεσία (Enquiries and Adjustment Division), η οποία έστειλε την προαναφερόμενη επιστολή (17/11/97).

3. Η Ελληνική Αντιπροσωπεία κατά την παραμονή της στην Οττάβα συναντήθηκε με εκπροσώπους Ελλήνων εργαζομένων στον Καναδά, συζήτησε το θέμα της φορολογίας των συντάξεων εν εκτάσει και τους διαβεβαίωσε ότι θα προσπαθήσει να επιτύχει τους καλύτερους όρους.

Σημειώνεται ότι μία διακρατική Συμφωνία έχει διάρκεια ζωής πολλών ετών. Η δε κατάργηση της ή αναθεώρησή της απαιτεί χρονοβόρες διαδικασίες. Για το λόγο αυτό, η Ελληνική Αντιπροσωπεία πρότεινε θέσεις οι οποίες να ευνοούν μεγάλο αριθμό συνταξιούχων και να αντέχουν στην πάροδο του

χρόνου.

Συγκεκριμένα η Ελληνική πλευρά είχε προτείνει την απαλ-
λαγή από τη φορολογία στον Καναδά των συντάξεων των
Ομογενών, εφόσον είναι κάτοικοι Ελλάδας. Η Καναδική
πλευρά ζήτησε τη φορολογία των συντάξεων και στα δύο
Κράτη δεχόμενη τον περιορισμό του φορολογικού δικαιώματος
του Καναδά ανάλογα με το ύψος της σύνταξης:

- Μέχρι ποσό 12.000 δολλαρίων Καναδά η σύνταξη να είναι
αφορολόγητη.

- Το τμήμα της σύνταξης πέραν των 12.000 δολλαρίων
Καναδά να φορολογείται με συντελεστή μέχρι 15% (ο
συντελεστής που ορίζεται με την εσωτερική νομοθεσία του
Καναδά είναι 25%).

Στην πρόταση αυτή η Ελληνική Αντιπροσωπεία αντέτεινε
τη δική της θέση μειώνοντας το συντελεστή στο 10% και
αυξάνοντας το όριο της σύνταξης στα 18.000 δολάρια
Καναδά προκειμένου να καλυφθούν όσον το δυνατόν περισ-
σότερες μελλοντικές περιπτώσεις συντάξεων.

Η Καναδική πλευρά επεφύλαχθηκε να μας ενημερώσει εν
καιρώ. Μέχρι στιγμής δεν έχουμε καμία ενημέρωσή. Έχουμε
όμως έκφραση ζωηρού ενδιαφέροντος από τον Καναδά
(συχνές παραστάσεις και επικοινωνία εκπροσώπων της Κανα-
δικής Πρεσβείας στην Αθήνα στην Υπηρεσία μας) για την
ολοκλήρωση της σύμβασης προκειμένου να ευνοηθούν οι
επενδύσεις του Καναδά στην Ελλάδα.

Η Υπηρεσία μας προσπαθεί να εκμεταλλευθεί αυτό το
ενδιαφέρον του Καναδά για να επιτύχει την αποδοχή των
δικών της θέσεων.

4. Εάν οι Ομογενείς του Καναδά εκτιμούν ότι, η πρόταση
της Καναδικής πλευράς, όπως αναδείχθηκε ανωτέρω, είναι
καλύτερη από την καθυστέρηση ολοκλήρωσης της σύμβασης,
μπορούν να γνωστοποιήσουν επίσημα την θέση τους αυτή
στην Υπηρεσία μας. Οπότε η Χώρα μας, αποδεχόμενη την
πρόταση του Καναδά όσον αφορά τη φορολογική μεταχείριση
των συντάξεων, θα ζητήσει περαιτέρω να γίνουν δεκτές οι
θέσεις της στα άλλα εξίσου σοβαρά θέματα που παραμένουν
εκκρεμή (π.χ. η φορολογική μεταχείριση των ναυτιλιακών
κερδών –ένα από τα πλέον σοβαρά θέματα– λόγω του
ιδιόμορφου καθεστώτος που επικρατεί στη ναυτιλία μας, θέμα
που ενδιαφέρει άμεσα το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας).

5. Επισυνάπτεται στο παρόν πίνακας με τις σχετικές
Συμβάσεις που έχει υπογράψει ο Καναδάς με άλλα Κράτη,
στον οποίο απεικονίζονται οι συντελεστές παρακράτησης
φόρου επί των συντάξεων.

6. Όσον αφορά τη διπλή φορολογία που προκύπτει από τη
φορολόγηση των εν λόγω συντάξεων τόσο από τον Καναδά
(Κράτος πηγής) όσο και από την Ελλάδα (Κράτος κατοικίας)
απαλείφεται σύμφωνα με τις διατάξεις της εσωτερικής μας
νομοθεσίας μας (περίπτωση β' παραγ. 6 του άρθρου 9 του ν.
2238/94, "Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος") με έκπτωση του
φόρου που καταβλήθηκε στον Καναδά μέχρι του ποσού που
αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΔΡΥΣ"

13. Στην με αριθμό 5233/4-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'
αριθμ. 654/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού
η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 5233/4-3-98 ερώτησης του Βουλευτή κ.
Β. Παπαγεωργόπουλου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Γ.Γ.Α. κατά τη διάρκεια του 1997, χρηματοδότησε το
Ε.Α.Κ. Ποσειδώνιο για διάφορες εργασίες επισκευής συντή-
ρησης, συμπλήρωσης και ανακαίνισης των 2 κολυμβητηρίων,
με ποσό 22.343.798 δρχ. αντιμετωπίζοντας έτσι όλες τις
επείγουσες ανάγκες.

Παράλληλα, έχει κληθεί από τις Τεχνικές Υπηρεσίες της
Γ.Γ.Α. και πρόκειται να έλθει εντός των προσεχών ημερών –
ειδικός του Γαλλικού οίκου που κατασκευάζει και προμηθεύει
τις τέντες κάλυψης, σαν αυτή του Ποσειδωνίου, προκειμένου
να εξετάσει και να προτείνει λύσεις στο πρόβλημα που έχει

ανακύψει λόγω της παλαιότητας και της φθοράς της τέντας
αυτής.

Σχετικά με το Κολυμβητήριο που πρόκειται να γίνει στις
Συκιές, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη διακήρυξη, σας
ενημερώνουμε ότι θα δημοπρατηθεί στις 9 Απριλίου 1998 και
ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα 520.000.000 δρχ. μαζί
με τον Φ.Π.Α..

Αναφορικά με το μεγάλο Κλειστό Κολυμβητήριο που θα
κατασκευασθεί στην περιοχή των Αμπελοκήπων, σας γνωρί-
ζουμε ότι ευρίσκεται στη φάση της τελικής επιλογής μελετητού
για τη σύνταξη της μελέτης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμη
δεν έχει τακτοποιηθεί το ιδιοκτησιακό καθεστώς, δεδομένου
ότι ο χώρος αυτός ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

Για το Κολυμβητήριο που θα γίνει στο Δήμο Καλαμαριάς με
βάση τυποποιημένη μελέτη Κ1 των Τ.Υ. της Γ.Γ.Α., υπάρχει
ακόμη εκκρεμότητα στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, αφού δεν
έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες απόκτησης του χώρου αυτού
από τον προαναφερόμενο Δήμο.

Τέλος, η κατασκευή τρίτου Κολυμβητηρίου στο χώρο του
Ποσειδωνίου προβλέπεται από το γενικό αρχιτεκτονικό σχέδιο
της ευρύτερης περιοχής και πρόκειται να προκηρυχθεί δια-
γωνισμός σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Ο Υφυπουργός
ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΘ. ΦΟΥΡΑΣ"

14. Στην με αριθμό 5235/4-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'
αριθμ. 874/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών
και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμ. 5235/4-3-98 που
κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Παν. Ψωμιάδης σχετικά
με αναπροσαρμογή των αποδοχών όλων των δικηγόρων της
Νομικής Υπηρεσίας του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας,
σας διαβιβάζουμε το σχετικό έγγραφο με αρ. πρωτ. 203290/
11-3-98 του Δ/ντος Συμβούλου του εν λόγω Οργανισμού.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

Σημ: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της
Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

15. Στην με αριθμό 5239/4-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'
αριθμ. 647/23-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών
η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στο από 4-3-98 έγγραφό σας με το οποίο
μας στείλατε την 5239/4-3-98 ερώτηση, που κατατέθηκε στη
Βουλή από το Βουλευτή κ. Ε. Α. Μπεντενιώτη, σχετικά με το
παραπάνω θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Βασικός στόχος της φορολογικής πολιτικής του Υπουρ-
γείου Οικονομικών μέσα στα πλαίσια της ασκούμενης από την
Κυβέρνηση δημοσιονομικής πολιτικής είναι η δίκαιη κατανομή
των φορολογικών βαρών και η προστασία του εισοδήματος
των φορολογουμένων.

2. Με την παραγρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 2459/1997
εξαιρέθηκαν από τα αντικειμενικά κριτήρια επιχειρήσεις εγκα-
τεστημένες σε νησιά με πληθυσμό σύμφωνα με την τελευταία
απογραφή μέχρι πεντακόσιους (500) κατοίκους.

3. Εξάλλου, με το άρθρο 8 του προαναφερόμενου νόμου
δόθηκαν κίνητρα ανάπτυξης για τα μικρά νησιά με πληθυσμό
κάτω από 3100 κατοίκους σύμφωνα με τα οποία για τα μεν
φυσικά πρόσωπα αυξάνεται το αφορολόγητο ποσό του πρώτου
κλιμακίου της φορολογικής κλίμακας από 1000000 σε 3000000
δρχ., για τα δε νομικά πρόσωπα, κοινοπραξίες, κοινωνίες
αστικού δικαίου ΕΠΕ και ΑΕ μειώνονται οι συντελεστές
φορολογίας κατά 40%.

4. Επίσης οι φορολογικοί συντελεστές μεταβίβασης ακινή-
των, του άρθρου 4 του α.ν.1521/1950 μειώνονται κατά
ποσοστό 40% για αγορά ακινήτων ή εμπράγματων δικαιωμάτων
επί ακινήτων στα νησιά με πληθυσμό κάτω από 3100 κατοίκους
εφόσον η αγορά αυτή γίνεται από φυσικά πρόσωπα μόνιμους
κατοίκους των νησιών αυτών. Επίσης κατά 40% μειώνεται ο

φόρος που προκύπτει για γονική παροχή ακινήτων που βρίσκονται στις πιο πάνω περιοχές εφόσον ο δικαιούχος αυτής είναι μόνιμος κάτοικος των νησιών αυτών.

Οι ως άνω φορολογικές απαλλαγές και μειώσεις παρέχονται για μια δεκαετία για εισοδήματα που αποκτώνται από 1ης Ιανουαρίου 1996 και μετά.

5. Τέλος, οι όποιες επιπλέον αποφάσεις ληφθούν θα είναι πάντα μέσα στα πλαίσια των περιθωρίων που επιβάλλονται από τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας με σκοπό να εμπεδωθεί κλίμα κοινωνικής δικαιοσύνης και οικονομικής αποτελεσματικότητας.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΔΡΥΣ"

16. Στην με αριθμό 5240/4-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2632/26-3-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην αριθμ. 5240/98 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Δ. Σιούφα, για τα θιγόμενα σε αυτή θέματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Τα αποτελέσματα για το σεμινάριο σε θέματα διοικητικής υποστήριξης στο Νομό Καρδίτσας ήδη έχουν εκδοθεί και έχουν επιλεγεί 14 (δέκα τέσσερα) άτομα, τα οποία παρακολουθούν το συγκεκριμένο σεμινάριο.

Τα άτομα αυτά είναι τα εξής:

Ζορπάς Ευάγγελος
Δανιήλ Κων/νος
Κατοίκου Μαριάννα
Μπόλτση Ουρανία
Παπαλέξη Χρυσούλα
Στάγκου Ελεονώρα
Τσιαμάντα Ευαγγελία
Κατσιγιάννη Γεωργία
Μαυρογιάννη Δήμητρα
Μπαλάτσου Σπυριδούλα
Μπαταβάνη Μαρία
Παπασταθακοπούλου Παναγιώτα
Τζιαλούκη Ελένη
Τσοπελάκου Μαρία

Για το τρέχον έτος 1998 ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) θα συνεχίσει να πραγματοποιεί Προγράμματα Κατάρτισης στο Νομό Καρδίτσας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες (τμήματα των 25 εκπ/νων κ.λπ.).

Όμως από το έτος 1999 με τη λειτουργία των Κέντρων Προώθησης Απασχόλησης (Κ.Π.Α.) από πλευράς του ανωτέρω Οργανισμού σε κάθε Νομό, θα παρέχεται η δυνατότητα εξατομικευμένης κατάρτισης, με την οποία πιστεύουμε θα αμβληθεί το πρόβλημα της ανεργίας στο Νομό.

Ο Υπουργός
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ"

17. Στις με αριθμό 5254/4-3-98, 5275/5-3-98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1047/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση των Ερωτήσεων με αριθμό 5254/4-3-98 και 5275/5-3-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ευαγ. Μπασιάκος, σχετικά με περιορισμό ωραρίων λειτουργίας των σταθμών του ΟΣΕ στη Βοιωτία (Θήβας και Λειβαδιάς), σας διαβιβάζουμε το σχετικό έγγραφο με αρ. πρωτ. 659577/18-3-98 του Δ/ΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

Σημ: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Διεύθυνσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

18. Στην με αριθμό 5259/5-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 969/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμ. 5259/5-3-98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Παναγ. Ψωμιάδης σχετικά με τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος, σας διαβιβάζουμε το σχετικό έγγραφο με αρ. πρωτ. 659372/12-3-98 του Δ/ντος Συμβούλου του εν λόγω Οργανισμού.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

Σημ: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Διεύθυνσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

19. Στην με αριθμό 5262/5-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1083/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης και αναφοράς με αριθμ. 5262/5-3-98 και 3563/9-3-98 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κ.κ. Γιαν. Κουράκης και Δημ. Σαρρής σχετικά με ενοποίηση των ΚΤΕΛ Κρήτης, σας πληροφορούμε ότι για το ίδιο θέμα έχουμε απαντήσει στο Σώμα με το υπ' αριθμ. Β-5245/11-6-98 έγγραφό μας αντίγραφο του οποίου επισυνάπτουμε.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

20. Στην με αριθμό 5285/5-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 832/24-3-98 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 5285/5-3-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Κατσιμπάρδης για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1) Από πλευράς Υπ. Γεωργίας σε σχέση με το ό,τι έχει πραγματοποιηθεί στο Ν. Βοιωτίας τα τελευταία χρόνια σας αποστέλουμε συνημμένα Πίνακα (κείμενο) με στοιχεία.

Ειδικότερα, για τα έργα του Κανονισμού 866/90, που αφορούν μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων, έγιναν τα ακόλουθα:

α) Με το 1ο ΚΠΣ εγκρίθηκαν και πραγματοποιήθηκαν 12 επενδύσεις ύψους 4,3 δις δχ. που αφορούν:

1 επένδυση στον τομέα του κρέατος
1 επένδυση στον τομέα του γάλακτος
2 επενδύσεις στον τομέα των πουλερικών
4 επενδύσεις στον τομέα των ελαιούχων
2 επενδύσεις στον τομέα των οπω/ρκών
2 επενδύσεις στον τομέα των ζωοτροφών

β) Με το 2ο ΚΠΣ έχουν εγκριθεί μέχρι σήμερα 12 επενδυτικά σχέδια συνολικού προϋπολογισμού 6,6 δις δρχ. που αφορούν:

2 επενδύσεις στον τομέα του κρέατος
1 επένδυση στον τομέα του γάλακτος
1 επένδυση στον τομέα των πουλερικών
3 επενδύσεις στον τομέα των ελαιούχων
1 επένδυση στον τομέα του οίνου
3 επενδύσεις στον τομέα των οπω/ρκών
1 επένδυση στον τομέα των ζωοτροφών

Εκκρεμούν ακόμη 20 αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων, συνολικού προϋπολογισμού 14,6 δις δρχ. προκύπτει από τα ανωτέρω, έγιναν και γίνονται αρκετές υποδομές, έργα και δράσεις στο Ν. Βοιωτίας και αν δεν έχουν γίνει έργα σε ορισμένους από τους τομείς που αναφέρετε (π.χ. βαμβάκι), αυτό οφείλεται από την έλλειψη σχετικού ενδιαφέροντος από τον ιδιωτικό τομέα.

2) Σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό ενεργειών και έργων για το 3ο ΚΠΣ σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Γεωργίας δεν είναι αρμόδιο για ένα τέτοιο συνολικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

Αν δοθεί τέτοιο έναυσμα από το ΥΠ.Ε.Θ.Ο., το Υπουργείο Γεωργίας θα συμβάλει από πλευράς του Πρωτογενή Τομέα.

Το Υπουργείο Γεωργίας θα κάνει προτάσεις για το 3ο ΚΠΣ, που θα καλύπτουν το σύνολο της χώρας σε οριζόντιο κυρίως επίπεδο.

Θέματα περιφερειακής ανάπτυξης είναι αρμοδιότητας κυρίως των Περιφερειών.

Ακόμη και για την πρωτοβουλία LEADER ή όπως αυτή θα ονομάζεται, δεν μπορούν να προκύψουν προγράμματα, αν δεν υπάρξει ενδιαφέρον από τον τοπικό πληθυσμό.

Όσον αφορά τη βιομηχανική τομάτα τόσο η κατανομή μεταξύ των Κ-Μ όσο και μεταξύ των βιομηχανιών ρυθμίζεται από κοινοτικούς κανονισμούς. Κατά συνέπεια δεν παρέχεται δυνατότητα παρέμβασης του κράτους μέλους.

Σχετικά με τη Βοιωτία η βιομηχανική τομάτα καλλιεργείται σε μια έκταση 25.000 στρ. με ετήσια παραγωγή 160.000 τόν. Λειτουργούν τρεις επιχειρήσεις μεταποίησης εκ των οποίων οι δύο (ΚΩΠΑΙΣ - ΝΟΜΙΚΟΣ) επεξεργάζονται 170.000 τόν. δηλ. το 15% της εγχώριας παραγωγής.

Ο Υπουργός
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ"

Σημ: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Διεύθυνσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

21. Στην με αριθμό 5285/5-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2636/26-3-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην αριθμ. 5285/5-3-98 ερώτηση, που κατέτέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γ. Κατσιμπάρδη, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Από το αρμόδιο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ήδη έχουν ξεκινήσει οι συζητήσεις διαμόρφωσης των στόχων και των αξόνων δράσεων του 3ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Κ.Π.Σ.) με συμμετοχή και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τον τομέα Ανθρωπίνων Πόρων.

Θεωρούμε ότι η τελική διαμόρφωση του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ) θα έχει ολοκληρωθεί, σύμφωνα με τον προγραμματισμό, τον Ιούνιο του 1998 οπότε και θα υποβληθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Κατά συνέπεια είναι πολύ πρόωρο να απαριθμηθούν οι δράσεις και να παρουσιασθεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα αντιμετώπισης των προβλημάτων του Ν. Βοιωτίας.

Ο Υπουργός
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ"

22. Στην με αριθμό 5285/5-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 619/24-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 5285/5-3-98 του Βουλευτή κ. Γ. Κατσιμπάρδη που αναφέρεται στον προγραμματισμό και τις προοπτικές ενόψει του 3ου Κ.Π.Σ., σας γνωρίζουμε ότι οι διαδικασίες κατάρτισης του Συνοπτικού Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ) βρίσκονται στα αρχικά τους στάδια. Εστάλη εγκύκλιος προς τα Υπουργεία και τις Περιφέρειες που επισημαίνει την ανάγκη νέων παρεμβάσεων διαφοροποιημένων ως προς την παραδοσιακή λογική, προκειμένου να διαμορφωθεί το σχέδιο ανάπτυξης που θα ανταποκρίνεται στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας για την προσεχή δεκαετία.

Στη συνέχεια θα διαμορφωθεί, σε συνεργασία με τους φορείς (Υπουργεία και Περιφέρειες) το αναλυτικό Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης που προγραμματίζεται να υποβληθεί στην Ε.Ε. στο τέλος του α' εξαμήνου του 99 και να εγκριθεί ως το τέλος του ιδίου έτους. Το ΣΠΑ θα εξειδικευθεί επίσης σε επί μέρους τομεακά και Περιφερειακά προγράμματα στα οποία θα υπάρχουν δράσεις - ενέργειες έργα που θα αντιμετωπίζουν τα ιδιαίτερα προβλήματα και θα αξιοποιούν τις δυνατότητες κάθε ευρύτερου ή μικρότερου γεωγραφικού χώρου.

Ακόμη σύντομα θα ξεκινήσει και η υλοποίηση του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης του Νομού Βοιωτίας που αποτελεί

εθελοντικό σχήμα συνεργασίας με συμπράττοντες τους τοπικούς κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς και τις τοπικές αρχές. Έχει στόχο την προώθηση της απασχόλησης σε βιώσιμες και ανταγωνιστικές παραγωγικές δραστηριότητες καθώς και στη διαμόρφωση των καταλληλοτέρων δυνατών συνεργασιών για επιχειρηματικές δράσεις. Θα χρηματοδοτηθεί με πόρους που θα προκύψουν από τον πληθωριστή του ΚΠΣ 94-99.

Σε άλλα σημεία της ερώτησης θα σας απαντήσουν οι καθ' ύλην αρμόδιοι Υπουργοί προς τους οποίους ο Βουλευτής επίσης απηύθυνε την ερώτηση.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ"

23. Στην με αριθμό 5288/5.3.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 998/26.3.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 5288/5.3.98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Π. Μελάς σχετικά με τα μέτρα που πρόκειται να λάβει το ΥΜΕ για την προστασία των εργαζομένων στα ταξί από εγκληματικές ενέργειες, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Με την Β/26990/602/4.11.97 απόφασή μας συστάθηκε ομάδα εργασίας για τη λήψη μέτρων με σκοπό την οργάνωση και ανάπτυξη των Ε.Δ.Χ. αυτ/των για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού. Στην εν λόγω ομάδα εργασίας συμμετείχαν πέραν των υπηρεσιακών υπαλλήλων και εκπρόσωποι των επαγγελματιών οργανώσεων του κλάδου των ιδιοκτητών και οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτ/των.

Στην ομάδα εργασίας μεταξύ των άλλων θεμάτων συζητήθηκε εκτενέστερα και το θέμα της προστασίας των οδηγών ταξί από τις εγκληματικές ενέργειες που τελευταία πλήττουν με αυξανόμενο ρυθμό τον κλάδο αυτό, για το οποίο εισηγήθηκε προτάσεις.

Μετά τις πιο πάνω προτάσεις συστάθηκε ομάδα εργασίας με την 203/3.2.98 απόφασή μας για την υλοποίηση των μέτρων αυτών ή τυχόν άλλων μέτρων που θα έχουν ως στόχο την προστασία των εργαζομένων στα ταξί από τα κακοποιά στοιχεία.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

24. Στην με αριθμό 5291/1998 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 217/26.3.98 έγγραφο από τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 5291/98 του Βουλευτή κ. Γ. Καρασμάνη σας γνωστοποιούμε τα εξής:

Η Κυβέρνηση εκτιμά ιδιαίτερα το ρόλο και την προσφορά του Επαρχιακού Τύπου. Γι' αυτό και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του κατά τρόπο, πάντοτε, αντικειμενικό.

Στο πλαίσιο που προαναφέρθηκε εντάσσονται παλαιότερες και πρόσφατες ρυθμίσεις για ζητήματα του Επαρχιακού Τύπου. Ειδικότερα:

1. Στις επαρχιακές εφημερίδες και περιοδικά καταχωρίζονται -με πληρωμή- κρατικές και άλλες δημοσιεύσεις (Ν.Δ. 1263/72, ν.1446/84, ν.4286/63, ν.2328/95, Π.Δ. 609/85, Π.Δ. 48/86, Ν.Δ.351/78, ν.2071/92 σε συνδυασμό με την απόφαση αρ.ΔΥΓ/ΟΙΚ 41255/92 περί προκηρύξεων θέσεων ΕΣΥ κλπ.).

2. Στις επαρχιακές εφημερίδες, καθώς και στις δύο μεγαλύτερες και αντιπροσωπευτικότερες ενώσεις τους (ΕΙΗΕΕ και ΕΙΕΤ) δίδονται, κατά κανόνα, κάθε χρόνο επιχορηγήσεις από το Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ σε συνάρτηση πάντοτε με τις δυνατότητες του προϋπολογισμού του.

3. Με την Υπουργική Απόφαση αριθμ. 1701/Ε/1998 καθορίστηκε ειδικό τιμολόγιο διακίνησης στο εσωτερικό της χώρας εφημερίδων και περιοδικών. Η όλη ρύθμιση έγινε σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις:

α) του άρθρου 68 παρ.4 του ν.2065/1992, όπως αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ.2α του

ν.2469/97 και β) του άρθρου 13 παρ.15 του ν.2328/95, του οποίου το τελευταίο εδάφιο της περιπτ. γ' αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ.2β του ν.2469/97.

Δεδομένου δε ότι, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις (α) η διαφορά του ταχυδρομικού τέλους διακίνησης των εφημερίδων και περιοδικών στο εσωτερικό της χώρας, μεταξύ των εκάστοτε εγκεκριμένων ειδικών τιμολογίων για κάθε κατηγορία εντύπων και μέχρι του τέλους ομαδικής αποστολής οικονομικής επιστολής του αυτού κλιμακίου βάρους, καταβάλλεται από το Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ, η ρύθμιση κινήθηκε κατ' ανάγκη στο ποσό που έχει εγκριθεί, για το τρέχον έτος, ως δαπάνη του Υπουργείου μας για τη διακίνηση εντύπων με μειωμένο τιμολόγιο (3,4 δισ. δρχ. περίπου, συνεισώς 1,7 δισ. δρχ. περίπου για το Α' εξάμηνο).

Με την ανωτέρω απόφαση, καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε να μην υπάρξει μεγάλη αύξηση στο ειδικό τιμολόγιο σε σχέση με την προηγούμενη απόφαση. Για την κατηγορία μάλιστα των εντύπων που ο αριθμός τους, ως προς την διακίνηση με το μειωμένο τιμολόγιο, περιορίζεται στα πέντε χιλιάδες (5.000) αντίτυπα από κάθε έκδοση, δεν υπήρξε καμιά αύξηση.

4. Με το Π.Δ. 261/97 (ΦΕΚ 186 Α') "Για τη διαφάνεια στη διαφημιστική προβολή του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα από τα έντυπα και τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης" παρέχεται η δυνατότητα απορρόφησης της διαφημιστικής δαπάνης του Δημοσίου και κατανέμονται ποσοστά αυτής και στα επαρχιακά ΜΜΕ.

5. Με το Π.Δ. 213/97 (ΦΕΚ 166 Α') "Για τη διαφάνεια ως προς τις υποχρεωτικές από το νόμο δημοσιεύσεις του Δημοσίου και δημοσίων νομικών προσώπων, που γίνονται στις ημερήσιες και μη ημερήσιες επαρχιακές εφημερίδες και τη σύσταση κοινών λογαριασμών" διασφαλίζεται η διαφάνεια, ως προς τις υποχρεωτικές δημοσιεύσεις, καθώς και η ισομερής και ακριβοδίκαιη κατανομή των δημοσιεύσεων αυτών.

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ"

25. Στην με αριθμό 5294/5.3.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1665/19.3.98 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 5294/5.3.98 ερώτησης που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Β. Μειμαράκης και Γ. Ορφανός στη Βουλή των Ελλήνων, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισαγωγής τέκνων Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, που υπηρετούν σε Υπηρεσίες του Εξωτερικού, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και ειδικότερα η Αρμόδια Διεύθυνση του Επιτελείου του κ. Υπουργού (Διεύθυνση Σχεδίασης Συστημάτων Ανθρώπινου Δυναμικού) έκανε γνωστό με σχετικό έγγραφό της, προς το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τόσο τα προβλήματα που δημιουργούνται στις οικογένειες των υπηρετούντων στο εξωτερικό, όσο και τα προβλήματα που προφανώς θα προκύψουν για την επάνδρωση θέσεων εξωτερικού με Αξιωματικούς μεγάλων βαθμών, οι οποίοι κατά κύριο λόγο είναι γονείς παιδιών σε ηλικία προετοιμασίας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον, προτάθηκε σχετική τροπολογία με την οποία συμπληρώνεται η παρ.4 του άρθρ.5 του ν.2517/97 και απαλείφονται τα προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της διάταξης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε ότι με το ν.2525/97 αλλάζει όλο το σύστημα της επιλογής των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από το 2000 και εφεξής, οπότε και θα υπάρξουν αναγκαστικά νέες ρυθμίσεις. Ωστόσο, τόσο οι ρυθμίσεις αυτές, όσο και συμπλήρωση του ν. 2517/97 με σχετική τροπολογία για τα παιδιά των Αξιωματικών που Υπηρετούν στο εξωτερικό άπτονται των αρμοδιοτήτων του συνενωμένου Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο Υπουργός
ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ"

26. Στην με αριθμό 5314/6.3.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1027/26.3.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 5314/6.3.98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ε. Αποστόλου, σχετικά με αναστολή λειτουργίας γραφείου εμπορευμάτων του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος στη Χαλκίδα, σας διαβιβάζουμε το σχετικό έγγραφο με αρ. πρωτ. 659472/17.3.98 του Δ/ντος Συμβούλου του εν λόγω Οργανισμού.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

Σημ. Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

27. Στην με αριθμό 5346/9.3.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 2704/26.3.98 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στα ανωτέρω σχετικά, με τα οποία μας διαβιβάστηκαν η αριθμ. 5346/98 ερώτηση και η αριθμ. 11/5.2.98 αναφορά του Σωματίου Ζαχαρογαλακτοπόλων Έδεσσας, που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Θ. Γεωργιάδη, Π. Φουντουκίδου, και Γ. Καρασμάνη, για το θιγόμενο σ'αυτές θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η επιλογή των υποψηφίων στα Τμήματα Ζαχαροπλαστικής των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) γίνεται βάσει μορίων τα οποία καθορίζονται από κοινωνικά-οικονομικά κριτήρια (ανεργία κλπ).

Το γεγονός ότι μερικοί υποψήφιοι είναι τέκνα ζαχαροπλαστών που διατηρούν ζαχαροπλαστεία, δεν λαμβάνεται υπόψη για την προτίμησή τους και την εισαγωγή τους στις Σχολές Ζαχαροπλαστικής.

Ο Υπουργός
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ"

28. Στην με αριθμό 5357/10.3.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 1053/26.3.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 5357/10.3.98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Στ. Δήμας σχετικά με κατασκευή ανισόπεδων διαβάσεων στην περιοχή Πλατέος Ημαθίας, σας διαβιβάζουμε το σχετικό έγγραφο με αρ. πρωτ. 170743/19.3.98 του Δ/ντος Συμβούλου του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

Σημ. Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

29. Στην με αριθμό 5363/10.3.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 356/26.3.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 5363/10.3.98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Π. Κουνάλακης σχετικά με το πρόγραμμα αναβάθμισης εκπαιδευτικών Π/θμιας Εκπ/σης, σας γνωρίζουμε ότι το ειδικό επιμορφωτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή επαγγελματική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών της Π.Ε., εφαρμόζεται απ' όλα τα Παιδαγωγικά Τμήματα και τα Τμήματα Νηπιαγωγών των Πανεπιστημίων της χώρας και βρίσκεται σε εξέλιξη.

Όσον αφορά το θέμα της υπογραφής των συμβάσεων των Παιδαγωγικών Τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και Θράκης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπ/σης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας υπέβαλε πρόταση η οποία εγκρίθηκε από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ και του ζητήθηκε να προσκομίσει σύμβαση υπογεγραμμένη από την επιτροπή ερευνών του

Πανεπιστημίου, ώστε να γίνει ανάθεση έργου, όπως έγινε με όλα τα άλλα Παιδαγωγικά Τμήματα. Παρ' όλα αυτά το τμήμα Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας δεν υπέβαλε τη σύμβαση μέχρι και σήμερα από το φορέα του.

Για το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σας ενημερώνουμε ότι υπογράφεται αυτές τις μέρες η σύμβαση από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ώστε να δοθεί εντολή για τη σωστή εκτέλεση του έργου. Σημειώνουμε δε ότι ήδη έχει υπογραφεί η κοινή υπουργική απόφαση, που ορίζει την άμεση ανάθεση και χρηματοδότηση του έργου και την ευθύνη για την παραπέρα λειτουργία του προγράμματος έχει πλέον το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Στην ίδια φάση εξέλιξης και υλοποίησης βρίσκεται και το πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Θράκης.

Για δε το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Θράκης, σας γνωρίζουμε ότι δεν δέχθηκε να συμμετέχει στο πρόγραμμα εξομοίωσης.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

30. Στην με αριθμό 5373/10-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 359/27-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 5373/10-3-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θεοφ. Δημοσχάκης σχετικά με τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων του Ν. Έβρου, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Η χρηματοδότηση των σχολείων για την αντιμετώπιση των λειτουργικών τους δαπανών γίνεται από πιστώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και με τη φροντίδα του Υπουργείου αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3α του άρθρου 25 του ν. 1828/89 όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα με τις διατάξεις της παρ. 6β του άρθρου 113 του ν. 1892/90 και του άρθρου 55 του ν. 1946/91 και ως εκ τούτου το ΥΠΕΠΘ δεν έχει τη νομική κάλυψη αλλά ούτε και πιστώσεις για το σκοπό αυτό.

Οι πιστώσεις που θα διατεθούν για τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων το 1998 είναι 28, 680 δις έναντι των 24, 7 δις που διατέθηκαν το 1997 και των 21 δις που διατέθηκαν το 1996.

Είναι προφανές ότι με την αύξηση των 3,98 δις για το έτος 1996 θα αντιμετωπιστούν καλύτερα οι λειτουργικές δαπάνες όλων των σχολείων της χώρας.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

31. Στην με αριθμό 5384/10-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1048/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 5384/10.3.98 που κατέθεσε στη Βουλή Βουλευτής κ. Χαρ. Παπαθανασίου σχετικά με περικοπή τοπικών δρομολογίων της γραμμής Φλωρίνης - Αμυνταίου - Φλωρίνης σας διαβιβάζουμε το σχετικό έγγραφο με αρ. πρωτ. 659473/18.3.98 του Δ/ντος Συμβούλου του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος.

Ο Υφυπουργός
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

Σημ.: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

32. Στην με αριθμό 5416/11-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 648/23-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στο 11.3.98 εγγράφο σας με το οποίο μας στείλατε την 5416/11.3.98 ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή

ο Βουλευτής κ. Δ. Σαρρής, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 5 του ν. 2579/1998, που πρόσφατα ψηφίστηκε από τη Βουλή, οι διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 2238/1994 δεν εφαρμόζονται για τα εισοδήματα της διαχειριστικής περιόδου 1997 και για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια ή διαμερίσματα (περιπτώσεις α' και β' της παρ.13 του άρθρου 33) εφόσον όλες οι προβλεπόμενες από το νόμο σχετικές περιοδικές δηλώσεις απόδοσης του φόρου προστιθέμενης αξίας του έτους αυτού και του αμέσως προηγούμενου, έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα και από αυτές προκύπτει ότι δεν πραγματοποιήθηκαν ακαθάριστα έσοδα από τις εκμεταλλεύσεις αυτές και στις ίδιες χρήσεις δεν έχουν διαπιστωθεί παραβάσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Περίπτωση εξαίρεσης των ανωτέρω επιχειρήσεων από τον αντικειμενικό προσδιορισμό του εισοδήματος λόγω αδράνειας ή πτώχευσης πρακτορείων του εξωτερικού προσκομίζοντας βεβαιώσεις από ΕΟΤ, ΔΕΗ, ΟΤΕ δεν αντιμετωπίζεται.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ"

33. Στην με αριθμό 5433/11-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 565/26-3-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση στην ερώτηση 5433/11-3-98 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Νίκος Νικολόπουλος και Αδάμ Ρεγκούζας σχετικά με τον ΟΔΔΥ σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Επιδίωξη του ν. 2414/1996 τόσο για τις ΔΕΚΟ που περιλαμβάνονται σ' αυτόν, όσο και για τους Οργανισμούς που βρίσκονται σε διαδικασία ένταξης σ' αυτόν το νόμο, είναι ο εκσυγχρονισμός τους χωρίς να χάνουν τον Δημόσιο και κοινωνικό χαρακτήρα τους και διατηρώντας την εποπτεία του Κράτους.

Ο ΟΔΔΥ λοιπόν υπαγόμενος στον ν. 2414/1996 και στην διαδικασία εξυγίανσής του θα αποκτήσει τα μέσα που θα τον οδηγήσουν σε καλλίτερα οικονομικά αποτελέσματα.

Η διαδικασία ένταξης και μετατροπής του ΟΔΔΥ σε ΑΕ βρίσκεται σε εξέλιξη.

Κατά την μετατροπή σε ΑΕ έχει ληφθεί πρόνοια σύμφωνα και με τις γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας ώστε να διατηρηθεί η εποπτεία του Κράτους και ο κοινωνικός χαρακτήρας των εταιρειών που ασκούν δραστηριότητες κοινής ωφέλειας, καθώς και να διασφαλιστούν τόσο τα εργασιακά, όσο και τα ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων σ' αυτά.

Ειδικότερα, με διατάξεις τόσο στα προαναφερόμενα Προεδρικά Διατάγματα που έχουν εκδοθεί σε εκτέλεση του ν. 2414/1996, όσο και με διατάξεις νόμων, οι εργαζόμενοι σήμερα σε αυτά, όχι μόνο διατηρούν τις οργανικές τους θέσεις, αλλά και πλήρη τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα.

Τέλος οι προσλήψεις στις ΔΕΚΟ γίνονται κατόπιν αποφάσεως της Διυπουργικής Επιτροπής προσλήψεων.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"

34. Στην με αριθμό 5450/12-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 374/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 5450/12-3-98 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Γ. Κουράκης, θ. Γεωργιάδης, Παν. Κουρουμπλής, Γ. Θωμόπουλος, Α. Σαατσόγλου και Δ. Τσετινές, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η αμοιβή των εργαζομένων για τον καθαρισμό των σχολείων καθορίζεται με κοινή απόφαση των υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών από τους πόρους που ανήκουν στην τοπική αυτοδιοίκηση και διατίθενται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Είναι το 12% των 2/3 του 20% του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων που αποδίδεται με τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του Ο.Τ.Α.

Ήδη η ΚΕΔΚΕ με το από 23-1-98 πρακτικό της εισηγείται την αναπροσαρμογή της αποζημίωσης των καθαριστριών των σχολείων με αύξηση 10% και ήδη άρχισε η σχετική διαδικασία για την αύξηση του 10% από 1-1-98.

Όσον αφορά την αλλαγή του εργασιακού καθεστώτος, σας πληροφορούμε ότι το προσωπικό καθαριότητας των σχολείων, ως παράγοντας που λειτουργεί στα πλαίσια της συντήρησης αλλά και λειτουργίας των σχολικών κτιρίων, υπάγεται οικονομικά στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Ως εκ τούτου η όποια εργασιακή εξάρτηση πρέπει να υπάγεται στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Συνεπώς το αίτημα για την αλλαγή του εργασιακού καθεστώτος είναι θέμα αποδοχής του από την τοπική αυτοδιοίκηση, για το οποίο η ΚΕΔΚΕ με την παραπάνω αναφερόμενη πράξη της αποφάσισε το καθεστώς της πρόσληψης του προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων να παραμείνει ως έχει.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

35. Στην με αριθμό 5516/13-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 390/27-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 5516/13-3-98, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αθ. Χειμάρης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 6 παρ. 5 εδ. Β' του προσφάτως ψηφισθέντος νόμου 2525/23.9.97 (ΦΕΚ 188-Α') ορίζεται ότι:

"Στους διαγωνισμούς που θα διενεργηθούν κατά τη διάρκεια της πενταετίας 1998-2002, η συνολική βαθμολογία των επιτυχόντων στο διαγωνισμό που υπηρέτησαν ως προσωρινοί αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί στα δημόσια σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν συμπληρώσει προϋπηρεσία δύο (2) τουλάχιστον διδακτικών ετών με πλήρες διδακτικό ωράριο, προσαυξάνεται με ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) για κάθε διδακτικό έτος.

Στις περιπτώσεις διδακτικής προϋπηρεσίας με μειωμένο ωράριο γίνεται αναγωγή στο υποχρεωτικό εβδομαδιαίο ωράριο διδασκαλίας. Η διαμορφούμενη συνολική βαθμολογία προσδιο-

ρίζει τη σειρά εγγραφής των υποψηφίων στους πίνακες επιτυχίας".

Έτσι με την αποκλιμάκωση των ποσοστών διορισμού με βάση την επετηρίδα και την κλιμάκωση των ποσοστών διορισμού με βάση τον διαγωνισμό πιστεύουμε ότι όλος ο αριθμός των αναπληρωτών που υπήρχε κατά τη δημοσίευση του νόμου 2525/97 θα μπορέσει να απορροφηθεί στα πλαίσια αυτής της πενταετίας.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

36. Στην με αριθμό 5527/13-3-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 391/26-3-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 5527/13.3.98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Καρατζαφέρης αναφορικά με την υπ' αριθμ. Δ2/2141/4.3.98 εγκύκλιο του ΥΠΕΠΘ σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Οι δηλώσεις ζητούνται για να γίνει μία κατ' αρχήν διερευνητική εκτίμηση των αναγκών σε διδακτικό προσωπικό που θα χρειαστεί κατά το επόμενο σχολικό έτος προκειμένου να γίνουν έγκαιρα οι μεταθέσεις και οι διορισμοί των εκπαιδευτικών, όπως ρητά τονίζεται στην παραπάνω εγκύκλιο, και δεν έχουν κανένα δεσμευτικό χαρακτήρα για τους μαθητές.

2. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα: α) να αλλάξουν προτίμηση, στη συνέχεια μέχρι την έναρξη του νέου σχολικού έτους και β) να αλλάξουν κατεύθυνση ακόμη και στις επόμενες τάξεις του Λυκείου.

3. Τονίζεται ακόμη μια φορά ότι η πρόσβαση στα τριτοβάθμια ιδρύματα θα είναι δυνατή από όλες τις κατευθύνσεις του Ενιαίου Λυκείου, όπως αναφέρεται και στα φυλλάδια που έστειλε το ΥΠΕΠΘ στα σχολεία για ενημέρωση των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων τους.

4. Βασικές πληροφορίες για τις δυνατότητες που προσφέρουν τα νέα Τ.Ε.Ε. υπάρχουν στη σχετική εγκύκλιο και είχε ζητηθεί από τους Συλλόγους Διδασκόντων να ενημερώσουν τόσο στους γονείς όσο και στους μαθητές.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ").

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: "Ανάθεση της δασοπυρόσβεσης στο Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις".

Δεν έχει ο Υπουργός να κάνει κάποια νομοτεχνική διόρθωση.

Έχει να κάνει κάποιος καμία παρατήρηση επί του συνόλου; Κανείς.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο.

Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Γεωργίας: "Ανάθεση της δασοπυρόσβεσης στο Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, κατ'αρχήν, κατ'άρθρο και στο σύνολο και έχει ως εξής:

Ανάθεση της δασοπυρόσβεσης στο Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1

Φορέας δασοπυρόσβεσης

1. Η ευθύνη και ο επιχειρησιακός σχεδιασμός της καταστολής των πυρκαγιών στα δάση και στις δασικές εν γένει εκτάσεις ανατίθεται στο Πυροσβεστικό Σώμα. Η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τις κατά τόπο Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, οι οποίες μπορούν να ζητούν, όταν κρίνεται αναγκαίο, τη συνδρομή άλλων αρχών και φορέων. Όλες οι αρχές, φορείς και πρόσωπα που παρέχουν τη συνδρομή τους ενεργούν υπό τις οδηγίες του επικεφαλής των πυροσβεστικών δυνάμεων. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ως "επιχειρησιακός σχεδιασμός της καταστολής" νοείται η οργάνωση, η διαχείριση και ο συντονισμός των δυνάμεων πυρόσβεσης, του εξοπλισμού και των άλλων μέσων και περιλαμβάνει ενέργειες που εξασφαλίζουν την έγκαιρη επισημάνση, αναγγελία και επέμβαση, ώστε να επιτυγχάνεται η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών.

2. Στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος ανήκει η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, εκτός από την έκδοση σχετικών πυροσβεστικών κανονισμών και διατάξεων, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα πυροπροστασίας του δάσους, την οργάνωση περιπόλων, όπου και όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, την επιτήρηση των δασών με επίγεια και εναέρια μέσα, την κατανομή των πυροσβεστικών δυνάμεων, τη συνεργασία με άλλες αρχές και φορείς, τη φύλαξη της περιοχής όπου εξεργάγη πυρκαγιά για τυχόν αναζωπυρώσεις, τα οποία ανήκουν στην αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος. Το Υπουργείο Γεωργίας, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, δύναται, με σκοπό την ανάπτυξη του φιλοδασικού πνεύματος, να προβαίνει στις ενέργειες που περιγράφονται στο άρθρο 21 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'). Σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό έργων, που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, λαμβάνεται και η γνώμη του οικείου Διοικητή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Άρθρο 2

Διάθεση μέσων στο Πυροσβεστικό Σώμα

1. Όλα τα εναέρια και επίγεια μέσα, καθώς και κάθε άλλο πυροσβεστικό υλικό που διαθέτει το Υπουργείο Γεωργίας, παραδίδονται στο Πυροσβεστικό Σώμα.

2. Παραχωρείται στο Πυροσβεστικό Σώμα, σύμφωνα με τις διατάξεις περί Δημοσίων Κτημάτων, ικανή οικοδομήσιμη έκταση σε κάθε νομό για την αντιμετώπιση στεγαστικών αναγκών των

υπηρεσιών του. Επίσης παραχωρούνται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Δημόσιας Τάξης, οι εγκαταστάσεις των μόνιμων παρατηρητηρίων (πυροφυλακείων) των Δασικών Υπηρεσιών. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) υποχρεούνται να παραχωρούν τη χρήση ακινήτων στο Πυροσβεστικό Σώμα για τη στέγαση Πυροσβεστικών Κλιμακίων, εφόσον δεν διατίθεται ακίνητο του Δημοσίου.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Γεωργίας και Δημόσιας Τάξης που εκδίδεται εφάπαξ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το είδος και τον αριθμό, τον τρόπο και τη διαδικασία παραχώρησης στο Πυροσβεστικό Σώμα των κινητών και ακινήτων πραγμάτων που διέθετε το Υπουργείο Γεωργίας μέχρι την ισχύ του παρόντος νόμου για τη δασοπυρόσβεση, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 3

Διατάξεις σχετικές με το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος

1. Αυξάνεται η οργανική δύναμη του πυροσβεστικού προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος κατά δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2.500) θέσεις, από τις οποίες διακόσιες πενήντα (250) είναι θέσεις αξιωματικών και δύο χιλιάδες διακόσιες πενήντα (2.250) θέσεις πυροσβεστών. Για την κάλυψη εκατόν είκοσι (120) θέσεων αξιωματικών εκ των ως άνω απαιτείται, πέραν των προβλεπόμενων εκ των οικείων διατάξεων προσόντων, και πτυχίο Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος Τμήματος Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή αντίστοιχης ειδικότητας ισότιμης σχολής της αλλοδαπής. Για την κάλυψη εκατόν πενήντα (150) εκ των ως άνω θέσεων πυροσβεστών απαιτείται, πέραν των προβλεπόμενων εκ των οικείων διατάξεων προσόντων, και πτυχίο Δασοπονίας Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή αντίστοιχης ειδικότητας ισότιμης σχολής της αλλοδαπής. Για την κάλυψη του δωδεκάμισι τοις εκατό (12,5%) εκ των υπολοίπων θέσεων πυροσβεστών απαιτείται, πέραν των προβλεπόμενων εκ των οικείων διατάξεων προσόντων, και πτυχίο Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) κατεύθυνσης Δασοπροστασίας.

2. Μετατάσσονται σε θέσεις Αρχιπυροσβεστών (μη παραγωγικής σχολής) - Πυροσβεστών του Πυροσβεστικού Σώματος οι μόνιμοι υπάλληλοι των δασικών υπηρεσιών που σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α') εντάχθηκαν και κατατάχθηκαν σε αντίστοιχες θέσεις, που μεταφέρθηκαν στην Περιφέρεια, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ίδιου ως άνω νόμου και πριν από την ένταξη και κατάταξή τους υπηρετούσαν στους κλάδους ΔΕ15 Δασοφυλάκων Α' και ΥΕ7 Δασοφυλάκων Β' του άρθρου 4 του π.δ/τος 242/1993 (ΦΕΚ 107 Α') και σε μεταφερόμενες στους ως άνω κλάδους θέσεις των κλάδων ΔΕ16 Τεχνικός Οδηγών (π.δ. 422/1991), ΔΕ19 Τεχνικός Χειριστών Μέσων Δασοπυρόσβεσης (προσωρινός κλάδος ν. 1845/1989), ΥΕ7 Υπαλλήλων Δασοπροστασίας (π.δ. 422/1991), ΥΕ9 Χειριστών Μέσων Δασοπυρόσβεσης (προσωρινός κλάδος ν. 1845/1989) και στον κλάδο ΔΕ16 Τεχνικός Οδηγών (ν. 2190/1994, ΦΕΚ 28 Α'), καθώς και οι μόνιμοι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών που κατατάχθηκαν στον προσωρινό κλάδο ΥΕ7 Πρόληψης - Κατάσβεσης Πυρκαγιών, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 56 του π.δ/τος 402/1988. Από τους υπαλλήλους που υπηρετούσαν σε θέσεις του κλάδου ΔΕ16 Τεχνικός Οδηγών, μετατάσσονται μόνο εκείνοι που στην πράξη απασχολούνταν με τα καθήκοντα οδηγού πυροσβεστικού οχήματος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης μπορεί να εξαιρεθούν της μετάταξης οδηγοί, εφόσον είναι απαραίτητοι για την ικανοποίηση των στοιχειωδών αναγκών των δασικών υπηρεσιών σε προσωπικό του κλάδου αυτού. Οι μετατάξεις ενεργούνται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Γεωργίας και Δημόσιας Τάξης ύστερα από γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού

Συμβουλίου και με μεταφορά της θέσης που κατέχει ο μετατασσόμενος, η οποία μεταφέρεται αυτοδικαίως με την απόφαση της μετάταξης και εντάσσεται στις θέσεις Αρχιπυροσβεστών – Πυροσβεστών, όπου ο υπάλληλος μετατάσσεται. Οι μεταφερόμενες προσωρινές θέσεις μετατρέπονται αυτοδικαίως σε τακτικές θέσεις Αρχιπυροσβεστών – Πυροσβεστών. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μέχρι την έκδοση της πράξης μετάταξης, θεωρούνται αυτοδίκαια αποσπασμένοι στο Πυροσβεστικό Σώμα κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Για την αυτοδίκαιη απόσπαση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης. Οι κατά τα ανωτέρω αποσπώμενοι με απόφαση του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος τοποθετούνται στην πλησιέστερη Πυροσβεστική Υπηρεσία του τόπου, όπου υπηρετούν.

3. Το προσωπικό των δασικών υπηρεσιών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σχετικών με τη δασοπυρόσβεση ειδικοτήτων, που σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α') εντάχθηκε και κατατάχθηκε σε αντίστοιχες θέσεις που μεταφέρθηκαν στην Περιφέρεια, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, μπορεί να μεταφέρεται, με αίτησή του, στο Πυροσβεστικό Σώμα και να κατατάσσεται σε θέσεις Πυροσβεστών Γενικών Υπηρεσιών του Σώματος αυτού που συνίστανται αυτοδικαίως με την απόφαση της μεταφοράς. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει:

α) Να υποβάλουν στην αρμόδια υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος σχετική αίτηση μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

β) Να έχουν τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό Κατάταξης στο Πυροσβεστικό Σώμα προσόντα διορισμού, εκτός από το ανώτερο όριο ηλικίας και τους τίτλους σπουδών.

Η μεταφορά του προσωπικού της παρούσας παραγράφου ενεργείται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σύμφωνα με τη διαδικασία διορισμού που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κατάταξης στο Πυροσβεστικό Σώμα, καταργουμένων αυτοδικαίως των θέσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που κατείχαν οι μεταφερόμενοι. Για την αυτοδίκαιη κατάργηση των θέσεων εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μέχρι την έκδοση της πράξης μετάταξης, θεωρούνται αυτοδίκαια αποσπασμένοι στο Πυροσβεστικό Σώμα κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Για την αυτοδίκαιη απόσπαση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης. Οι κατά τα ανωτέρω αποσπώμενοι με απόφαση του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος τοποθετούνται στην πλησιέστερη Πυροσβεστική Υπηρεσία του τόπου, όπου υπηρετούν.

Όσοι από το προσωπικό της παρούσας παραγράφου δεν υποβάλλουν αίτηση για μεταφορά μέσα στην καθοριζόμενη ως ανωτέρω προθεσμία ή κριθεί ότι δεν κατέχουν τα απαιτούμενα για τη μεταφορά τους προσόντα, επιστρέφουν στις δασικές υπηρεσίες στις οποίες υπηρετούσαν, αιρομένης αυτοδικαίως και της κατά τα προηγούμενα αυτοδίκαιης απόσπασής τους στο Πυροσβεστικό Σώμα.

4. Οι θέσεις των μόνιμων πολιτικών υπαλλήλων κατηγορίας τουλάχιστον δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν ή ανήκουν οργανικά σε υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος μπορεί να μετατρέπονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης, σε θέσεις Αρχιπυροσβεστών (μη παραγωγικής σχολής) – Πυροσβεστών Γενικών Υπηρεσιών. Τις μετατρεπόμενες κατά τον ως άνω τρόπο θέσεις πυροσβεστικών υπαλλήλων καταλαμβάνουν οι πολιτικοί υπάλληλοι που υπο-

βάλλουν αίτηση εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

5. Για την πρόσληψη ιδιωτών ως πυροσβεστών εποχικής απασχόλησης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 20 του άρθρου 30 του ν. 2538/ 1997 (ΦΕΚ 242 Α'). Όπου στο νόμο αυτόν αναφέρεται ο Υπουργός Γεωργίας νοείται ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης. Το προσωπικό αυτό στελεχώνει και τα πυροφυλάκια και επικουρεί τους μόνιμους πυροσβεστικούς υπαλλήλους στο έργο τους, ύστερα από εκπαίδευση στις υπηρεσίες για τις οποίες προσλαμβάνεται από βαθμοφόρους του Πυροσβεστικού Σώματος. Μετά τη λήξη της εργασιακής του σχέσης μπορεί να παρέχει εθελοντικά τις υπηρεσίες του στην Πυροσβεστική Υπηρεσία του τόπου διαμονής του, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1951/1991 (ΦΕΚ 84 Α').

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών, Γεωργίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημόσιας Τάξης, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη μισθολογική και βαθμολογική ένταξη και εξέλιξη, τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις, τα καθήκοντα, θέματα ασφάλισης και ασφαλιστικών εισφορών, το πειθαρχικό δίκαιο, καθώς και λοιπά θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης των μετατασσόμενων και μεταφερόμενων στο Πυροσβεστικό Σώμα υπαλλήλων των παραγράφων 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον τόπο και το χρόνο εργασίας, τις ηθικές και υλικές αμοιβές, τη στολή, την εκπαίδευση, τον τρόπο άσκησης και το είδος των καθηκόντων και το πειθαρχικό καθεστώς των ιδιωτών, που προσλαμβάνονται ως πυροσβέστες εποχικής απασχόλησης.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, κατανέμονται στην κλίμακα των βαθμών του πυροσβεστικού προσωπικού οι συνιστώμενες και μεταφερόμενες κατά το άρθρο τούτο οργανικές θέσεις προσωπικού, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες.

Άρθρο 4 Αναδιάρθρωση Περιφερειακών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών

Για την αναγκαία διασπορά των Πυροσβεστικών Δυνάμεων σε όλη την επικράτεια επιτρέπεται η ίδρυση Πυροσβεστικών Κλιμακίων και Αερομεταφερόμενων Πεζοπόρων Τμημάτων, τα οποία ιδρύονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 1481/1984 (ΦΕΚ 152 Α'), όπως αυτό ισχύει. Σε κάθε νομό ιδρύεται Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών με έδρα την πρωτεύουσά του, στην οποία υπάγονται οι Πυροσβεστικές Υπηρεσίες του νομού. Ειδικά για το Νομό Αττικής μπορούν να ιδρυθούν περισσότερες Διοικήσεις. Η αρμοδιότητα των Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών που λειτουργούν μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου σε πρωτεύουσες νομών επεκτείνεται σε όλο το νομό.

Τα Πυροσβεστικά Κλιμάκια υπάγονται διοικητικά στους αρμόδιους κατά τόπο Πυροσβεστικούς Σταθμούς.

Άρθρο 5 Καθήκοντα Πυροσβεστικών Οργάνων Έκδοση Πυροσβεστικών Κανονισμών και Διατάξεων

1. Οι βαθμοφόροι Γενικών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος ασκούν καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου, κατά το άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για τα εγκλήματα εμπρησμού σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις, καθώς και για τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 69 του ν. 998/1979 και αφορούν την αντιμετώπιση πυρκαγιών.

2. Με απόφαση του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος,

που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Γεωργίας και Δημόσιας Τάξης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκδίδονται πυρο-σβεστικοί κανονισμοί και διατάξεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις. Οι παραβάτες των κανονισμών και διατάξεων αυτών τιμωρούνται κατά το άρθρο 433 του Ποινικού Κώδικα.

3. Οι αξιωματικοί και εν ελλείψει αυτών οι λοιποί βαθμοφόροι του Πυροσβεστικού Σώματος ασκούν έργα δημοσίου κατηγόρου για τις προβλεπόμενες από την προηγούμενη παράγραφο πταισματικές παραβάσεις, καθώς και για όποιες άλλες από την κείμενη νομοθεσία αφορούν την πρόληψη πυρκαγιών στις δασικές και αγροτικές εκτάσεις.

Άρθρο 6 Μεταθίβαση αρμοδιοτήτων

Οι αρμοδιότητες, υποχρεώσεις και δικαιώματα του Δασάρχη, που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 23 έως 37, εκτός του άρθρου 35, του ν. 998/1979, καθώς και όποιες άλλες αφορούν θέματα δασοπροστασίας από τις πυρκαγιές, ασκούνται εφεξής αντίστοιχα από το Διοικητή της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Όπου στις διατάξεις αναφέρεται "Υπουργός Γεωργίας", "Δασικό Σώμα", "Δασάρχης", "Δασικοί Υπάλληλοι", νοείται αντίστοιχως "Υπουργός Δημόσιας Τάξης", "Πυροσβεστικό Σώμα", "Διοικητής Πυροσβεστικής Υπηρεσίας" και "Πυροσβεστικοί Υπάλληλοι".

Άρθρο 7 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών ρυθμίζονται θέματα συνεργασίας του Πυροσβεστικού Σώματος με τις Ένοπλες Δυνάμεις, την Ελληνική Αστυνομία, τη Δασική Υπηρεσία, τους Ο.Τ.Α, τις υγειονομικές υπηρεσίες και άλλους φορείς και πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους για την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών.

3. Εξουσιοδοτικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τα θέματα πρόληψης που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου και της καταστολής των πυρκαγιών στις δασικές και αγροτικές εκτάσεις, που περιέχουν άλλες ρυθμίσεις εκτός αυτών που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, εξακολουθούν να ισχύουν. Όπου στις εν λόγω διατάξεις προβλέπεται ως αρμόδιος για την πρόταση ή την έκδοση των κανονιστικών πράξεων ο Υπουργός Γεωργίας, νοείται εφεξής ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης.

Άρθρο 8 Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Ο διορισμός πυροσβεστικού προσωπικού για την κάλυψη των υφιστάμενων κενών θέσεων, καθώς και των θέσεων που προβλέπονται από το άρθρο 3 παρ. 1, γίνεται των μεν πυροσβεστών εντός δύο (2) ετών, των δε αξιωματικών εντός πέντε (5) ετών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε αριθμό ίσο για κάθε έτος. Οι θέσεις αυτές προσauξάνονται με τον αριθμό των υπαρχουσών κενών θέσεων κάθε έτους. Οι διορισμοί της παραγράφου γίνονται κατά παρέκκλιση των περιορισμών του άρθρου 6 του ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 Α').

2. Προανακρίσεις για τα εγκλήματα εμπρησμού δάσους, που έχουν αρχίσει πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από όργανα της Δασικής Υπηρεσίας, ολοκληρώνονται και οι σχετικοί φάκελοι διαβιβάζονται

ζονται στον αρμόδιο εισαγγελέα από τα όργανα αυτά, εκτός αν ο εισαγγελέας κρίνει διαφορετικά.

3. Η αρμοδιότητα του δημοσίου κατηγόρου της Δασικής Υπηρεσίας σχετικά με την εκδίκαση πταισματικών παραβάσεων, για τις οποίες είχε ασκηθεί ποινική δίωξη πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καθώς και την εκτέλεση των σχετικών αποφάσεων, διατηρείται.

Άρθρο 9 Τρόπος κάλυψης δαπανών

1. Εγγράφονται στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για τον Ε.Φ. 43-120 "ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ" οι αναγκαίες κατ' έτος πιστώσεις. Για το οικονομικό έτος 1998 οι εγγεγραμμένες για τις ανάγκες της δασοπυρόσβεσης πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Γεωργίας, εκτός από εκείνες που αφορούν την οργάνωση της πρόληψης των δασικών πυρκαγιών, μεταφέρονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από πρόταση του Υπουργού Γεωργίας, στον προϋπολογισμό του Πυροσβεστικού Σώματος.

2. Από τις διατάξεις του παρόντος νόμου προκαλείται ετήσια δαπάνη επί του Κρατικού Προϋπολογισμού ύψους δέκα δισεκατομμυρίων τετρακοσίων εκατομμυρίων (10.400.000.000) δραχμών για μισθούς προσωπικού, συντήρηση εξοπλισμού και προμήθεια υλικών και μέσων.

3. Για το οικονομικό έτος 1998 η δαπάνη αυτή θα αντιμετωπιστεί από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Γεωργίας υπό Ειδικό Φορέα "120 - ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ", που θα μεταφερθούν στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και από το αποθεματικό του τακτικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 10

Η παράγραφος 5 του άρθρου 7 του ν. 1845/1989 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"5. Η αμοιβή του προέδρου του Δ.Σ. καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας. Δεν παρέχεται αμοιβή στον πρόεδρο του Δ.Σ. στην περίπτωση που τη θέση του προέδρου κατέχει μέλος Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι.."

Άρθρο 11 Συμπλήρωση διατάξεων του ν. 2538/1997 (ΦΕΚ 242 Α')

1. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 61 του ν. 2538/1997 αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 1999.

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 64 του ν. 2538/1997 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"1. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 4 του ν. 8/τος 1277/1972 εξακολουθούν να εφαρμόζονται μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 61 του παρόντος νόμου, μόνο για τις εισφορές μελών των Ο.Ε.Β. που είναι πιστούχοι της Α.Τ.Ε. με ενήμερες οφειλές."

Άρθρο 12 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπεύθυνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς τη ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρεσχέθη η ζητή-
θείσα εξουσιοδότηση. Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΒΟΥΛΗΣ

Συνέχιση της συζήτησης και λήψη απόφασης επί των προτάσεων για αναθεώρηση διατάξεων του Συντάγματος, σύμφωνα με τα άρθρα 110 του Συντάγματος και 119 του Κανονισμού της Βουλής.

Κύριοι συνάδελφοι, όπως είχαμε αποφασίσει στην έναρξη της κατ'αρχήν συζήτησης, οι αναθεωρητέες διατάξεις θα συζητηθούν σε πέντε ενότητες. Για κάθε ενότητα θα διατίθεται μία συνεδρίαση και ανάλογα με τον αριθμό των συναδέλφων που θα ζητήσουν να μιλήσουν, εάν δεν επαρκεί η κάθε συνεδρίαση, θα ορίζεται εμβόλιμη στη συνέχειά της, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση κάθε ενότητας. Αντιστρόφως, αν υπάρχει χρόνος θα εισερχόμαστε στην επόμενη ενότητα κατά τη συγκεκριμένη συνεδρίαση.

Η Διάσκεψη των Προέδρων για την καλύτερη οργάνωση της συζήτησης, σας προτείνει ομοφώνως τα εξής:

Σε ό,τι αφορά τους χρόνους των ομιλιών, οι γενικοί εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές θα μιλήσουν από δεκαπέντε λεπτά. Οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, επίσης από δεκαπέντε λεπτά, εκτός αν προηγηθεί ομιλία του Προέδρου του κόμματος, οπότε ο χρόνος τους θα είναι δέκα λεπτά. Ο Υπουργός και οι Αρχηγοί των κομμάτων θα μιλήσουν από είκοσι λεπτά και οι εγγεγραμμένοι ομιλητές από επτά λεπτά, εκτός από τα κόμματα που έχουν ειδικούς αγορητές, οπότε οι Βουλευτές τους θα μιλήσουν επί πέντε λεπτά. Εάν από τα κόμματα υπάρχει δεύτερος ή και τρίτος ειδικός εισηγητής, αυτός θα μιλήσει το χρόνο που δικαιούνται και οι υπόλοιποι Βουλευτές και θα προηγηθεί των άλλων συναδέλφων του κόμματός του.

Ο πρώτος κύκλος θα ολοκληρωθεί με τις ομιλίες των ειδικών εισηγητών και των ειδικών αγορητών των τριών μικρότερων κομμάτων, του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας. Εν συνέχεια, εφόσον το επιθυμούν, θα μιλήσουν ο Υπουργός Δικαιοσύνης και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Θα διαθέσουμε τη σημερινή συνεδρίαση για την ενότητα των άρθρων για τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και η συνεδρίαση θα λήξει στις δώδεκα το βράδυ. Αν υπάρχουν ελάχιστοι συνάδελφοι για να μιλήσουν, θα ολοκληρώσουμε και με αυτούς. Αν είναι όμως μεγάλος ο αριθμός, θα γίνει αύριο πρωινή εμβόλιμη συνεδρίαση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Βαρβιτσιώτη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε και σέβομαι την επιθυμία σας, λόγω του φόρτου εργασίας της Βουλής, να περατωθεί η συζήτηση για το Σύνταγμα το ταχύτερο δυνατόν.

Θα ήθελα, όμως, να επικαλεσθώ την ευθυκρισία σας, για να σας υπενθυμίσω τα εξής: Η ενότητα περί της οποίας συζητούμε σήμερα, περιλαμβάνει είκοσι ένα άρθρα. Η ενότητα η αυριανή, για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την Κυβέρνηση, είκοσι έξι άρθρα. Η δε συνεδρίαση της Πέμπτης περιλαμβάνει είκοσι οκτώ άρθρα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Την Πέμπτη ποια ενότητα είναι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Για τη Βουλή κλπ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Για τη Βουλή και τη χρηματοδότηση των κομμάτων.

Μιλάμε, λοιπόν, για ενότητες οι οποίες έχουν μεγάλο αριθμό άρθρων. Κατά συνέπεια, αποδεχόμενοι ότι ο χρόνος των γενικών εισηγητών ορίζεται σε δεκαπέντε λεπτά, αυτό σημαίνει ότι ο κάθε γενικός εισηγητής έχει στη διάθεσή του τριάντα δευτερόλεπτα για να αναπτύξει τις απόψεις του κόμματός του σε κάθε άρθρο. Δεν νομίζετε ότι θα πρέπει να είσθε περισσότερο επιεικής, ώστε τουλάχιστον ο χρόνος ομιλίας του γενικού εισηγητή να φθάσει τα είκοσι λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε, για όλα όσα λέτε, έχετε δίκιο. Επειδή βλέπω και άλλα χέρια, θα παρακαλέσω να μη φάμε χρόνο, διότι εξαντλήσαμε πάνω από μία ώρα το πρωί στη Διάσκεψη των Προέδρων, συζητώντας το Προεδρείο, όλα τα κόμματα, όλοι οι μετέχοντες και καταλήξαμε ομοφώνως σ' αυτήν την πρόταση. Τα σταθμίσαμε όλα. Πρέπει να σας πω ότι υπολογίσαμε –ο κ. Κατσαρός κράτησε το χρόνο– πως είναι τρεισήμισι ώρες, για να αρχίσουν να μιλούν οι συνάδελφοι, που δεν έχουν κάποιο ρόλο, του γενικού ή του ειδικού εισηγητή, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου κλπ.

Λοιπόν, είναι αυτό που έλεγαν και οι αρχαίοι ημών πρόγονοι: "ανάγκα και οι θεοί πείθονται". Εσείς είσθε πολύ δυνατός, δεν είσθε βέβαια θεός και θα πεισθείτε δύο φορές. Σας παρακαλώ, λοιπόν, να προχωρήσουμε και νομίζω ότι στο χρόνο που έχουμε, μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τώρα είμεθα εκτός Κανονισμού βέβαια. Ορίστε, κύριε Κανταρτζή.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Δεν θα καθυστερήσω το Σώμα. Για μισό μόνο λεπτό θα μιλήσω. Θα ήθελα να εκφέρω και εγώ τη γνώμη μου πάνω στο θέμα, το οποίο συζητάμε.

Πραγματικά, ο χρόνος ο οποίος διατίθεται στους γενικούς εισηγητές και τους ειδικούς αγορητές, είναι μικρός σε σχέση με τα άρθρα, τα οποία συζητούμε. Σήμερα, εγώ μέτρησα είκοσι οκτώ άρθρα, μαζί με τις παραγράφους φυσικά. Αντιλαμβάνεσθε ότι όταν συζητάμε είκοσι οκτώ άρθρα και διατίθεται χρόνος δεκαπέντε λεπτών, είναι ελάχιστος ο χρόνος, πολύ περισσότερο αν πάρουμε υπόψη μας τη σημασία του θέματος, με το οποίο ασχολείται σήμερα η Βουλή, ότι συζητάμε για το Σύνταγμα.

Πιστεύω ότι θα πρέπει να υπάρχει άνεση χρόνου για τους γενικούς εισηγητές και τους ειδικούς αγορητές, για να αναπτύξουν τις απόψεις τους και στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να καθιερωθεί τουλάχιστον το εικοσάλεπτο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Βάλτε και εμβόλιμη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, πολλές φορές εμείς οι ίδιοι γινόμαστε πρόξενοι αυτών, για τα οποία δυσφορούμε στη συνέχεια. Γνωρίζουμε όλοι ότι αυτή η συζήτηση γίνεται για να αποφασίσουμε όχι το περιεχόμενο των διατάξεων, αλλά αν υπάρχουν διατάξεις απ' αυτές που προτείνονται, που πρέπει να προταθούν στο εκλογικό Σώμα ουσιαστικώς για αναθεώρηση. Επί της ουσίας, θα συζητήσει η επόμενη Βουλή.

Νομίζω ότι με τη λογική αυτή, θα μπορούσαμε επί μήνες να συζητούμε. Αλλά, θα πρέπει να γίνει κάποτε και αυτή η αναθεώρηση. Είναι βέβαιο ότι η Βουλή θα πρέπει μέχρι το τέλος Ιουνίου να διακόψει, μετά τη συμπλήρωση όχι πενήν-
μήνου που λέει το Σύνταγμα, αλλά οκταμήνου και θα πρέπει να μεσολαβήσει ένας μήνας μεταξύ των δύο ψηφοφοριών που πρέπει να κάνουμε.

Λοιπόν, αυτά είναι απλά πράγματα, αυτονότητα και παρακαλώ και πάλι όλους σας να μην ξοδέψουμε άλλο χρόνο και μάλιστα συζητούντες εκτός του Κανονισμού.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν φαίνεται, κύριε Πρόεδρε, ότι θα υπάρξει μεγάλος αριθμός συναδέλφων Βουλευτών, οι οποίοι θα μιλήσουν. Βλέπετε την Αίθουσα.

Δεύτερον, εάν υπάρχει οικονομία στο χρόνο, ο οποίος θα καταναλίσκείται από όλους μας –δηλαδή, δεν υπάρχει υπέρβαση του χρόνου– μπορούν να δοθούν πέντε λεπτά παραπάνω στους εισηγητές. Είναι αλήθεια ότι αυτοί φέρνουν το κύριο βάρος της συζήτησης στα θέματα αυτά και εκφράζουν κυρίως τις θέσεις των κομμάτων.

Η εκτίμησή μου είναι ότι κατ' οικονομία μπορείτε να δώσετε πέντε λεπτά στους εισηγητές παραπάνω. Και, βεβαίως, αν χρειαστεί να πάμε λίγο πέρα από τις δώδεκα, δηλαδή μέχρι τις δωδεκάμισι, ας πάμε. Αξίζει τον κόπο, δεδομένου ότι είναι

πολύ σοβαρό το θέμα της αναθεώρησης του Συντάγματος, έστω και σε αυτήν την πρώτη φάση, που, ιστορικά τουλάχιστον, δεν έχει λιγότερη σημασία από τη δεύτερη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Πρέπει να σας πω –διότι φέρνετε και εμένα σε δύσκολη θέση και πρέπει να σας πω και τους άλλους δώδεκα–δεκατρείς συναδέλφους, που ήταν στη Διάσκεψη των Προέδρων– ότι όταν κάναμε διάφορους υπολογισμούς, πάντοτε προεβόλλετο μία άλλη άποψη και προσπαθούμε να συγκλίνουμε σε κάποια συνισταμένη. Τώρα πέντε λεπτά πάνω ή κάτω δεν χάλασε ο κόσμος.

Όμως, αν πάμε στις δώδεκα και έχουμε πέντε–έξι ακόμη συναδέλφους να μιλήσουν θα μας πουν: "Θα μιλάμε στις μία η ώρα; Κάνετε μία εμβόλιμη συνεδρίαση για μας αύριο το πρωί". Διότι, αν δώσουμε στους εισηγητές τα πέντε λεπτά, τα θέλουν και οι ειδικοί αγορητές των μικρότερων κομμάτων. Λοιπόν, αμέσως τα πέντε λεπτά γίνονται μισή ώρα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πέντε λεπτά παραπάνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Λοιπόν, αφήστε και στην πορεία θα

δούμε. Μπορεί, αν έχουμε χρόνο, να δευτερολογήσουν.

Παρακαλώ, ο γενικός εισηγητής της Πλειοψηφίας ο κ. Βενιζέλος έχει το λόγο.

Άλλωστε όπως γνωρίζω τους ομιλητές, μπορούν να μιλάνε για το ίδιο θέμα μπαίνοντας και στις λεπτομέρειές του και μία ώρα και μπορούν και σε δέκα λεπτά να πουν την άποψή τους. Μας το απέδειξε προχθές ο κ. Βενιζέλος στην αρχή της συζήτησης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Μπορεί να μιλήσει και στο μισό χρόνο. Πράγματι, κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Βενιζέλο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Επειδή ξέρω ότι ο κ. Σιούφας θέλει να με ακούει με άνεση, θα συνεχίσουμε ιδιωτικώς μετά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Ακριβώς.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση της πιο σημαντικής ενότητας απ' αυτές που απασχολούν την παρούσα Βουλή και πρόκειται να απασχολήσουν την επόμενη Ζ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων. Γιατί στο πεδίο των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων δοκιμάζεται η σχέση του ατόμου με την εξουσία.

Μέσα από το κεφάλαιο των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων δεν ρυθμίζεται μόνο η συγκρότηση της κρατικής εξουσίας, δεν ρυθμίζονται μόνο τα όρια που θέτει το Σύνταγμα στην κρατική εξουσία, αλλά ρυθμίζονται επιπλέον ακόμη πιο θεμελιώδη ζητήματα, όπως αυτή η ίδια η συγκρότηση της κοινωνίας των πολιτών και της οικονομίας.

Όσοι έχουν την παραδοσιακή αντίληψη ότι το Σύνταγμα ρυθμίζει μόνο τον τρόπο συγκρότησης και άσκησης της κρατικής εξουσίας και μένει αδιάφορο γι' αυτό που λέγεται κοινωνία ή οικονομία, φυσικά σφάλουν.

Εξαρχής το ιστορικό φαινόμενο, που λέγεται Σύνταγμα, γεννήθηκε για να τα ρυθμίσει όλα αυτά. Καθώς όμως τώρα πια ζούμε σε μία μετανεωτερική, μεταβιομηχανική εποχή τα προβλήματα τίθενται με πιο οξύ, αλλά και πιο σαφή τρόπο.

Το πρώτο ζήτημα που πρέπει να αποσαφηνίσουμε είναι το εύρος της ύλης που ρυθμίζουν τα άρθρα 4 έως και 25 του Συντάγματος.

Όταν μιλάμε για ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, δεν μιλάμε μόνο για τα δικαιώματα του κλασικού πολιτικού φιλελευθερισμού, για τα δικαιώματα που συνδέονται με το χώρο ελεύθερης ύπαρξης και δράσης του ανθρώπου, με αυτό που λέμε στην τεχνική μας ορολογία status negativus, με τα κατά κυριολεξία ατομικά δικαιώματα. Ασχολούμαστε ταυτόχρονα με τα δικαιώματα ομαδικής δράσης, με δικαιώματα που προϋποθέτουν τη συλλογική τους άσκηση, όπως το δικαίωμα του συνέρχεσθαι, του συνεταιρίζεσθαι, η συλλογική αυτονομία, η απεργία. Δηλαδή, με δικαιώματα τα οποία είναι στην ουσία τους βαθύτατα πολιτικά.

Ασχολούμαστε με τα δικαιώματα της πνευματικής ελευθερίας που έχουν επίσης έναν εντονότατο πολιτικό χαρακτήρα και βεβαίως με τα κοινωνικά δικαιώματα, τα οποία νομίζω ότι είναι το οξύτερο πρόβλημα κάθε σύγχρονης δημοκρατίας, καθώς καλούμαστε να δοκιμάσουμε και να επιβεβαιώσουμε, ει δυνατόν, τα όρια της κοινωνικής συνοχής, της κοινωνικής αλληλεγγύης του κράτους–πρόνοιας.

Για όλα αυτά τα θέματα, ατομικά δικαιώματα, δικαιώματα ομαδικής δράσης, το ερώτημα που προτάσσεται είναι, από πού προέρχεται η απειλή. Σ' αυτό, η αναθεώρηση καλείται να δώσει μια σύγχρονη και πλήρη απάντηση.

Η απειλή, λοιπόν, είναι σαφές ότι δεν προέρχεται μόνο από την τυπική εξουσία, από την κρατική εξουσία. Και όταν λέω κρατική εξουσία, εννοώ και το νομοθέτη και τη διοίκηση και τη δικαιοσύνη. Προέρχεται από όλες τις εκφάνσεις της κρατικής εξουσίας, αλλά επιπλέον προέρχεται και από άτυπες μορφές εξουσίας, κοινωνικής, οικονομικής ή επικοινωνιακής.

Επιπλέον, προέρχεται από την ίδια την εξέλιξη της τεχνολογίας, της τεχνογνωσίας, της βιοϊατρικής, από την ίδια την εξέλιξη της ανθρώπινης γνώσης. Κοινωνία, οικονομία, μέσα ενημέρωσης απειλούν τα ατομικά δικαιώματα, όσο τα απειλεί και η κρατική εξουσία, ακόμα και η δημοκρατικά οργανωμένη κρατική εξουσία.

Για το λόγο αυτό πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα, ποιος και πώς προστατεύει αποτελεσματικά τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι αρκετά απαισιόδοξη. Τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα προστατεύονται κατά περίπτωση από φορείς και παράγοντες άσκησης εξουσίας που λειτουργούν ταυτόχρονα ως απειλές και ως εγγυήσεις των ατομικών δικαιωμάτων.

Για το λόγο αυτό έχει καθοριστική σημασία το Σύνταγμα και ο εξοπλισμός των άρθρων 4 έως 25, με σύγχρονες ρήτρες, οι οποίες να αποτρέπουν τη δυνατότητα, ένας φορέας εξουσίας, κρατικής, κοινωνικής, οικονομικής ή επικοινωνιακής, να λειτουργεί ως μόνιμη απειλή. Πρέπει να υπάρχουν αντισώματα και εγγυήσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**).

Νομίζω ότι το γεγονός πως η Βουλή ομόφωνα διαδηλώνει τη βούληση της να κατοχυρώσει πλήρως τα ατομικά δικαιώματα είναι εξαιρετικά σημαντικό, όχι γιατί η Ελλάδα πρόκειται να θάψει τους δικούς της συνταγματικούς φραγμούς απέναντι, για παράδειγμα, στην εξέλιξη της βιοϊατρικής έρευνας. Αυτό θα ήταν ασυγχώρητος πνευματικός και πολιτικός επαρχιωτισμός. Η βιοϊατρική έρευνα, όπως και η τεχνολογία στο χώρο της επικοινωνίας, εξελίσσεται διεθνώς και δεν ανακόπτεται μέσα από το εθνικό Σύνταγμα. Το γεγονός όμως ότι έρχεται ένα εθνικό Σύνταγμα, με μια σύγχρονη διατύπωση και δηλώνει πως έχει συνειδηση του προβλήματος, δηλώνει πως θέλει να διασφαλίσει όσο γίνεται περισσότερο το χώρο ελεύθερης ύπαρξης και δράσης του ατόμου, είναι στις μέρες εξαιρετικά σημαντικό και δεν είναι ούτε τετριμμένο ούτε κοινότοπο ούτε αυτονόητο. Γιατί υπάρχουν σύγχρονες κοινωνίες, δημοκρατικές, υπερανεπτυγμένες οικονομικά, που δεν έχουν ως πολιτικό σύστημα την ίδια ευαισθησία απέναντι στα ατομικά δικαιώματα.

Πρέπει λοιπόν και ο νομοθέτης να νιώθει ότι έχει φραγμούς, αλλά και ο δικαστής να νιώθει ότι βρίσκει φραγμούς. Για το λόγο αυτό, με την αναθεώρηση του Συντάγματος τέμνονται πολύ σημαντικά ζητήματα, πολλά από τα οποία έχουν προκαλέσει οι ασάφειες και οι παλινωδίες της νομολογίας μας. Και εδώ προστίθεται ένας τρίτος παράγοντας που είναι οι νέες εγγυήσεις διαφάνειας, ιδίως εκεί που η οικονομική δύναμη διαπλέκεται με την πολιτική εξουσία. Και αυτό δεν συμβαίνει μόνο στον τομέα των μέσων ενημέρωσης, αλλά συμβαίνει κατ' εξοχήν στον τομέα των μέσων ενημέρωσης.

Εδώ υπεισέρχεται και ο ρόλος των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, που είναι εναρμονισμένες με τη φυσιογνωμία του πολιτεύματός μας εκεί που περιβάλλουν ως πρόσθετη θεσμική εγγύηση κάποιο ατομικό δικαίωμα, αλλά δεν είναι εντεταγμένες στη λογική του πολιτεύματός μας, όταν υποκαθιστούν πολιτικά όργανα στην άσκηση της εξουσίας τους και έτσι φθάνουμε

στο παράδοξο δημοκρατικά συμπέρασμα, να θέτουμε περιοχές κρατικής δραστηριότητας εκτός δημοκρατικού ελέγχου, εκτός κοινοβουλευτικού ελέγχου, εκτός εκλογικού ελέγχου.

Είναι, λοιπόν, εξαιρετικά σημαντικό το γεγονός ότι συμφωνούμε σχεδόν σε όλο το φάσμα των ζητημάτων, ότι δίνουμε σαφείς απαντήσεις στη ανάγκη να κατοχυρωθεί το κράτος δικαίου και ταυτόχρονα το κοινωνικό κράτος, γιατί παρότι ζούμε υπό συνθήκες δημοσιονομικής κρίσης του κοινωνικού κράτους, εμείς τουλάχιστον σε επίπεδο ρηματικό, πολιτικών δηλώσεων, δεν υποχωρούμε. Διαπιστώνουμε ότι η κοινωνική συνοχή έχει ιδιαίτερη σημασία.

Και το πιο αισιόδοξο ακόμη είναι ότι στα περισσότερα από τα θέματα αυτά ο συντακτικός νομοθέτης έρχεται να επικυρώσει πρωτοβουλίες που έχει ήδη αναλάβει ο κοινός νομοθέτης, πρωτοβουλίες οι οποίες σε πολλά σημεία είναι ακόμη αβέβαιες, όπως αυτές οι σχετικές με την ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ή οι σχετικές με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, αλλά η συνταγματική τους επικύρωση και επιβεβαίωση νομίζω ότι δημιουργεί πιο ισχυρό κέλυφος προστασίας του ατόμου, των ομαδικών δρώντων ατόμων και της κοινωνίας των πολιτών συνολικά.

Είναι δε εξαιρετικά σημαντικό το γεγονός –και το κακό είναι πως ότι εδώ αρεσκόμαστε να τονίζουμε τα αρνητικά και να υποβαθμίζουμε τα θετικά– ότι οι διαφωνίες μας εντοπίζονται σε ελάχιστα σημεία. Σε σημεία τα οποία στο ιστορικό πλαίσιο εξέλιξης των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, δεν έχουν πρωτεύουσα σημασία.

Αναγκάζομαι, όμως, για τις ανάγκες της πολιτικής επικαιρότητας και μόνο –όχι λόγω της σπουδαιότητας των θεμάτων, σε σχέση με το συνολικό φάσμα που εξετάζουμε– να επιμείνω και εγώ στη βασική μας διαφωνία του κεφαλαίου αυτού, που είναι η αποδοχή ή η απόρριψη της πρότασης των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας για την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος και για τη θέσπιση με ρητή συνταγματική διάταξη της δυνατότητας ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων, δηλαδή, πανεπιστημίων που η Νέα Δημοκρατία επιμένει, πιστή σε μία διαχείριση των συμβολισμών, που θα δούμε αν είναι ακριβείς ή όχι, να χαρακτηρίζει όχι ιδιωτικά, αλλά “μη κρατικά”.

Πρέπει να σας πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι φυσικά όλοι παροικούμε την Ιερουσαλήμ και όλοι έχουμε πλήρη συνείδηση του οξέυτατου προβλήματος της ανώτατης εκπαίδευσης, που απασχολεί σχεδόν κάθε ελληνική οικογένεια. Έχουμε πλήρη συνείδηση του προβλήματος της φοιτητικής μεταναστευσης και της αγωνίας των νέων ανθρώπων και των οικογενειών τους, να βρουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στη συνέχεια πρόσβαση στην αγορά εργασίας, διεκδικώντας μία θέση ανάλογη με τα προσόντα τους και τις προσδοκίες τους.

Αλλά πρέπει να θυμηθούμε ότι εάν κάτι κατέστησε ήδη από τον 19ο αιώνα την Ελλάδα μία κοινωνία πιο δημοκρατική, πιο φιλελεύθερη, πιο ευέλικτη, τελικά πιο συνεκτική, από ό,τι πολλές άλλες ευρωπαϊκές κοινωνίες, ήταν το γεγονός ότι η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα ήταν ελεύθερη. Και ότι το εκπαιδευτικό σύστημα λόγω του εξισωτισμού που πάντοτε το διέκρινε, λειτούργησε ως ο καθοριστός παράγοντας κοινωνικής ένταξης μέσα σε μία κοινωνία, η οποία ποτέ δεν είχε σκληρές δομές, αλλά αντίθετα είχε μία διαστρωμάτωση, που επέτρεπε την κοινωνική ανέλιξη, που επέτρεπε σε γόνους απλών αγροτικών ή εργατικών οικογενειών να διαμορφώσουν μία προσδοκία κοινωνικής ένταξης και επαγγελματικής αποκατάστασης και τελικά κοινωνικού και πολιτικού ρόλου, τελείως διαφορετική από τις άλλες κοινωνίες.

Αυτό το βασικό προσόν του εξισωτισμού του βαθύτατου κοινωνικού φιλελευθερισμού που δεν έχει καμία σχέση με τον οικονομικό νεοφιλελευθερισμό, δεν μπορούμε να το θέσουμε εν κινδύνω, ειδικά και ως έτυχε.

Ζήτησα από τη Νέα Δημοκρατία στην επί της αρχής συζήτηση, να μου απαντήσει με σαφήνεια, αν η πρότασή της αφορά μη κρατικά, αλλά πάντως μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια, αν στο μοντέλο που έχει υπόψη της, η εισαγωγή των φοιτητών σε αυτά τα πανεπιστήμια, θα γίνεται πάντοτε με

αξιοκρατικά και όχι με εισοδηματικά κριτήρια και αν η επιλογή του διδακτικού προσωπικού θα γίνεται πάντοτε με αξιοκρατικά και όχι εργοδοτικά κριτήρια.

Εγώ δέχομαι ότι η απάντηση που μου έδωσε ο γενικός εισηγητής της μειοψηφίας, ο κ. Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, είναι μία σαφής και ειλικρινής απάντηση. Εάν, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, προτείνετε όντως τη δυνατότητα ίδρυσης πανεπιστημίων μη κρατικών, αλλά μη κερδοσκοπικών, με αξιοκρατική εισαγωγή φοιτητών και αξιοκρατική επιλογή καθηγητών, τότε δεν αλλάζουμε σε τίποτα την αγορά της ανώτατης εκπαίδευσης και πολύ περισσότερο την παραπαιδεία της ανώτατης εκπαίδευσης.

Αντιθέτως το άρθρο 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος, όπως έχει, ορθά ερμηνευόμενο, μας επιτρέπει να ιδρύσουμε διά νόμου πανεπιστήμια, ιδρύματα με το νομικό χαρακτήρα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα, τα οποία θα ικανοποιούν τη βούληση οποιουδήποτε σοβαρού –άγνωστου σε μένα, αλλά ας υποθέσω σοβαρού– δωρητή ευεργέτη ή χορηγού που θέλει να διαθέσει περιουσία προς τον σκοπό αυτό.

Αλλά αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα της παραπαιδείας, τους σχολάρχες επιχειρηματίες, το εμπόριο της ελπίδας των νέων ανθρώπων και των οικογενειών τους, τότε δεν μπορεί να παίζουμε με τις εγγυήσεις του Συντάγματος, αλλά είμαστε υποχρεωμένοι να εφαρμόσουμε με εμμονή και συστηματικότητα ένα συνολικό σχέδιο εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, σαν αυτό που έχει σχεδιάσει και επιχειρεί να εφαρμόσει το Υπουργείο Παιδείας, με πολλές δυσκολίες και αντιξοότητες, γιατί θίγονται χρόνιες δομές και συμφέροντα. Αλλά πάντως με μέτρα, όπως τα προγράμματα σπουδών επιλογής, η αύξηση του αριθμού των εισακτέων, η δημιουργία νέων τμημάτων, μπορούμε να δώσουμε μια πειστική και μακροπρόθεσμη απάντηση, χωρίς να γίνουμε, άθελά μας έστω, ο δούρειος ίππος, ώστε να καταλυθεί ένας από τους λίγους έγκυρους και αξιοκρατικούς θεσμούς που λειτουργούν στην κοινωνία μας. Τέτοιος θεσμός είναι τα πανεπιστήμια και ο τρόπος εισαγωγής στα πανεπιστήμια, χωρίς να έχουμε κάποιο σαφές μοντέλο υπόψη μας. Και ο κίνδυνος να λειτουργήσει η αναθεώρηση του άρθρου 16, ως δούρειος ίππος επισημοποίησης και γενίκευσης της παραπαιδείας είναι υπαρκτός.

Από εκεί και πέρα η ερμηνευτική ευελιξία, που περιέχει το ίδιο το άρθρο 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος, σε συνδυασμό με πρωτοβουλίες του νομοθέτη για συνεργασία των ελληνικών πανεπιστημίων με ξένα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, νομίζω ότι μπορεί να μεταβάλει άρδην το περιβάλλον της ανώτατης εκπαίδευσης και να μας επιτρέψει να ικανοποιούμε όλην τη ζήτηση, κάτι που δυστυχώς θα γίνει το 2002, λόγω του έντονου δημογραφικού προβλήματος που έχουμε. Και πάλι φυσικά αναφέρομαι στους συνολικούς αριθμούς και όχι στους αριθμούς των εισακτέων σε ειδικές σχολές που έχουν πάντοτε υπερβολική ζήτηση, όπως είναι για παράδειγμα ορισμένες από τις πολυτεχνικές σχολές, τα τμήματα νομικής, οι ιατρικές σχολές κλπ.

Για να κλείσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτήν την αναγκαστικά εξαιρετικά υπαινικτική και επιγραμματική παρουσίαση, θέλω να πω μία μόνο φράση: Ας μην υποβαθμίσουμε το μήνυμα συνταγματικής και πολιτικής σοβαρότητας που εξαποστέλλει η διαδικασία αυτή, ιδίως σε σχέση με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Ας μην υποκύψουμε στη γοητεία μιας αγοράς στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία δεν έχει ευδοκιμήσει σε καμία σοβαρή ευρωπαϊκή χώρα που έχει ηπειρωτική παράδοση πανεπιστημιακής εκπαίδευσης βασισμένη στην *communitas universalis* του μεσαιωνικού πανεπιστημίου. Ας πιστέψουμε στις δυνατότητες που μας παρέχει το υφιστάμενο άρθρο 16 παράγραφος 5 του Συντάγματος και ας αναγνωρίσουμε επιτέλους, ότι χρειάζεται συναίνεση και επιμονή στην εφαρμογή ενός μακροπρόθεσμου και συνολικού προγράμματος μεταβολών στο χώρο της παιδείας...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε

Υπουργέ, να ολοκληρώσετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): ... που δεν θα έχει, ως όχημά της το Σύνταγμα, αλλά τον κοινό νομοθέτη που παρακολουθεί τις εξελίξεις αυτές.

(χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Είπατε, "με μία μόνη φράση" και ακολούθησαν εκατό φράσεις, παραφράσεις και υποφράσεις.

Ο κ. Βαρβιτσιώτης γενικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα πιο πρωτοποριακά κεφάλαια του Συντάγματος του 1975, υπήρξε αναμφισβήτητη η ενδεδειγμένη προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη.

Οι λύσεις που δόθηκαν τότε, σε προβλήματα της καθημερινής κοινωνικής ζωής και των σχέσεων κράτους και πολίτη υπήρξαν τόσο πρωτοποριακές, ώστε είκοσι χρόνια μετά να γίνονται αποδεκτές απ' όλους και να μην έχουν καταστεί απηρχαιωμένες.

Οι προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας πάνω στο κεφάλαιο αυτό δεν απομακρύνονται επομένως από τη βασική φιλοσοφία του Συντάγματος του 1975. Αντίθετα, συμπληρώνουν ή εξειδικεύουν ρυθμίσεις λόγω νέων αναγκών που προέκυψαν από την, εν τω μεταξύ, επελθούσα τεχνολογική εξέλιξη.

Θα ήθελα ιδιαίτερα να επισημάνω ότι η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας αλλά και του ΠΑΣΟΚ, αλλά και η εισήγηση της Αναθεωρητικής Επιτροπής, η οποία λήφθηκε με ευρύτατη πλειοψηφία, προβάλλουν ιδιαίτερα την αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, σε μια εποχή μάλιστα που τόσο μεγάλη συζήτηση γίνεται για το ρόλο αυτό του κράτους. Βέβαια, η τροποποίηση αυτή, για την προβολή του κοινωνικού κράτους δικαίου, έχει κυρίως διακηρυκτικό χαρακτήρα. Μπορεί, όμως, να αποκτήσει ουσία στο μέλλον, αν και όταν τα δικαστήρια επιληφθούν της ερμηνείας της διατάξεως αυτής.

Έρχομαι τώρα στις επιμέρους παρατηρήσεις και αντιλαμβάνεσθε ότι ο χρόνος του δεκαπενταλέπτου με αναγκάζει να περιορίσω την ανάπτυξή μου σε ορισμένες από τις αναθεωρητέες διατάξεις.

Το πρώτο θέμα αφορά την κατάργηση με συνταγματική διαταγή της ποινής του θανάτου με εξαίρεση τα αδικήματα τα οποία τελούνται εν καιρώ πολέμου και μάλιστα μόνον για τα σοβαρότερα από αυτά. Η ρητή απαγόρευση της θανατικής ποινής συνάδει απόλυτα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας. Έχουμε υπογράψει τη Σύμβαση της Ρώμης, έχουμε κυρώσει το Δεύτερο Προαιρετικό Πρωτόκολλο στο Σύμφωνο του 1996 και πρόσφατα η Βουλή κύρωσε το Έκτο Πρωτόκολλο στη σύμβαση για την προπάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, σχετικά με την κατάργηση της ποινής του θανάτου.

Θα ήθελα επίσης να υπενθυμίσω ότι θανατική ποινή έχει πάρα πολλά χρόνια να εκτελεστεί στο τόπο μας και κατά συνέπεια η ρητή συνταγματική καθιέρωση της καταργήσεώς της, νομίζω ότι αποτελεί ένα βήμα σημαντικό για την κοινωνία μας. Η ραγδαία όμως αύξηση της εγκληματικότητας αλλά και της εξαπλώσεως των ναρκωτικών, δημιούργησε έντονο αντίθετο κλίμα. Οι δημοσκοπήσεις που είδαν το φως της δημοσιότητας εμφανίζουν υψηλότατα ποσοστά της κοινής γνώμης, που δεν δέχεται την κατάργηση της θανατικής ποινής. Στο θέμα αυτό έγινε μεγάλη συζήτηση στην Επιτροπή Αναθεωρήσεως του Συντάγματος και επισημάνθηκε ότι υπάρχει ένα κλίμα ότι ειδικά για τους εμπόρους των ναρκωτικών τα δικαστήρια δεν επιβάλουν τις αυστηρές εκείνες ποινές, ώστε δι' αυτού του τρόπου να περιοριστεί η εμπορία των ναρκωτικών.

Κατά τη γνώμη μου θα πρέπει το ζήτημα αυτό να αντιμετωπιστεί χωρίς να ξεφύγουμε από τη γενική αρχή της καταργήσεως με την αναθεώρηση της θανατικής ποινής. Θα πρέπει όμως να προχωρήσει το Υπουργείο Δικαιοσύνης στην αναμόρφωση του συστήματος εκτελέσεως ποινών με παράλληλη κατάργηση ορισμένων ευεργετικών διατάξεων. Διότι πράγματι είναι αδιανόητο -και το ξέρουμε όλοι μας- με

διάφορες ευεργετικές διατάξεις, οι οποίες κατά καιρούς έχουν ψηφιστεί, η ποινή των ισοβίων δεσμών έχει περιορισθεί εκτελείται σε δεκαέξι χρόνια.

Όλες οι διατάξεις του Συντάγματος, έχουν ένα συνειδησιακό χαρακτήρα. Ιδιαίτερα όμως η κατάργηση ή μη της θανατικής ποινής νομίζω ότι ανάγεται καθαρά στη συνείδηση του καθενός από μας.

Έρχομαι τώρα στις διατάξεις των άρθρων 14 και 15 που αναφέρονται στον Τύπο και στην τηλεόραση. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κατοχύρωση των ατομικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, καθώς και η απρόσκοπτη λειτουργία τους, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο ρόλο που διαδραμάτισε στο παρελθόν και σε παγκόσμιο επίπεδο ο Τύπος. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο η ελευθερία του Τύπου θεωρήθηκε ότι ανήκει στον πυρήνα των σκληρών ατομικών δικαιωμάτων. Στη χώρα μας, όμως, ύστερα από την επανάσταση της οπτικοακουστικής τεχνολογίας και την απόλυτη ελευθερία στα ΜΜΕ ή μάλλον στην κατάργηση του κρατικού μονοπωλίου στην τηλεόραση, έχουμε το φαινόμενο ότι μεταπέσαμε από το κρατικό έλεγχο στην απόλυτη αναρχία. Και δεν πρέπει να υποτιμάται το γεγονός ότι τα μέσα εκείνα που εκπέμπουν ήχο και εικόνα μαζί, είναι εκείνα που επηρεάζουν πάρα πολύ, ιδιαίτερα έντονα την κοινή γνώμη.

Αυτή η απόλυτη αναρχία η οποία υφίσταται σήμερα, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι χρήζει ρυθμίσεως. Από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ έγιναν τέσσερις προσπάθειες με τέσσερα νομοθετήματα, να τεθεί μια τάξη στα θέματα του κρατικού ελέγχου στα οπτικοακουστικά ΜΜΕ. Και οι τέσσερις αυτές προσπάθειες δεν ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες που είχαν στηριχθεί σ' αυτές αφού έφεραν εξ ορισμού το σπέρμα της αποτυχίας.

Η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας προβλέπει ότι το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο θα είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή που θα εκδίδει, θα ανανεώνει και ανακαλεί τις άδειες λειτουργίας των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, θα εκδίδει τους κανονισμούς και θα επιβάλει κυρώσεις. Για να μπορεί όμως το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο να επιτελέσει αυτό τον πολύ σημαντικό και αξιόλογο προορισμό του, πρέπει να έχει ένα δικό του προϋπολογισμό και ένα δικό του οργανισμό και να έχει ακόμα τη δυνατότητα στελεχωσέως του από ικανά στελέχη. Και βεβαίως το ΕΡΣ θα πρέπει να εκλέγεται από τη Βουλή με αυξημένη πλειοψηφία.

Θα απαντήσει ενδεχομένως ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης, ότι υπάρχει και τώρα Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο. Μα, κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε εξ ίσου καλά όσο και εγώ, ότι ήδη το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο δεν μπορεί να επιτελέσει την αποστολή του, ότι βρίσκεται σε κατάσταση αποσυνθέσεως, διότι δεν έχει ούτε τα μέσα ούτε το προσωπικό για να επιτελέσει τον σκοπό του.

Παράλληλα όμως η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας προβλέπει την προσθήκη μιας νέας παραγράφου στο άρθρο 14, ώστε να διασφαλιστεί η διαφάνεια και η πολυφωνία στα ΜΜΕ, θεσπίζοντας το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα λειτουργούν και θα χρηματοδοτούνται τέτοιες επιχειρήσεις.

Θα μπορούσε κανείς να ομιλεί για πολλές ώρες για το θέμα αυτό το οποίο είναι ένα από τα βασικότερα σημεία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων του Συντάγματος, αλλά και γενικότερα της κοινωνίας μας. Και θα ήθελα να κλείσω, προσθέτοντας και τούτη την ιδέα. Σήμερα βρισκόμεθα μπροστά σε μια νέα πηγή πληροφοριών: τις δημοσκοπήσεις, οι οποίες, παρά τις όποιες υπουργικές αποφάσεις, παρά τις κείμενες διατάξεις που υπάρχουν, δημιούργησαν ένα κλίμα στις τελευταίες εκλογές υπέρ ενός κόμματος δημοσιοποιούνται αποτελέσματα όταν ακόμα δεν είχαν κλείσει οι κάλπες. Νομίζω ότι πρέπει να ενσκήψουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στον καθορισμό του πλαισίου των δημοσκοπήσεων.

Μία άλλη διαφωνία η οποία υπάρχει μεταξύ του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας είναι η πρόταση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., για τη δυνατότητα καθιέρωσης με νόμο της εναλλακτικής θητείας. Ο σκοπός είναι προφανής. Επιχειρείται εκ των υστέρων η κάλυψη της αντισυνταγματικότητας του μόλις προ ολίγου καιρού ψηφισθέντος νόμου, ο οποίος, όμως, συνιστά

σαφή παράβαση της κοινής υποχρεώσεως όλων για την προστασία της πατρίδας. Είμαστε αντίθετοι.

Σαν Υπουργός Εθνικής Αμύνης είχα υποστεί αφόρητες πιέσεις από διάφορους διεθνείς οργανισμούς αλλά και ομο-λόγους μου, για την καθιέρωση της εναλλακτικής θητείας. Σε όλους απαντούσα ότι τα άλλα κράτη δεν αντιμετωπίζουν τους κινδύνους τους οποίους αντιμετωπίζει η χώρα μας.

Κατά συνέπεια, πιστεύω ότι είναι λάθος η με συνταγματική διάταξη δυνατότητα καθιερώσεως με νόμο της εναλλακτικής θητείας.

Φτάνω στο επίμαχο θέμα, όπως το ενετόπισε και ο γενικός εισηγητής της Πλειοψηφίας, ο κ. Βενιζέλος, για τα μη κρατικά, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πανεπιστήμια. Εμείς εμμένουμε στην πρότασή μας. Πιστεύουμε, ειλικρινά, ότι είναι τραγικό λάθος το ότι δεν αποδέχεστε το προοδευτικό αυτό βήμα.

Θα ήθελα επίσης να σημειώσω, ότι ήδη η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας στις 6 Μαρτίου εξεδίκασε με παραπομπή από το 6ο Τμήμα την εν λόγω υπόθεση. Ο εισηγητής στην Ολομέλεια και όλο το 6ο Τμήμα είναι υπέρ της αναγνωρίσεως...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Δεν είναι ακριβές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Πώς δεν είναι ακριβές. Ακριβέστατο είναι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Δεν είναι καθόλου ακριβές. Μου επιτρέπετε; Είναι σημαντικό σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Δεν σας επιτρέπω γιατί είναι εις βάρος του χρόνου μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Να κρατήσω το χρόνο σας, αν θέλετε, κύριε Βαρβιτσιώτη;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Είναι πολύ σημαντικό για την ακριβή ενημέρωση του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα σας κρατήσω το χρόνο σας, κύριε Βαρβιτσιώτη.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Πρόκειται για την υπ' αριθμόν 2807/97 παραπεμπτική στην ολομέλεια απόφαση του ΣΤ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας στην οποία την άποψη που λέει ο κ. Βαρβιτσιώτης την αποδέχεται ένας από τους επτά δικαστές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Όχι, κύριε Βενιζέλο. Καταθέστε την.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Οι έξι, εκ των οποίων τα τέσσερα μέλη μετά ψήφου και τα δύο πάρεδρα μέλη, ακολουθούν την πάγια θέση της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Καταθέτω για τα Πρακτικά το πλήρες κείμενο της απόφασης αυτής.

(Στο σημείο αυτό, ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Ευάγγελος Βενιζέλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Η εισήγηση στην ολομέλεια είναι να γίνει δεκτή η προσφυγή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Να γίνει η παραπομπή...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Όχι, κύριε Βαρβιτσιώτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Βενιζέλο, να τελειώσει ο διάλογος. Κάντε μου τη χάρη.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Η Εισήγηση στην ολομέλεια είναι η παραπεμπτική απόφαση η οποία έξι προς ένα λέει τα αντίθετα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Λένε το εξής: Να παραπεμφθεί το θέμα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αυτό λένε. Είναι γνωστό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Έδωσα το κείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, να τελειώσει αυτή η παρέμβαση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Θα ήθελα, λοιπόν, να διευκρινίσω ότι είναι πολύ εύκολο να λέμε διαφορετικά από την πραγματικότητα. Η εισήγηση του 6ου Τμήματος, ο εισηγητής στην ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, εισηγείται να παραπεμφθεί το θέμα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Και βέβαια αντιλαμβάνεσθε ποια θα είναι η απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Θα οδηγηθείτε, λοιπόν, σε αναγνώριση των πτυχίων των ιδιωτικών πανεπιστημίων χωρίς συνταγματική μεταβολή. Και πιστεύω ότι καλύτερο είναι να προλάβουμε εμείς, παρά να έρθει μια οποιαδήποτε άλλη απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Βαρβιτσιώτη, τώρα αρχίζει να μετράει ο χρόνος σας, γιατί τον είχα σταματήσει. Η απάντησή σας, η οποία προκλήθηκε εξαιτίας της παρεμβάσεως του κ. Βενιζέλου εντάσσεται σε αυτόν τον ενδιάμεσο χρόνο. Για να μη σας αδικήσω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Και έρχομαι σε ένα άλλο θέμα: Περίμενα σήμερα ο κύριος Υπουργός Πολιτισμού να κάνει μια διευκρίνιση, την οποία όμως δεν έκανε. Και χρειάζεται μια διευκρίνιση ύστερα από τις προχθεσινές δηλώσεις, τόσο του κυρίου Υπουργού Δικαιοσύνης, όσο και του γενικού εισηγητού της Πλειοψηφίας. Εμμένει ή όχι η Κυβέρνηση στη μεταφορά της παραγράφου 5 του άρθρου 13 στο άρθρο 4;

Η κυβερνητική πρόταση λέει ότι πρέπει να μεταφερθεί η παράγραφος 5 του άρθρου 13 στο άρθρο 4, ώστε να αποδεδειχθεί ο όρκος από το θρησκευτικό του χαρακτήρα.

Ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης και ο κ. Βενιζέλος στην προηγούμενη συνεδρίαση μας είπαν ότι δεν υπάρχει τέτοιο θέμα, αν κατάλαβα καλά και αν κατάλαβε και ολόκληρη η Βουλή.

Εμμένει, λοιπόν, στην αναθεώρηση του άρθρου 13, ναι ή όχι;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Μπορώ να απαντήσω;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Ορίστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν γίνεται αυτό το πράγμα, παρακαλώ. Είναι εις βάρος της όλης συνεδριάσεως. Θα μιλήσετε μετά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Η πρότασή μας για τη μεταφορά της παραγράφου 5, του άρθρου 13, στο άρθρο 4, δηλαδή στις διατάξεις περί προσωπικής ελευθερίας, είναι παλαιά πρόταση από την προηγούμενη Βουλή, επανελήφθη στην παρούσα Βουλή και ισχύει, υπό την έννοια ότι δεν πρέπει να συνδέεται η διάταξη αυτή με τα όρια της ελευθερίας της θρησκευτικής συνείδησης. Αυτό σημαίνει ότι, εάν κάποιος προσωπικά δεν θέλει να ορκισθεί, θα του παρέχεται η δυνατότητα να διαβεβαιώνει...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Μα και τώρα επιτρέπεται αυτό. Δεν χρειάζεται συνταγματική μεταρρύθμιση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Όχι, δεν είναι έτσι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Πως δεν είναι έτσι;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Με συγχωρείτε, δεν είναι έτσι εκ του Συντάγματος, εκεί όπου το Σύνταγμα επιβάλλει τύπον όρκου. Είναι έτσι σε επίπεδο κοινού νόμου. Είναι άλλο το ένα και άλλο το άλλο. Άρα, εμείς θέλουμε να διατηρηθεί ο όρκος, αλλά εάν κάποιος έχει πρόβλημα δική του, ατομικής, θρησκευτικής συνείδησης, του δίνουμε αυτήν τη δυνατότητα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Μάλιστα.

Ο κύριος Υπουργός Πολιτισμού, βεβαίως, ανέκαλεσε εν μέρει όσα την προηγούμενη φορά είχε υποστηρίξει στην Αίθουσα αυτή. Διότι, είναι σαφές η θέση της Ιεράς Συνόδου, που διακηρύσσει *urbi et orbi* και όχι μόνο τώρα, αλλά και η προηγούμενη, υπό τον Μακαριστό Σεραφείμ, Διαρκής Ιερά Σύνοδος, ότι δεν θα επιθυμεί καμία τροποποίηση του άρθρου 13, πράγμα το οποίο είχατε αποδεχθεί και σεις, κύριε Βενιζέλο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κύριε Βαρβιτσιώτη, με συγχωρείτε, επειδή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι, δεν μπορεί να γίνεται αυτός ο διάλογος, όπως ξέρετε. Είναι πρωτοφανές, αυτό δεν έχει ξανασυμβεί.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Επειδή αυτό αφορά τις σχέσεις κράτους και Εκκλησίας, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να τονίσω, επειδή ήσασταν παρών κι εσείς στη συνάντηση που είχαμε με τη Διαρκή Ιερά Σύνοδο ότι...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Αφήστε ποιοι ήταν παρόντες. Υπάρχει το έγγραφο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): ...ότι βεβαίως τα όσα είπαμε αφορούν τις σχέσεις κράτους και Εκκλησίας, δηλαδή το άρθρο 3 του Συντάγματος.

Το άρθρο 13 αφορά τη θρησκευτική ελευθερία και πάλι δεν θίγεται σε τίποτα, παρά μόνο για λόγους συστηματικούς μία παράγραφός του τοποθετείται στο άρθρο 4. Τι σχέση έχει το άρθρο 3 που ρυθμίζει το καθεστώς των σχέσεων κράτους και Εκκλησίας με το άρθρο 13; Καμία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Βεβαίως έχει σχέση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Βεβαίως εκεί, στην Αρχιεπισκοπή, πήγαμε για το άρθρο 3, αλλά έθεσε ο Άγιος Αλεξανδρουπόλεως Άνθιμος και το άρθρο 13. Αυτά για να είμαστε αντικειμενικοί με την ιστορία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: ...διότι αποβάλλει ο όρκος το θρησκευτικό του χαρακτήρα, αλλά δεν είναι του παρόντος. Άλλωστε, δεν έχω και το χρόνο να σας απαντήσω, κύριε Βενιζέλο.

Τώρα θα ήθελα επί τροχάδην να αναφερθώ στις άλλες διατάξεις:

Θα ήθελα να σημειώσω ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική η τροποποίηση η οποία προτείνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, όπου ομόφωνα η Επιτροπή αποδέχεται ότι ατομικά διοικητικά μέτρα μόνο ως παρεπομένη ποινή και με απόφαση δικαστηρίου μπορεί να επιβληθούν.

Θεωρώ επίσης πολύ σημαντική την τροποποίηση η οποία επιχειρείται στο άρθρο 10. Πάλι ομόφωνα η Επιτροπή δέχεται την αναθεώρηση του άρθρου 10 με στόχο τη θέσπιση αποτελεσματικών ρυθμίσεων ως προς την υποχρέωση της διοίκησης να απαντά στον πολίτη μέσα σε τακτή προθεσμία. Και αν η διοίκηση δεν απαντήσει στην τακτή αυτή προθεσμία, απειλείται επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασής της.

Πιστεύω ότι είναι τεράστιο βήμα προστασίας του πολίτη. Γνωρίζουμε πόσο ο πολίτης ταλαιπωρείται καθημερινά από την ανικανότητα ή την αβελγησία της Δημοσίας Διοικήσεως. Αλλά το συμφέρον του πολίτη απαιτεί εντός τακτής προθεσμίας να έχει από τη διοίκηση απάντηση. Η διάταξη θα ήταν κολοβή, εάν δεν προέβλεπε ότι σε περίπτωση μη έγκαιρης απαντήσεως θα υπάρχει δικαίωμα αποζημιώσεως από τον πολίτη.

Κυρώσεις χρηματικού όμως περιεχομένου, όχι ποινικού.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Πειθαρχικού.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Όχι. Η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας είναι ο πολίτης να έχει δυνατότητα αποζημιώσεως. Είναι πολύ σημαντικό αυτό και εδώ είναι μεγάλη η διαφορά μας. Διότι μόνο με τη δυνατότητα να έχει δικαίωμα για αποζημίωση ο πολίτης η διοίκηση θα λειτουργήσει καλύτερα. Διότι γνωρίζουμε ότι τα πειθαρχικά παραπτώματα, ούτε τιμωρούνται και ούτε αποτελεσματικά είναι.

Επίσης θα ήθελα να πω ότι είναι σημαντική η διάταξη περί καταργήσεως των περιορισμών του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι των δημοσίων υπαλλήλων με την εξαίρεση των στρατιωτικών και των ανδρών των Σωμάτων Ασφαλείας. Σωστή είναι η εξαίρεση, αλλά θα πρέπει στο σημείο αυτό να λάβουμε μια γενικότερη πρόνοια για τους στρατιωτικούς οι οποίοι θα πρέπει σε κάποια φάση να ενταχθούν στο συνταγματικό κείμενο.

Στο άρθρο 17 που αναφέρεται στην αναγκαστική απαλλοτρίωση προτείνουμε τη σύντηξη των χρονικών ορίων στη διαδικασία της απαλλοτριώσεως και τη μεταφορά της αρμοδιότητας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Θα πρέπει εδώ να προβλεφθεί επίσης και η δυνατότητα συνταγματικής ρυθμίσεως της μεταφοράς του συντελεστή δομήσεως. Γνω-

ρίζετε το πρόβλημα το οποίο έχει δημιουργηθεί. Γνωρίζετε τα αδιέξοδα στα οποία έχει οδηγηθεί το Υπουργείο Χωροταξίας. Γνωρίζετε επίσης ότι, αν δεν περιληφθεί με συνταγματική διάταξη η δυνατότητα αυτή, πάλι το Συμβούλιο της Επικρατείας όλες αυτές τις προσπάθειες του ΥΠΕΧΩΔΕ, θα τις τινάξει στον αέρα.

Θεωρώ, επίσης, σημαντική την πρόταση της επιτροπής για την προσθήκη νέας παραγράφου στο άρθρο 21 προς την κατεύθυνση ασκήσεως ολοκληρωμένης δημογραφικής πολιτικής. Γνωρίζετε το τεράστιο εθνικό πλέον πρόβλημα, το δημογραφικό, το οποίο υπάρχει στον τόπο μας. Γνωρίζετε ότι ορισμένα διαμερίσματα της χώρας υφίστανται μια αφυδάτωση και αφαίμαξη πληθυσμιακή. Νομίζω ότι η εισαγωγή αυτής της νέας παραγράφου θα δίνει την κατευθυντήρια εντολή προς τον κοινό νομοθέτη, ώστε να ασκείται μια σωστή και όχι περιστασιακή δημογραφική πολιτική.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Τέλος, είναι σημαντική η διάταξη του άρθρου 24 παράγραφος 1 η οποία στοχεύει στη ρητή κατοχύρωση του ατομικού δικαιώματος για το περιβάλλον. Το περιβάλλον πλέον είναι υπόθεση όλων μας και δεν μπορεί να μην έχει ο κάθε πολίτης, ατομικό δικαίωμα στην προστασία του περιβάλλοντος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι αν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είχε αυτήν τη μυωπική αντιμετώπιση στο άρθρο 16 του Συντάγματος, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το κεφάλαιο αυτό θα οδηγείτο με ευρεία συμφωνία σε αναθεώρηση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Δυστυχώς η μυωπική ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Βαρβιτσιώτη, ολοκληρώστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Τελειώνω.

Οι μυωπικές όμως αντιδράσεις και η εμμονή στο παρελθόν θα μας οδηγήσει στο να μην έχουμε την επιθυμητή ομοφωνία σε αυτό το κεφάλαιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Αχιλλέας Κανταρτζής, έχει το λόγο.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην τοποθέτησή μας επί της αρχής του νομοσχεδίου αναφερθήκαμε στις γενικότερες εκτιμήσεις μας όσον αφορά την προτεινόμενη αναθεώρηση και εξηγήσαμε φυσικά τους λόγους για τους οποίους το κόμμα μας λέει συνολικά, όχι, στην προτεινόμενη αναθεώρηση και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και από τη Νέα Δημοκρατία. Ταυτόχρονα βεβαίως το κόμμα μας, ξεκινώντας από την εκτίμηση ότι το ισχύον Σύνταγμα στη χώρα μας είναι ένα σύνταγμα αυταρχικό με αντιδημοκρατικές διατάξεις που εξυπηρετεί την κυριαρχία και την εξουσία της άρχουσας τάξης στη χώρα μας, κατέθεσε και μια σειρά συγκεκριμένες προτάσεις.

Δεν θα αναφερθώ σε αυτά, μια και ο χρόνος που διαθέτουμε είναι περιορισμένος. Υπάρχουν βεβαίως και ορισμένα άρθρα, τα οποία έχουν έναν οριακά θετικό χαρακτήρα για τα οποία το κόμμα μας, εκτιμώντας και τις δοσμένες πολιτικές συγκυρίες, δεν θα είχε αντίρρηση και θα συμφωνούσε με την αναθεώρησή τους. Όμως πρέπει να επαναλάβω για μια ακόμη φορά, ότι τα άρθρα αυτά είναι δευτερεύουσας σημασίας και όχι βέβαια τα καίρια και τα καθοριστικά. Αυτά σαν γενικές παρατηρήσεις.

Έρχομαι στα άρθρα της ενότητας για τα οποία συζητάμε σήμερα και η οποία αναφέρεται στα ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα. Βεβαίως, το Κ.Κ.Ε. συμφωνεί με τη συνταγματική κατοχύρωση της εναλλακτικής θητείας για τους αντιπρωσίες συνειδήσεως που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφο 6.

Έγινε πολλή συζήτηση όσον αφορά τη διαδικασία και τη λήψη των ατομικών, διοικητικών μέτρων, δηλαδή, την εκτόπιση. Τόσο η πρόταση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όσο και η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας προβλέπουν μία αναθεώρηση περιορισμένης

έκτασης αφού στην ουσία διατηρούνται αντιδημοκρατικά μέτρα, όπως αυτό της εκτόπισης. Μόνο που αλλάζει η διαδικασία. Τη βγάζουν από την πόρτα και τη βάζουν από το παράθυρο.

Εμείς διαφωνούμε με τον περιορισμένο χαρακτήρα αυτής της ρύθμισης και υπογραμμίζουμε την ανάγκη να απαλειφθεί εντελώς η παράγραφος 4 του άρθρου 5 του Συντάγματος. Έστω και με τη ρύθμιση αυτή για ατομικά, διοικητικά μέτρα σαν παρεπόμενη ποινή, τα ατομικά διοικητικά μέτρα, η εκτόπιση, είναι γνωστό ότι θα μπορούν να υπάρξουν όχι μόνο στα αδικήματα που ο λαός μας τα χαρακτηρίζει αδικήματα του κοινού Ποινικού Δικαίου, αλλά ουσιαστικά για την αντιμετώπιση των συνδικαλιστικών, κοινωνικών και πολιτικών αγώνων του λαού μας όπως βλέπουμε να συμβαίνει σήμερα με τις χιλιάδες δίκες των αγροτών οι οποίοι παραπέμπονται για να δικασθούν για τους αγώνες που ανέπτυξαν ενάντια στην ανταγροτική πολιτική. Και βεβαίως δε διαφεύγουν από την προσοχή μας οι αναφορές από στελέχη της Κυβέρνησης όχι απλά σ'αυτές τις διατάξεις αλλά ακόμη και στο περίφημο ιδιώνυμο του Βενιζέλου που δίδουν την πραγματική ουσία και το χαρακτήρα αυτής της ρύθμισης.

Για τους ίδιους ακριβώς λόγους για την αντιμετώπιση των αγώνων του λαού μας διατηρούνται και οι απαράδεκτοι περιορισμοί που υπάρχουν στο δικαίωμα των συγκεντρώσεων και των διαδηλώσεων που μπορούν να απαγορευθούν με απλή αστυνομική διάταξη, όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2, περιορισμοί οι οποίοι κατά τη γνώμη μας πρέπει να καταργηθούν.

Έγινε πολλή συζήτηση στα πλαίσια της Επιτροπής για την ουσιαστική κατοχύρωση του δικαιώματος της πρόσβασης στις πληροφορίες. Εμείς λέμε ότι ναι, χρειάζεται κατοχύρωση του δικαιώματος για πρόσβαση στις πληροφορίες. Αλλά έχουμε σοβαρές επιφυλάξεις για το άρθρο 5α' που προτείνετε γιατί μία τέτοια ρύθμιση αντικειμενικά, και παρά τις όποιες προθέσεις, μπορεί να λειτουργήσει στην κατεύθυνση της νομιμοποίησης, της ασυνδοσίας των κέντρων διεθνούς πληροφόρησης, που στην ουσία παραπληροφορούν και επιπλέον παράγουν προϊόντα που υποβιβάζουν τις ανθρώπινες αξίες. Και γ'αυτό δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με το άρθρο 5α'.

Το Κ.Κ.Ε. συμφωνεί με την προσθήκη του άρθρου 5β' στην κατεύθυνση της μεγαλύτερης δυνατής κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των μεταναστών. Επανελημμένα, μέσα και έξω από αυτήν την Αίθουσα έχουμε αναφέρει τη θέση μας για την πλήρη κατοχύρωση των δικαιωμάτων των ξένων εργαζομένων που ζουν στη χώρα μας η οποία θα πρέπει να πάρει ολοκληρωμένη μορφή, όχι μόνο με την κατοχύρωση των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων αλλά να συνοδεύεται και από θετικά μέτρα για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, μέτρα για την υγεία, την παιδεία, τον πολιτισμό και μέτρα που θα αφορούν όλους τους τομείς με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα ακόμη να προσθέσω ότι θα λέγαμε να κατοχυρωθεί και νομοθετικά στο Σύνταγμά μας το δικαίωμα των αλλοδαπών να ζητούν πολιτικό άσυλο στην πατρίδα μας, πέρα από την έμμεση κατοχύρωση του δικαιώματος με την απαγόρευση της έκδοσης, χωρίς να παραβλέπουμε ότι μία σειρά νόμοι που έχουν ψηφισθεί το τελευταίο διάστημα, ουσιαστικά έρχονται να ακυρώσουν και αυτό το δικαίωμα.

Συμφωνούμε με την πρόταση για την κατοχύρωση η οποία αναφέρεται στους βιοϊατρικούς πειραματισμούς, όπως επίσης και με την αναθεώρηση του άρθρου 6 που γίνεται προς την κατεύθυνση του αποκλεισμού καταστρατήγησης των διατάξεων για την προφυλάκιση με τη σταδιακή άσκηση των διώξεων και με τη σταδιακή επιβολή περιοριστικών μέτρων. Δεν θα αναφερθώ σ'αυτά τα θέματα.

Για το θέμα της θανατικής ποινής, συμφωνούμε με την αναθεώρηση της διάταξης. Θεωρούμε ότι η θανατική ποινή πρέπει να καταργηθεί ολοκληρωτικά. Δεν πρέπει να υπάρχει απειλή θανατικής ποινής, ούτε και σε καιρό πολέμου. Μας

βρίσκει ακόμη σύμφωνους η πρόταση για την αναθεώρηση του άρθρου 10, για την υποχρέωση της διοίκησης να απαντά στους πολίτες μέσα σε τακτή προθεσμία. Για να έχει όμως ουσιαστικό περιεχόμενο και αντίκρουσμα μια τέτοια ρύθμιση θα πρέπει να συνοδεύεται με απειλή κυρώσεων.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός, ότι πέρα από τις αναφορές του άρθρου 9 που κατοχυρώνουν απόλυτα το απαραβίαστο της ιδιωτικής και προσωπικής ζωής, χρειάζονται πρόσθετες εγγυήσεις προς αυτήν την κατεύθυνση. Μέχρι τώρα, κανένας νόμος που να κατοχυρώνει αυτές τις εγγυήσεις δεν έχει ψηφιστεί. Αντίθετα, τον τελευταίο χρόνο, είδαμε να ψηφίζονται νόμοι προς την εντελώς αντίθετη κατεύθυνση. Πρώτα ο νόμος για την δήθεν προστασία από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, δεύτερον ο νόμος για την κύρωση της Συμφωνίας του Σέγκεν και τρίτον, ο νόμος για την EUROPOL. Αυτοί οι νόμοι, πέραν από όλα τα άλλα που έρχονται να ρυθμίσουν, νομιμοποιούν το ηλεκτρονικό φακέλωμα σε εθνικό και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι'αυτό το λόγο, είμαστε αντίθετοι για την πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 9α. Εάν πραγματικά θέλετε να κατοχυρώσετε το απαραβίαστο της προσωπικής ζωής, εάν πραγματικά θέλετε να απαγορευθεί η συλλογή και η επεξεργασία δεδομένων για την προσωπική, κοινωνική και πολιτική δραστηριότητα των πολιτών, ένας τρόπος υπάρχει. Να απαγορευθεί το ηλεκτρονικό φακέλωμα.

Όμως, ο στόχος που περνάει μέσα από την πρόταση του άρθρου 9α, είναι σε αντίθεση κατεύθυνση, για να νομιμοποιηθεί το ηλεκτρονικό φακέλωμα. Για τους ίδιους ακριβώς λόγους είμαστε αντίθετοι και στην αναθεώρηση του άρθρου 19, γιατί μπορεί με βάση την πρόσφατη εμπειρία να οδηγηθούμε σε ακόμη χειρότερες λύσεις.

Συμφωνούμε με την αναθεώρηση της παραγράφου 5 του άρθρου 13, στην κατεύθυνση όχι μόνον να αποδεδμευθεί ο όρκος από τον θρησκευτικό χαρακτήρα, αλλά και να καταργηθεί ο θρησκευτικός τύπος του όρκου. Πρέπει όμως να υπογραμμίσουμε ότι αυτό αφορά ένα δευτερεύον ζήτημα. Το κύριο για μας είναι ο πλήρης διαχωρισμός της Εκκλησίας από το κράτος, θέμα στο οποίο αναφερθήκαμε επανειλημμένα στη συζήτηση επί της αρχής. Θεωρούμε βασική την αρχή να μην εμπλέκεται η Εκκλησία στα θέματα της πολιτείας και το αντίστροφο, η πολιτεία στα θέματα της Εκκλησίας. Αυτό θα είναι για το συμφέρον και το καλό και των δύο.

Θα ήθελα να αναφερθώ αναλυτικά στα άρθρα 14 και 15 τα οποία αφορούν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Βέβαια, αυτά τα θέματα χρειάζονται πολύ χρόνο και πολλή συζήτηση. Ποια θέματα πρέπει κατά τη γνώμη μας να ρυθμιστούν, ώστε να υπάρχουν στοιχειώδεις εγγυήσεις διαφάνειας, όσο είναι δυνατόν αυτό στα πλαίσια του σημερινού συστήματος, όχι μόνο στον Τύπο, αλλά και στα υπόλοιπα μέσα. Το πρώτο, κατά τη γνώμη μας, έχει σχέση με την κατοχύρωση του γεγονότος, ότι οι συχνότερες αποτελούν κρατική περιουσία. Το δεύτερο έχει σχέση με το ποιος έχει στην ιδιοκτησία του τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Η γνώμη μας είναι ότι θα πρέπει να υπάρξουν περιορισμοί, ώστε κανένας ιδιοκτήτης να μην έχει περισσότερες από μια εφημερίδες, ή ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς. Ακόμη πρέπει να υπάρξει εξασφάλιση της ελληνικότητας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Να μην υπάρχει η δυνατότητα για άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των ξένων Αμερικανών ή Γερμανών ή κάποιων άλλων. Τέταρτον, να αναφέρεται ότι οι ιδιοκτήτες δεν μπορούν να παίρνουν δημόσια έργα. Να επεκταθεί και σε αυτούς και συνταγματικά το "πόθεν έσχες".

Υπάρχει ακόμα και το ζήτημα για τη δυνατότητα του εισαγγελέα να παρεμβαίνει για την κατάσχεση περιοδικών.

Η γνώμη μας είναι, ότι για να υπάρξει ακόμα μεγαλύτερη εξασφάλιση, ότι δεν θα γίνεται καταστρατήγηση και αυτής της διάταξης, θα πρέπει να πάμε σε δικαστικό συμβούλιο, ώστε να μην εξαρτάται από την κρίση ενός μόνο εισαγγελέα.

Επιπλέον, σε μία εποχή που ο ρατσισμός και ο νεοφασισμός ξανασηκώνουν απειλητικά κεφάλι, πρέπει, κατά τη γνώμη μας, να υπάρχει συνταγματική απαγόρευση για την προβολή

ρατσιστικών και φασιστικών απόψεων από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Τέλος, θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για την ισότιμη προβολή όλων των απόψεων και ιδιαίτερα την προνομακική μεταχείριση των κοινωνικών φορέων και των κοινωνικών οργανώσεων για την προβολή των απόψεών τους, ενώ για το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο να υπάρχει σαφής διατύπωση για την ισότιμη παρουσία όλων των κομμάτων.

Το ΚΚΕ υποστηρίζει, ότι πρέπει να υπάρχει δικαίωμα απάντησης σε δημοσιεύματα και σε εκπομπές που θίγουν πολίτες και υποχρεώσεις επανόρθωσης από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, και κατάρνηση των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 14.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 16, για το οποίο πολλή συζήτηση έγινε.

Είμαστε ριζικά αντίθετοι με την αναθεώρηση του άρθρου 16, που ουσιαστικά ανοίγει τις πόρτες για την ιδιωτικοποίηση και την εμπορευματοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης αλλά και της παιδείας γενικότερα. Η πρόταση βέβαια, είναι της Νέας Δημοκρατίας. Αλλά παρακολουθήσαμε και σήμερα μάλιστα το γενικό εισιτήριο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ουσιαστικά να αφήνει ανοιχτά τα παράθυρα, να ερωτοτροπούν με την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, μόνο που προσπαθούν μέσα από άλλους δρόμους να νομιμοποιήσουν αυτήν την κατάσταση. Είμαστε κατηγορηματικά αντίθετοι!

Θέλουμε πλήρη διασφάλιση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της παιδείας σε όλες τις βαθμίδες και το ίδιο να ισχύσει και στην επαγγελματική εκπαίδευση. Εδώ δεν μπορούμε να ξεγελωμάστε. Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα μη κερδοσκοπικά στα χαρτιά μπορούν να στηθούν και να υπάρχουν πολλά, στην πραγματικότητα, όμως, όλοι γνωρίζουμε, ότι κανείς δεν θα επενδύσει τα χρήματά του αν δεν προσδοκά κέρδη. Βεβαίως, υπάρχουν και οι κατάλληλοι τρόποι για να ισοσκελίζουν τους ισολογισμούς τους, ώστε να φαίνονται και να δικαιολογούν τη λειτουργία τους ως μη κερδοσκοπικά ιδρύματα. Ενώ τα όσα αναφέρονται για τα δήθεν προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά που σπουδάζουν στο εξωτερικό, έχουν καθαρά υποκριτικό και μόνο χαρακτήρα, αφού βλέπουμε καθημερινά να προωθείται μέσα από την καθημερινή πρακτική η επιβολή διδασκτρών, η ουσιαστική κατάρνηση στην πράξη του δωρεάν χαρακτήρα της παιδείας.

Όσον αφορά το ζήτημα των απαλλοτριώσεων, συμφωνούμε με την αναθεώρηση των διατάξεων 2 και 4. Δεν μπορούμε, όμως, να συμφωνήσουμε με την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας για την υπαγωγή και άλλων περιουσιακών στοιχείων στην έννοια της ιδιοκτησίας.

Αντίθετους ακόμα μας βρίσκει και η πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 24, γιατί έτσι ανοίγει ουσιαστικά ο δρόμος για τον αποχαρακτηρισμό δασικών εκτάσεων, βάζοντας στην άκρη τις αντιστάσεις που υπήρχαν μέχρι σήμερα από το Συμβούλιο Επικρατείας στη κατεύθυνση του αποχαρακτηρισμού δασικών εκτάσεων και της οικοπεδοποίησής τους.

Για να υπάρξει ουσιαστική ενίσχυση των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, πρέπει να καταργηθούν οι περιορισμοί στο δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι στη συνδικαλιστική δράση όλων των δημοσίων υπαλλήλων, αποκατάσταση πλήρη πολιτικών δικαιωμάτων για τους δημοσίους υπαλλήλους. Γι' αυτό και συμφωνούμε με την πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 12. Πρέπει, όμως, να υπογραμπίσουμε ότι κινείται σε περιορισμένη έκταση, αφού εξακολουθεί να διατηρεί τους απαράδεκτους περιορισμούς σε βάρος ορισμένων κατηγοριών δημοσίων υπαλλήλων, όπως είναι το προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας, των Ενόπλων Δυνάμεων και των Δικαστικών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ μία ανοχή για να ολοκληρώσω.

Να κατοχυρωθεί το δικαίωμα της απεργίας στα Σώματα Ασφαλείας και στους δικαστικούς. Να κατοχυρωθεί το δικαίωμα συνδικαλιστικής έκφρασης στα μόνιμα στελέχη των Ενόπλων

Δυνάμεων και να επιτραπεί η σύσταση επιτροπής στρατευμένων, η οποία θα ασχολείται με τα προβλήματα κατά τη διάρκεια της θητείας. Να καθιερωθεί ουσιαστική συμμετοχή των εργαζομένων στα κέντρα λήψης των αποφάσεων, στη διοίκηση των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών. Να καταργηθούν οι περιορισμοί στο δικαίωμα της απεργίας και να επιτραπεί η πολιτική απεργία, η απεργία αλληλεγγύης και ταυτόχρονα, να απαγορευθεί το lock out και η ανταπεργία που ακολουθούν οι εργοδότες.

Με πρόσχημα, όμως, τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις στους δημοσίους υπαλλήλους, ουσιαστικά επιδιώκετε να υπονομευθούν και να ανατραπούν κατακτήσεις των εργαζομένων. Γι' αυτό και δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με την πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 22, γιατί εάν θέλατε πραγματικά την κατοχύρωση των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, θα μπορούσε αυτό να γίνει με νόμο, όπως επανειλημμένα έχει προτείνει και έχει ζητήσει το Κ.Κ.Ε. σ' αυτήν την Αίθουσα. Αλλά ο στόχος δεν είναι αυτός. Ο στόχος είναι να ανοίξει η διαδικασία της αναθεώρησης για να πάμε σε μια ριζική ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, όπως άλλωστε φαίνεται και από την πρακτική, η οποία ακολουθείται. Φάνηκε άλλωστε και από τις ρυθμίσεις στην Ολυμπιακή.

Το Κ.Κ.Ε. διαφωνεί και με την αναθεώρηση του άρθρου 25, γιατί θεωρεί πως με τις αναφορές στο κοινωνικό κράτος δικαίου και στην αρχή της αναλογικότητας, επιδιώκεται η συνταγματική νομιμοποίηση της συρρίκνωσης των κοινωνικών κατακτήσεων, κοινωνικές ασφαλίσσεις, οκτώωρο και μια σειρά άλλα ζητήματα και η επιβολή περιορισμών στην άσκηση συνταγματικών δικαιωμάτων. Είναι εκτίμησή μας η οποία επιβεβαιώνεται από την πολιτική του νεοφιλελευθερισμού, την οποία ακολουθούν χριστιανοδημοκρατικές και σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κεντροαριστερές και κεντροδεξιές κυβερνήσεις, με στόχο την αφαίρεση των κοινωνικών κατακτήσεων των εργαζομένων, σύμφωνα με τις επιταγές του μεγάλου κεφαλαίου.

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Κανταρτζή, παρακαλώ ολοκληρώστε. Σας δόθηκε ο χρόνος που δόθηκε και στους άλλους εισηγητές.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Για τους ίδιους επίσης λόγους, απορρίπτουμε και την αναθεώρηση του άρθρου 25 με τις παραγράφους 5 και 6 που θέλουν να περιορίσουν την προστασία του δικαιώματος μόνο στο σκληρό πυρήνα, που ουσιαστικά οδηγούν στην αφυδάτωση των ατομικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων του λαού μας. Χρειάζεται ουσιαστική διασφάλιση του δημόσιου χαρακτήρα της υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης, της πρόνοιας, κατηγορηματική και πλήρης κατοχύρωση της ευθύνης του κράτους για το δικαίωμα στην εργασία και στην κατοικία.

Απ' όλο αυτό το πλέγμα των διατάξεων, φαίνεται ότι σε βασικά και καίρια θέματα, τα οποία αφορούν τα ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα, οι προτάσεις τόσο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. όσο και της Νέας Δημοκρατίας, όχι απλώς διατηρούν αντιδημοκρατικές ρυθμίσεις, αλλά και έρχονται να επιβάλουν νέους περιορισμούς που θα διευκολύνουν το κύπημα και την ισοπέδωση των κατακτήσεων των εργαζομένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Κανταρτζή, πήρατε τον περισσότερο χρόνο από τους άλλους συναδέλφους, τους γενικούς εισηγητές μάλιστα.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω τη χαρά να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας είκοσι οκτώ μαθητές και δύο συνοδοί-καθηγητές από το Γυμνάσιο Πολυκάρπου Πέλλας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ".

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης

και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εμπορικής Ναυτιλίας κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Υπηρεσίες συνοριακής φύλαξης, δήλωση περιουσιακής κατάστασης αστυνομικών και άλλες διατάξεις".

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διάρκη Επιτροπή.

Κύριοι Βουλευτές, ο συνάδελφος κ. Γεώργιος Τζιτζικώστας ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας του στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η Βουλή ενέκρινε.

Ο κ. Κουβέλης ειδικός αγορητής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς υποστηρίζουμε ότι η αναθεώρηση του Συντάγματος θα ήταν δικαιολογημένη από τη στιγμή που θα εξασφάλιζε τη διεύρυνση των εγγυήσεων του κράτους δικαίου και τον εκδημοκρατισμό του πολιτικού συστήματος διακυβέρνησης.

Σε ό,τι αφορά τη διεύρυνση των εγγυήσεων του κράτους δικαίου και η αναφορά γίνεται στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι στην Επιτροπή για την αναθεώρηση του Συντάγματος υπήρξαν σημαντικές συμπτώσεις όλων των πτερύγων της Βουλής, αναφορικά με την αναγκαιότητα ενίσχυσης των ατομικών δικαιωμάτων και διεύρυνσης του χαρακτήρα αυτών.

Υποστηρίζει, λοιπόν, ο Συνασπισμός τη διεύρυνση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και την καλύτερη κατοχύρωση των ήδη αναγνωρισμένων, με την αυτονόητη επισημάνση ότι τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα αποτελούν πεμπτούσια του δημοκρατικού μας πολιτεύματος.

Ειδικότερα, υποστηρίζουμε ότι πρέπει να αναθεωρηθεί το άρθρο 4, παράγραφος 6 του Συντάγματος, ώστε να καθιερωθεί η εναλλακτική θητεία των αντιρρησιών συνείδησης, με την επισημάνση ότι ο νόμος που υπάρχει, βεβαίως αντιμετωπίζει με επάρκεια το σχετικό ζήτημα, πλην όμως από κάποιες πλευρές ελέγχεται ως αντισυνταγματικός.

Εν όψει αυτού του ελέγχου είναι αναγκαίο να υπάρξει ρύθμιση του συγκεκριμένου ζητήματος και με την αναθεώρηση του άρθρου 4 και ειδικότερα της παραγράφου 6 του Συντάγματος.

Υποστηρίζουμε, κύριοι συνάδελφοι, την απαγόρευση των ατομικών διοικητικών μέτρων και είναι προφανές ότι αναφερόμαστε στη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του Συντάγματος.

Κύριοι συνάδελφοι, η πληροφορία είναι το καινούριο σημαντικό μέγεθος στη σύγχρονη εποχή και όποιος κατέχει την πληροφορία αναμφισβήτητα διαμορφώνει μεγαλύτερη δυναμική για τον εαυτόν του, αλλά και για τις ομάδες και για τα συμφέροντα που εκπροσωπεί. Κατά συνέπεια είναι ανάγκη το δικαίωμα στην πληροφόρηση να βρει τη συνταγματική του έκφραση, δηλαδή, να εξασφαλιστεί η πρόσβαση στις πληροφορίες, καθώς και η ελεύθερη παραγωγή, αλλά και η ελεύθερη ανταλλαγή και η διάδοσή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα από τις ρευστότητες που σημειώνονται στην ευρύτερη περιοχή, αλλά και στην υψηλή ολόκληρη, μετακινούνται πληθυσμιακοί όγκοι και στην πατρίδα μας πλέον εμφανίζονται ξένοι πολίτες, οι λεγόμενοι μετανάστες. Είναι πολίτες του κόσμου και στο όνομα ενός βαθύτατου ανθρωπισμού, που πρέπει να εξασφαλίζει το Σύνταγμά μας, είναι αναγκαίο να υπάρξει κατοχύρωση της προστασίας των δικαιωμάτων των μεταναστών. Μία σύγχρονη και πολιτισμένη κοινωνία έχω τη βεβαιότητα ότι πρέπει να διεκδικεί την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών.

Εμείς συμφωνούμε με την πρόταση η οποία διατυπώθηκε να κατοχυρωθεί η προστασία του προσώπου από βιοιατρικούς πειραματισμούς. Και είναι προφανές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η πρότασή μας για την κατοχύρωση του προσώπου από βιοιατρικούς πειραματισμούς δεν αντιστρατεύεται την επιστήμη και δεν θέλει να θέσει σε εθνικό επίπεδο φραγμό στην επιστημονική εξέλιξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι πολίτες πάρα πολλές φορές προσβάλλονται αναφορικά με το σύστημα των δικονομικών εγγυήσεων. Αναφέρομαι στο ανώτατο όριο προφυλάκισης. Με διάφορες δικονομικές μεθοδεύσεις καταστρατηγείται το δεκαοκτάμηνο, το δεκαοκτάμηνο της προσωρινής κράτησης, της προφυλάκισης, όπως έχει μάθει ο κόσμος να ακούει το σχετικό μέτρο, με αποτέλεσμα για την ίδια πράξη να παραμένει κρατούμενος κάποιος προσωρινά περισσότερο από δεκαοκτώ μήνες.

Ανεξάρτητα από τις γενικές επιφυλάξεις που μπορεί να έχει ο οιοσδήποτε γι' αυτό καθ' εαυτό το μέτρο της προσωρινής κράτησης, πρέπει να επισημάνουμε ότι είναι αναγκαίο από το Σύνταγμα να καθοριστεί με σαφήνεια το ανώτατο όριο προφυλάκισης, που κατά τη γνώμη μας, κυρία Υπουργέ της Δικαιοσύνης, δεν πρέπει να ξεπερνάει τους δώδεκα μήνες.

Κύριοι συνάδελφοι, πολιτεία η οποία θέλει όριο προφυλάκισης δεκαοκτώ μηνών, είναι μία πολιτεία η οποία δεν μπορεί να εξασφαλίσει την έγκαιρη, άρα τη συνταγματικά επιβαλλόμενη παρέμβαση της δικαιοσύνης, προκειμένου να αποδοθεί δικαιοσύνη. Είναι αδιανόητο, κύριοι συνάδελφοι, να παραμένει κάποιος προσωρινά κρατούμενος στις φυλακές για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών, εγγύς του δεκαοκταμήνου τις περισσότερες φορές και τότε πια να οδηγείται στο δικαστήριο για να δικαστεί.

Σωστή απονομή της δικαιοσύνης είναι η έγκαιρη παρέμβαση της δικαιοσύνης. Ορθή απονομή της δικαιοσύνης είναι στον κατάλληλο χρόνο να απονέμεται η δικαιοσύνη. Γι' αυτό και η πρότασή μας είναι η οριοθέτηση του ανωτάτου ορίου προφυλάκισης και η καθιέρωσή του στους δώδεκα μήνες.

Σας οφείλω την εξομολόγηση ότι θα πρότεινα το εξάμηνο, γιατί μέσα σε έξι μήνες έχει υποχρέωση, επιτέλους, η πολιτεία να οδηγήσει τον κρατούμενο προσωρινά πολίτη στο δικαστήριο και να τον κρίνει. Δεν το πράττω, κύριοι συνάδελφοι, και δεν κάνω τη σχετική πρόταση διότι γνωρίζω και γνωρίζετε τις συνθήκες απονομής της δικαιοσύνης, το φόρτο των δικαστηρίων, που δυστυχώς είναι μεγέθη που δεν επιτρέπουν, αντιθέτως εμποδίζουν, την εκδίκαση των υποθέσεων με τη συμπλήρωση εξαμήνου προφυλακίσεως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφερόμενος πάλι στο ανώτατο όριο προφυλάκισης πρέπει να πω ότι από το Σύνταγμα πρέπει να αποκλειστεί η σταδιακή άσκηση διώξεων και η διαδοχική επιβολή περιοριστικών μέτρων στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια πράξη. Έχει συμβεί πάρα πολλές φορές. Έχει καταστρατηγηθεί η σχετική δικονομική διάταξη. Το γνωρίζει ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης. Υπήρξαν και επίσημες δηλώσεις της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αλλά και άλλων νομικών για το θέμα αυτό. Δυστυχώς, όμως, υπάρχουν δικαστικοί λειτουργοί οι οποίοι στο όνομα, δεν ξέρω ποιας, τιμωρητικής διάθεσης για την ίδια πράξη, επαναλαμβάνω, προφυλακίζουν διαδοχικά, τεμαχίζοντας απαραδέκτως την ίδια, με την ίδια πράξη!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υποστηρίζουμε την κατάργηση γενικώς της ποινής του θανάτου. Σε ό,τι αφορά τους εμπόρους ναρκωτικών ουσιών, στους οποίους αναφέρθηκε και ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Βαρβιτσιώτης, πρέπει να σας πω –το γνωρίζετε– ότι το ποινικό "οπλοστάσιο" είναι σημαντικό, οι ποινές που προβλέπονται είναι βαρύτατες, αρκεί αυτές οι ποινές να εκτίονται και να μην υποχωρούν κάτω από δικονομικές άλλου τύπου ρυθμίσεις και έτσι τα ισόβια να μετατρέπονται σε πρόσκαιρη κάθειρξη.

Νομίζω ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης ετοιμάζει ένα σχέδιο νόμου και σύμφωνα με πληροφορίες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας φαίνεται ότι προωθούνται αποφασιστικές ρυθμίσεις, για την αντιμετώπιση των αποδεδειγμένα εμπόρων ναρκωτικών ουσιών.

Κύριοι συνάδελφοι, επανειλημμένα έχουμε τονίσει το μεγάλο κίνδυνο που υπάρχει για τον πολίτη από τη συγκέντρωση, την αποθήκευση και την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Και όταν συζητούσαμε τη Συνθήκη του Σένγκεν και εκεί είχαμε τη δυνατότητα να αναφερθούμε στην ιδιότητα, πλην αποφασιστική, αιχμαλωσία που εξασφαλίζουν οι ρυθμίσεις της

Συνθήκης του Σένγκεν, αλλά και γενικότερα η συγκέντρωση, η αποθήκευση και η επεξεργασία των ατομικών δεδομένων.

Γι' αυτό και είμαστε υποστηρικτές της άποψης ότι πρέπει να προστεθεί στο άρθρο 9 του Συντάγματος διάταξη, για την προστασία του ατόμου από τη συγκέντρωση, την αποθήκευση και την επεξεργασία –ηλεκτρονική ή άλλη επεξεργασία– προσωπικών δεδομένων. Και η προστασία, βεβαίως, των προσωπικών δεδομένων πρέπει να διασφαλίζεται από ανεξάρτητη διοικητική αρχή, τα μέλη, όμως, της οποίας θα πρέπει να έχουν ορισμένη θητεία. Διότι αν δεν έχουν ορισμένη θητεία, κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνεσθε ότι με τη μακρά παραμονή τους στη θέση αυτή διαμορφώνουν και αποκτούν διάφορους εθισμούς, οι οποίοι πάρα πολλές φορές δεν υπηρετούν το ζητούμενο, που είναι η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι κοινός τόπος, η Δημόσια Διοίκηση περιφρονεί τον πολίτη, δεν δίνει έγκαιρα απάντηση στις αιτήσεις του, στα υπομνήματά του και στις αναφορές του. Η Δημόσια Διοίκηση καθυστερεί απaráδεκτα και προσβλητικά για τον πολίτη και το διεκδικούμενο πολιτισμό να του χορηγεί έγγραφα και άλλα πιστοποιητικά τα οποία ζητεί ο πολίτης.

Γι' αυτό εμείς υποστηρίζουμε μαζί με άλλους βέβαια ότι πρέπει να αναθεωρηθεί η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 10 και να υπάρξει ρύθμιση για την υποχρέωση της διοίκησης να παρέχει πληροφορίες και να χορηγεί έγγραφα και πιστοποιητικά στον πολίτη σε συγκεκριμένη προθεσμία που ο νόμος θα ορίζει και αυτή η προθεσμία, κατά τη γνώμη μας, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των σαράντα ημερών. Σε περίπτωση δε που η Δημόσια Διοίκηση, όχι απρόσωπα, αλλά τα συγκεκριμένα όργανά της, δεν τηρούν αυτήν την προθεσμία, να υπάρχουν κυρώσεις, κυρώσεις και οικονομικές, κυρώσεις και πειθαρχικές, κυρώσεις και ποινικές.

Πρέπει να αντιληφθεί η Δημόσια Διοίκηση και τα όργανα που την εκφράζουν και την υπηρετούν ότι δεν είναι δυνατόν να βρίσκονται στο απειρόβλητο, κανένας να μη λογοδοτεί σε κανέναν και σε τελευταία ανάλυση ο πολίτης να έχει πλήρη την απαξία για μία Δημόσια Διοίκηση η οποία τον περιφρονεί και όπως είπα τον προσβάλλει!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υποστηρίζουμε την κατάργηση των περιορισμών του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι των δημοσίων υπαλλήλων, των υπαλλήλων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και δημοσίων επιχειρήσεων. Η αναφορά μου γίνεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 12.

Κύριοι συνάδελφοι, υποστηρίζουμε ευθέως, χωρίς ταλαντεύσεις και υπεκφυγές, ότι θα πρέπει να αποδεσμευθεί ο όρκος από το θρησκευτικό του χαρακτήρα. Και συναφώς επαναφέρω εκείνο το οποίο υποστήριξα και στη συζήτηση που είχαμε επί της αρχής της αναθεώρησης του Συντάγματος, ότι πρέπει –αλλά δυστυχώς δεν προωθείται– να προωθηθεί ο χωρισμός της εκκλησίας από το κράτος. Ένας χωρισμός –δεν επαναλαμβάνω την επιχειρηματολογία που διατύπωσα ενώπιόν σας– που θα υπηρετήσει τον αμοιβαίο σεβασμό, την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και τη συμπίεση εκκλησίας και κράτους υπό καθεστώς συνεργασίας και αμοιβαίου σεβασμού.

Να υπάρξει πρόβλεψη για την κατοχύρωση του δικαιώματος του πολίτη να δίνει απάντηση για ζητήματα που τον αφορούν καθώς και του δικαιώματός του να αξιώνει πλήρη επανόρθωση για ανακριβή ή εν μέρει ανακριβή δημοσιεύματα ή εκπομπές από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, άρθρο 14 παράγραφος 5.

Αναφερόμενος στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης υποστηρίζω την κατάργηση των αναχρονιστικών διατάξεων των παραγράφων 6, 7 και 8, του άρθρου 14 και την τροποποίηση της διάταξης της παραγράφου 3 του ιδίου άρθρου, περιπτώσεις δυνατότητας κατάσχεσης εντύπων.

Να υπάρξει πρόβλεψη για την υποχρεωτική τήρηση εγγυήσεων διαφάνειας, πολυφωνίας και ορισμένου ιδιοκτησιακού καθεστώτος στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Εάν, κύριοι συνάδελφοι, δεν οριστεί με σαφήνεια το ιδιοκτησιακό καθεστώς των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, να είμαστε βέβαιοι ότι όχι μόνο σήμερα, όχι μόνο αύριο, αλλά

για πάρα πολλά χρόνια θα μιλάμε για τη διαπλοκή συμφερόντων, για τον έλεγχο ή, έστω επεικώς, τον επηρεασμό της πολιτικής εξουσίας από όλους εκείνους που ελέγχουν οικονομικά και χειραγωγούν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, την ανοχή σας για ένα λεπτό.

Να επεκταθούν οι εγγυήσεις που αφορούν τον Τύπο και στα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και στα οπτικοακουστικά προϊόντα. Η ραδιοτηλεόραση να υπαχθεί σε καθεστώς προηγούμενης άδειας και να κατοχυρωθεί το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 15 του Συντάγματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Συνασπισμός δεν υποστηρίζει την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, προκειμένου να επιτραπεί η ίδρυση των λεγομένων ιδιωτικών πανεπιστημίων και όπως ειδικότερα προτείνονται αυτά από τη Νέα Δημοκρατία.

Τα όσα καταγράφονται ως προβλήματα προκειμένου να στηρίξουν την πρόταση αυτή είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν με βαθιές και ριζικές τομές στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Η φοιτητική μετανάστευση, η εκροή του συναλλάγματος, δύο συνηθέστατα επιχειρήματα που επιστρατεύονται, είναι ζητήματα που μπορούν να αντιμετωπισθούν με βαθιές αλλαγές στο εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Να συντομευτούν τα χρονικά όρια της διαδικασίας της απαλλοτρίωσης και οι σχετικές διαφορές να υπαχθούν στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Να υπάρξει ρύθμιση για την απαγόρευση της χρήσης παράνομων αποδεικτικών μέσων και ανεξάρτητη διοικητική αρχή για την προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας.

Υποστηρίζουμε την κατοχύρωση της συλλογικής αυτονομίας των δημοσίων υπαλλήλων και την αναθεώρηση της σχετικής διατάξεως του άρθρου 22 του Συντάγματος, παρά το γεγονός ότι έχουμε την επιστημονική άποψη ότι το άρθρο 22 και όπως σήμερα έχει αφήνει περιθώρια για τη νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος αυτού από τον κοινό νομοθέτη.

Το δικαίωμα της απεργίας πρέπει να κατοχυρωθεί και για τους υπαλλήλους των Σωμάτων Ασφαλείας, αλλά να κατοχυρωθεί και η δυνατότητα συνδικαλιστικής έκφρασης των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων.

Κύριοι συνάδελφοι, στο άρθρο 24 θα πρέπει να προστεθεί διάταξη για τον καθορισμό χρήσεων γης, να κατοχυρωθεί το ατομικό δικαίωμα στο περιβάλλον και να καταστεί υποχρέωση του κράτους η σύνταξη δασολογίου, όπως να απαγορευθεί και η μεταβολή του προορισμού των δασών και των δασικών εκτάσεων. Να γίνει συμπλήρωση του άρθρου 25 του Συντάγματος, με ρητή αναφορά στην αρχή του κοινωνικού κράτους και στην υποχρέωση της πολιτείας για τη δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων για την πραγματική και ουσιαστική ελευθερία και ισότητα του ατόμου και των ομάδων.

Κρίνεται αναγκαία ακόμη, κύριοι συνάδελφοι, η κατοχύρωση και νέων δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα σε έναν ελάχιστο μισθό, σύνταξη, στον πολιτισμό, στην ψυχαγωγία.

Κύριοι συνάδελφοι, η επισήμανσή μας βέβαια ότι το κοινωνικό κράτος προκύπτει με συγκεκριμένες πολιτικές επιλογές, δεν μειώνει τη διεκδίκησή μας να υπάρξει και από το Σύνταγμα η έμφαση γι' αυτό το κοινωνικό κράτος, που επαναλαμβάνω ότι είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένης πολιτικής, η οποία δυστυχώς απουσιάζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο ειδικός αγορητής του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Αναστάσιος Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα είναι το ένα μέρος κάθε Συντάγματος και το άλλο μέρος είναι η συγκρότηση του κράτους.

Τα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα, μας διδάσκει η ιστορία του Συνταγματικού Δικαίου ή της συνταγματικής επιστήμης, ότι αποτελούν κατακτήσεις των λαών. Γι' αυτό και στα γραπτά συντάγματα, ακόμη και στα αγγλοσαξωνικά ή τα

μη γραπτά, με την κατοχύρωση δικαιωμάτων, άρχισε η ιστορία του Συνταγματικού Δικαίου.

Επομένως σήμερα που μιλάμε για το πρώτο κεφάλαιο, για τα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα, πιστεύουμε και εμείς και προσθέτουμε ότι ήταν αναγκαία η αναθεώρηση, διότι πολλά ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα μπορούν να βλαφθούν από την εξέλιξη της τεχνολογίας και τη χρήση αυτής και από την εξουσία και από ανεξέλεγκτες κοινωνικές ομάδες ή και άτομα.

Πράγματι, πολλές διατάξεις που προτείνονται προς αναθεώρηση και εμείς ως Δημοκρατικό και Κοινωνικό Κίνημα είμαστε υπέρ αυτής της αναθεώρησης. Θα αναφέρω ορισμένες διατάξεις δειγματοληπτικά, όπως είναι η απαγόρευση των βιοιατρικών πειραμάτων, η κατάργηση των διοικητικών μέτρων ως κυρίων μέτρων, η ρύθμιση του τρόπου υπηρέτησης της στρατιωτικής θητείας των αντιρρησιών συνείδησης, η ρύθμιση του καθεστώτος των μεταναστών και ένα σωρό άλλες διατάξεις.

Θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ, λόγω του περιορισμένου του χρόνου, σε ορισμένα άρθρα που προτείνονται προς αναθεώρηση, για τα οποία έχουμε αντίθετη άποψη και πρέπει να εξηγήσουμε τους λόγους.

Είμαστε αντίθετοι στην αναθεώρηση των άρθρων 14 και 15, που αναφέρονται στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, διότι και κακή πείρα έχουμε από τις σημερινές ρυθμίσεις που υπάρχουν, αλλά και γενικότερα, όποτε έγινε προσπάθεια ρύθμισης των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, αυτή έγινε εις βάρος και των λαϊκών συμφερόντων και εις βάρος των κοινωνικών ομάδων και βεβαίως και των κομμάτων.

Θυμάστε όλοι ότι το 1988, αποκορύφωμα το 1989, τότε που υπήρξε η Κυβέρνηση του κ. Τζαννετάκη, έγινε η πρώτη νομική ρύθμιση. Λεγόταν τότε "υπέρ της ελεύθερης τηλεόρασης". Το ιδιωτικό ήταν και ελεύθερο, το κρατικό ήταν ανελεύθερο.

Ακούστε, λοιπόν, τη ρύθμιση. Ετίθεντο ορισμένες προτε-
ραιότητες χορήγησης τέτοιων αδειών ραδιοτηλεόρασης. Και το λέγω αυτό, διότι ήταν συνυπεύθυνα όλα τα κόμματα με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ουδέτερο παρατηρητή.

Ξέρετε ποια ομάδα εδικοιούτο κατά προτεραιότητα άδεια ραδιοτηλεόρασης; Οι εκδότες, αυτοί που είχαν πείρα στον εκδοτικό τομέα. Δηλαδή, σε αυτήν την ομάδα, που άλλες νομοθεσίες ρητώς απαγορεύουν τη χορήγηση άδειας ραδιο-
τηλεόρασης σε εκδότες. Εδώ στην Ελλάδα με την ελεύθερη δόθηκε ραδιοτηλεόραση χορηγήθηκε άδεια σε αυτούς που είπα ότι σε άλλες χώρες απαγορεύεται. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, και σήμερα υπάρχει Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο και το κόμμα μας, το ΔΗ.Κ.ΚΙ. δεν συμμετέχει. Ξέρετε γιατί; Διότι, όταν έγινε ο νόμος, τα κοινοβουλευτικά κόμματα ήταν τέσσερα. Ο αριθμός είναι σκληρός, ανελαστικός, δεν μπορεί να γίνει διεύρυνση, λες και υπάρχει ένας φετιχισμός; Τέσσερα ήταν, τα κόμματα τέσσερα θα μείνουν και στο μέλλον. Δεν προέβλεψε ότι μπορεί να είναι και λιγότερα κόμματα, αλλά και περισσότερα, εκτός αν προδικάζε αυτός ο νόμος τη βούληση του λαού –και είναι απαράδεκτος– τον αριθμό των εν τη Βουλή κομμάτων.

Η τρίτη παρατήρηση που έχω να κάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφέρεται στο άρθρο 16 στην ανώτατη εκπαί-
δευση.

Είμαστε αντίθετοι, πρώτον, διότι θεωρούμε ότι η ανώτατη εκπαίδευση είναι ένα εργαλείο διαμόρφωσης πολιτών, που πρέπει να έχουν ορισμένη φιλοσοφική αλλά και πολιτική διαπαιδαγώγηση. Το θέμα του πλουραλισμού δεν ισχύει στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και όταν ακόμα είναι κρατικά, διότι η φύση του πανεπιστημίου είναι τέτοια –μιλάω γενικά– που ο πλουραλισμός είναι στην ουσία του πανεπιστημίου, πολύ περισσότερο μάλιστα όταν πανεπιστήμιο και πανεπιστημιακό άσυλο είναι σχεδόν ταυτισμένες έννοιες. Επομένως, ο πλουραλισμός, δηλαδή η ελεύθερη κίνηση ιδεών, σκέψεων, και προβληματισμών εξυπακούεται με την έννοια του πανεπιστη-
μίου.

Άρα, το πρώτο επιχείρημα του πλουραλισμού και του υγιούς ανταγωνισμού ή άμιλλας καλύτερης παροχής παιδείας είναι

ανυπόστατο.

Το δεύτερο είναι ότι η παιδεία δεν πρέπει να αποτελεί –και ουδέποτε αποτέλεσε– αντικείμενο εμπορίας. Και το τρίτο είναι ότι έχοντας υπόψη μας το παράδειγμα της ιδιωτικής τηλεό-
ρασης –κατά ειρηνικό τρόπο τη λεω και εγώ "της ελεύθερης τηλεόρασης"– που κατάντησε σε τέτοια χάλια, που ακόμα και οι στυλοβάτες της ιδιωτικής τηλεόρασης σήμερα ομολογούν ότι η κρατική τηλεόραση είναι πολύ βελτιωμένη και πολύ καλύτερη από την ιδιωτική, αποτελεί ένα παράδειγμα προς αποφυγή, διότι κάτι τέτοιο θα έχουμε και με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Θα έχουμε υποβάθμιση της ποιότητας σπουδών, θα έχουμε παροχή πτυχίων άνευ γνωστικού αντικρύσματος στους αποφοίτους και, τρίτον, ότι θα έχουμε μία υποτίμηση και των κρατικών πανεπιστημίων.

Διότι, όπως γνωρίζετε, η προσαρμογή προς το ευκολότερο και προς το ποιοτικώς κατώτερο είναι ευκολότερη από το αντίθετο.

Το τρίτο θέμα που θέλω να θίξω –είμαστε και σ' αυτό αντίθετοι– είναι σχετικά με την έννοια του σκληρού πυρήνα του δικαιώματος στο άρθρο 25. Είμαστε αντίθετοι –θέλω πάλι να επανέλθω και το είχα αναλύσει στη συζήτηση επί της αρχής της αναθεωρήσεως του Συντάγματος– ότι μπορεί να γίνει περιγραφή του δικαιώματος.

Επίσης, είμαστε αντίθετοι στη συλλογή, συγκέντρωση και αποθήκευση ηλεκτρονικών πληροφοριών, διότι δεν υπάρχει διασφάλιση. Έχουμε μια πρώτη γεύση με τα δύο νομοθετήματα, που ψήφισε η Βουλή, το ένα που ήταν εθνικό και το άλλο που επικύρωσε τη Συνθήκη του Σένγκεν. Και στις δύο περιπτώσεις, για πολλούς λόγους επιτρέπεται η συλλογή, αλλά και η γνωστοποίηση προσωπικών στοιχείων και σε αρχές –και αυτό δεν είναι κατ' αρχήν κακό– χωρίς όμως διασφάλιση δικαστική, αλλά και για άλλους λόγους, για λόγους δημοσιο-
γραφικούς, επιστημονικούς κλπ. Αυτήν τη διασφάλιση δόθηκε την κατοχυρώνει η καθιέρωση ανεξάρτητης διοικητικής αρχής.

Επειδή μιλάμε για ανεξάρτητη διοικητική αρχή, επανέρχομαι στην αντίρρησή μας για το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, που και εκεί υπάρχει ανεξάρτητη διοικητική αρχή.

Είχα πει και στη συζήτηση επί της αρχής ότι πρέπει να γίνει ενιαία ρύθμιση των ανεξαρτήτων διοικητικών αρχών, για να εκφεύγουν πρώτον, του εναγκαλισμού της εκάστοτε κυβέρνησης, δηλαδή της εκτελεστικής εξουσίας –να μιλήσω με όρους καθαρά και επιστημονικούς και ουδέτερους– αλλά και να μην εκφεύγουν από τον κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Επομένως, εάν υφίσταται ανάγκη –και υφίσταται– δημιουρ-
γίας ανεξαρτήτων διοικητικών αρχών, πρέπει αυτές οι αρχές να διορίζονται με αυξημένη πλειοψηφία από τη Βουλή, κάτι που επιχείρησε η Κυβέρνηση, όταν θέσπιζε το συνήγορο του πολίτου. Είχαν κατ' αρχήν προτείνει να διοριστεί ο συνήγορος του πολίτου από τη Βουλή. Τότε αν θυμούνται οι συνάδελφοι, είπαμε πολλοί ότι είναι αντισυνταγματική η διάταξη, διότι δεν προεβλέπετο από το Σύνταγμα. Να, λοιπόν, τώρα που έχουμε ευκαιρία, με την αναθεώρηση του Συντάγματος να θεσπίσουμε τέτοια διαδικασία, ούτως ώστε οποιαδήποτε ανεξάρτητη διοικητική αρχή θεσπίζεται, να γίνεται ο διορισμός του προϊσταμένου της από τη Βουλή και συνεπώς να έχει και το δικαίωμα του ελέγχου. Αλλιώς έχουμε ανεξάρτητη διοικητική αρχή, που είναι υποχείριο της κυβέρνησης ή καλύτερα της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία όμως εκτελεστική εξουσία εκφεύγει του κοινοβουλευτικού ελέγχου, διότι δόθηκε είναι ανεξάρτητη αρχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς υποστηρίζουμε τη διεύρυνση και κατοχύρωση των κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως είναι η εργασία, η κοινωνική ασφάλιση και η ασφάλιση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και η εξασφάλισή τους να εντάσσονται ισότιμα και υπερέφανα στην κοινωνία. Αλλά αυτά να μη μένουν στο Σύνταγμα ως διακηρυκτικές αρχές. Πρέπει να καθιερώσουμε αγωγή δικαιώματα. Δηλαδή όταν ένας είναι άνεργος ή είναι ανασφάλιστος ή είναι με ειδικές ανάγκες και αυτή η κατάσταση στις δύο πρώτες περιπτώσεις διαρκεί παραπάνω από ένα χρονικό διάστημα α' ή β' ή γ' και δεν έχει άλλη περιουσία, τότε να έχει το δικαίωμα άσκησης αγωγής

εναντίον του κράτους, να του εξασφαλίζει ένα ελάχιστο δικαίωμα ιατρικής, φαρμακευτικής περίθαλψης και σύνταξης ή κάποιου μισθού μέχρις ότου εξεύρει εργασία.

Αλλιώς οι διακηρύξεις που έχουμε είναι καλές μεν προθέσεις, αλλά μένουν απλές διακηρύξεις που δεν είναι, ούτε καν κατευθυντήριες γραμμές. Μένουν γράμμα κενό και σε τελευταία ανάλυση αποτελούν, έτσι όπως είναι σήμερα τα πράγματα και μια φενάκη, μια κοροϊδία προς τον ελληνικό λαό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υποστηρίζουμε και εμείς την επέκταση του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι και στους δημοσίους υπαλλήλους και επίσης υποστηρίζουμε, την με ίσους όρους οργάνωσή τους, συνδικαλιστική κλπ. και γενικότερα το συνεταιρίζεσθαι, όπως αυτό υπάρχει και στον ιδιωτικό τομέα, αναφορικά με τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα.

Επίσης υποστηρίζουμε ότι πρέπει να τεθούν ανώτατα όρια προφυλάκισης. Πράγματι με διάφορα δικονομικά τερτίπια διαιωνίζεται, δηλαδή υπερβαίνει και τους δεκαοκτώ μήνες και πάει παραπάνω η προφυλάκιση, με το να κατατεμαχίζεται μια πράξη σε πολλές επιμέρους ποινικές παραβάσεις, εγκλήματα δηλαδή και γενικά για κάθε ένα, ανά έξι μήνες, να επιβάλεται προφυλάκιση. Η υποχρέωση του κράτους να τιμωρεί τον παραβάτη στην ουσία διαχέεται, διότι ένα έγκλημα πρέπει να τιμωρείται σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα, τέτοιο, που να ικανοποιεί και το κοινό περί δικαίου συναίσθημα, ότι υπάρχει κράτος που τιμωρεί το έγκλημα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να κάνω δυο παρατηρήσεις. Η μια αναφέρεται στο κράτος δικαίου και το κράτος δικαίου το διασφαλίζουν τα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα. Τι θα πει κράτος δικαίου. Θα πει ότι ο πολίτης ιστάται στο ίδιο επίπεδο με το κράτος, ως εξουσία. Και εδώ πρέπει να επισημάνω –και το λέω για τους ερμηνευτές του δημοσίου δικαίου και ιδίως τα δικαστήρια– ότι δεν πρέπει ο δικαστής, όταν τέμνει διαφορά, μεταξύ πολίτη και κράτους, για σχέσεις δημοσίου δικαίου, να γέρνει υπέρ του κράτους, δήθεν από υπερβάλλοντα ζήλο.

Απεναντίας πρέπει να είναι πολύ φειδωλός προς την εξουσία για να κατοχυρώνεται, να διασφαλίζεται και να εμπεδώνεται το κράτος δικαίου.

Δεύτερον, το κράτος πρόνοιας δεν έχει καμιά σχέση με το κράτος δικαίου με την έννοια ότι δεν μπορούμε να λέμε κοινωνικό κράτος δικαίου. Το κράτος δικαίου προηγήθηκε και συμπλήρωμα του κράτους δικαίου είναι το κράτος πρόνοιας. Το κράτος πρόνοιας περίπου το περιέγραψα, διότι θα γίνουν ορισμένα κοινωνικά δικαιώματα αγώγιμα. Και βέβαια αυτή θα είναι μια διακήρυξη στο Σύνταγμα, αλλά ο τρόπος πραγμάτωσής του, θα γίνει με ειδικό νόμο.

Με τις σκέψεις αυτές, κυρίες και κύριοι, εμείς θα ψηφίσουμε εκείνες τις διατάξεις που πράγματι διασφαλίζουν και διευρύνουν και το κράτος δικαίου και το κοινωνικό κράτος και θα καταψηφίσουμε όσες κατά την άποψή μας μπορούν να αποβούν εις βάρος των δικαιωμάτων του πολίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω τη χαρά να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, σαράντα εννέα μαθητές του ελληνικού σχολείου Βουδαπέστης Ουγγαρίας και έξι συνοδοί- καθηγητές, οι οποίοι προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ".

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του ΠΑΣΟΚ, κ. Φοίβος Ιωαννίδης.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μου αρέσουν οι μεγαλοστομίες, αλλά όταν από αυτό το βήμα πρόκειται να μιλήσω για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αισθάνομαι και τη συναισθηματική ανάγκη να πω ότι οι διατάξεις αυτές της προστασίας του ανθρώπου, έχουν στην πραγματικότητα γραφτεί με αίμα στην ιστορία της ανθρωπότητας. Εάν δει κανείς πώς αντιμετωπιζόταν ο άνθρωπος από την κρατική εξουσία πριν από τη Γαλλική Επανάσταση, πριν από το 1776 από τη διακήρυξη της Βιρτζίνιας. Τότε συνειδητοποιεί την τεράστια σημασία και αξία των ρυθμίσεων αυτών με συνταγ-

ματική ισχύ. Αλλά και αν ρίξουμε μια ματιά στο σημερινό κόσμο, θα δούμε ότι στις περισσότερες από τις χώρες, τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι σεβαστά. Και θα πρέπει να αισθανθούμε ευτυχείς, γιατί στη χώρα μας, σήμερα πια και για αρκετό διάστημα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και κατοχυρώθηκαν με το Σύνταγμα του '75 σε σημαντικό βαθμό και συμφωνούμε όλοι να διευρυνθούν περαιτέρω με την αναθεώρηση των σχετικών διατάξεων την συζήτηση των οποίων έχουμε σήμερα. Και θα πρέπει να αισθανθούμε ευτυχείς και υπερήφανοι διότι σε μας έλαχε ο κλήρος να συμφωνήσουμε –γιατί όλοι ουσιαστικά συμφωνούμε για να έχουμε αυτό το κλίμα συναίνεσης σε ό,τι αφορά την αναθεώρηση αυτών ειδικά των διατάξεων του Συντάγματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα μας είναι από τις πρώτες χώρες του κόσμου που απέκτησαν σύνταγμα και συνταγματική κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αλλά φευ, στην πορεία αυτά τα δικαιώματα δεν έγιναν σεβαστά και υπήρξαν παλλινδρομήσεις και υπήρξαν εποχές που πραγματικά, όχι μόνο δεν ήταν σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά είχαν καταργηθεί πλήρως, με τελευταία αυτήν την εποχή της καταραμένης δικτατορίας του '67-'74.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Κύριοι συνάδελφοι, θα έλθω στα υπό συζήτηση άρθρα. Τα ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα συνολικά, δηλαδή το κράτος δικαίου και το κοινωνικό κράτος, είναι τα θέματα της σημερινής συζήτησης. Δηλαδή τα άρθρα 4 έως και 24.

Θεωρώ ότι η σημερινή συζήτηση δεν αφορά νομοτεχνικές λεπτομέρειες, αφορά τις γενικές κατευθύνσεις, διότι όπως είναι εκ του Συντάγματος σαφές, την τελική διατύπωση των διατάξεων, έχει την αρμοδιότητα να κάνει η επόμενη Βουλή.

Νομίζω ότι και ο κ. Μησοτάκης, αλλά και άλλοι ομιλητές αναφέρθηκαν σ'αυτό και συνεπώς, δεν είναι σκόπιμο –δεν υπάρχει άλλωστε και ο χρόνος– να μιλήσουμε τώρα για την τελική διαμόρφωση, τη νομοτεχνική διατύπωση των διατάξεων αυτών. Όμως έχουμε καθήκον –και το κάναμε στην επιτροπή– να κάνουμε κάθε προσπάθεια να ανιχνεύσουμε κάθε δυνατή προσέγγιση και συναίνεση. Και στο κεφάλαιο αυτό, δόξα τω Θεώ, το πετύχαμε. Τα θεμελιώδη δικαιώματα ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά διαπλέκονται μεταξύ τους, έχουν μια βαθύτερη διαλεκτική σχέση και οι ρυθμίσεις που τα αφορούν είναι διασπαρτες και σε άλλα κεφάλαια, πέραν του κεφαλαίου των ατομικών δικαιωμάτων.

Αλλά επειδή στο πλαίσιο και αυτής της σύντομης εισήγησης, δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν όλες οι σημαντικές προεκτάσεις των ρυθμίσεων που περιέχονται σ'αυτό το κεφάλαιο σε άλλες διατάξεις και το αντίστροφο, γ'αυτό θα περιοριστώ να αναφερθώ μόνο στα συγκεκριμένα άρθρα.

Κατ' αρχήν τα δυο μεγάλα κόμματα που έχουν προτείνει καθ' οι είχαν και τη δυνατότητα, την αναθεώρηση των σχετικών διατάξεων, η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ., έχουν την ίδια κατεύθυνση προς την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους. Είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό και είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι από κανένα κόμμα δεν προτείνονται ρυθμίσεις ή λύσεις σχετικές με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα που να περιορίζουν την εφαρμογή τους ή να μειώνουν την παρεχόμενη προστασία.

Αυτό οφείλεται στη μειωμένη απήχρηση και μη εκπροσώπηση της ακροδεξιάς μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, αλλά βεβαίως και στη σχετικά πρόσφατη εμπειρία της δικτατορίας κατά τη γνώμη μου όμως και στην απόρριψη του μοντέλου του άκρατου φιλελευθερισμού από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Πείτε κάτι συγκεκριμένο, τι εννοείτε όταν λέτε ακροδεξιά;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Δεν φταίω εγώ αν δεν καταλαβαίνετε εσείς και φοβάμαι πως δεν καταλαβαίνετε τίποτε απ' όσα είπα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Κατεβείτε από το δυσθεώρητο ύψος της περσιπής για να εξηγήσετε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Σπεύσατε ως δικηγόρος, κύριε συνάδελφε, για να προστατέψετε τον ατυχήσαντα συνάδελφό

σας που με διέκοψε;

Παρακαλώ να μη με διακόπτετε. Εγώ αναφέρθηκα στην απουσία της ακροδεξιάς απ' αυτήν την Αίθουσα. Είναι άποψή μου και θα έπρεπε να σας ικανοποιεί. Αν δεν το κατανοείτε, δεν φταίω εγώ.

Υπάρχουν ακόμα κάποιες διαπιστώσεις όσον αφορά τις καινούριες απειλές που είναι η σύγχρονη τεχνολογία, η ανάπτυξη των ηλεκτρονικών κυρίως μέσω μαζικής ενημέρωσης και το περιβάλλον. Και είναι εντυπωσιακό ότι απ' όλους γίνονται οι ίδιες ιεραρχίες σε ό,τι αφορά τους σύγχρονους κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Οι προτεινόμενες λύσεις είναι προς την ίδια κατεύθυνση με την καθιέρωση νέων δικαιωμάτων και τη δημιουργία ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, καθώς και την ενίσχυση του δικαστικού ελέγχου και της διάκρισης των εξουσιών, όπως υπάρχει και κοινή διάθεση εκσυγχρονισμού με την αποκάθαρση του συνταγματικού κειμένου από τα κατάλοιπα του παρελθόντος. Υπάρχουν όμως και διαφορές. Ποιες είναι οι διαφορές από τις δυο προτάσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας;

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προτείνει καινοτομίες που η Νέα Δημοκρατία δεν αποδέχεται ή πάντως δεν τις προτείνει, ιδίως στα εξής σημεία: Στο άρθρο 4 παράγραφος 6 για την εναλλακτική θητεία. Στο σημείο αυτό πρέπει να προσθέσω ότι η τελική διατύπωση της προτάσεως της επιτροπής που διαφέρει από την αρχικώς προταθείσα, έρχεται να καλύψει και τις όποιες ανησυχίες διατυπώθηκαν για την κατηγορηματική απόλυτη αρχική διατύπωση και έρχεται να ισχυροποιήσει τη θέση της χώρας μας, που συνεχώς καλώς ή κακώς –κακώς θα έλεγα– βρίσκεται κατηγορούμενη στο εξωτερικό για τη μη ύπαρξη δυνατότητας εναλλακτικής θητείας, η οποία βεβαίως έχει θεσπισθεί δια νόμου, αλλά είναι καλό και συνταγματικά πλέον να κατοχυρώνεται.

Στο άρθρο 5β έχουμε επίσης μια διαφορά για τα δικαιώματα των μεταναστών. Στο άρθρο 12 παράγραφος 4 η πρότασή μας είναι μια ευρύτερη προστασία του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι των δημοσίων υπαλλήλων. Στο άρθρο 22 προτείνουμε συνολική αυτονομία των δημοσίων υπαλλήλων. Και αυτά είναι τα σημεία στα οποία υπάρχουν διαφορές.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επίσης προτείνει βαθύτερες τομές και τολμηρότερες μεταρρυθμίσεις σε μια σειρά υφισταμένων δικαιωμάτων και αρχών, καθώς και συνταγματοποίηση νέων. Στο άρθρο 5 παράγραφος 4 προτείνεται η κατάργηση αντί για τον περιορισμό των ατομικών διοικητικών μέτρων. Στο άρθρο 5α είναι η θέσπιση του δικαιώματος πληροφόρησης. Στο άρθρο 6 παράγραφος 4 προτείνει πρόσθετες ασφαλιστικές δικλίδες κατά της δικαστικής κατάχρησης της προσωρινής κράτησης. Αναφέρθηκε σ' αυτό το θέμα και ο κ. Κουβέλης. Είναι πράγματι περίεργη αντίληψη μερικών δικαστών, οι οποίοι πάντοτε νομίζουν, υπερβαίνοντας την εξουσία τους ότι μπορεί να δίδουν ερμηνείες, οι οποίες υπερβαίνουν και αυτό ακόμη το Σύνταγμα.

Και με μία περίεργη τακτική ασκούνται διώξεις για την ίδια πράξη με διαφορετικούς νομικούς χαρακτηρισμούς, ενώ αυτό είναι αντίθετο προς μια βασική αρχή της ποινικής δικονομίας και της ποινικής δίωξης, ότι δηλαδή όταν μια πράξη καλύπτεται από μια νομική διάταξη δεν πρέπει να προσθέτουμε και άλλες, διότι μπορεί μια πράξη υλική να στοιχειοθετεί περισσότερα από ένα ποινικά αδικήματα. Στην περίπτωση όμως, αυτή θεωρείται ότι η ποινική αξίωση της πολιτείας κορένεται, εξαντλείται με την άσκηση της δίωξης για παράβαση μιας άλφα διατάξεως και δεν χρειάζεται ύστερα να έλθουμε για την ίδια πράξη να δίδουμε επιπρόσθετο νομικό χαρακτηρισμό ή διαφορετικό νομικό χαρακτηρισμό για να φθάνουμε έτσι να υπερβαίνουμε και το ανώτατο όριο της προσωρινής κρατήσεως που είναι το δεκαοκτάμηνο.

Όμως για να μην είμαστε μεμψίμοιροι, πρέπει να πούμε –για να χαϊρόμαστε και για όσα υπερέχουμε– ότι πολύ λίγες χώρες στον κόσμο έχουν ανώτατο όριο προφυλακίσεως και πολλές ευρωπαϊκές χώρες δεν έχουν ανώτατο όριο προφυλακίσεως συνταγματικά θεσπισμένο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Όχι πολλές. Καμία δεν έχει. Και το λέγω αυτό υπεύθυνα. Είμαστε οι μοναδικοί εταίροι.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Καμία. Εγώ ήθελα να είμαι πολύ προσεκτικός και επειδή δεν ξέρω τη νομοθεσία όλων, δεν θέλω να είμαι κατηγορηματικός. Μπορούμε και πρέπει να είμαστε υπερήφανοι γι' αυτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε μια μικρή παρέμβαση πάνω σε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ήθελα να συμπληρώσω το συνάδελφο κ. Κουβέλη, αλλά δεν πρόλαβα. Πράγματι τη διάταξη αυτήν την εισήγαγε το Σύνταγμα του 1968, της χούντας, το ανώτατο όριο διαρκείας προφυλακίσεως σε ένα χρόνο. Και επειδή οι εισαγγελείς το πήγαν στους δεκαοχτώ και είκοσι τέσσερις μήνες έγραφα τότε άρθρο για το ανώτατο όριο προφυλακίσεως δημοσιευμένο στην Ποινική Επιθεώρηση. Ο μόνος που με παρέπεμψε ήταν ο κ. Κόκκινος, ως πρόεδρος Πρωτοδικών τότε, νομίζω, της Καρδίτσας. Ουδείς άλλος. Και βρήκα και το μπελά μου, για άλλους λόγους βεβαίως. Πάντως το αναφέρω. Ήταν αξίωση, όμως, του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών επί δεκαετίες. Το βρήκαμε από το μακαρίτη τον Πάλλη, το μακαρίτη το Σακελλαρόπουλο, το μακαρίτη τον Παπαγεωργίου. Και η Ένωση Δημοκρατικών Δικηγόρων Ελλάδος και η Νέα Κίνηση Δικηγόρων Αθηνών το προτείναμε, το αξιώσαμε και το πήραν συνάδελφοι, οι οποίοι δούλευαν τότε στο Σύνταγμα της χούντας και το έβαλαν μέσα. Από εκεί είναι η πηγή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεχίστε, κύριε Ιωαννίδη.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Και επειδή, βεβαίως, αυτοί ούτως ή άλλως δεν εφάρμοζαν κανένα Σύνταγμα, δεν είχαν και κανένα πρόβλημα να το υιοθετήσουν. Ίσως δεν να οφείλεται αυτό και στο ότι Υπουργός Δικαιοσύνης της δικτατορίας ατύχησε να είναι ο διαπρεπής ποινικολόγος Τσουκαλάς, αλλά αυτό ήταν μια ατυχία για τον ίδιο.

Στο άρθρο 7, παράγραφος 3, προτείνουμε στενότερα πλαίσια για τη θανατική ποινή σε καιρό πολέμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μόνο απληροφόρητοι και ανιστόρητοι κατά τη γνώμη μου μπορούν να υποστηρίζουν τη θανατική ποινή πια σήμερα. Έχει αποδειχθεί ότι δεν είναι μόνο άδικη και παράλογη, αλλά είναι και αναποτελεσματική. Πουθενά στον κόσμο δεν έχει επιβεβαιωθεί έστω η εγκληματική αποτελεσματικότητά της. Είναι μία απάνθρωπη ποινή και μόνον όποιος διαβάσει, για να μην πω ζησει τη διαδικασία της εκτέλεσης μπορεί να καταλάβει περί τίνος πρόκειται.

Όταν εξετελέσθη ο τελευταίος ποινικός κρατούμενος ο Λυμπέρης, που είχε κάψει τα παιδιά και τη γυναίκα του, εξετελέσθη στο Ηράκλειο της Κρήτης. Την επόμενη συνήντησα τον αντεισαγγελέα που είχε παραστεί στην

εκτέλεση. Όχι την επόμενη. Τον αναζήτησα. Έκανε να έλθει στο γραφείο του δέκα ημέρες. Και μου είπε ποτέ πια δεν θα ξαναπάω. Καλύτερα να παραιτηθώ, παρά να ζήσω τέτοια στιγμή.

Κύριοι συνάδελφοι, η εξαίρεση όμως –γιατί μερικοί λένε να καταργηθεί εντελώς– δικαιολογείται εν καιρώ πολέμου και για μεγάλα βαριά κακουρήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα. Διότι δεν είναι δυνατόν, την ώρα που θα πρέπει ένα τάγμα να επιτεθεί για να καταλάβει ένα λόφο, με βεβαιότητα ότι τα 3/4 ενδεχομένως να σκοτωθούν, δεν είναι δυνατόν να αξιώνουμε από τους ανθρώπους, εάν γνωρίζουν ότι η μόνη τους τιμωρία θα είναι να εγκλειστούν κάποτε στις φυλακές, να πραγματοποιήσουν την επίθεση όπως πρέπει. Και πολλές φορές χρειάζεται να μπορεί να θυσιάζεται το μέρος για να σώζεται το όλον.

Κύριοι συνάδελφοι, η μοναδική εξαίρεση που δέχεται το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι αυτή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επίσης, στο άρθρο 19 υπάρχει απαγόρευση χρήσεως παρανόμων αποδεικτικών μέσων, δηλαδή μυστική δημοσία αρχής προστασίας του απορρήτου των

επικοινωνιών. Στο άρθρο 24, ρητή κατοχύρωση ατομικού δικαιώματος στο περιβάλλον. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προτείνει δηλαδή ένα ριζικότερο εκσυγχρονισμό της οργανωμένης προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων συνολικά.

Αλλά επειδή βλέπω ότι ο χρόνος δεν αρκεί, θέλω κυρίως να σταθώ σε ένα άλλο σημείο, με το οποίο διαφωνούμε με τη Νέα Δημοκρατία και είναι το θέμα των πανεπιστημίων. Πιστεύουμε ότι η Νέα Δημοκρατία βρίσκεται σε πλάνη.

Εμείς, εγώ τουλάχιστον, δεν ξέρω κανένα σχολάρχη ή κολεγιάρχη που να έχει δώσει δείγματα γενναιοδωρίας ή να εννοεί αυτά περί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Το πραγματικό δίλημμα λοιπόν, είναι, αν θέλουμε ΑΕΙ που να λειτουργούν με κριτήρια της αγοράς, δηλαδή κερδοσκοπικά ή όχι. Το πρόβλημα μεταξύ άλλων εντοπίζεται αφ'ενός στον εξ ορισμού άνισο ανταγωνισμό μεταξύ Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου και αφ'ετέρου στην αδυναμία των ελληνικών πανεπιστημίων να ανταπεξέλθουν αυτήν τη στιγμή σε τέτοιου είδους προκλήσεις. Γιατί φανταστείτε εάν υπήρχε αυτή η δυνατότητα, πως θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν τα κρατικά πανεπιστήμια και να συναγωνίζονται τα πανεπιστήμια του ιδιωτικού δικαίου.

Τι γίνεται τώρα παραδείγματος χάριν, με τις αστικές εταιρείες που δεν είναι κερδοσκοπικού χαρακτήρα; Στην πραγματικότητα συναθροίζονται κάποιοι καθηγητές πανεπιστημίου, κάνουν αστικές εταιρείες και βεβαίως, δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, αλλά απολαμβάνουν παχυλότατους μισθούς και τα κονδύλια από διάφορα προγράμματα κλπ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ό,τι αφορά την παιδεία, θέλω να σημειώσω και κάποιες άλλες σκέψεις με την ελπίδα ότι μπορεί να σας είναι χρήσιμες. Κατ'αρχήν, είναι λάθος να βλέπουμε την ανώτατη παιδεία μέσα στα πλαίσια οικονομικών και μόνο δεδομένων. Υπάρχουν τομείς της κοινωνικής ζωής που το οικονομικό στοιχείο πρέπει να υποχωρεί. Και ένας τέτοιος τομέας είναι η ανώτατη παιδεία. Όχι μόνο για λόγους ισότητας στους οποίους μπορεί να υπάρξει, αν θέλετε και ευπρεπής αντίλογος, κυρίως όμως γιατί η εμπορευματοποίηση της μόρφωσης και της έρευνας σύμφωνα με τους κανόνες της αγοράς οδηγεί σε στρέβλωση έως και ανατροπή των σκοπών που αυτές οφείλουν να υπηρετούν.

Δεν πρέπει να ανοίξουμε διάπλατα τις πύλες της ανώτατης παιδείας στη λογική της αγοράς, η οποία έχει διαφορετικές προτεραιότητες από αυτές που ως κράτος οφείλουμε να προωθήσουμε. Παραδείγματος χάριν, παραγκωνισμό κοινωνικών επιστημών και ανέλεγκτη, στην πράξη, γενετική έρευνα. Αναφέρω μόνο αυτά τα δύο παραδείγματα.

Θέλω να προσθέσω ότι στη συνταγματική προστασία που κατοχυρώνουμε με τις αναθεωρούμενες διατάξεις για τη βιοϊατρική έρευνα, ότι ήδη έχει κατατεθεί στη Βουλή προς κύρωση η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του ατόμου σε σχέση με τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής, σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιοϊατρική, με την οποία σύμβαση συμπορεύεται η αναθεωρητέα διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, τελειώστε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω, κλείνοντας αυτό το θέμα, να τελειώσω με τη φράση ότι ακόμα και από μακροοικονομική άποψη θα ήταν ολέθριο σφάλμα να προσανατολίσουμε την ανώτατη παιδεία προς μια αντίληψη παραγωγής εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, το οποίο θα αποδεικνυόταν άχρηστο και ασύμφορο σε κάθε νέα τεχνολογική επανάσταση ή και αλλαγή μόδας στον τρόπο διοίκησης των επιχειρήσεων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Πολύδωρας έχει το λόγο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην ενότητα των άρθρων για τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη, που συζητούμε σήμερα, προέχει να σημειώσουμε ότι υπάρχουν νέοι κίνδυνοι.

Στο παραδοσιακό κράτος, το οποίο αποτελούσε εν δυνάμει και κατά την ιστορία του συνταγματικού δικαίου και κατά την πολιτική ιστορία στη διαδρομή του χρόνου, στους κύκλους της ιστορίας, το παραδοσιακό κράτος, το καταγόμενο από το φεουδαρχισμό, τις αυτοκρατορίες, από τα ελέω Θεού καθεστώτα, τα αυτοκρατορικά, ιμπεριαλιστικά κ.λπ., εκεί ο πολίτης εδοκιμάζετο. Και εδοκιμάζετο και η τύχη του.

Ξέρουμε πως γεννήθηκαν τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, αυτά τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη.

Σήμερα υπάρχουν νέοι κίνδυνοι, οι οποίοι δεν βρίσκονται στη σφαίρα του εν στενή εννοία κράτους. Υπάρχουν στη σφαίρα των μακροοικονομικών δεδομένων, στο διεθνή καταμερισμό ισχύος και προπαντός οικονομικής ισχύος, στη συσσώρευση κεφαλαίου, στα δίκτυα και στην ψηφιακή ή καλωδιακή τηλεόραση, σ' αυτές τις νέες ανακαλύψεις, τις οποίες δεν πρέπει να φοβόμαστε, αλλά οι οποίες αποτελούν τα νέα δεδομένα των συνταγματικών ασκήσεων που καλούμεθα να επιλύσουμε.

Έτσι, έχουμε πολλή δουλειά στο κεφάλαιο των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων συνταγματικής τάξεως, ώστε να προειδούμε και να προλάβουμε. Μαζί με τον κίνδυνο για την παραβίαση των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων, υπάρχει και ένας άλλος κίνδυνος, που αφορά την πολιτική μας οργάνωση, να μείνουμε πίσω. Διότι, το Σύνταγμα του '75, το οποίο τίθεται τώρα σε αναθεώρηση και το οποίο ήταν πρωτοποριακό, επαναλαμβάνω, αυτό το Σύνταγμα δεν πρόλαβε να δει αυτό που ήρχετο, αυτό που έρχεται και που τώρα, επί τη βάσει των νέων δεδομένων, χρήζει αναθεωρήσεως και στο κεφάλαιο των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Δεν πρέπει να αποτελέσει κάποια διάταξη, που μπορεί να ήταν επίκαιρη και εύστοχη εν τη επικαιρότητί της το '75, φραγή σήμερα.

Έχω κωδικοποιήσει τα θέματα στα οποία θα λάβω θέση, ως ειδικός εισηγητής στο κεφάλαιο των ατομικών δικαιωμάτων από πλευράς Νέας Δημοκρατίας και τα οποία είναι δέκα.

Πρώτον: Η Νέα Δημοκρατία στη συνταγματική συζήτηση, που εγείρεται και εντός και εκτός Αιθούσης, τάσσεται κατά του χωρισμού της εκκλησίας από το κράτος. Η σχετική επιχειρηματολογία έχει αναπτυχθεί κατά κόρον.

Θέλω, όμως, εγώ να κάνω μία δική μου προσθήκη μιας φράσεως και είναι ζήτημα υπαρκτικής τάξεως για το έθνος. Δεν πρέπει να θίξουμε αυτό το ιερό και ευλογημένο αμάλγαμα, όπως μας το υπαγορεύει και μας το διδάσκει η ιστορία. Είναι ανάγκη να εμμείνουμε σ' αυτήν τη θέση, ακριβώς για να αποφύγουμε εκκεντρικότητες. Άλλωστε μιλάμε για Ορθοδοξία ανοιχτών οριζόντων, την αυθεντική πρόταση της αγάπης, που ποτέ δεν θα καταλήξει εταιρική δοξασία, που να οδηγεί τους ανθρώπους εν ονόματι της πίστεως ή της δόξας εκείνης σε ομαδικές αυτοκτονίες και θανάτους, κάτι που ονομάζουν σε προηγμένες χώρες "εκδοχές θρησκευτικές". Μιλάμε για την Ορθοδοξία, μιλάμε για την ίδια την αυθεντική πίστη, σε συμβολή προς το έθνος και τανάπαλιν.

Έτσι, λοιπόν, εμείς τασσόμεθα υπέρ του "μη μου άπτου" αυτό το ιερό αμάλγαμα, όπως έρχεται από την ιστορία.

Δεν μεροληπτούμε για την εκκλησία να έχει τη αυτονομία της, να έχει τη σειρά της, όπως άλλωστε έχει κατοχυρωθεί από το 1977 πάλι από τη Νέα Δημοκρατία με τον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας ο οποίος προχθές ανέδειξε το νέο άξιο Αρχιεπίσκοπο κατά τρόπο άψογο, χωρίς την παρέμβαση της πολιτείας. Δηλαδή το ήθος το πολιτικό τοις πράγμασι αποδίδει όλο το σεβασμό προς την Εκκλησία και δεν παρίσταται ανάγκη να έχουμε αυτόν το χωρισμό, ο οποίος δημιουργεί πολλαπλάσια προβλήματα από όσα πιθανόν σ' ένα θεωρητικό νου να επιλύει.

Το δεύτερο ζήτημα, το οποίο θέλω να θίξω από το δεκάλογο δι' ολίγον, αφορά το κεφάλαιο της θανατικής ποινής.

Για τη θανατική ποινή συμπίπτουμε με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο ότι θέλουμε την κατάργηση και έχουμε και την εξαίρεση για τους αυτομόλητους λόγους, εν περιπτώσει πολέμου, γιατί είναι η εξαιρετική των εξαιρετικών περιστάσεων και περιπτώσεων,

όπου πρέπει να έχουμε, όχι την εκδικητική μανία, αλλά να έχουμε την τάξη και την πρόταση, ώστε το Σώμα που αμύνεται στον πόλεμο να έχει τους μηχανισμούς της έσχατης αυτοάμυνας. Έτσι ορίζεται η θανατική ποινή εκεί.

Εγώ, ως ειδικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, δεν αποκλείω τη συζήτηση και για την άλλη εξαίρεση. Θα πρέπει όμως να ανοίξει η συζήτηση και να είναι με την αυξημένη πλειοψηφία της Βουλής, να είναι ανοικτή μία χαραμάδα. Δεν θα έχει η Βουλή του μέλλοντος καμία εκδικητική μανία, αλλά άμα έρθει η κοινωνική απαίτηση για το μεγαλοδιακηνητή κακοποιοί των ναρκωτικών ή για άλλα αποτρόπαια εγκλήματα και είναι η κοινωνική απαίτηση να μπορεί να επιβληθεί η θανατική ποινή. Μιλώ για την κοινωνία του μέλλοντος μετά από δέκα χρόνια, όπως θα έχει ισχύ αυτό το Σύνταγμα που αναθεωρούμε. Με την αυξημένη πλειοψηφία της Βουλής εκείνη την εποχή, με την πλειοψηφία των 3/5 να μπορεί να επιβληθεί για εξαιρετικά αδικήματα, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ξανά η θανατική ποινή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Για τους βιαστές ανηλίκων, για τους υποκινητές μαζικών καταστροφών;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Γί' αυτό λέω για τις εξαιρετικές περιπτώσεις.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Ποιες είναι οι εξαιρετικές περιπτώσεις; Από πού αρχίζουν και που σταματούν;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Θα τα κρίνει η Βουλή.

Εγώ, κύριε Βενιζέλο, μίλησα για την κοινωνική απαίτηση. Εγώ συνομολώ ως Βουλευτής του 1998 ότι δεν είμαι έτοιμος να διαγνώσω την κοινωνική απαίτηση για τον ορισμό του εγκλήματος και για το θέμα που θα ανακύψει το 2010. Οφείλω όμως –γιατί έτσι ανοίγω τη συζήτηση, έτσι το εισηγούμαι– να έχω την πόρτα ή τη χαραμάδα ανοικτή για να έχει ευχέρεια η Βουλή και η κοινωνία του μέλλοντος να αντιδράσει με την κοινωνική απαίτηση που ορίζουμε και για τα εγκλήματα αυτά που αναφέρατε για να ατονίσετε το επιχείρημά μου, αλλά που ουσιαστικά το ισχυροποιείτε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Για να σας δείξω πόσο σημαντικότερα εγκλήματα υπάρχουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσάρος): Παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Εγώ ζητώ να είναι η χαραμάδα ανοικτή.

Τρίτον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά τη ραδιοτηλεόραση ο σοφός συνταγματικός νομοθέτης του 1975 λέει "υπό τον άμεσο κρατικό έλεγχο τελεί η ραδιοφωνία και η τηλεόραση".

Επειδή δεν μπορούμε να το επιβάλουμε λόγω της αμοιβαίας καχυποψίας και δυσπιστίας, επειδή δεν μπορούμε να δώσουμε σάρκα και οστά στη συνταγματική διάταξη του άμεσου κρατικού ελέγχου, εμείς καταφεύγουμε στο εφεύρημα –αξιοσέβαστο– της ανεξάρτητης διοικητικής αρχής.

Η πρότασή μας είναι η Αναθεωρητική Βουλή να διασφαλίσει έτσι την ανεξάρτητη διοικητική αρχή για τη ραδιοτηλεόραση, ώστε να είναι αυτό το υποκατάστατο του άμεσου κρατικού ελέγχου σε μία δυνατότητα δράσεως–αντιδράσεως και όχι να είναι μία απλή ευχή.

Τέταρτον, όσον αφορά τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, το είπα και το επαναλαμβάνω ότι θα έχουμε αποτύχει ως Αναθεωρητική Βουλή εάν δεν επιτευχθεί η απόφασή μας να χαρακτηριστεί το άρθρο 16 αναθεωρητέα διάταξη, ειδικώς και μόνο όσον αφορά τη ρήτρα της απαγορεύσεως των μη δημοσίων πανεπιστημίων, όπως είναι το 16 εν προκειμένω.

Μιλούμε για μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια και τη δυνατότητα να την έχει η Βουλή, ώστε να υπάρξει και να λειτουργήσει το μη κρατικό πανεπιστήμιο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με νόμο ο οποίος θα προβλέπει, έτσι όπως θέλει το ακαδημαϊκό μας επίπεδο και η ακαδημαϊκή εκπαιδευτική τάξη, curricula σωστά, προϋποθέσεις εγγραφής και να μην είναι ένα πράγμα το οποίο θα υποτιμά και τον πολιτισμό μας και το εκπαιδευτικό επίπεδο, διότι σεβόμεθα τα δημόσια πανεπιστήμια, αλλά δεν έχει νόημα αυτή η πεισματική άρνηση,

που στο τέλος, τέλος καταντά να είναι στρουθοκαμηλισμός, γιατί δεν βλέπουμε την πραγματικότητα.

Η πραγματικότητα είναι ότι λειτουργούν, τώρα που μιλάμε, ιδιωτικά πανεπιστήμια στο περιθώριο του νόμου ή της δικαικής τάξης και έρχεται και η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία θα μειώσει τη χώρα, με τους μηχανισμούς που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση –σας λέω μία στοιχειώδη χονδροειδή πρόβλεψη– και θα υπάρξει πρόβλημα. Θα πρέπει, λοιπόν, αυτή η Βουλή να δώσει τη δυνατότητα στην επόμενη Βουλή για την αναθεώρηση στο προκείμενο σημείο, ώστε να μην ταλανίζονται τα νοικοκυριά από τη μετανάστευση προς το εξωτερικό των φοιτητών, με οικονομική αιμορραγία, με κινδύνους για τα ίδια τα παιδιά που βρίσκονται στο εξωτερικό και τέλος με πτυχία αμφίβολης αξίας, επιστρέφοντας εδώ.

Δεν είναι μόνο στρουθοκαμηλισμός, είναι και υποκρισία. Εγώ που πέρασα "ένα φεγγάρι" από το Υπουργείο Παιδείας είδα και το μηχανιστικό τρόπο με τον οποίο γίνεται η αναγνώριση των πτυχίων από το ΔΙΚΑΤΣΑ. Δεν νομίζω ότι θα είναι υπερήφανη η ακαδημαϊκή μας κοινότητα όταν κάνει την εξίσωση και την υποδοχή των πτυχιούχων του εξωτερικού, γιατί στο ίδιο χειρουργείο θα βρεθούν ο ένας δίπλα στον άλλον για παράδειγμα ή στο ίδιο ακροατήριο ή θα συνεργαστούν. Οι ακαδημαϊκού τύπου ανισότητες στην πράξη υπάρχουν, αλλά το ΔΙΚΑΤΣΑ έχει αναγνωρίσει την ισοτιμία και έχει εξασφαλίσει όλα όσα συνοδεύουν την ισοτιμία των πτυχίων.

Δημογραφική πολιτική: Το Σύνταγμα όπως είναι γνωστό, εξ ορισμού, έχει μία νομοθετική προοπτική, σκέψη, νου και η προβλεπτική ικανότητα είναι οφειλομένη. Δηλαδή πρέπει να είμαστε προβλεπτικοί, να είμαστε προνοητικοί. Παρακολουθώντας την πληθυσμιακή εξέλιξη στη χώρα μας δεν είναι πια ζήτημα κοινωνικής πρόνοιας ή κοινωνικής πολιτικής η στήριξη της πολύτεκνης οικογένειας με τα παραδοσιακά μέσα, τα οποία τώρα δοκιμάζονται και κλονίζονται από το νεοφιλελευθερισμό του κ.Σημίτη και την πολιτική, τη σκληρή και μονοδιάστατη, των λογιστηρίων για τη σύγκλιση κλπ. Δοκιμάζεται ο πυρήνας της κοινωνικής πολιτικής.

Δεν είναι το ζήτημα της προστασίας, της στήριξης της πολύτεκνης οικογένειας θέμα κοινωνικής πρόνοιας, πλέον. Παίρνει διαστάσεις –και πρέπει να το δούμε– εθνικής ανάγκης. Ως εθνική ανάγκη πρέπει να το δούμε και να το αντιμετωπίσουμε, γιατί η έρημη χώρα και πληθυσμιακά σε ύφεση, με βουλευτήριο το οποίο θα διαχειρίζεται τα διάφορα ζητήματα, δεν νομίζω ότι θα είναι αντάξιο της ιστορίας της, της αποστολής, του προορισμού της και των περιστάσεων.

Η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας για τη συστηματική δημογραφική πολιτική είναι καταχωρημένη και για την ηθική αξία του όρου, αλλά και για τη δέσμευση του κοινού νομοθέτη. Είναι επιβεβλημένο να υπάρξει έτσι όπως το προτείνει η Νέα Δημοκρατία.

Έκτον, βιοϊατρικά και λοιπά –συμπίπτουμε εδώ– πειράματα, γιατί ο πολιτισμός μας είναι ανθρωποκεντρικός. Οι συνταγματικές μας ρήτρες στηρίζονται σε αυτήν την αξία ή αξίωμα του ανθρωποκεντρικού πολιτικού πολιτισμού και φυσικά αυτό μας δίνει και ένα πλεονέκτημα, να είμαστε σε συνταγματική τάξη και προς τα διεθνώς κινούμενα ή κρατούμενα, διότι είχαμε συζητήσει στο συμβούλιο της Ευρώπης όπου απηγορεύθη κατά ψήφισμα –raporte– του Συμβουλίου της Ευρώπης ο κλωνισμός. Και θέλουμε εμείς να λάβουμε τα συνταγματικά μας μέτρα, έτσι ώστε τα πειράματα, τα οποία χαρακτηρίζονται ασύδωτη επιστήμη ή τυφλή επιστήμη και έχουν σαν αποτέλεσμα τη διατάραξη της φυσικής ισορροπίας σε παγκόσμια κλίμακα. Και όσον αφορά τον άνθρωπο, τα βιοϊατρικά πειράματα, η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, είναι να απαγορευθούν με συνταγματική ρήτρα.

Περιβάλλον, προσφυγή για την προστασία του περιβάλλοντος. Είναι κατάκτηση για τη Βουλή μας, εφόσον αποδεχθεί ως διάταξη που πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο του Συντάγματος που θα παραχθεί από την επόμενη Βουλή, την προστασία του περιβάλλοντος και τα ζητήματα του περιβάλλοντος.

Χρειάζονται μεγαλύτερη έμφαση από τώρα ότι είδαμε το

πρόβλημα και ότι δεν είμαστε εκείνοι οι τυφλοί οι οποίοι δανειζόμαστε κάτι –αυτό που λέγεται περιβάλλον– το οποίο δεν ανήκει σε εμάς, αλλά ανήκει στα παιδιά μας. Και η ατομική προσφυγή είναι για το συνετό κράτος, το οποίο οφείλει να είναι με τις αυτοδεσμεύσεις του μέσα στο Σύνταγμα.

Τα ατομικά δεδομένα: Η συγκέντρωση, η αποθήκευση και η επεξεργασία των ατομικών δεδομένων πρέπει να μας έλξει την προσοχή έτσι ώστε εμείς να λάβουμε τη συνταγματική πρόνοια για τη κατοχύρωση της ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, η οποία θα σπουδάζει, θα συλλέγει και δι΄ ηλεκτρονικών μέσων –και αυτό συμπλέκεται και με την υπόθεση του Σένγκεν– τα ατομικά δεδομένα. Σας λέω ως δικηγόρος ότι όταν αγγίζαμε το ποινικό μητρώο, το οποίο ερχόταν την τελευταία ημέρα στη δικογραφία, ήταν πράξη ολίγον ιερόσυλη. Το ποινικό μητρώο ήταν το μόνο στοιχείο που είχε ατομικά δικαιώματα.

Αναφορά του πολίτη, να τυγχάνει απαντήσεων. Ο πολίτης, ο αγόμενος και φερόμενος από τους ισχυρούς του παραδοσιακού κράτους και τους άλλους ισχυρούς της ημέρας και της επικαιρότητας, αυτός ο πολίτης δεν μπορεί να μείνει απροστάτευτος. Και εδώ είναι η ευκαιρία για να έχουμε το ελάχιστο μαζί με τον επίτροπο διοικήσεως το συνήγορο του πολίτη. Είναι η ευκαιρία για να φτιάξουμε το θώρακα προστασίας του πολίτη από τους κινδύνους του αυθαίρετου κράτους, αλλά και των αυθαίρετων δυνάμεων στο κράτος.

Τέλος, συναφές είναι και το ζήτημα των απαλλοτριώσεων. Γιατί μεταξύ των ατομικών δικαιωμάτων –και είναι και κριτήριο, η βάση ελευθερίας– είναι και αυτό που λέμε ατομική ιδιοκτησία, η περιουσία. Θυμίζω ότι η Γαλλική Επανάσταση είχε τέσσερις αρχές. Στην πορεία κλωνίστηκε η μία και δεν πολυδιαφημίζεται. Ούτως ειπείν ήταν: *liberte', egalite', frater nite'* και *propriete'*, η ιδιοκτησία. Πρέπει να είναι στο άρθρο 17 μαζί με τις προϋποθέσεις για την απαλλοτρίωση υπό όρους και τη γρήγορη διαδικασία, να μην έχεις δήμευσης περιουσίας. Πρέπει να είναι κατοχυρωμένο στο Σύνταγμα.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Από τις τέσσερις έμεινε μόνο η *propriete'*, η ιδιοκτησία.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ο Μαρξ το νόθευσε.

Σας ευχαριστώ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσάρος): Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παίρνω το λόγο γιατί είδα με λύπη μου πως ένα πολύ σημαντικό θέμα, το οποίο νομίζω έχει καταστεί αντικείμενο δημόσιου διαλόγου εδώ και χρόνια και έχει βασιανστεί σε πολύ μεγάλο βαθμό, παραμένει ένα σημείο που η Κυβέρνηση δείχνει αμετακίνητη εμμονή σε απόψεις του χθες, σε απόψεις ξεπερασμένες. Αναφέρομαι στο άρθρο 16 στο αντικείμενο που αφορά τη πρόταση της Νέας Δημοκρατίας για τη σύσταση και λειτουργία μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημίων.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Μιλάμε στον τόπο μας όλοι για σύγκλιση και για απόκλιση αναφερόμενοι συνήθως στο συγκεκριμένο ζήτημα της πλήρωσης ή όχι των κριτηρίων σύγκλισης κατά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθάνομαι την υποχρέωση ενώπιόν σας να πω ότι οι έννοιες της σύγκλισης και της απόκλισης έχουν πολύ ευρύτερη σημασία.

Σύγκλιση –απόκλιση σημαίνει: Διαβάζουμε τα μηνύματα των καιρών; Πορευόμαστε με τις τάσεις της εποχής; Έχουμε τη διάθεση να τρέξουμε γρήγορα να προλάβουμε τους άλλους με τη μεγάλη ίσως κρυφή φιλοδοξία να μπορέσουμε να παίξουμε πρωταγωνιστικό ρόλο στον αυριανό κόσμο, που όμως έχει ήδη αρχίσει να ανατέλει, του αυξημένου ανταγωνισμού και κυρίως της γνώσης και της πληροφόρησης; Ή εμμένουμε στις λογικές, τις ιδεολογήματα, τις αρτηριοσκληρώσεις μιας εποχής που και έχει ξεπεραστεί διεθνώς, αλλά και για τις επιλογές της οποίας βαρύνει το τίμημα της υστέρησης και της απόκλισης, για να επανέλθω στους παραδοσιακούς όρους που έχει πληρώσει ο τόπος;

Την πρόταση τη γνωρίζετε. Αισθάνομαι όμως την υποχρέωση, επειδή είναι η τελευταία ευκαιρία για να αναφερθούμε σ'αυτό το ζήτημα και ότι η εμμονή σας σε μια επιλογή του χθες πιθανόν να σφραγίσει το μέλλον της ελληνικής παιδείας σίγουρα –ίσως και της Ελλάδος στα χρόνια που έρχονται– να σας παρουσιάσω ένα δεκάλογο επιχειρημάτων, τα οποία στην ουσία έχουν γίνει τα περισσότερα τουλάχιστον, και διεθνώς αποδεκτά.

Πρώτα απ'όλα, έστω και αν το διακωμωδείτε, είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι πράγματι υπάρχει σοβαρότατη εκροή συναλλάγματος και για το θέμα της ιδιωτικής μετανάστευσης. Συνδέστε το αυτό με την εκροή, με την απώλεια ανθρώπινου δυναμικού και μάλιστα σε δύο κατεύθυνσεις. Η μία κατεύθυνση είναι η υποβαθμισμένη, δηλαδή προς πανεπιστήμια αμφιβόλων διαδικασιών, αμφισβητούμενου κύρους πτυχίων. Η άλλη κατηγορία είναι η αναβαθμισμένη, που σε πολλές περιπτώσεις για το καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό σημαίνει την οριστική απώλεια για τον τόπο ανθρώπων με μεγάλη αξία καθώς και τη δυνατότητα να προσφέρουν σ'αυτόν.

Το τρίτο είναι ότι ο θεσμός αυτός που φαίνεται ότι σας φοβίζει ακόμα και σήμερα στην ανατολή του 21ου αιώνα, έχει αποδείξει στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων την αξία της εφαρμογής του σε διεθνές επίπεδο και βαίνει διευρυνόμενος. Δείτε τι γίνεται σε πολλές από τις χώρες του πρώην υπαρκτού σοσιαλισμού.

Το τέταρτο είναι ότι θα διανοιγόταν η ευκαιρία αξιοποίησης υψηλού κύρους διδακτικού προσωπικού και μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις ελληνικής προέλευσης. Γνωρίζετε ότι μετριώνται σε αρκετές χιλιάδες οι διδάσκοντες σε πανεπιστήμια του εξωτερικού ελληνικής καταγωγής. Αυτοί θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν, σε ένα βαθμό τουλάχιστον, αν ανοίγαμε τις πόρτες της ελευθερίας και τις πόρτες της ελεύθερης επιλογής στον τόπο μας.

Πέμπτο επιχείρημα: Περισσότερες ευκαιρίες για τους Έλληνες να σπουδάσουν, αντί να τους κοροϊδεύουν διαδοχικά οι κυβερνήσεις σας ότι θα έρθει η ώρα να εισάγονται χωρίς καμία διαδικασία επιλογής ή κάποιας μορφής εξέταση στα Α.Ε.Ι.

Έκτο επιχείρημα, τα τεράστια οικονομικά οφέλη που θα υπήρχαν για τον τόπο από τη δυνατότητα προσέλκυσης ξένων φοιτητών. Λέμε και ξαναλέμε ότι το συγκριτικό πλεονέκτημα αυτής της χώρας είναι –και πρέπει να αναδειχθεί– η παιδεία, ο πολιτισμός και η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό. Μια από τις παραμέτρους που απορρέουν απ'αυτό το θεμελιακό κεφάλαιο, είναι αυτή: Η δυνατότητα απ'όλο το μεσογειακό περιβάλλον, απ'όλο το χώρο του Εύξεινου Πόντου, να καταστούμε μια χώρα που θα προσελκύει νέους ανθρώπους με τεράστια οικονομικά οφέλη και όχι μόνο

–και έρχομαι στο έβδομο– με τεράστια εθνικά οφέλη για τα οποία φαντάζομαι ότι δεν χρειάζεται να κουράζω με ιδιαίτερη επιχειρηματολογία την Εθνική Αντιπροσωπεία.

Το όγδοο είναι, η αντίκρουση των μυθολογιών που έχουν ακουστεί περί υψηλού κόστους. Θα σας θυμίσω μόνο για να δείτε πόσο συνθετότερα είναι τα πράγματα, μία μέση οικογένεια που έχει δύο παιδιά που σπουδάζουν, κάτοικοι Θεσσαλονίκης και το ένα σπουδάζει στα Χανιά και το άλλο στην Ξάνθη. Απείρως περισσότερο θα προτιμούσε να έχει τη δυνατότητα να καταφύγει σε σχολή μη κρατική, αλλά που θα δουλεύει, θα εργάζεται και θα λειτουργεί στην έδρα της κατοικίας τους.

Τα δε περί εμπορευματοποίησης θα πρέπει να σας πω ευθέως, όσο αυστηρό και αν ακούγεται –γιατί και αυτά τα επιχειρήματα καμιά φορά λιγότερο ίσως απ'ό,τι στο παρελθόν λέγονται– προξενούν θλίψη. Θυμίζουν τόσο μούχλα και ναφθαλίνη, θυμίζουν προς πώληση αντιλήψεις που κατέρρευσαν σε παγκόσμιο επίπεδο. Θέλω εδώ να σας κάνω μια φιλική προειδοποίηση. Πριν από δέκα χρόνια αναθεματίζατε τις αποκρατικοποιήσεις. Συρτήκατε τελικά εκ των ενόντων, από την πραγματικότητα να το αποδεχθείτε.

Τώρα, επιχειρείτε ατέχνως και ατάκτως και ανεπιτυχώς, μέχρι στιγμής, να το εφαρμόσετε με τεράστιο, όμως, κόστος

εθνικό και οικονομικό. Φοβάμαι ότι θα περάσουν άλλα πέντε-δέκα χρόνια, για να έρθετε να πείτε "ναι, έπρεπε να είχαμε κάνει αυτήν τη μεταρρύθμιση και πρέπει να την κάνουμε τώρα". Με ποιο επιχείρημα; Το δήθεν επιχείρημα ότι τότε θα έχουν ωριμάσει οι συνθήκες. Δηλαδή, για να το πούμε διαφορετικά, θα εκτιμάτε ότι θα είναι μικρότερο το πολιτικό ή μάλλον το μικροκομματικό κόστος, που μπορείτε ή θα μπορείτε να αναλάβετε. Όμως, αυτό είναι ζημία για τον τόπο και επιτρέψτε μου να πω ότι δείχνει και μία νοοτροπία κομματικών μικρούπολογισμών που δεν θα έπρεπε να χαρακτηρίζει μία χώρα, γιατί σε τελική ανάλυση Κυβέρνηση είσθε ακόμα δυστυχώς και δεσμεύετε τη χώρα, ειδικά σ' αυτήν την ιστορική φάση.

Το ένατο επιχείρημα το ακούσατε κατά κόρον και θα σας το επαναλάβω. Είναι ήδη εδώ τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Και είναι ήδη εδώ με τη χειρότερη μορφή, την ανεξέλεγκτη, την ασύδοτη, χωρίς προδιαγραφές λειτουργίας, χωρίς αυστηρές προϋποθέσεις για το πώς θα προσλαμβάνονται και τι χαρακτηριστικά, τι ιδιότητες και προδιαγραφές, θα πρέπει να έχουν οι διδάσκοντες και το πρόγραμμά τους.

Και το δέκατο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Γνωρίζω ότι η έννοια του ανταγωνισμού διαχρονικά σας προξενεί αλεργία. Είναι όμως βέβαιο ότι ο ανταγωνισμός είναι εκείνος που μόνο οφέλη δημιουργεί για τους πολλούς, για τους πολίτες και για τους χρήστες. Δεν είναι βέβαια ο μοναδικός τρόπος. Είναι βέβαιο ότι χρειάζεται μία ευρύτατη μεταρρύθμιση στο χώρο της παιδείας, και μάλιστα της ανωτάτης. Όμως οφείλτε να εμβραθύνετε στη σκέψη πως η ύπαρξη μη κρατικών πανεπιστημίων μόνο και μόνο για λόγους άμιλλας, θα ήταν ένα ισχυρότατο κίνητρο για να ξυπνήσουν από τη νάρκη στην οποία εν πολλοίς -όχι κατ' απόλυτο κανόνα- εξακολουθούν να ζουν τα δημόσια Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επανέρχομαι σ' αυτό το πολυσυζητημένο θέμα, διότι θεωρώ ότι αν εμμείνετε σ' αυτήν τη στάση που λυπάμαι διότι άκουσα να την επαναλαμβάνετε και σήμερα, θα αισθανθώ την υποχρέωση να σας καταγγείλω για δύο πράγματα. Πρώτα απ' όλα, γιατί ενθαρρύνετε την ασοδία, γιατί ασοδία υπάρχει σήμερα. Ενθαρρύνετε τις ψεύτικες ελπίδες των νέων ανθρώπων. Δεύτερον, για υποκρισία, γιατί πίσω από το πρόσχημα ότι δεν θέλετε να εμπορευματοποιήσετε την παιδεία, δεν θέλετε να αφήσετε να ανοίξει η πόρτα για οικονομική επιβάρυνση των πιθανών αυριανών φοιτητών, επιμηκύνετε τη λειτουργία ενός συστήματος, οι ανεπάρκειες ή πάντως τα όρια του οποίου έχουν ήδη από χρόνια γίνει φανερά στη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών.

Θα έλεγα ακόμη ότι το θεωρώ πρόκριμα, αν έστω και στοιχειωδώς εννοείτε τα όσα λέτε περί εκσυγχρονισμού, γιατί αν δεν επιχειρήσετε, αν δεν βρείτε την τόλμη εδώ, την οποία οφείλω να πω έστω και υπαινικτικά, άφησαν να πλανάται ορισμένοι εκ των Βουλευτών της σημερινής κυβερνητικής πλειοψηφίας, τότε όχι απλώς στην πράξη αλλά και σε πλήρη αντίθεση με όσα ισχυρίζεσθε, εξακολουθείτε να εκτρέφετε νοοτροπία αναχρονισμού. Όμως δεν θα αργήσει η ώρα που πάρα πολλοί Έλληνες, και κυρίως οι νεότεροι άνθρωποι, θα σας καταδικάσουν, διότι παραινέτε νοοτροπία αρτηριοσκληρωτική, νοοτροπία σκότους, νοοτροπία του χθες. Γι' αυτό, παρά τα φιλικά χαμόγελα -θέλω να ελπίζω, κύριε Ροκόφυλλε- θέλω να σας κάνω έκκληση ακόμα και τώρα να το σκεφθείτε και να το σκεφθείτε πολύ σοβαρά. Ελπίζω ότι θα έχετε τη στοιχειώδη τόλμη να ξεπεράσετε τα κλισέ και τα στερεότυπα που σας βασανίζουν, αλλά μαζί με σας δυστυχώς εξακολουθούν και σήμερα να βασανίζουν τον τόπο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ το λόγο, επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Βενιζέλο. Ζητάτε το λόγο επί προσωπικού, όπως είπατε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Ναι, κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Έχετε ένα λεπτό για

να εξηγήσετε σε τι συνίσταται το προσωπικό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Αφ'ενός μεν γιατί μας εμέμφθη και εμέμφθη και εμένα προσωπικώς βαρύνεται ο κύριος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας για τις απόψεις που αναπτύξαμε σε σχέση με τα πανεπιστήμια. Ο καθένας έχει την προσωπική ευθύνη των λεγομένων του.

Δεύτερον, διότι αλλοίωσε τις θέσεις που υποστηρίξαμε.

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Αυτό δεν είναι προσωπικό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Μισό λεπτό. Με συγχωρείτε, θα εξηγήσω, σύμφωνα με τα δεδομένα της ομιλίας του κ. Καραμανλή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Το ξαναλέω, αυτό δεν είναι προσωπικό θέμα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι, σας παρακαλώ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Μισό λεπτό. Μη φοβάσθε την ισχύ των επιχειρημάτων! Ακούστε τα. Πρέπει να επιζητείτε το διάλογο! Δεν έχει ανάγκη κηδεμονίας ο Πρόεδρος σας. Αφήστε τον! Δεν χρειάζεται συνηγόρους!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Αυτό είναι παραβίαση του Κανονισμού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Το ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, να το βάλετε από την αρχή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Εξηγήστε σε τι συνίσταται το προσωπικό σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ!

Αναρωτιέμαι εάν ακούστηκε, όχι εάν έγινε αντιληπτή η άποψη που διατύπωσε το ΠΑΣΟΚ, δια του γενικού εισηγητού. Διότι τονίσαμε κατ' επανάληψη, ότι το πρόβλημα της στενότητας των θέσεων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δυστυχώς για τον τόπο μας, λύνεται λόγω του δημογραφικού ζητήματος μέσα σε τρία χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Υπουργέ, εξηγείτε υποτίθεται ποιες φράσεις ήταν εκείνες που σας προσέβαλαν και δημιούργησαν το προσωπικό θέμα!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Μισό λεπτό. Η φράση του κ. Καραμανλή ότι οι απόψεις μας "αναδύουν μούχλα και συντήρηση", είναι φράσεις βαρύτατα προσβλητικές για όσους υποστήριξαν την άποψη αυτή!

Αφήστε, λοιπόν, τις αντιδράσεις αυτές και ακούστε τα αντεπιχειρήματα. Δεν θέλετε, κύριε Πρόεδρε, να ακούσετε αντεπιχειρήματα; Ακούστε τα λοιπόν!

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Απαντήστε χωρίς να επικαλείσθε προσωπικό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ πολύ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Θέλω ειλικρινά να μου πει ο κύριος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας ένα σοβαρό, έγκυρο και καταξιωμένο ευρωπαϊκό ιδιωτικό πανεπιστήμιο. Θέλω να μου πει ο κύριος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, εάν πιστεύει ότι έχουμε ανάγκη νέων θέσεων στα πανεπιστήμια. Γιατί δεν προτείνετε να ιδρύσουμε νέα τμήματα δημοσίων πανεπιστημίων; Και γιατί δεν στηρίζετε τα προγράμματα σπουδών επιλογής που παρέχουν πολλές νέες θέσεις σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Βενιζέλο, σας παρακαλώ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Εάν δε σας ενοχλεί η παραπαιδεία και η αναρχία στην αγορά, η μέθοδος είναι ο νομοθέτης να επιβάλει κανόνες, ώστε η αγορά να μην είναι άναρχη, να μην εξωθεί τους ανθρώπους στην εκμετάλλευση της ανάγκης τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Μπορούμε, λοιπόν, να συμφωνήσουμε, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Δεχτείτε τη μεταρρύθμισή μας στα πανεπιστήμια με τα προγράμματα σπουδών επιλογής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Δεν είναι προσωπικό αυτό το θέμα!

(Παρατεταμένος θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Συμφωνείτε να ιδρύσουμε νέα τμήματα εκεί που χρειάζεται, συμφωνείτε να πατάξουμε νομοθετικά την παραπαιδεία και την εκμετάλλευση των παιδιών και των γονέων τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Βενιζέλο, σας παρακαλώ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Πείτε ένα πανεπιστήμιο ευρωπαϊκής παράδοσης που να είναι ιδιωτικό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, προφανώς έγινε αντιληπτό, ότι απλώς χρησιμοποιήθηκε η ιστορία του προσωπικού για να πει ορισμένα πράγματα ο κ. Βενιζέλος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Λυπούμαι, αλλά προσπάθησα πολλές φορές να μου εξηγήσετε σε τι συνίσταται το προσωπικό και εσείς, κύριε Βενιζέλο, το εξελάβατε ότι υπήρχε πλέον και προχωρήσατε και παρακάτω.

Εν πάση περιπτώσει, δεν είσθε από τους ανθρώπους που θέλετε πολύ προστασία!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Θεσμικά μόνο χρειάζομαι την προστασία σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Παυλόπουλε, θέλετε το λόγο για τα δεκαπέντε λεπτά;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν θέλω το λόγο επί του προσωπικού του κ. Βενιζέλου! Θέλω το λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για να αναπτύξω τις απόψεις του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Μάλιστα.

Κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαίρομαι γιατί ο κ. Βενιζέλος χρησιμοποίησε ακόμη και τη μέθοδο του προσωπικού για να απαντήσει σε ένα θέμα το οποίο γνωρίζω ότι καίει και το ΠΑΣΟΚ, αλλά γενικότερα καίει την ελληνική κοινωνία. Καίει διαφορετικά την ελληνική κοινωνία απ' ό,τι καίει το ΠΑΣΟΚ.

Θα μου επιτρέψετε στο σημείο αυτό να αναφερθώ πολύ λίγο στην αρχή, στη γενικότερη φιλοσοφία της πρότασης της Νέας Δημοκρατίας για να έρθω στη συνέχεια σε δυο θέματα: Το ένα, εκείνο των ανεξαρτητών διοικητικών αρχών το έθεσε και ο εισηγητής της πλειοψηφίας. Το άλλο αφορά το ζήτημα της αναθεώρησης του άρθρου 16 που είναι ένα από τα μείζονα θέματα, αιχμές του δόρατος θα έλεγε κανείς, σε ό,τι αφορά τις προτάσεις των κομμάτων. Αιχμές του δόρατος που αποδεικνύουν και ποια είναι σε τελική ανάλυση η θέση των κομμάτων και τι σημαίνει εκσυγχρονισμός σήμερα. Διότι θα θυμηθούμε εδώ αυτό που λεγόταν και λέγεται πάντοτε: "Εξ όνουχος τον λέοντα". Υπάρχουν ακόμη ορισμένες αγκυλώσεις που αποδεικνύουν τι εκπροσωπεί σήμερα πραγματικά το ΠΑΣΟΚ. Και μια από τις αγκυλώσεις αυτές αποτελεί και το θέμα της αναθεώρησης του άρθρου 16.

Πριν όμως έρθω σ' αυτά τα ειδικότερα θέματα, επιτρέψτε μου να πω ποια είναι η σημαντική διαφορά η οποία υπάρχει -το τόνισα με άλλη ευκαιρία στην επιτροπή, θα το πω σύντομα εδώ- ανάμεσα στις δυο προτάσεις; Την πρόταση της πλειοψηφίας και την πρόταση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σε ό,τι αφορά την πρώτη αυτή σημαντική ενότητα των συνταγματικών δικαιωμάτων.

Θα παρατηρήσετε ότι η πρόταση της κυβερνητικής πλειοψηφίας εντόπισε και ανέδειξε, σε ό,τι αφορά τη συνταγματική

αναθεώρηση, κυρίως ζητήματα τα οποία ανάγονται στην οργάνωση των εξουσιών. Και, ιδίως, θεώρησε ως μείζον παραδείγματος χάρη το θέμα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Απείχε συστηματικά και από το να πει συγκεκριμένες θέσεις και προτάσεις στο θέμα των συνταγματικών δικαιωμάτων. Αλλά, κυρίως, απείχε συστηματικά και στο να αναδείξει το θέμα των συνταγματικών δικαιωμάτων. Γιατί; Γιατί στη λογική της κυβερνητικής πλειοψηφίας υπάρχει πάντα η ιδεολογία του ΠΑΣΟΚ. Τα πάντα ανάγονται σε ένα κράτος το οποίο πρέπει να θωρακίζεται όσο το δυνατόν περισσότερο και ιδίως να θωρακίζεται η ίδια η εκτελεστική εξουσία, η οποία αποτελεί τη βάση της όλης άσκησης μιας κομματικής πολιτικής.

Σε μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά. Το Σύνταγμα δεν είναι τίποτε άλλο παρά ο καταστατικός χάρτης που υπάρχει για να θωρακίζει τα συνταγματικά δικαιώματα, τα οποία κατοχυρώνουν τη θέση του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου.

Για μας, στη Νέα Δημοκρατία, το Σύνταγμα υπάρχει πρωτίστως για τον άνθρωπο και τα συνταγματικά δικαιώματα. Και αν έρχεται να οργανώσει τις εξουσίες το κάνει παρεμπιπτόντως. Το κάνει γιατί; Για να οριοθετήσει μέσα από την αρχή της νομιμότητας τις τρεις εξουσίες ώστε να ξέρει ο πολίτης ως πού φθάνει η δική του ελευθερία. Αυτή είναι η βασική διαφορά. Για μας το Σύνταγμα υπάρχει για να κατοχυρώνει τις ελευθερίες του ανθρώπου. Για την κυβερνητική πλειοψηφία το Σύνταγμα υπάρχει για να θωρακίζει τις αρμοδιότητες του κράτους και να καθιστά τον άνθρωπο απρόσωπο τμήμα της κρατικής μηχανής.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θα ήθελα να πω είναι ότι πράγματι θα συμφωνήσω σε ένα βασικό θέμα: Το θέμα που αφορά την ανάδειξη ανεξάρτητων διοικητικών αρχών ως μέσων, τα οποία μπορούν να αντιμετωπίσουν τα σύγχρονα φαινόμενα διαπλοκής.

Ξέρουμε όλοι ότι σήμερα μάλιστα της πολιτικής, μάλιστα η οποία πλήττει και την αξιοπιστία της πολιτικής και των πολιτικών, είναι το ζήτημα της διαπλοκής. Φοβούμαι ότι το Κοινοβούλιο αντιμετώπισε ως τώρα εσφαλμένα αυτήν τη διαπλοκή. Την αντιμετώπισε μονομερώς, από την πλευρά ιδίως της θέσπισης εγγυήσεων που αφορούν την αναχαίτιση των ιδιωτικών συμφερόντων από το να διαπλέκονται. Ξέρουμε όμως, ότι αυτό και δύσκολο είναι και πάντα τα ιδιωτικά συμφέροντα θα βρίσκουν διόδους να διαπλέκονται όσο υπάρχουν ανοικτές οι οδοί της διαπλοκής. Για να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά η διαπλοκή πρέπει να κτυπηθεί στη ρίζα της. Και η ρίζα είναι εκείνα τα κέντρα της εξουσίας τα οποία καθίστανται δεκτικά διαπλοκής. Γιατί αν δεν υπήρχαν τέτοια κρατικά κέντρα δεν θα ήταν δυνατή η διαπλοκή. Και εκεί ακριβώς εντοπίζεται η μεγάλη σημασία της σημερινής αναθεώρησης. Είναι δυνατόν να κατοχυρωθούν συνταγματικώς συγκεκριμένες αρχές, όπως είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, όπως είναι επίσης η Επιτροπή η οποία αφορά το θέμα της διαφάνειας ως προς την ανάθεση έργων και προμηθειών όπως είναι, τέλος, η αρχή που σχετίζεται με την προστασία του ατόμου από την αλόγιστη και παράνομη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις χρειάζεται συνταγματική αναθεώρηση. Και με χαρά ακούσαμε ότι αυτήν τη βασική θέση της Νέας Δημοκρατίας έχει έρθει να προσεταιριστεί η πλευρά της κυβερνητικής πλειοψηφίας.

Έρχομαι στο θέμα της παιδείας.

Στο θέμα του άρθρου 16, το οποίο πρότεινε η Νέα Δημοκρατία προς αναθεώρηση, ελέγχθη από τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας κ. Καραμανλή ό,τι έπρεπε να λεχθεί. Θα έρθω απλώς και μόνο να ενισχύσω αυτά τα οποία αναφέρθηκαν και, κυρίως, να απαντήσω σε ορισμένα θέματα, τα οποία έθεσε ιδίως ο εισηγητής της Πλειοψηφίας.

Ποια είναι, κυρίες και κύριοι, η πραγματικότητα σήμερα:

Και εδώ θα απαντήσω και σ' αυτό το οποίο ελέγχθη για την περίφημη μεταρρύθμιση της παιδείας. Η σημερινή κατάσταση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί όντως για τον τόπο. Όσοι παροικούμε την Ιερουσαλήμ των πανεπιστημίων, είτε

διδάσκοντες είτε διδασκόμενοι, αλλά και όσοι παρακολουθούμε απλώς και μόνο την πραγματικότητα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ξέρουμε ένα γεγονός: Στην ουσία απουσιάζει πλήρως η έρευνα στα πανεπιστήμια. Αλλά σήμερα έχει πάψει να υπάρχει ακόμα και αυτή η διδασκαλία.

Σε τι συνίσταται η "περίφημη" μεταρρύθμιση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η λεγόμενη μεταρρύθμιση Αρσένη; Πρώτα πρώτα, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να ρωτήσετε τον ίδιο τον Υπουργό Παιδείας, αν έχει επίγνωση τι γίνεται αυτήν τη στιγμή στο Υπουργείο του και πώς εννοεί αυτήν τη μεταρρύθμιση. Τον έχω ακούσει δεκάδες φορές μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης να μη γνωρίζει τι πρόκειται να συμβεί τα δύο επόμενα χρόνια. Διότι αυτό το οποίο έγινε ήταν μία πρόταση αμηνανίας, μέσω της οποίας επεχείρησε ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας να στηρίξει την πολιτική του θέση στο πλαίσιο του κυβερνώντος κόμματος και στο πλαίσιο της διαμάχης, η οποία σπαράσσει στον πολιτικό χώρο του ΠΑΣΟΚ ...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Είναι συζήτηση για αναθεώρηση του Συντάγματος με απόντα τον Υπουργό Παιδείας.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Βενιζέλε –όσο και να με διακόπτετε θα εννοώ να απαντώ σ' αυτά τα οποία θέλω να απαντήσω– θα σας έλεγα ότι εσείς αναφέρατε και εξυμνήσατε την πολιτική του κ. Αρσένη. Θα ακούσετε τι αφορά και σε τι συνίσταται η πολιτική του.

Η πολιτική του κ. Αρσένη είναι πολιτική αμηνανίας, πολιτική εμπορίας ελπίδων στους γονείς και τους νέους. Αποτελεί ακάλυπτη επιταγή ελπίδων προς όλους εκείνους που θέλουν να βρουν μία θέση στα πανεπιστήμια, χωρίς να αναλογίζεται αυτή η πρόταση και το γεγονός ότι υποβαθμίζει τα ίδια τα Α.Ε.Ι., ανοίγοντας ανεξέλεγκτα τις πόρτες. Κυρίως όμως υποβαθμίζοντας την ελληνική κοινωνία, δημιουργώντας στρατιές ανέργων πτυχιούχων, που αποτελούν το χειρότερο προλεταριάτο που θα μπορούσε να δημιουργηθεί σ' αυτήν την κοινωνία.

Ποιο ήταν ως πριν λίγο καιρό το μεγάλο πλεονέκτημα των ΑΕΙ στην κοινωνία μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Το γεγονός ότι μέσω των πανεπιστημίων υπήρχε ανακατανομή των κοινωνικών ρόλων. Άνθρωποι προερχόμενοι από ταπεινή καταγωγή, τελειώνοντας το πανεπιστήμιο είχαν τη δυνατότητα, επειδή υπήρχαν οι αντίστοιχες θέσεις, να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους. Και μέσω αυτής υπήρχε ανανέωση στην ελληνική κοινωνία.

Σήμερα ποια είναι η πραγματικότητα; Τι ευαγγελίζεται η μεταρρύθμιση του Υπουργείου Παιδείας; Ευαγγελίζεται, υποτίθεται, το άνοιγμα των πυλών του πανεπιστημίου, τη δημιουργία, στρατιά, όπως είπα προηγουμένως, πτυχιούχων και βεβαίως ανθρώπων οι οποίοι αναπαράγουν ...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια δεν θα παράγουν στρατιά πτυχιούχων;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα έρθω, κύριε Βενιζέλε, σ' αυτό το οποίο ακριβώς θέλω να σας πω. Ο καλύτερος τρόπος, κύριε Βενιζέλε, για να αποδεικνύετε την αμηνανία σας είναι να διακόπτετε τους εκάστοτε ομιλητές. Όσο και να με διακόπτετε, να είστε βέβαιος ότι θα σας δώσω την απάντηση που πρέπει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Τώρα η αμηνανία είναι δική μου; Προηγουμένως ήταν του κ. Αρσένη.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Από εκεί και πέρα, θα ήθελα να σας πω ότι αυτή η μεταρρύθμιση αποτελεί ομολογία αποτυχίας. Γιατί θεωρούμε ότι χωρίς να αποτελεί πανάκεια η αναθεώρηση του άρθρου 16, τουλάχιστον αποτελεί μία αρχή, που αν δεν την κάνουμε τώρα, απλώς θα διαωνίσουμε μία αναρχία, η οποία υπάρχει. Και απλώς θα έλθουμε μετά από λίγα χρόνια, όπως είπε ο Κώστας Καραμανλής, να ομολογήσουμε ότι χάσαμε πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα για να βάλουμε τάξη στα πράγματα τα οποία αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Ποια είναι η πραγματικότητα σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ ακόμα τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε, λόγω της διακοπής που μου έγινε.

Ποια είναι η πραγματικότητα σήμερα, την οποία ξέρουμε όλοι;

Πρώτον, η λειτουργία, με τη μορφή και υπό το προκάλυμμα των λεγόμενων εργαστηρίων ελευθέρων σπουδών, δεκάδων "ιδιωτικών" πανεπιστημίων, τα οποία λειτουργούν ανεξέλεγκτα και παράγουν πτυχιούχους, που βγαίνουν στην αγορά ζητώντας στον ήλιο μοίρα.

Δεύτερον, η μετανάστευση χιλιάδων φοιτητών σε αμφίβολης ποιότητας πανεπιστήμια. Γνωρίζετε τι συμβαίνει με τα πανεπιστήμια των χωρών του τέως υπαρκτού σοσιαλισμού. Γνωρίζετε ότι το ΔΙΚΑΤΣΑ αδυνατεί να ελέγξει το περιεχόμενο των σπουδών αυτών, γιατί είναι σπουδές οι οποίες γίνονται χωρίς κανέναν έλεγχο και είναι πτυχία που δίνονται χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε εικόνα έρευνας και διαδικασίας.

Και τέλος ξέρετε την οικονομική αιμορραγία η οποία υπάρχει. Τι λέμε εμείς σ' ό,τι αφορά το θέμα των ιδιωτικών πανεπιστημίων. Εμείς λέμε ότι πρέπει να δημιουργούνται ως μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ιδρύματα, ως κοινωφελή ιδρύματα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Δεν το είπε αυτό ο Πρόεδρος σας.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Ροκόφυλλε, πάντοτε ερχόσαστε καθυστερημένος να παρακολουθήσετε αυτά που λέμε. Κάποια φορά ακούστε επιτέλους έναν ομιλητή. Ή είστε βυθισμένοι στις δικές σας σκέψεις ή θέλετε να υπηρετείτε τις απόψεις του κόμματός σας. Γνωρίζω τη νομοφροσύνη σας στο κόμμα σας, αλλά αυτή αφορά για τους δικούς σας ανθρώπους, δεν αφορά τη Νέα Δημοκρατία. Αφήστε να πούμε τις δικές μας απόψεις.

Από εκεί και πέρα, λοιπόν, αυτά τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κοινωφελή ιδρύματα μπορεί να λειτουργούν είτε με τη μορφή πανεπιστημίων, Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που ιδρύονται εν Ελλάδι, κατευθείαν είτε ως παραρτήματα αντίστοιχων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Αυτά θα λειτουργούν σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία που θα καθορίζει και τα κριτήρια τα οποία αφορούν το διδακτικό προσωπικό και τα διδακτικά προγράμματα αλλά επιπλέον και το θέμα της εισόδου των φοιτητών.

Ρώτησε ο κ. Βενιζέλος: "Μα από εκεί και πέρα τι ανάγκη ιδιωτικών ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έχουμε και δεν αυξάνουμε τα ήδη υφιστάμενα;" Μα, θέλουμε ακριβώς να αποφύγουμε δύο πράγματα. Πρώτα, πρώτα το γεγονός ότι σήμερα ιδρύονται χωρίς προγραμματισμό και μέσα νέα δημόσια πανεπιστήμια, τα καθιστά αναξιόπιστα και από πλευράς έρευνας και από πλευράς διδασκαλίας. Γιατί δεν μπορούν να εκπληρώσουν την αποστολή τους. Αν έκανε κανείς το κόπο να διαβάσει την εισηγητική έκθεση της πρότασης της Νέας Δημοκρατίας που σημαίνει...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Είναι σε κατάντημα σήμερα τα πανεπιστήμια στα οποία είμαστε καθηγητές;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Βενιζέλε θα σας έλεγα το εξής: Εγώ δεν αρνούμαι να πω και να ομολογήσω ότι πράγματι δεν είμαι καθόλου υπερήφανος, ως καθηγητής, για τον τρόπο με τον οποίο άσκησα αλλά και ασκώ ακόμη τα καθήκοντά μου στο πανεπιστήμιο. Γιατί όταν προσπαθώ να γνωρίσω τους φοιτητές μου στο τέταρτο έτος και δεν γνωρίζω ούτε ποιοι είναι και ούτε μπόρεσα ποτέ να τους προσφέρω την πραγματική δυνατότητα έρευνας εκτός αν κάνουν μεταπτυχιακά, γιατί να είμαι υπερήφανος;

Σεις είστε υπερήφανος π.χ. για το γεγονός ότι αν πάτε από την πλευρά της οδού Σόλωνος θα δείτε πώς είναι το κτίριο του πανεπιστημίου;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού):...(δεν ακούστηκε).

Ειλικρινά εκφράζω τη συμπάθειά μου !

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Βενιζέλε, σας παρακαλώ πάρα πολύ. Είστε ασταμάτητος!

Σας παρακαλώ σταματήστε!

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Σας είπα και πάλι, κύριε Βενιζέλε, ότι την αμηχανία σας τη γνωρίζω. Είναι μία αμηχανία που συνίσταται στο ότι εσείς υπερασπίζεστε μια θέση την οποία δεν πιστεύετε. Όλες οι συσκέψεις τον τελευταίο καιρό από πλευράς Κυβερνήσεως έγιναν για τα καλύψετε αυτές τις θέσεις, τις αναχρονιστικές, που αποδεικνύουν τις αγκυλώσεις οι οποίες σας ταλαιπωρούν χρόνια.

Σας είπε προηγουμένως ο Κώστας ο Καραμανλής το παράδειγμα των ιδιωτικοποιήσεων. Θα δείτε και άλλα παραδείγματα από τα οποία προκύπτει ότι είστε δέσμοι ενός παρελθόντος από το οποίο δεν μπορείτε να ξεφύγετε. Ευτυχώς που μέσα από τέτοιες περιπτώσεις βγαίνει η λεοντή του εκσυγχρονισμού και φαίνεται το πραγματικό τοπίο, το οποίο αυτήν τη στιγμή διαμορφώνεται μέσα στο χώρο του κυβερνώντος κόμματος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα του κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Τελειώνετε, κύριε Παυλόπουλε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Τελειώνετε, αλλά δεν τελειώνετε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε, με μία φράση. Από τη στιγμή κατά την οποία δεν αφήνει ο κ. Βενιζέλος κάποιον να μιλήσει είμαι υποχρεωμένος να ολοκληρώσω τις σκέψεις μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Εν πάση περιπτώσει, καλύψατε τις διακοπές.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, λοιπόν, λέγοντάς σας το εξής. Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, τα οποία μπορούν να γίνουν κατά την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας μόνο με την αντίστοιχη οικονομική ενίσχυση των κρατικών πανεπιστημίων, με πόρους οι οποίοι θα εξοικονομηθούν κυρίως με την αλλαγή του τρόπου με τον οποίο σήμερα διαμορφώνεται η κατανομή των κονδυλίων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, θα επέλθει δυνατότητα υγιούς ανταγωνισμού στην παιδεία. Είναι η τελευταία ευκαιρία για την παιδεία να υπάρξει στο σημείο αυτό ένας σημαντικός εκσυγχρονισμός. Αν την αφήσουμε να φύγει θα είμαστε υπόλογοι όλοι βεβαίως. Κυρίως όμως εκείνοι οι οποίοι στο βωμό μικροκομματικών και μικροπολιτικών υπολογισμών δεν θέλουν να ακούσουν τη φωνή της συνείδησης και της κοινωνίας αλλά παρακολουθούν απλώς και μόνο λογικές, οι οποίες έχουν και μία χρησιμότητα. Δείχνουν τη διαχρονική έλλειψη εκσυγχρονιστικής νοοτροπίας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν είχα υπόψη μου, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, να πάρω το λόγο τώρα. Ήθελα κατά τη συνήθεια που έχω να μιλήσω τελευταίος, να ακούσω όλους τους συναδέλφους και να πω και εγώ τις απόψεις μου ως Υπουργός Δικαιοσύνης και υπεύθυνος για το Σύνταγμα, αν το θέλετε και έτσι.

Ο κύριος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας ανέβηκε στο βήμα και ασχολήθηκε μόνο με το άρθρο 16 του Συντάγματος. Ο κ. Παυλόπουλος αισθάνθηκε την ανάγκη να βγει σε επικουρία του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας και εγώ άρχισα να ρωτάω ή να ψάχνω.

Τι σας έπιασε; Γιατί τόσο πάθος και τόσο μένος; Ποια είναι εκείνη η αιτία, εκείνη η αφορμή, εκείνο το συμφέρον το ιδεολογικό, το κομματικό ή το πανεπιστημιακό, το επιστημονικό που σας οδηγεί να βγούμε από ένα άρθρο το οποίο το φτιάξατε εσείς, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής;

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Σας παρακαλώ, μην ξαναδιακόψετε. Να αφήσετε αυτές τις κακές συνήθειες. Καθηγήτές εδώ μέσα και ήρθατε να διδάξετε με τέτοια συμπεριφορά! Σας το έχω πει και άλλη φορά, κύριε

Παυλόπουλε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Σε τι συνίσταται;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Στις διακοπές.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αφορά τον εισηγητή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι, σας παρακαλώ πολύ! Σας παρακαλώ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Με συγχωρείτε, εγώ μιλάω. Όταν εσείς τρώγεστε ή βγάξετε τα μάτια σας, να βγείτε έξω να τα βγάλετε.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν τρωγόμαστε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Κύριοι συνάδελφοι, θα σας διαβάσω, για τα Πρακτικά και για τη θεωρία και για την επιστήμη και για την πράξη και για την ιστορία, τι λέτε. Λέτε: "Επιτρέπεται η σύσταση από φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία υπό τους αυτούς όρους παραρτημάτων ή τμημάτων κρατικών ή άλλων αναγνωρισμένων ανωτάτων ιδρυμάτων".

Θα σταθώ στο "μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα". Ξέρετε μία είτε αυτή είναι επιχείρηση ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου είτε είναι μέσης εκπαίδευσης σχολή είτε είναι πανεπιστημίου να γίνεται χωρίς λεφτά; Το ίδρυμα οπωσδήποτε στην ανάγκη δεν θα διαθέσει χρήματα; Ποιος θα τα βάλει;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Το "Αρσάκειο" είναι μη κερδοσκοπικό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Δεν υπάρχουν αυτή την εποχή ευεργέτες, κύριε Βαρβιτσιώτη, και να τα αφήσετε αυτά. Μην ξαναδιακόψετε. Κύριε Πρόεδρε, εάν οιοσδήποτε διακόψει άλλη μία φορά, εγώ θα κατέλθω του βήματος και θα μιλήσω στο τέλος.

Την απάντηση την έδωσα. Βγάλε το από το νου σας, το άρθρο 16 δεν καταργείται. Δεν παραβιάζεται, οπωσδήποτε δεν μειώνεται και δεν περιορίζεται. Πάρτε το απόφαση.

Υπερασπιζόμαστε τα ιερά και τα όσια, για τα οποία ανέβηκε απάνω ο κ. Πολύδωρας προηγουμένως. Εμείς δεν βάλαμε θέμα χωρισμού της Εκκλησίας από το κράτος. Ούτε εμείς ούτε εσείς.

Υποτίθεται ότι εδώ πρέπει να συζητάμε τις αναθεωρητέες διατάξεις, αλλά όταν μία διάταξη δεν είναι αναθεωρητέα, θα μιλάμε γι'αυτήν και θα τρώμε την ώρα; Έχουμε ορισμένα θέματα και τα θέματα αυτά πρέπει οπωσδήποτε να τα συζητήσουμε. Να τα συζητήσουμε με ηρεμία, με ησυχία, να βελτιώσουμε το Σύνταγμα. Είμαστε προς την Ζ' Αναθεωρητική Βουλή και πρέπει να δώσουμε τις δικές μας απόψεις, τις θέσεις, τις αποφάσεις είτε με ομοφωνία είτε με πλειοψηφία είτε με διχασμό –θα έλεγε κανείς– ιδεολογικών, επιστημονικών, κομματικών ή πολιτικών γενικά θεμάτων.

Δεν μπορώ να επεκταθώ περισσότερο στο τι λέγεται γι'αυτά τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ιδρύματα, τα ξένα πανεπιστήμια και τα παραρτήματα που θα ιδρυθούν εδώ. Θα το κάνουμε εδώ δηλαδή ξέφραγο αμπέλι;

Είναι ιερή η αρχή ότι η παιδεία είναι δημοσίου χαρακτήρα και παρέχεται δωρεάν από το κράτος. Να γίνει οίκος εμπορίου η Ελλάδα και τα πανεπιστήμια; Αυτή είναι η θέση μας. Η δική σας θέση είναι άλλη. Τη σεβόμαστε, την ακούμε, την κουβεντιάζετε, την αναπτύσσετε, αλλά αυτή είναι η δική μας θέση. Γι'αυτό σβήστε από το χάρτη –όπως λέει και ο λαός– ότι θα υπάρξει τροποποίηση του άρθρου 16. Δεν έχω ώρα, θα έλθουν άλλοι συνάδελφοι να πουν τα επιχειρήματα, όχι τα δέκα, του εμπορίου και του ξεπουλήματος της χώρας, αυτά με τα οποία ασχολήθηκε ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επιχειρήματα εμπορίου. Μας είπατε για αγκυλώσεις, μας προσβάλατε, προπηλακίσατε το γενικό μας εισηγητή με φράσεις και τώρα σας ακοφάινεται.

(Θόρυβος, διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ας έρθουμε τώρα, λοιπόν και στα άλλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριοι!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε συνάδελφε, έκανα μια παρέμβαση προηγουμένως, όχι για να τιμήσω βέβαια το Σύνταγμα της χούντας, αλλά για να τιμήσω τους φωτεινούς, πεπαιδευμένους εκείνους επιστήμονες, οι οποίοι προσεχώρησαν στη χούντα την εποχή εκείνη, αλλά τη σοφία τους την έδωσαν οπωσδήποτε για το καλό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Είναι γεγονός ότι ίσχυε το καθεστώς του ελέγχου της προφυλακίσεως. Κάθε τρεις μήνες, πέντε μήνες, έξι μήνες, ένα χρόνο, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών ή εφετών ήταν εκείνος, ο οποίος ήλεγχε την κατάσταση των προφυλακισμένων. Αυτή ήταν, αλλά αυτό δεν ήταν λύση.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών, από την Ένωση Δημοκρατικών Δικηγόρων Ελλάδος από το 1961 ακόμη, είχε αυτήν την πρόταση ότι έπρεπε να γίνει με νόμο ο περιορισμός του χρόνου της προφυλακίσεως. Και είχαμε προτείνει ένα χρόνο για τα κακουρήματα και έξι μήνες για τα πλημμελήματα. Δυστυχώς, δεν πέρασε.

Έρχεται, λοιπόν, το Σύνταγμα της δικτατορίας, της χούντας των συνταγματαρχών, βάζει αυτήν τη διάταξη και άρχισε να ισχύει. Τι έκαναν οι εισαγγελείς; Ήταν για το πλημμέλημα οκτώ μήνες, το πήγαν δώδεκα μήνες με ψευδερμηνεία. Ήταν για ένα χρόνο, το πήγαν δεκαοκτώ μήνες, είκοσι τέσσερις μήνες, εισαγγελείς και δικαστές μαζί.

Και τότε ήταν που έγραφα το μόνο νομικό άρθρο σε νομική επιθεώρηση, έβγαине η "Ποινική Δικαιοσύνη" τότε, με τίτλο "Το ανώτατο όριο διάρκειας προφυλακίσεως". Και ανέφερα την ιστορία, δεν λέμε την ιστορία του θεσμού, των ανομιμάτων, που ένας έμεινε προφυλακισμένος στις φυλακές δεκατρία χρόνια στο Γύθειο της Λακωνίας ή στη Σπάρτη, δεν θυμάμαι σε ποια πόλη ήταν και ύστερα από δεκατρία χρόνια έγινε η δίκη για να αθωωθεί. Δεν είχε δικηγόρο, τον είχαν ξεχάσει.

Εν πάση περιπτώσει, είναι και άλλες ενενήντα τέσσερις περιπτώσεις, που άνθρωποι έμειναν στη φυλακή, ήταν αθώοι, για τέσσερα χρόνια, πέντε χρόνια, οκτώ χρόνια, χωρίς κανείς πλέον να τους δει, ούτε μ' εκείνο το θεσμό που ίσχυε από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Μάουερ ακόμη, για τον έλεγχο της διάρκειας προφυλακίσεως.

Και έγραφα ένα άρθρο τότε, για να περισώσω το κακό. Και γιατί; Θέλαμε τότε να φύγουν από τα νύχια, από τα χέρια, από τα μπουντρούμια, από τα βασανιστήρια οι προφυλακισμένοι αγωνιστές της δημοκρατίας, να πάνε σ' ένα δικαστήριο, να πάνε σε μια φυλακή. Τότε η διαφορά μεταξύ της Ασφάλειας και της ΕΣΑ, ήταν ό,τι ο παράδεισος με την κόλαση. Μεταξύ εξορίας και φυλακής, ήταν ό,τι ο παράδεισος με την κόλαση. Αν ήταν για εξορία, κάναμε και φυλακή περισσότερη.

Έτσι, λοιπόν, έγραφα ένα άρθρο γι' αυτά. Το άρθρο ήταν σχετικό με τη δικτατορία και κλήθηκε στη ΓΔΕΑ τότε και είπαν "γιατί να γράψω". Διότι τι γίνονταν τότε; Σας είπα, οι εισαγγελείς επεξέτειναν το όριο.

Και τι κάνουν τώρα; Οι κύριοι συνάδελφοι τα ξέρουν, είναι δικηγόροι. Τα ξέρει ο κ. Ανδρεουλάκος και άλλοι που ασχολούνται με τα ποινικά. Αφήνουν μια τσόντα από τα αδικήματα αυτά απ' έξω, τελειώνει το δεκαοκτάμηνο, πάλι μια προφυλάκιση για την τσόντα και πάμε στα τρία χρόνια, στα τέσσερα χρόνια, ενώ δεν επιτρέπεται αυτό.

Κράτος δικαίου σημαίνει να σέβεσαι το Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους ή να εφαρμόζεις το Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους σου. Άλλο δικαιο κράτος και άλλο κράτος δικαίου.

Φεύγω από αυτό το θέμα, για να πάμε σε άλλο. Μιλήσατε για τις ανεξάρτητες διοικητικές αρχές και για την ανεξάρτητη διοικητική αρχή, δεν ξέρω αν την ξέρετε, του ελέγχου των προσωπικών δεδομένων.

Συγκροτήσαμε ανεξάρτητη διοικητική αρχή, άλλο τώρα αν υπάρχει πρόβλημα. Καταρτίσαμε και το Συμβούλιο από διακεκριμένους επιστήμονες, καθηγητές πανεπιστημίου, της πληροφορικής κλπ., τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της

Επικρατείας εν ενεργεία και προσπαθούμε με όλους τους τρόπους και με όλα τα μέσα, γι' αυτήν την αρχή, η οποία πράγματι υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, αλλά δεν λογοδοτεί σε κανένα.

Λέτε, όμως, να κάνουμε και άλλες διοικητικές αρχές, οι οποίες να είναι και αυτές ανεξάρτητες. Αλλά, ξέρετε, εγώ δεν θα το ήθελα ποτέ και φωνάζω να μην επεκταθεί αυτό το μέτρο για κάθε θέμα, άντε και μία αρχή. Δεν θα βρούμε άκρη, δηλαδή.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν λειτουργεί η απονομή του δικαίου. Δεν εφαρμόζονται οι νόμοι του κράτους. Δεν ερμηνεύονται ορθώς οι νόμοι του κράτους. Δεν χρειάζονται νόμοι και δεν χρειάζεται και πολυνομία.

Βεβαίως, ορισμένες διατάξεις θα τις συμπληρώσουμε, θα τις αναθεωρήσουμε και για εκείνες εγώ σημειώνω ό,τι εσείς εδώ θίγετε καθ' οιονδήποτε τρόπο με τις προτάσεις που κάνετε. Καλοπίστως παρακολουθούμε τα πράγματα. Δεν θέλω να αντιδικήσουμε εδώ και δεν αντιδicoύμε. Είμαστε –θα λέγαμε– Αναθεωρητική Βουλή και εμείς. Θα στείλουμε στην άλλη Βουλή τις προτάσεις μας. Όπου συμφωνήσουμε και έχουμε τις εκατόν ογδόντα ψήφους και την άλλη Βουλή θα τη διευκολύνουμε. Όπου δεν συμφωνήσουμε, θα ασχοληθούν και οι άλλοι.

Αλλά τουλάχιστον για τα ατομικά δικαιώματα –για το κεφάλαιο εκείνο που συζητούμε τώρα, όπως χωρίστηκε η συζήτηση κατά κεφάλαια– οι προτάσεις όλων των κομμάτων, και οι δικές σας, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, και οι δικές μας, είναι καλές. Αλλού έχουμε κάποιες διαφορές, αλλά δεν σημαίνει ότι αυτό μπορεί να δημιουργήσει και χάσμα ή να δημιουργηθούν χάσματα. Όχι, κάπου θα συγκλίνουμε. Θα έρθει και η ψηφοφορία μεθαύριο. Κάπου θα πάτε μπροστά, κάπου θα πάμε πίσω ή κάπου θα πάμε μπροστά, κάπου θα κάνετε πίσω.

Και βεβαίως από τον κ. Κανταρτζή έχω ακούσει καλές προτάσεις, αλλά δεν είναι όλα τα πράγματα, κύριε Κανταρτζή, έτσι. Μου βάλες και τα αγροτικά θέματα εδώ.

Για το ζήτημα της επιβολής προσθέτων διοικητικών ποινών ...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Γιατί δεν τις καταργείτε, κύριε Υπουργέ;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όσον αφορά μία καταδίκη τι λέει το Σύνταγμα; Το ισχύον Σύνταγμα λέει ότι δεν επιτρέπεται η επιβολή διοικητικών ποινών, χωρίς απόφαση ποινικού δικαστηρίου.

Τι είναι αυτό; Κάποιος που καταδικάστηκε για ναρκωτικά, μπορεί να πάει εκτόπιση.

Ήμουν Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου και δεν αφήσαμε να γίνει αυτός ο νόμος της εκτοπίσεως. Γιατί; Ξέρετε πώς έφθασαν σ' αυτό το άπλωμα, ώστε να περιλάβουν όλες τις περιπτώσεις εκείνες, η νομοθεσία, η εκτελεστική εξουσία ή το αυταρχικό κράτος ή η αυταρχική νομοθεσία, όπως θέλετε πάρτε το;

Τι ήταν; Ήταν ο νόμος για τη ζωοκλοπή, που εθέσπισε ο Ελευθέριος Βενιζέλος και έπαιρνε τους Χανιώτες ή τους Ρεθυμνιώτες και τους έστελνε στην Πελοπόννησο. Εκτόπιση. Ε, αυτόν το νόμο τον μετέτρεψαν κατά τρόπο κλπ. και τον έφθασαν, ώστε και για τα πολιτικά ακόμα αδικήματα...

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Και πώς θα το διασφαλίσετε αυτό τώρα, κύριε Υπουργέ;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μα, δεν το δέχομαι εγώ αυτό, κύριε Κολοζώφ. Δεν το δέχομαι αυτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Είναι, όμως, στην πρόταση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Η διάταξη είναι. Πρέπει να την κατοχυρώσουμε τόσο πολύ, ώστε να μην τύχει εκμεταλλεύσεως. Να μη γίνει κατάχρηση της διατάξεως αυτής, όπως έγινε.

Αυτά επειδή συμβαίνει να τα έχω δουλέψει, τα έχω γράψει. Είναι δημοσιευμένα. Είναι ολόκληρη μελέτη δημοσιευμένη κάτω από μία αγόρευση, που έγινε σ' ένα στρατοδικείο και σαν υποσημείωση είναι δύο σελίδες όλη η ιστορία αυτού του

θεσμού. Γι' αυτό, λοιπόν, πρέπει να είμαστε πολύ φειδωλοί στο θέμα του να ανοίξουμε παράθυρα.

Κύριοι συνάδελφοι, εμείς είπαμε απλώς να μεταφέρουμε από το άρθρο 13 παράγραφος 5 στο άρθρο 4 παράγραφος 5 τη διάταξη εκείνη που μιλάει για τον όρκο, όπως είναι. Τίποτε άλλο. Έχω ακριβώς εκείνες τις διατάξεις για τις οποίες έχουμε μιλήσει.

Υπάρχει ένα θέμα –πράγματι είναι σοβαρό– που αφορά τη λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών μέσων ενημέρωσης ή μαζί–κής ενημέρωσης κλπ.

Υπάρχει μια νομοθεσία, που την έχει μελετήσει το Υπουργείο. Είναι νομοθεσία, η οποία βάζει θεμέλια, στέρεα νομοθεσία για όλα τα θέματα, θέλει όμως κάποιο εκσυγχρονισμό, κάποια μεταρρύθμιση, κάποια τροποποίηση, κάποιες διατάξεις. Το Υπουργείο ασχολείται μ' αυτό το θέμα και δεν νομίζω ότι θέλει συνταγματική κατοχύρωση, το τι θα κάνει ή το τι δεν θα κάνει. Δεν βαριέσθε. Όταν πέρασαν αυταρχικές εξουσίες από τη χώρα, σε κάθε εποχή ούτε Σύνταγμα έγινε σεβαστό ούτε νόμοι έγιναν σεβαστοί ούτε τίποτε –και λέω σε πάσαν εποχή, περιλαμβανομένων και εκείνων των λεγόμενων δημοκρατικών κυβερνήσεων, π.χ. του Ελευθερίου Βενιζέλου– όσον αφορά ορισμένα θέματα. Είχαμε το ιδιώνυμο, το νόμο περί Τύπου και όλα αυτά και είχαμε δημοκρατικές κυβερνήσεις. Υπήρχε όμως μια αντίληψη άλφα ή βήτα, αυτή βόλευε το καθεστώς, βόλευε ως πούμε τη Κυβέρνηση και γινόταν κάποιος νόμος. Κάθε μετέπειτα κυβέρνηση που άλλαζε, αφού άλλαζαν και τα κόμματα στην εξουσία, όσα τη συνέφερε τα κρατούσε, όσα δεν τη συνέφερε, τα πέταγε ή τα μεταρρυθμιζε.

Επειδή, λοιπόν, έχω κάπως ασχοληθεί με την ιστορία της απονομής ή της λειτουργίας της δικαιοσύνης, με μια αναφορά και από την αρχαία Ελλάδα ακόμη από το νόμο του Σόλωνα, το 583 π.Χ., έχω και παρεμβάσεις πάνω από το νόμο σε πολλές δίκες, δεκάδες, πενήκοντάδες, εκατοντάδες.

Μη σας πω και για τη δίκη των στρατηγών στη ναυμαχία στις Αργινούσες. Επειδή δεν περισυνέλεξαν τους νεκρούς, τους δίκασαν μετά από δέκα χρόνια οι ολιγαρχικοί και τους εξετέλεσαν, ενώ ήταν τέτοια η τρικυμία τότε, που έχασαν και τη ναυμαχία και σώθηκαν μόνοι τους, όσοι σώθηκαν. Παρά ταύτα, επειδή δεν περισυνέλεξαν τους νεκρούς, όπως έλεγε ο νόμος της αρχαίας Αθήνας, τους κατέδικασαν σε θάνατο και τους εξετέλεσαν.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Η Συνέλευση του Δήμου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Φέρνω μερικά παραδείγματα, για να δείτε ότι τα θέματα δεν είναι απλά.

Κοιτάξε τι διάβασα σήμερα: Στην Ιταλία έγινε πρόταση από Βουλευτές πολλών κομμάτων να καταργηθεί η ποινή των ισόβιων δεσμών. Δεν ξέρω τι τους έπιασε και αυτούς εκεί.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Στη πράξη γίνεται εκεί. Το κάνουν εδώ και πολύ καιρό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τέλος πάντων, κύριε Κολοζώφ, θέλω να πω δηλαδή πού πάμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ έχω εξηγηθεί ενώπιον της Βουλής. Όταν προσεχώρησα και σήκωσα πρώτος τη σημαία, ως Πρόεδρος της Ενώσεως Δημοκρατικών Δικηγόρων Ελλάδος το 1962–1963, για την κατάργηση της θανατικής ποινής, το θέμα ήταν ότι έπρεπε από το κράτος να αφαιρεθεί αυτή η εξουσία, διότι λειτουργήσε σε βάρος πολιτικών αντιπάλων των κυβερνώντων. Ξεκίνησε από κει και ξεκίνησαμε πολλοί απ' όλο το κόσμο σ' όλη την Ευρώπη. Και ήρθε κάποια ώρα, κάποια άγια μέρα και αυτό επιτεύχθηκε –δηλαδή η κατάργηση– και με δικό μας νόμο.

Η Ένωση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη, που εδρεύει στη Γαλλία, η οποία είχε παράρτημα εδώ– κάποτε διετέλεσα και εγώ Πρόεδρος του ελληνικού παραρτήματος– έχει κάνει τεράστιους αγώνες. Είχε ξεσηκώσει τη Γαλλία για τη θέσπιση και εκεί δημοκρατικών δικαιωμάτων. Και άνοιξε ο δρόμος για τα δημοκρατικά δικαιώματα και για την υπεράσπιση των ελευθεριών των πολιτών από τη Γαλλική Επανάσταση.

Και εκεί πάλι αργότερα τα βρήκανε μπαστούνια.

Θέλω να πω με τούτο ότι οι πολιτικές καταστάσεις –ο Τατούλης τα έχει διδάξει αυτά, δεν ξέρω γιατί τώρα κουνάει το κεφάλι του, τα έχουμε όλοι αλλού διδάξει και αλλού υποστεί ...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Τον κατέδικασε ο κ. Κεφαλογιάννης τον κ. Τατούλη με το πειθαρχικό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μάλιστα. Αλλά εγώ είδα να δίνει συγχαρητήρια και πολύ ορθώς ο κ. Κεφαλογιάννης, μια και αναφέρεσθε στον κ. Κεφαλογιάννη –φίλος μου είναι, δεν θα με παρεξηγήσει– στον κ. Πολυδώρα για το τι ωραία τα είπε για το χωρισμό της Εκκλησίας από το κράτος. Μα, αυτό ούτε εμείς το βάλαμε ούτε εσείς το βάλατε. Το αφήσαμε. Επειδή άλλοι, όμως, είπαν για το χωρισμό, είπαμε εμείς, να μην αρχίσουμε τώρα, γιατί έχουμε άλλα θέματα να αντιμετωπίσουμε.

Έτσι είπαμε εμείς και πρέπει να το είπα και εδώ, ότι τη σχετική διάταξη, Γιαννόπουλος–Γεννηματάς–Απόστολος Λάζαρης, την επεξεργάστηκαν, στην τελευταία φάση, για να μπει στο "συμβόλαιο με το λαό". Την έγραψα με τα χέρια μου. Και κάποια στιγμή του 1983–1984, που μας κάλεσε ο αείμνηστος ημών Πρόεδρος Ανδρέας Παπανδρέου, για να δούμε τι θα κάνουμε με αυτά, συμφωνήσαμε όλοι να τη βάλουμε στην πάντα. Διότι τα πνεύματα ήταν οξυμένα. Θα ανοίγαμε συζήτηση. Και επειδή έκανε ένα λάθος ο μακαρίτης ο Τρίτης, που ήθελε να βάλει εκλογές στα ενοριακά συμβούλια των ναών και καταργούσε τον πρόεδρο του Μητροπολιτικού Συμβουλίου, το δεσπότη, και έβαζε ένα διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, θυμάστε τότε τι αντιμετωπίσαμε. Έχασε το κράτος την περιουσία. Κατέβηκαν οι καλόγριες από τα μοναστήρια, οι παπάδες, οι παλαιομερολογίτες, όλοι, ό,τι έγινε και με τη Συνθήκη Σένγκεν.

Κύριοι συνάδελφοι, εγώ προχθές παρακάλεσα και μήηκε στα Πρακτικά της Βουλής, μία εγκύκλιος η οποία εγράφη με τα χέρια μου, για τη συμφωνία του Σένγκεν. Είναι και ο άλλος νόμος, ο προηγούμενος, για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Τι προσπαθήσαμε να κάνουμε; Να περιφρουρήσουμε αυτά τα προσωπικά δεδομένα. Απαγορεύεται να δίδονται εκείνα, που αφορούν την ιδεολογία, την ιδιωτική ζωή, τις θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις ή τα προσωπικά θέματα. Εξαιρούνται, δεν τα δίνει κανείς. Ξέρετε πόσο είμαστε φακελωμένοι; Ξέρετε πόσοι κρατάνε μητρώα;

Δεν λέω για τους επιστημονικούς συλλόγους. Ο Δικηγορικός Σύλλογος παραδείγματος χάρη, έχει τα μητρώα μας, όλων των δικηγόρων της χώρας. Κάποιος, λένε –και κατηγορείται– ότι τα έδωσε σε κάποιον, που κρατάει αρχείο για λόγους εμπορικούς. Οι ιατρικοί σύλλογοι όλοι έχουν. Με την αρχή αυτή δεν θα υπάρχει κανένα πρόβλημα. Θα παίρνει άδεια εκείνος, ο οποίος θα έχει τα εχέγγυα. Αυτό είναι το όλο θέμα. Τι φωνάζουν, λοιπόν, για τη Συνθήκη του Σένγκεν κλπ.; Και χαίρομαι, διότι και ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος δεν έβαλε τέτοιο θέμα στην ομιλία του και πολύ με χαροποίησε.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε. Θα χρειαστεί στη δευτερολογία σε ορισμένα θεματάκια να πούμε τις απόψεις εκείνες, τις οποίες θεωρούμε σωστές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι εξήντα ένας Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ και δύο ανεξάρτητοι Βουλευτές κατέθεσαν συμπληρωματική πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 80 παράγραφος 1 του Συντάγματος.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Κολοζώφ, έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστή η αεθώρηση που κάνουμε σχετικά μ' αυτήν τη διαδικασία της αναθεώρησης του Συντάγματος. Η κυρίαρχη άποψη στη χώρα μας είναι αυτή η συγκεκριμένη, που απαιτεί την εναρμόνιση της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής ζωής της χώρας μας, με τα δεδομένα που δημιουργούνται σήμερα σε υπερθνικό επίπεδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε

άλλα διεθνή θεσμικά όργανα.

Από εκεί προκύπτει και η δική μας ανησυχία ότι αυτή η αναθεώρηση υποχρεωτικά θα πάει προς αυτήν την κατεύθυνση, όσον αφορά τα άρθρα που θα προταθούν για αναθεώρηση και η ανησυχία μας μεγαλώνει πολύ, όταν τη συγκεκριμένη διατύπωση των αναθεωρημένων διατάξεων θα την κάνει η επόμενη Βουλή, που δεν γνωρίζουμε ποια θα είναι η σύνθεσή της.

Νομίζω ότι είναι δικαιολογημένη από την πλευρά μας η ανησυχία, αν θέλετε, και η δυσπιστία μερικές φορές σε ορισμένες σκέψεις, ορισμένες προτάσεις που γίνονται εδώ σε κάποια άρθρα, που ναι μεν εισηγητικά λένε ότι υπάρχει η πρόθεση να πάνε σε προοδευτική κατεύθυνση, όμως γνωρίζουμε καλά ότι μπορεί ακριβώς να ανοίξει η πόρτα αναθεώρησης αυτού του άρθρου, αλλά όταν θα πάει να αναθεωρηθεί στην επόμενη Βουλή, η αναθεώρηση να είναι προς άλλη κατεύθυνση.

Να γιατί σε ορισμένες προτάσεις που γίνονται, εμείς παρά το γεγονός ότι δεν παραβλέπουμε ότι έχουν α προοδευτικό χαρακτήρα, ότι ανοίγουν ένα δρόμο, εμείς δυσπιστούμε και δεν θέλουμε να προχωρήσει η αναθεώρηση αυτού του Συντάγματος, γιατί θεωρούμε ότι αυτή η διατύπωση που σήμερα υπάρχει σ' αυτό το Σύνταγμα, ίσως αποτελεί και ένα μίνιμουμ για τα δεδομένα, έτσι όπως εξελίσσονται στη περιοχή μας και στη χώρα μας.

Ασφαλώς και υπάρχουν προτάσεις αναθεώρησης τις οποίες εμείς θα υποστηρίξουμε, γιατί είναι καθαρές. Δεν πρόκειται όμως για τομές που δίνουν και τον χαρακτήρα της αναθεώρησης. Πρόκειται ουσιαστικά για συνταγματική νομιμοποίηση μιας υπάρχουσας κατάστασης, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί από την πάλη που κάνει ο δημοκρατικός λαός μας, οι εργαζόμενοι σ' αυτήν τη χώρα. Μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις οι προτάσεις που γίνονται είναι πιο πίσω και από αυτά που στη πράξη λειτουργούν στην κοινωνία μας. Πάντως ανεξάρτητα από αυτό αν συγκρίνουμε με τις προτάσεις του ΠΑΣΟΚ το 1975 στη Ε' Αναθεωρητική Βουλή, είναι οπωσδήποτε πιο πίσω από εκείνες τις προτάσεις.

Η κυρίαρχη άποψη, είπα και στην αρχή, σπρώχνει σε μια πορεία ενσωμάτωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση που απαιτεί και την αλλαγή και στις εργασιακές σχέσεις. Έτσι, παρά τα όσα ακούγονται και σήμερα για τη κατοχύρωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και μάλιστα στη πρώτη ενότητα –βασικά αυτό συζητάμε, τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα– οι αλλαγές που προτείνονται και από το ΠΑΣΟΚ και από τη Νέα Δημοκρατία είναι ότι προσπαθούν να νομιμοποιήσουν και συνταγματικά αυτήν τη δρομολογημένη ήδη προοπτική για την ανατροπή –στη συγκεκριμένη περίπτωση των εργασιακών σχέσεων– και την κατεδάφιση κατακτήσεων, που έχει ο λαός μας μέχρι σήμερα.

Στο άρθρο 25 η εισαγωγή της διατύπωσης του κράτους δικαίου, φοβόμαστε ότι αν αναθεωρηθεί –είναι από τις περιπτώσεις που σας έλεγα– το άρθρο 25, δεν θα περιορισθεί η επόμενη Βουλή στο να προσθέσει μια φρασούλα εκεί πέρα από το γεγονός ότι ήδη μιλάμε για αναλογικότητα κλπ. Αλλά υπάρχει κίνδυνος ακριβώς οι διατυπώσεις που θα γίνουν εκεί να πάνε προς αντίθετη κατεύθυνση. Δεν θέλουμε να αλλάξει αυτό το άρθρο, να αναθεωρηθεί. Και αν πάμε λίγο παρακάτω, θα δούμε ότι, ενώ ένα προοδευτικό σύνταγμα θα έπρεπε να κατοχυρώνει το κοινωνικό κεκτημένο, θα πρέπει να προστατεύει το λαό από τις επιθέσεις είτε της κυβέρνησης είτε άλλων στα δικαιώματά του, αντί γι' αυτό, στις προτάσεις που υπάρχουν βλέπουμε ότι οδηγούμαστε ουσιαστικά σε περικοπές των κοινωνικών παροχών και στη συρρίκνωση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, συρρίκνωση στο κατώτερο επίπεδο. Και δεν μπορούμε να δώσουμε άλλη ερμηνεία στην έννοια που εισάγεται σήμερα μέσα στο Σύνταγμα του σκληρού πυρήνα, σκληρός πυρήνας των δικαιωμάτων. Και αυτό το είδαμε σε μια σειρά από νομοσχέδια που συζητήσαμε εκεί, που ουσιαστικά πάμε να εγγυηθούμε το κατώτερο των κοινωνικών απαιτήσεων. Ενώ θέλουμε να διευρύνουμε, να εξασφαλίσουμε, όσο το δυνατόν ευρύτερα δικαιώματα ή

τουλάχιστον να προστατεύουμε τα κεκτημένα, εισάγουμε έννοιες που ακριβώς περιορίζονται σ' αυτό που ονομάζεται πυρήνας και που ουσιαστικά είναι το μίνιμουμ.

Αλλά, σχετικά και με τη νέα αντιμετώπιση των ζητημάτων που θέλουν οι νέες τεχνολογίες ή η αλόγιστη συμπεριφορά μας στο περιβάλλον, είναι η αναθεώρηση του άρθρου 24. Θα μπορούσα να σκεφτώ και να με πείσει πιθανόν ο εισηγητής της Πλειοψηφίας ότι με καλή διάθεση θέλει να προσδιορίσει ορισμένα πράγματα. Ποια είναι όμως η ιστορία αυτού του άρθρου; Είναι ότι σήμερα, ήταν το μοναδικό άρθρο του Συντάγματος που έβαζε στο βαθμό που έβαζε φρένο στις αυθαιρέσεις και στην καταστροφή του περιβάλλοντος, έβαζε φρένο σ' εκείνες τις προσπάθειες για αποχαρκτηρισμό των δασών και των δασικών εκτάσεων, είτε έβαζε περιορισμούς στην τσιμεντοποίηση και σε ιδιωτικές κερδοσκοπικές πολεοδομίες.

Αναφέρθηκε και ο κύριος Υπουργός και μάλιστα με θετικό τρόπο στα ζητήματα που έχουν σχέση με την προστασία του πολίτη από τις νέες τεχνολογίες, την πληροφορική και τη δημιουργία προσωπικών δεδομένων.

Κύριε Υπουργέ, εμείς, και όταν συζητιόταν η Συμφωνία του Σένγκεν, είχαμε διατυπώσει τις αντιρρήσεις μας, αλλά και στο βαθμό που αρχίζει να εφαρμόζεται η συνθήκη αυτή, αναδεικνύονται όλα εκείνα τα αρνητικά που εμείς είχαμε τότε επισημάνει. Μας λέτε "ανεξάρτητη αρχή" και ο ίδιος την ίδια στιγμή αντιλαμβάνεσθε τον κίνδυνο μιας τέτοιας εξέλιξης και λέτε ότι "φυσικά δεν μπορούμε να κάνουμε πολλές". Γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε πολλές, αν είναι καλό πράγμα; Γιατί ακριβώς είναι ανεξέλεγκτες. Γιατί εδώ το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να τις ελέγξει. Και δεν μπορεί να υπάρξει θεσμός τέτοιος, με τέτοιες αποφασιστικές αρμοδιότητες που να μην μπορεί να ελεγχθεί από το Κοινοβούλιο.

Τι σημαίνει ανεξάρτητη αρχή; Πέρα απ' αυτό, ενώ από τη μια μεριά λέτε ότι θα προσαρμόσουμε το Σύνταγμα στο να προστατεύονται τα δικαιώματα, από την άλλη περνούν όλοι αυτοί οι νόμοι που περιορίζουν τα ατομικά δικαιώματα. Και θα σας πω ένα πράγμα, κύριε Υπουργέ: Ετοιμάζουμε μια συνάντηση φίλων με το κόμμα μας. Ξέρετε τι διαδικασίες χρειάζονται να αντιμετωπίσουν όσοι αντιπρόσωποι έρχονται έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην πράξη; Πολιτικοί παράγοντες δεν μπορεί να έλθουν εδώ πέρα, αν δεν περάσουν από τη διαδικασία της Συνθήκης Σένγκεν.

Δεν μπορεί να μπει στο Σύνταγμα μια τέτοια διάταξη. Είναι πολύ επικίνδυνη και κάθε άλλο παρά προστατεύει τα δικαιώματα του πολίτη.

Παρά το γεγονός που θα σας δυσχεράσει, κύριε Υπουργέ, εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε αυτά που κάνατε εσείς με το "συμβόλαιο με το λαό", που το βάλατε στην άκρη.

Το θέμα διαχωρισμού Εκκλησίας από το κράτος όποτε και αν έγινε, όπου και αν έγινε, ήταν από τα σοβαρότερα ζητήματα και από τα πιο δύσκολα. Βεβαίως, πρόκειται για ένα δύσκολο εγχείρημα, αλλά η εποχή μας το απαιτεί. Και δεν είναι εφεύρεση του ΚΚΕ για να μην εμπλέξει η Κομμουνιστική Αριστερά με την Αριστερά, που λέγει ότι είναι το ΠΑΣΟΚ και "μολυνθεί", όπως έλεγε και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας. Είναι αρχές αστικές που εμφανίστηκαν με τη Γαλλική Επανάσταση και που οι αστοί το εφάρμοσαν παντού. Εάν μιλάμε για αναχρονισμό, όπως έλεγε ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, κάπου αλλού πρέπει να κοιτάξουμε.

Είστε βασικοί εκπρόσωποι της αστικής τάξης της χώρας μας και δεν έχετε το κουράγιο τις βασικές αρχές της τάξης σας να τις εφαρμόσετε.

Εμείς ακριβώς στηρίζουμε αυτές τις αστικές απόψεις σ' αυτό το θέμα. Όμως υπάρχουν και ορισμένα ζητήματα που πρέπει να λυθούν. Δεν μπορεί να υπάρχει αυτή η κατάσταση και συγχρόνως να έρχεται το ίδιο το Σύνταγμα για να μιλά για ανεξιθρησκεία. Βρίσκονται σε αντίθεση αυτά τα πράγματα. Όπως επίσης υπάρχουν ορισμένες έννοιες που βρίσκονται στο Σύνταγμα μας, όπως η έννοια του προσηλυτισμού, που ο καθένας μπορεί να τις ερμηνεύσει όπως θέλει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά τα ατομικά,

πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα, πιστεύουμε ότι κεντρικό ζήτημα αποτελεί το ζήτημα του δικαιώματος στην απεργία.

Οι προτάσεις του κόμματός μας για τη διεύρυνση του δικαιώματος της απεργίας, δηλαδή για νομιμοποίηση του δικαιώματος της απεργίας, της αλληλεγγύης, ακόμη της πολιτικής απεργίας, για επέκταση του δικαιώματος της απεργίας στα Σώματα Ασφαλείας, στους δικαστικούς, είναι προτάσεις που αφορούν σημαντικά ζητήματα που θα πρέπει να βρουν αντίκρουσμα μέσα στο Σύνταγμά μας, χωρίς περιορισμούς. Κάνετε ένα βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση και το αφήνετε μισό και εξαιρείτε ακόμη ορισμένους δημόσιους υπάλληλους. Η απαγόρευση στα λок άουτ θα έπρεπε να υπάρχει εκεί μέσα, όπως και η απαγόρευση της πολιτικής επιστράτευσης. Αυτές είναι προτάσεις που οπωσδήποτε διευρύνουν τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Δεν θα επιμείνω σ' αυτό το ζήτημα που τόσο αναλύθηκε και συζητήθηκε και από τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας και από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και από το δικό μας εισηγητή, σχετικά με την κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα που πρέπει να έχει η παιδεία μας και επομένως σωστά δεν πάμε για αναθεώρηση του άρθρου 16 όπως προτείνει η Νέα Δημοκρατία. Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες. Αναλύθηκαν εδώ πέρα τα θέματα. Το ίδιο ισχύει και για την υγεία, για την κοινωνική ασφάλιση και για την πρόνοια. Πρέπει αυτά να βρίσκουν προστασία μέσα στο Σύνταγμα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Προτείνουμε σαν κόμμα η κατεύθυνση της αναθεώρησης να πηγαίνει προς την κατηγορηματική διατύπωση της ευθύνης που έχει το κράτος το αναφορικά με δικαίωμα στην εργασία, στην κατοικία, το δικαίωμα στον πολιτισμό, στο υγιεινό και αναβαθμισμένο περιβάλλον. Και οι αλλαγές που γίνονται εδώ πέρα δεν ολοκληρώνονται.

Θα ήθελα να τελειώσω -το είπα και στην αρχή- λέγοντας ότι εμείς μια σειρά από άρθρα θα τα ψηφίσουμε. Η ερμηνευτική δήλωση για τους αντιρρησίες συνείδησης εμείς θα προτιμούσαμε να είναι άρθρο του Συντάγματος, προκειμένου να υπάρχει μεγαλύτερη κατοχύρωση.

Θα ήθελα να πω δυο λόγια αναφορικά με αυτό που προτείνετε για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των μεταναστών. Είναι στοιχειώδεις καθηκον μπροστά στον 21ο αιώνα και στον κίνδυνο του ρατσισμού και της ξενοφοβίας που υπάρχει, να εξασφαλιστούν πλήρως τα δικαιώματα των μεταναστών, το δικαίωμα της ισονομίας, ισοτιμίας όλων όσων πολιτών διαμένουν σ' αυτήν τη χώρα, χωρίς καμιά διάκριση θρησκευτική, εθνική, γλώσσας, πολιτιστική, κοινωνική. Και φυσικά η πρακτική υλοποίηση μιας τέτοιας κατεύθυνσης νομίζουμε ότι θα πρέπει να είναι σταθερός στόχος και μέριμνα της πολιτείας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου υποβάλλει την έκθεσή της " Για τη Λιγνιτική Μονάδα Φλώρινας της ΔΕΗ σύμφωνα με το άρθρο 41Α του Κανονισμού της Βουλής".

Η έκθεση θα καταχωριστεί στα Πρακτικά της Βουλής.

(Το κείμενο της προαναφερθείσας έκθεσης έχει ως εξής:

"ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Θ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου "Για τη Λιγνιτική Μονάδα Φλώρινας της Δ.Ε.Η., σύμφωνα με το άρθρο 41 Α του Κανονισμού της Βουλής, μετά την από 5.3.1998 πρόταση 22 Βουλευτών της Αντιπολίτευσης"

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου συνήλθε στις 10 και 11 Μαρτίου 1998 υπό την προεδρία του Προέδρου

αυτής κ. Νικολάου Ακριτίδη, με θέμα ημερήσιας διάταξης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης, τη συζήτηση "για τη Λιγνιτική Μονάδα Φλώρινας της Δ.Ε.Η., σύμφωνα με το άρθρο 41Α του Κανονισμού της Βουλής, μετά την από 5.3.1998 πρόταση 22 Βουλευτών της Αντιπολίτευσης".

Στην Επιτροπή εκλήθησαν για ακρόαση η Υπουργός Ανάπτυξης κ. Βάσω Παπανδρέου, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. κ. Γεώργιος Μπιρδμήρης, ο Γενικός Διευθυντής της Δ.Ε.Η. κ. Αδριανός Παπαθανασίου, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. - εκπρόσωποι των εργαζομένων - κ. κ. Γεώργιος Ρουπακιάς και Αναστάσιος Γαριφαλλίδης, ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ανάπτυξης της Δ.Ε.Η. κ. Αθανάσιος Κραβαρίτης, ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής Οικονομικού της Δ.Ε.Η. κ. Κωνσταντίνος Γιωτόπουλος, ο Διευθυντής Στρατηγικής και Προγραμματισμού της Δ.Ε.Η. κ. Δημήτριος Μπέης και ο Διευθυντής Μελετών Κατασκευών Θερμοηλεκτρικών Έργων της Δ.Ε.Η. κ. Αβραάμ Μιζάν.

Μετά τις ανωτέρω ακροάσεις, η Επιτροπή αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 41Α παρ. 8 του Κανονισμού της Βουλής, να υποβάλει την έκθεσή της προς την Ολομέλεια της Βουλής δια του Προεδρείου της και να διατυπωθούν σε αυτήν οι απόψεις των κομμάτων, οι οποίες έχουν ως ακολούθως:

Α. ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

1. Η σκοπιμότητα και η εθνική σημασία του έργου της Λιγνιτικής Μονάδας Φλώρινας είχε κριθεί από τέσσερις διαδοχικές Κυβερνήσεις και τέσσερις διαδοχικές Διοικήσεις της Δ.Ε.Η., οι οποίες ενέκριναν σταθερά την ένταξη του έργου στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Δ.Ε.Η..

Η ένταξη του έργου την άνοιξη του 1993 (Εισήγηση ΔΠΡΓ/579/22.02.1993) έγινε με την προοπτική απευθείας ανάθεσης με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης, με εκτιμώμενο κόστος επένδυσης ίσο με 139 δισ. δραχμές σε τιμές 1993 (94 δισ. δρχ. για Μονάδα + 20 δισ. δρχ. για έργα υποδομής + 25 δισ. δρχ. για αποθείωση). Το υπόψη κόστος επένδυσης επικαιροποιούμενο σε τιμές Ιανουαρίου 1997 ανέρχεται σε 207,7 δισ. δραχμές.

2. Το έργο αποφασίσθηκε τελικά να ανατεθεί σύμφωνα με το νόμο 2299/95, με τον οποίο κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το Προσάρτημα της 1.7.1993 και το Πρωτόκολλο της 19.12.1994 μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ρωσικής Ομοσπονδίας στη Διακρατική Συμφωνία της 7.10.1987 για την προμήθεια του φυσικού αερίου στην Ελλάδα.

3. Σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο ορίζεται:

"Σε αντικατάσταση της υποχρέωσης της ελληνικής πλευράς να αναθέσει στη RAO GAZPROM το δικαίωμα για την κατασκευή θερμικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος 250-350 MW συνδυασμένου κύκλου στη Βόρεια Ελλάδα υπό τον όρο "Κατασκευή - Ιδιοκτησία - Εκμετάλλευση" (Build - Own - Operate - BOO), η ελληνική πλευρά θα αναθέσει, δι' απευθείας αναθέσεως σε κοινοπραξίες (Consortia) που θα συστήσουν και θα συμμετάσχουν για το σκοπό αυτόν οι εταιρείες ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS Α.Ε. και RAO GAZPROM, τα ακόλουθα έργα:

1. Την κατασκευή υπό τον όρο "με το κλειδί στο χέρι" (TURN KEY) πλήρους ατμοηλεκτρικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην περιοχή Φλώρινας, ισχύος περίπου 300 MW, με ένα σύστημα αποθείωσης και με δυνατότητα τηλεθέρμανσης της περιοχής.

Το έργο θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές που θα διατυπώσει γι' αυτό η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού της Ελλάδος (Δ.Ε.Η.). Η κατασκευή του έργου θα τελεστεί υπό την επίβλεψη της Δ.Ε.Η., σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Η σχετική σύμβαση ανάθεσης του έργου μεταξύ της Δ.Ε.Η. και της Κοινοπραξίας θα υπογραφεί μέχρι το τέλος του έτους 1995 υπό ανταγωνιστικούς όρους.

Οι προτάσεις της ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS Α.Ε. και της RAO

GAZPROM για τη συμμετοχή στην Κοινοπραξία και άλλων εταιρειών θα συμφωνούνται με τη Δ.Ε.Η."

4. Επισημαίνεται ότι η ανάθεση στη RAO GAZPROM του δικαιώματος κατασκευής θερμικού σταθμού συνδυασμένου κύκλου ισχύος 250-350 MW στη Βόρεια Ελλάδα υπό τον όρο "Κατασκευή - Ιδιοκτησία - Εκμετάλλευση" (Built - Own - Operate - BOO) που προβλέπετο από το Προσάρτημα της 1.7.1993, πριν την τροποποίησή του με το Πρωτόκολλο της 19.12.1994, θα εγένετο χωρίς οποιονδήποτε περιορισμό σε ό,τι αφορά την τιμή πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στη Δ.Ε.Η. και την ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που θα αγοράζε η Δ.Ε.Η. από τον ιδιωτικό αυτό σταθμό επειδή :

- Στο Προσάρτημα της 1.7.1993 ουδεμία σχετική μνεία γίνεται τέτοιων περιορισμών.

- Ο μεταγενέστερος νόμος 2165/93 για την ίδρυση ιδιωτικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προέβλεπε ανώτατη τιμή πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στη Δ.Ε.Η. μόνο για διαγωνισμούς που θα διενεργούντο μετά τη δημοσίευσή του και μέχρι 30.6.1994 και όχι για απευθείας αναθέσεις κατ' εφαρμογήν διακρατικών συμφωνιών.

Πέραν τούτων, το Προσάρτημα της 1.7.1993 ούτε τη χωροθέτηση του σταθμού καθόριζε ούτε ανέφερε ποιος θα αναλάμβανε το κόστος κατασκευής αγωγού φυσικού αερίου ούτε ποιος θα έφερε την ευθύνη και τους κινδύνους παροχής του φυσικού αερίου προς τον ιδιωτικό αυτό σταθμό.

Δεδομένων των πιο πάνω, αλλά και του γεγονότος ότι υπήρξαν μεγάλες καθυστερήσεις στην προώθηση των έργων φυσικού αερίου στη χώρα μας κατά την περίοδο 1989 -1993, με ιδιαίτερα δυσμενείς επιπτώσεις, κατέστη επιβεβλημένη η αναδιαπραγμάτευση του Προσαρτήματος και η υπογραφή του Πρωτοκόλλου της 19-12-1994, το οποίο επικυρώθηκε με το νόμο 2299/1995.

5. Κατ' εφαρμογήν του ανωτέρω νόμου :

5.1 Η Δ.Ε.Η. διατύπωσε τις προδιαγραφές του έργου, καθορίζοντας και τα κριτήρια, με τα οποία θα απεδέχτο τη συμμετοχή στην Κοινοπραξία και άλλων εταιρειών με βάση τις προτάσεις των αντισυμβαλλομένων. Τα κριτήρια συμμετοχής διατυπώθηκαν κατ' αναλογία με τα κριτήρια συμμετοχής των διαγωνισμών για τη Μονάδα V του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου και για την Αποθείωση Μεγαλόπολης. Η οριστικοποίηση των μελών την Κοινοπραξίας έγινε τον Οκτώβριο του 1996 και η οριστικοποίηση των προδιαγραφών με συγκεκριμένα στοιχεία και σχέδια ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 1996.

5.2 Τον Αύγουστο του 1996 η Δ.Ε.Η. συγκρότησε ευρύτατη Επιτροπή Διαπραγματεύσεων, με τη συμμετοχή μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου, καθηγητού της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Πάτρας, εκπροσώπων των εργαζομένων και υπηρεσιακών της στελεχών.

5.3 Μετά την ολοκλήρωση των Τευχών της Σύμβασης (Τεχνικές Προδιαγραφές, Σχέδια και Εμπορικοί Όροι) η ανάδοχος Κοινοπραξία υπέβαλε την οικονομική της προσφορά στις 10.1.1997.

5.4 Η Επιτροπή Διαπραγματεύσεων, προκειμένου να διατυπώσει κρίση επί της ανταγωνιστικότητας των όρων της σύμβασης, έπρεπε να βρει μια γενικά αποδεκτή μεθοδολογία για να προσεγγίσει το ανταγωνιστικό τίμημα του έργου. Για το λόγο αυτόν αναζήτησε παρόμοιο(α) έργο(α), που είχε(αν) ανατεθεί πρόσφατα μετά από ανοικτό διαγωνισμό, προκειμένου το τίμημα αυτών και γενικά οι όροι ανάθεσης να αποτελέσουν μέτρο σύγκρισης για την εκτίμηση της ανταγωνιστικότητας των όρων του υπό ανάθεση έργου της Φλώρινας. Επειδή όμως το υπό ανάθεση έργο δεν μπορούσε να είναι απαράλλακτα όμοιο με εκείνα που ανατέθηκαν έστω και πριν από λίγα χρόνια, με όρους άκρως ανταγωνιστικούς η Επιτροπή Διαπραγματεύσεων προσδιόρισε αναλυτικά :

- όλα τα συγκεκριμένα σημεία τεχνικής διαφοροποίησης του νέου έργου σε σχέση με τα προηγούμενα που χρησιμοποιήθηκαν ως μέτρο σύγκρισης,

- την έκταση αυτών των τεχνικών διαφοροποιήσεων και τη συνάρτησή τους με το κόστος.

Η Επιτροπή Διαπραγματεύσεων, λαμβάνοντας υπόψη ότι στη διαμόρφωση του τιμήματος επιδρά καθοριστικά και ο παράγων "χρόνος", αφού το κόστος των υλικών, τα ημερομίσθια, κ.λπ. τόσο του εξωτερικού, όσο και του εσωτερικού, δεν παραμένουν αμετάβλητα στο πέρασμα του χρόνου, επικαίροποιήσει χρονικά το τίμημα των έργων, τα οποία είχαν ληφθεί ως μέτρα σύγκρισης.

Τέλος, η Επιτροπή Διαπραγματεύσεων προσδιόρισε αναλυτικά και ποσοτικοποίησε τις διαφοροποιήσεις των εμπορικών όρων του υπό ανάθεση έργου και των έργων τα οποία είχαν ληφθεί ως μέτρα σύγκρισης. Από την προσέγγιση του ανταγωνιστικού τιμήματος κατά τον ανωτέρω τρόπο η Επιτροπή Διαπραγματεύσεων κατέληξε ομόφωνα, όπως και στο Πρακτικό της αναφέρεται, ότι το ποσό των 179,5 δισ. δραχμών για το προς ανάθεση έργο "αποτελεί ανταγωνιστικό τίμημα σύμφωνα με τα όσα καθορίζονται και στο κυρωθέν από την Ελληνική Βουλή Πρωτόκολλο της 19.12.1994 μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ρωσικής Ομοσπονδίας".

5.5 Τα ομόφωνα συμπεράσματα του Πρακτικού Διαπραγματεύσεων, καθώς και η ομόφωνη εισήγηση όλων των αρμοδίων Υπηρεσιών της Δ.Ε.Η. προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης, εγκρίθηκαν ομόφωνα από το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Η..

5.6 Η ανταγωνιστικότητα των όρων της Σύμβασης που υπέγραψε η Δ.Ε.Η. με την Ανάδοχο Κοινοπραξία και το ανταγωνιστικό του τιμήματος επιβεβαιώθηκαν και από το πόρισμα του ανεξάρτητου εκτιμητή (LAHMEYER INTERNATIONAL), που υπεβλήθη το Φεβρουάριο του έτους 1998. Ο ανεξάρτητος εκτιμητής επελέγη από την Ε.Τ.Ε.Β.Α. μετά από διεθνή διαγωνισμό, στον οποίο συμμετείχαν 23 Οίκοι, δέκα εκ των οποίων προεπιλέγησαν για υποβολή και οικονομικής προσφοράς.

6. Όπως κατατέθηκε σε σχετικό έγγραφο της Δ.Ε.Η. (ΓΓΔ/926/9.3.1998), το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (kWh) από τον ΑΗΣ Φλώρινας θα βρίσκεται σε ανταγωνιστικά επίπεδα. Με βάση την εμπειρία της Δ.Ε.Η. από λιγνιτικές μονάδες που λειτουργούν, το κόστος επένδυσης θα μπορέσει να ανακτηθεί εντός μίας τριακονταπενταετίας.

7. Το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας μετά το έτος 2001 δεν θα επηρεάσει τη λειτουργία της Μονάδας της Φλώρινας και διότι η Οδηγία 96/92 της Ε.Ε. προβλέπει την κατά προτεραιότητα ένταξη στην κατανομή φορτίου μονάδων που χρησιμοποιούν εγχώριο καύσιμα (σε ποσοστό μέχρι 15% της συνολικής παραγωγής) και διότι η Μονάδα από μόνη της θα έχει μία από τις χαμηλότερες μεταβλητές δαπάνες για λιγνιτικές μονάδες, βάσει των οποίων ο έχων την ευθύνη κατανομής φορτίου θα εντάσσει τις μονάδες παραγωγής.

Β. ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Η Νέα Δημοκρατία, την περίοδο 90-93, έχοντας διαπιστώσει τη σπουδαιότητα κατασκευής της Λιγνιτικής Μονάδας της Φλώρινας, ενέταξε αυτή στο πρόγραμμα της Δ.Ε.Η., χωροθέτησε τη θέση του εργοστασίου και προώθησε τις απαραίτητες απαλλοτριώσεις. Επιμένει, σήμερα, ότι είναι ένα έργο σημαντικότατο για την οικονομία της πολύπαθης περιοχής της Φλώρινας, την εθνική οικονομία και για το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Δ.Ε.Η..

Όμως η απευθείας ανάθεση της κατασκευής του έργου εκ μέρους της Κυβέρνησης έχει προκαλέσει τεράστια ερωτηματικά, τα οποία δημιουργούν μείζον πολιτικό ζήτημα.

Με δεδομένη την παραπάνω διαπίστωση και μετά την αιφνίδια υπαναχώρηση της Κυβέρνησης από τη δέσμευση, που η ίδια ανέλαβε, να συζητηθεί το όλο ζήτημα στη Βουλή, ζητήσαμε, κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 41Α του Κανονισμού της Βουλής, την ακρόαση της κ. Υπουργού Ανάπτυξης και στελεχών της Δ.Ε.Η., προκειμένου να δοθούν

απαντήσεις σε ερωτηματικά που αφορούν τόσο θέματα διαφάνειας κατά την ανάθεση του ως άνω έργου, όσο και θέματα που έχουν σχέση προς το ανταγωνιστικό του τιμήματος που καθορίστηκε στη σύμβαση και τη βιωσιμότητα και ωφελιμότητα του έργου.

Η όλη ακροαματική διαδικασία όμως, αντί να δώσει απαντήσεις, δημιούργησε περισσότερα ερωτηματικά, ανέδειξε τις τεράστιες πολιτικές ευθύνες της Κυβέρνησης και δημιούργησε την υπόνοια κακής διαχείρισης του δημοσίου χρήματος, με αποτέλεσμα να υποθηκεύεται έτσι η μελλοντική πορεία της Δ.Ε.Η. και να επιβαρύνεται ο καταναλωτής, δηλαδή όλος ο ελληνικός λαός.

Συγκεκριμένα, εγκαλούνται η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός, η Υπουργός Ανάπτυξης και η Διοίκηση της Δ.Ε.Η. γιατί:

- Δεν δόθηκαν πειστικές απαντήσεις για την ωφελιμότητα τροποποίησης της Συμφωνίας του Προσαρτήματος της 1.7.93, δια του Πρωτοκόλλου της 19.12.94, με συνέπεια να ανακύπτουν τεράστιες πολιτικές ευθύνες για τον τότε Υπουργό Βιομηχανίας, το σημερινό Πρωθυπουργό.

- Με την υπογραφή του Πρωτοκόλλου αντικατέστησε το αντάλλαγμα που προέβλεπε το Προσάρτημα, δηλαδή την κατασκευή εργοστασίου ηλεκτροπαραγωγής με το σύστημα ΒΟΟ, καθορισμένη ανώτατη τιμή διάθεσης της ηλεκτρικής ενέργειας, με την κατασκευή με απ' ευθείας ανάθεση ενός ατμοηλεκτρικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην περιοχή της Φλώρινας, ισχύος περίπου 300 MW, με σύστημα αποθέρμανσης και δυνατότητα τηλεθέρμανσης και λειτουργία του μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού των υδροηλεκτρικών σταθμών Συκιάς και Πευκοφύτου.

- Δεν τηρήθηκε ο όρος του ν.2299/95, που επέβαλλε ότι η "σχετική σύμβαση θα υπογραφεί υπό ανταγωνιστικούς όρους". Αντίθετα, το αρχικό ερώτημα που είχε ανακύψει λόγω της διαφοράς του κόστους μεταξύ της διαβεβαίωσης του τότε Υπουργού Βιομηχανίας και σημερινού Πρωθυπουργού την 16.3.95 στη Βουλή για συνολικό κόστος 125 δισ. δρχ. και του τιμήματος της υπογραφείσας σύμβασης που ανέρχεται σε 179,5 δισ. δρχ., έγινε μεγαλύτερο. Αυτό, διότι αποκαλύφθηκε στην Επιτροπή ότι το συνολικό κόστος του έργου, σύμφωνα με τα στελέχη της Δ.Ε.Η., θα ανέλθει σε 214 δισ. δρχ. και αυτή η αποκάλυψη έγινε μετά από αλληπάλληλες ανακοινώσεις της Δ.Ε.Η., που άλλες ανέβαζαν το συνολικό κόστος στα 204 δισ. δρχ., άλλες στα 207 δισ. δρχ., για να καταλήξουν τελικά στα 214 δισ. δρχ..

Ερωτηματικά όμως αναπάντητα δημιουργεί και η μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του ανταγωνιστικού τιμήματος που υποτίθεται ότι ακολούθησε η Δ.Ε.Η., η αναγκαιότητα επί μέρους τεχνικών επιλογών υψηλού κόστους, ο προσδιορισμός του κόστους της έκτασης και των προδιαγραφών εκτέλεσης των έργων πολιτικού μηχανικού και πολλά άλλα.

Για παράδειγμα, δεν ακολουθήθηκε η συνήθης διαδικασία που ακολουθείται σε περιπτώσεις προσδιορισμού του ανταγωνιστικού τιμήματος και την οποία εν γένει ακολουθούσε μέχρι τώρα η Δ.Ε.Η., διαδικασία που επιβάλλει τον καθορισμό από τον εργοδότη, πριν οποιαδήποτε διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού τιμήματος του έργου. Στην προκειμένη περίπτωση πρώτα ο ανάδοχος υπέβαλε την προσφορά του στις 10.1.97 και μετά η Διεύθυνση Μελετών Κατασκευής Θερμοηλεκτρικών Έργων διαπραγματεύτηκε με αυτόν και καθόρισε τους συντελεστές τεχνικής διαφοροποίησης (23.1.97 έως 5.3.97).

Δεν αποδείχθηκε η βιωσιμότητα του έργου, με δεδομένη τη δαπάνη κατασκευής του, που προσδιορίστηκε από τα στελέχη της Δ.Ε.Η. σε 214 τουλάχιστον δισ. δρχ.. Αυτό γιατί η προκύπτουσα, λόγω του αρχικού κόστους κατασκευής, τιμή της κιλοβατώρας που θα παραχθεί, παρά τη διαβεβαίωση του Πρωθυπουργού στη Βουλή την 5η Μαρτίου ότι θα είναι 12 δρχ., σύμφωνα με έκθεση της Coopers & Lybrand θα υπερβαίνει τις 20 δρχ., με αποτέλεσμα η Δ.Ε.Η. να επιβαρύνεται με ζημία 12 δισ. δρχ. ετησίως, αν ληφθεί υπόψη η τιμή πώλησης της κιλοβατώρας, που ανέρχεται στις 12 δρχ.

Τα αναπάντητα όμως ερωτηματικά γεννώνται από δύο

αντικρουόμενα έγγραφα της Δ.Ε.Η., που συνέταξε η Διεύθυνση Στρατηγικής και Προγραμματισμού: Τα με αρ.πρωτ. Ε-9/5.6.97 και Ε-16/22.7.97, τα οποία με διαφορετικές παραδοχές εκκίνησης ως προς το επιτόκιο και τα έτη απόσβεσης της μονάδος καταλήγουν στην ίδια τιμή κόστους κιλοβατώρας σε 13,3 δρχ., πράγμα λογικά και μαθηματικά αδύνατο. Τούτο μάλιστα πέρα από την ορθότητα της αρχικής παραδοχής για 7000 ώρες ετήσιας λειτουργίας.

Τέλος, δεν δόθηκαν ικανοποιητικές απαντήσεις ούτε για τον τρόπο υπολογισμού του ανταγωνιστικού τιμήματος των έργων που δεν περιλαμβάνονται στην υπογραφείσα σύμβαση, ούτε όμως και για το κόστος του λιγνίτη που θα προμηθεύεται η Δ.Ε.Η. από ιδιωτικά λιγνιτορυχεία.

Κατόπιν των ανωτέρω εκτεθέντων, πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητο η Εθνική Αντιπροσωπεία να επαναδιατυπώσει τα μέχρι σήμερα αναπάντητα ερωτηματικά, να απαιτήσει πειστικές, εφόσον υπάρχουν, απαντήσεις και να αναζητήσει τις υπάρχουσες ευθύνες, πολιτικές και μη.

Γι'αυτό παρακαλούμε, όπως η Έκθεση της Επιτροπής εγγραφεί σε ημερήσια διάταξη κοινοβουλευτικού ελέγχου και συζητηθεί κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41Α του Κανονισμού της Βουλής.

Γ. ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Το Κ.Κ.Ε. τάσσεται υπέρ της κατασκευής λιγνιτικής μονάδας της Δ.Ε.Η. στη Φλώρινα.

Η συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου έδειξε την ανάγκη το θέμα της συγκεκριμένης σύμβασης να συζητηθεί με κάθε λεπτομέρεια, δικαιολογώντας έτσι το σχετικό αίτημα του κόμματός μας.

Η ανάγκη αυτή προκλήθηκε από το γεγονός ότι με βάση το σχετικό νόμο και κατ' εξαίρεση της πάγιας τακτικής της Δ.Ε.Η. το έργο γίνεται με τη μέθοδο της ανάθεσης.

Έδειξε επίσης η συζήτηση τις μεγάλες ευθύνες όλων των Κυβερνήσεων Ν.Δ. και Π.Α.Σ.Ο.Κ. για την απαράδεκτη καθυστέρηση στην υλοποίηση εισαγωγής του φυσικού αερίου, τις επικίνδυνες εξελίξεις στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για το δημόσιο χαρακτήρα της Δ.Ε.Η. και τις κατακτήσεις των εργαζομένων και γενικά για την ενεργειακή πολιτική της χώρας εν όψει της απελευθέρωσης του ενεργειακού τομέα.

Από τη συζήτηση δημιουργήθηκαν σοβαρά ερωτήματα για:

- το κατά πόσο είναι "εύλογο" το τίμημα της μονάδας στη Φλώρινα

- το κατά πόσο είναι εξασφαλισμένη η τροφοδοσία της μονάδας με τις απαραίτητες ποσότητες λιγνίτη (ξυλίτη).

- για το αν το κόστος της παραγόμενης μονάδας KWH θα είναι τόσο χαμηλό, όσο δηλώνει η Κυβέρνηση.

Ακόμα διαπιστώθηκε σειρά από ασαφείς απαντήσεις, διαφορετικές θεωρήσεις και τοποθετήσεις σε κρίσιμα θέματα (τι εντάσσεται στον όρο "με το κλειδί στο χέρι", παράμετροι απόσβεσης κ.λπ.) μεταξύ της κ. Υπουργού Ανάπτυξης και των εκπροσώπων της Δ.Ε.Η..

Ειδικότερα διαπιστώνουμε:

1. Τις μεγάλες ευθύνες της Ν.Δ. και του Π.Α.Σ.Ο.Κ. για την καθυστέρηση της κατασκευής της μονάδας της Φλώρινας.

2. Υπάρχει μια σειρά από έργα που θα μπορούσαν να γίνουν από τη Δ.Ε.Η. ή από άλλους δημόσιους φορείς, τα οποία όμως εκχωρούνται σε ευρωπαϊκά και άλλα συμφέροντα.

3. Χωρίς καμία πειστική δικαιολογία, κατά παράβαση του νόμου και των αποφάσεων της Δ.Ε.Η., η Κυβέρνηση αποφάσισε τελικά την εκτέλεση του έργου με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στη βάση της εκτίμησης της εταιρείας Λαμάγερ.

4. Δεν υπήρχαν επαρκώς τεκμηριωμένα επιχειρήματα για την αξιοπιστία της γνωμάτευσης του πορίσματος Λαμάγερ (το μόνο επιχειρήμα που πρόβαλε η κ. Υπουργός Ανάπτυξης ήταν ότι πρόκειται για οίκο διεθνώς αναγνωρισμένο).

5. Έχουν ξεκινήσει διαδικασίες (βλέπε έκθεση Coopers and

Lybrand) προσαρμογής της ενεργειακής πολιτικής και του ρόλου της Δ.Ε.Η. στην απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

6. Η Κυβέρνηση θεωρεί πολύ χαμηλή την τιμή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Δήλωσε ότι προκειμένου να υπάρχουν κέρδη για τον ιδιωτικό τομέα είναι ανάγκη η αύξησή της.

7. Σοβαρότατες επιπτώσεις αναμένονται στο μέλλον από την εφαρμογή της ενεργειακής πολιτικής της Ε.Ε. που εξαιρεί μόνον 15% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγχώριους πόρους από τον ανταγωνισμό. Με δεδομένο τη μεγάλη εγκατεστημένη δύναμη λιγνιτικών σταθμών, αυτό μπορεί να έχει ολέθριες συνέπειες (48% λιγνίτης, 27% υδροενέργεια, 25% πετρέλαιο και φυσικό αέριο).

8. Ανακύπτουν άλλα σοβαρά ζητήματα σχετικά με τη Δ.Ε.Η., την τιμολογιακή της πολιτική, την πολιτική ανάπτυξης και εκμετάλλευσης δικτύου και κατασκευής σταθμών. Σε συνθήκες αδρανοποίησης του Συμβουλίου Ενεργειακής Πολιτικής, αλλαγών στο ιδιοκτησιακό καθεστώς της Δ.Ε.Η., θα υπάρξουν σοβαρές αρνητικές συνέπειες για τους οικιακούς καταναλωτές, το πρόγραμμα ύδρευσης και τους εργαζόμενους της Δ.Ε.Η..

9. Επίσης σοβαρά ερωτήματα προκύπτουν και από το γεγονός ότι το πραγματικό τίμημα για μια μονάδα, όπως προβλέπει ο νόμος (την κατασκευή "με το κλειδί στο χέρι" πλήρους ηλεκτρικού σταθμού με ένα σύστημα αποθείωσης και με δυνατότητα), είναι σήμερα 214 δισ. δρχ. και όχι 179,5 δισ. δρχ., όπως προβάλλει σήμερα η Κυβέρνηση. Το ποσό αυτό ξεπερνά κατά πολύ το ποσό των 125 δισ. δρχ. που είχε εκτιμήσει η Κυβέρνηση στις 16.3.1995.

10. Το τίμημα των 214 δισ. δρχ. είναι σημαντικά διαφοροποιημένο από το τίμημα που ο εκτιμητής (Λαμάγερ) θεωρεί "εύλογο και ανταγωνιστικό". Πέρα όμως από το στοιχείο αυτό, υπάρχουν σοβαρά ερωτηματικά ακόμα, κατά πόσο το τίμημα που θεωρεί ο εκτιμητής μπορεί να θεωρηθεί "εύλογο και ανταγωνιστικό".

Και αυτό γιατί η σύγκριση που έκανε ο εκτιμητής:

α) Δεν είχε συμπεριλάβει το σύνολο των έργων της μονάδας της Φλώρινας, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στον όρο "με το κλειδί στο χέρι". Έτσι η σύγκριση γίνεται μεταξύ μέρους της μονάδας της Φλώρινας με μονάδες σε πλήρη λειτουργία.

β) Αγνόησε τη διακύμανση της τιμής του ξυλίου και το γεγονός ότι τα λιγνιτορυχεία ανήκουν, στην περίπτωση της Φλώρινας, σε ιδιώτες.

γ) Σύγκρινε με μονάδες που είχαν κατασκευαστεί ακόμα από την εποχή που προϋπήρχε η Γερμανική Λαϊκή Δημοκρατία (χώρα με άλλες οικονομικές και συναλλαγματικές συνθήκες) και άρα υπάρχουν ερωτηματικά ως προς το πραγματικό τίμημα των μονάδων αυτών.

11. Ερωτηματικά σχετικά με το "εύλογο" του τιμήματος προκύπτουν ακόμα από τα εξής στοιχεία:

α) Δεν απαντήθηκε το ερώτημα αν υπήρχαν εναλλακτικές λύσεις και ποιες ήταν αυτές για την εκτέλεση και το κόστος των συμπληρωματικών (σε σχέση με τη Μονάδα του Αγ. Δημητρίου) έργων της μονάδας στη Φλώρινα (όπως πρόσθετα έργα πολιτικού μηχανικού 18,3 δισ. δρχ., αποθείωση 17,259 δισ. δρχ., σύστημα διακίνησης και θραύσης λιγνίτη 5,43 δισ. δρχ., λέβητας 9,281 δισ. δρχ., εγκαταστάσεις επεξεργασίας βιομηχανικών απόβλητων 2,985 δισ. δρχ., πάγιος Η/Μ εξοπλισμός νέου ΑΗΣ ικανότητας επαρκούς για δύο μονάδες κ.λπ. 6,653 δισ. δρχ.).

β) Από πούθενά δεν φαίνεται ότι στοιχείο των προδιαγραφών της μονάδας ήταν η αδιάκοπη λειτουργία 7.500 ώρες. Πολύ περισσότερο, δεν φαίνεται κατά πόσο το στοιχείο αυτό επιβαρύνει το τίμημα. Δεν φαίνεται, επίσης, αν υπήρχαν άλλες εναλλακτικές λύσεις που ενδεχόμενα με χαμηλότερο κόστος να εξασφάλιζαν το ίδιο ή παρόμοιο αποτέλεσμα αδιάκοπης λειτουργίας.

Το στοιχείο αυτό είναι σοβαρό, γιατί η παράμετρος αυτή είναι βασική προϋπόθεση στον καθορισμό της τιμής της κιλοβατώρας, του μεταβλητού κόστους της μονάδας και της δυνατότητας ένταξης στο σύστημα της Δ.Ε.Η..

γ) Από το γεγονός ότι γίνεται μόνο μία "λογιστική" αναγωγή

του τιμήματος της μονάδας Αγ. Δημητρίου (υπολογίζεται η επιρροή του πληθωρισμού και της ισότιμης δραχμής-Ε.Ε.Υ.), χωρίς να παίρνεται υπόψη η επίδραση και άλλων παραγόντων που ενδέχεται να δίνουν πιο χαμηλό τίμημα (πχ. τεχνολογική απαξίωση του εξοπλισμού κ.λπ.).

δ) Αναπάντητα μέιναν, επίσης, τα ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο αναγωγής του δραχμικού τιμήματος, του τιμήματος σε Ε.Ε.Υ. της μονάδας του Αγ. Δημητρίου.

Ειδικότερα δεν υπήρχε απάντηση στο ερώτημα, πώς εξηγείται να υπάρχει περίπου η ίδια αύξηση, όταν ο πληθωρισμός στην Ελλάδα ήταν αρκετές φορές ψηλότερος από τον κοινοτικό μέσο όρο.

ε) Από τη σκοπιμότητα επιλογής συγκεκριμένου και όχι άλλου τύπου λέβητα.

στ) Από την έλλειψη κάποιων στοιχείων ότι η αύξηση του βαθμού απόδοσης της μονάδας δικαιολογεί τις συγκεκριμένες τεχνικές και οικονομικές επιλογές.

η) Από το ύψος για το εργολαβικό αντάλλαγμα, "που περιλαμβάνει και ποσοστό ωφέλειας για τα μέλη της κοινοπραξίας".

ζ) Από το γεγονός ότι δεν ξεκαθαρίστηκε αν και πότε θα υπάρχει και δεύτερη ΑΗΣ μονάδα, αν και μια σειρά από έργα υποδομής δικαιολογήθηκαν με αυτήν την προοπτική.

12. Σοβαρά ερωτήματα μέιναν σχετικά με το κόστος της κιλοβατώρας. Συγκεκριμένα:

- Δεν ξεκαθαρίστηκε με τι ποσοστό αναγωγής και για ποιο λόγο Κυβέρνηση και Δ.Ε.Η. κάνουν τους υπολογισμούς τους.

- Δεν ξεκαθαρίστηκε ποια η τιμή για το λιγνίτη και αν διασφαλίζεται η απρόσκοπτη τροφοδοσία από τα ιδιωτικά λιγνιτορυχεία της Φλώρινας.

- Δεν ξεκαθαρίστηκε ο τρόπος απόσβεσης της επένδυσης. Το γεγονός ότι υπάρχει διαφορετική θεώρηση από Κυβέρνηση και άλλη από Δ.Ε.Η. αφήνει ερωτηματικά ως προς τα χρονικά όρια για την απόσβεση της επένδυσης.

- Δεν ξεκαθαρίστηκε πώς εξηγείται να υπάρχει το ίδιο κόστος ανά κιλοβατώρα για διαφορετικές παραδοχές όσον αφορά τα ποσοστά αναγωγής και τη διάρκεια απόσβεσης.

- Το αποτέλεσμα των παραπάνω είναι να υπάρχουν σοβαρές επιφυλάξεις ως προς την τιμή των 12 δρχ./KWH και ανησυχίες για υψηλότερη τελική τιμή.

13. Τέλος, σοβαρά ερωτηματικά δημιουργήθηκαν από τον τρόπο που η Κυβέρνηση αντιμετώπισε συγκεκριμένες καταγγελίες που διατυπώθηκαν στην Επιτροπή για προστάθειες παρέμβασης της ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS στην κατάρτιση της σύμβασης και στην πολιτική της Δ.Ε.Η. σε γειτονική Βαλκανική χώρα.

Με όλα αυτά, η συζήτηση απέδειξε ότι ήταν σωστή η θέση του νομοθέτη και της Δ.Ε.Η., που στο συμβόλαιο με τον ανάδοχο είχαν προβλέψει ειδική ρήτρα προκειμένου η σύμβαση να εγκριθεί από τη Βουλή, όπως έγινε και με δύο άλλα έργα που προβλέπονταν στον ίδιο νόμο.

Η γνώμη του εκτιμητή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσει το δικαίωμα της Βουλής να αποφανθεί για τη σύμβαση όταν μάλιστα δεν υπάρχει και καμία τροποποίηση του σχετικού νόμου.

Έχοντας υπόψη τη σημασία ίδρυσης μονάδας της Δ.Ε.Η. στη Φλώρινα για την ανάπτυξη της χώρας, οι δύο συνεδριάσεις της Επιτροπής δεν ήταν αρκετές για την πλήρη εξέταση όλων των στοιχείων και την αποσαφήνιση σημαντικών πλευρών αυτής της σκανδαλώδους σύμβασης.

Αναδεικνύεται η ανάγκη να βρεθεί ένας πιο αποτελεσματικός τρόπος, ώστε να υπάρχει πλήρης ενημέρωση της Βουλής.

Δ. ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

Οι κυβερνήσεις των 10 τελευταίων ετών έχουν σοβαρότατες πολιτικές ευθύνες για τον τρόπο που διαχειρίστηκαν το πρόγραμμα της εισαγωγής του φυσικού αερίου στο ενεργειακό

μας ισοζύγιο.

Λόγω των καθυστερήσεων στην υλοποίηση της Διακρατικής Συμφωνίας της 7ης Οκτωβρίου 1987 Ελλάδας – Ρωσικής Ομοσπονδίας για την προμήθεια φυσικού αερίου και για να μην καταβληθούν οι ρήτρες της Συμφωνίας αυτής, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας υπέγραψε το Προσάρτημα της 1ης Ιουλίου 1993, με το οποίο συμφωνήθηκε η απευθείας ανάθεση στη ΡΑΟ GAZPROM της κατασκευής ορισμένων έργων (κλάδοι αγωγού φυσικού αερίου και μονάδα ηλεκτροπαραγωγής 250 – 350 KW συνδυσμένου κύκλου με χρήση φυσικού αερίου στη Βόρεια Ελλάδα με το σύστημα ΒΟΟ).

Η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αμφισβήτησε την αναγκαιότητα υπογραφής του Προσαρτήματος, επειδή αφ' ενός οι ρήτρες take or pay ήταν στην ουσία προεκταμιεύσεις έναντι ποσότητων φυσικού αερίου, τις οποίες η Ελλάδα θα μπορούσε να απορροφήσει μέχρι το 2000 και αφ' ετέρου η ρωσική πλευρά δεν ήταν έτοιμη το 1995 να προμηθεύσει τις εν λόγω ποσότητες (ομιλία Κ. Σημίτη – σελ.2117 Πρακτικών της Βουλής της 31.1.1994). Ο τότε Υπουργός Κ. Σημίτης άφησε και υπονοούμενα ότι το πνεύμα διαχείρισης του έργου του φυσικού αερίου από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας χαρακτηριζόταν από μία προσπάθεια να γίνουν και κάποιες άλλες δουλειές, να προχωρήσουν και κάποια άλλα έργα, για να συμμετάσχουν και κάποιοι άλλοι στη διαδικασία των έργων (σελ.2129 Πρακτικών της Βουλής της 31.1.1994).

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, για να αποφύγει την ανάθεση της κατασκευής της μονάδας ηλεκτροπαραγωγής με το σύστημα ΒΟΟ, συμφώνησε με τη ρωσική πλευρά στην τροποποίηση του Προσαρτήματος της 1.7.1993 και υπέγραψαν το Πρωτόκολλο της 19.12.1994, το οποίο σε αντικατάσταση αυτής της υποχρέωσης προβλέπει την απευθείας ανάθεση σε κοινοπραξίες, που θα συστήσουν και θα συμμετάσχουν οι εταιρίες ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS Α.Ε. και ΡΑΟ GAZPROM, δύο έργων:

– Την κατασκευή "με το κλειδί στο χέρι" πλήρους ΑΗΣ στην περιοχή Φλώρινας, ισχύος περίπου 300 MW με ένα σύστημα αποθείωσης και με δυνατότητα τηλεθέρμανσης της περιοχής. Η σχετική σύμβαση έπρεπε να υπογραφεί ως το τέλος του 1995 υπό ανταγωνιστικούς όρους.

– Τη μελέτη, προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του Η/Μ εξοπλισμού των υδροηλεκτρικών σταθμών Συκιάς και Πευκοφύτου.

Με τον τρόπο αυτόν η διαχείριση κάποιων έργων του Προγράμματος Ανάπτυξης της Δ.Ε.Η. εμπλέκεται ως αντιπαροχή με τις ρήτρες, τις οποίες θα έπρεπε να καταβάλει μια άλλη δημόσια επιχείρηση, δηλαδή η Δ.Ε.Π.Α., η οποία έχει την ευθύνη διαχείρισης του φυσικού αερίου. Καταργείται, έτσι, η αυτοτέλεια των δημόσιων επιχειρήσεων και φορτώνεται η Δ.Ε.Η. με τις ευθύνες αδιαφανών επιλογών που δεν ήταν δικές της. Έτσι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, που αμφισβητούσε την υποχρέωση της Ελλάδας για καταβολή ρητρών, τελικά προσχωρεί στη λογική των ανταλλαγμάτων προς τη ρωσική πλευρά.

Δεν θα προέκυπτε κανένα ζήτημα, αν η Δ.Ε.Η. ακολουθούσε τη συνήθη διαδικασία του ανοιχτού διαγωνισμού για την κατασκευή της πρώτης από τις μονάδες αυτές. Διαφωνεί, όμως, ο Συνασπισμός με τη συγκεκριμένη διαδικασία υλοποίησης του έργου, η οποία, όπως έδειξε και η συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή, θα έχει ως αποτέλεσμα την κατασκευή μιας μονάδας ηλεκτροπαραγωγής αμφίβολης ανταγωνιστικότητας και μάλιστα τις παραμονές απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, στα πλαίσια της οποίας οι μονάδες με μη ανταγωνιστική δαπάνη κατασκευής δεν θα μπορέσουν να αποσβέσουν τη δαπάνη επένδυσης.

Δεν πείθουν τα επιχειρήματα που ακούστηκαν στη Βουλή για το εύλογο του τιμήματος και πόσο μάλλον το ανταγωνιστικό του τιμήματος. Ο τότε Υπουργός Κ. Σημίτης δεσμεύτηκε στις 16.3.1995 στη Βουλή, κατά τη συζήτηση της κύρωσης του Πρωτοκόλλου της 19.12.1994, ότι το συνολικό κόστος των έργων τα οποία παραχωρούνται με απευθείας ανάθεση στη ρωσική πλευρά είναι 125 δισ. δρχ. (σελ. 4407 Πρακτικών

της Βουλής της 16.3.1995). Η ανάλυση και εξέλιξη του κόστους αυτού φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Περιγραφή Έργου	Κόσ τ ο ς 1995 (δ ι σ . δ ρ χ .)	Κόσ τ ο ς 1997 (I D M = 1 5 6 δ ρ χ .)	Κόσ τ ο ς 1998 (I D M = 1 7 8 δ ρ χ .)
Η/Μ εξοπλισμοί ΥΗΣ Συκιάς και Πευκοφύτου	20	46	50
Πλήρης ΑΗΣ Φλώρινας ισχύος περίπου 300 MW με σύστημα α-ποθείωσης και δυνατότητα τηλεθέρμανσης	105	204	212
Συνολικό κόστος ανάθεσης	125	250	262
Φράγμα Παπαδιάς και αγωγός υ-δροδότησης		12	13
Συνολικό κόστος έργων	125	262	275

1. Το 12% περίπου του κόστους του έργου δεν έχει συμφωνηθεί με τον Ανάδοχο και συνεπώς είναι υποεκτιμημένο.

2. Για το φράγμα Παπαδιάς δεν έχει εκπονηθεί ακόμη ούτε η προμελέτη, συνεπώς η πραγματική δαπάνη ενδέχεται να είναι σημαντικά μεγαλύτερη.

Ο διπλασιασμός του κόστους των έργων δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με τον πληθωρισμό των ετών 1995-1997, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη η αύξηση του μεγέθους του ΑΗΣ κατά 10%.

Δεν πείθουν τα επιχειρήματα που ακούστηκαν στη Βουλή, ότι με το συγκεκριμένο κόστος επένδυσης το κόστος παραγωγής του ΑΗΣ Φλώρινας θα είναι μόνο 12 δρχ./KWh, το οποίο τελικά δεν προσδιορίστηκε επακριβώς.

Πέραν όμως της τιμής της κιλοβατώρας, δεν δικαιολογήθηκε το γιατί η μονάδα της Φλώρινας είναι κατά πολύ ακριβότερη, ως κόστος επένδυσης, από όλες τις αντίστοιχες μονάδες που κατασκευάζονται σήμερα στον κόσμο όλο. Αυτό προκύπτει και από το πόρισμα του ανεξάρτητου εκτιμητή Lahmeyer International. Επιπλέον, εν όψει της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας και στην Ελλάδα, δεν δικαιολογείται κατά μείζονα λόγο η ένταξη μιας τέτοιας μονάδας με το συγκεκριμένο αυτό κόστος, το οποίο θα κληθούν να πληρώσουν ουσιαστικά οι απλοί καταναλωτές.

Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες πολλών Βουλευτών να παρουσιαστεί ανάλυση του μεγέθους αυτού στις βασικές συνιστώσες: κόστος επένδυσης, σταθερό κόστος λειτουργίας – συντήρησης, μεταβλητό κόστος λειτουργίας (λιγνίτης και βοηθητικά καύσιμα – λιπαντικά), τα στελέχη της Δ.Ε.Η. δεν παρουσίασαν τέτοια ανάλυση.

Επιβεβαιώθηκε ότι οι βασικές παράμετροι, με τις οποίες γινόταν μετά το 1994 η οικονομική αξιολόγηση όλων των επενδύσεων της Δ.Ε.Η. (οικονομική απόσβεση σε 25 χρόνια με επιτόκιο αναγωγής 8%), τροποποιήθηκαν επιλεκτικά (οικονομική απόσβεση σε 35 χρόνια με επιτόκιο αναγωγής 6%), για να παρουσιαστεί μειωμένο κόστος παραγωγής. Ακόμη και ο ανηγμένος στη μέγιστη αποδιδόμενη ισχύ ετήσιος χρόνος λειτουργίας αυξήθηκε υπερβολικά από τις 6.500 ώρες στις 7.500 ώρες.

Ακόμη και αν δεχθεί κανείς τις παραπάνω ευνοϊκές παραδοχές, ακόμη και αν δεχθεί κανείς ότι οι μακροχρόνιες συμβάσεις της Δ.Ε.Η. με τα ιδιωτικά λιγνιτορυχεία θα γίνουν με έκπτωση 15% ως προς τις σημερινές συμβάσεις των 4.500 – 5.000 δρχ./τόν., σύμφωνα με τους δικούς μας υπολογισμούς, που δίνονται στο Παράρτημα Ι, το μοναδιαίο κόστος παραγωγής του ΑΗΣ Φλώρινας δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 15,50 δρχ./KWh. Συνεπώς, η διοίκηση της Δ.Ε.Η. ενημέρωσε τον κ. Πρωθυπουργό και τη Βουλή με στοιχεία αμφισβητούμενης αξιοπιστίας. Επισημαίνεται ότι ούτε και τα αρμόδια στελέχη της Δ.Ε.Η. είχαν καταλήξει στο τίμημα της κατα-

σκευής της μονάδας, το οποίο, σύμφωνα με κάποια στελέχη της Δ.Ε.Η., ανέρχεται σε 214 δισ. δραχμές.

Με δεδομένο ότι σήμερα το τιμολόγιο Α-150 υψηλής τάσης είναι μικρότερο από 13 δρχ./KWh, στο οποίο περιλαμβάνεται και το κόστος μεταφοράς, περίπου 1,5 δρχ./KWh, δεν τεκμηριώνεται φυσικά η ανταγωνιστικότητα της μονάδας.

Υπάρχουν σοβαρότατες επιφυλάξεις για την ειλικρίνεια των τοποθετήσεων ορισμένων στελεχών της Δ.Ε.Η. στη Διαρκή Επιτροπή, αφού για το ίδιο θέμα υπάρχουν διαφορετικές απαντήσεις. Είναι χαρακτηριστικές οι παρακάτω:

“Αναστάσιος Γαριφαλλίδης (Μέλος Δ.Σ. της Δ.Ε.Η.):

Το επιτόκιο αναγωγής χρησιμοποιείται από τις δημόσιες επιχειρήσεις, για να υπάρχει ένα σταθερό συγκριτικό μέγεθος για την αξιολόγηση των προσφορών (σελ.48 Πρακτικών της 11.3.1998).... “Δεν απαιτείται απόφαση του Δ.Σ. για να γίνουν εκτιμήσεις από τις υπηρεσίες της επιχείρησης”... “Αν η οικονομία της χώρας μας πάει καλά τον επόμενο και μεθεπόμενο χρόνο, το επιτόκιο αναγωγής θα είναι μικρότερο από 6%” (σελ.49 Πρακτικών της 11.3.1998).

Κ. Γιωτόπουλος (Βοηθός Γενικός Διευθυντής Οικονομικού):

Τα τρέχοντα, τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια δεν μπορούν με κανένα τρόπο να προσδιορίσουν το επιτόκιο αναγωγής που αφορά σε έναν μελλοντικό οικονομικό ορίζοντα 30 - 35 ετών. Δεύτερον, το επιτόκιο αναγωγής αντανakλά μία πολιτική, μία βούληση που έχει σχέση με την ιδιότητα του επενδυτή” (σελ.71 Πρακτικών της 11.3.1998)“.

Η απάντηση του κ. Γιωτόπουλου, η οποία είναι σωστή, διαψεύδει τον κ. Γαριφαλλίδη. Εντύπωση προκαλεί η απόλυτη βεβαιότητα του κ.Γαριφαλλίδη, ο οποίος δεν εκφράζει την παραμικρή επιφύλαξη για τυχόν ελλιπή γνώση του θέματος.

Το ίδιο στέλεχος δεν αντιλαμβάνεται το περιεχόμενο άλλων ερωτήσεων και απαντά “εκτός θέματος”. Π.χ. σε ερώτηση για το πρόγραμμα WASP, με τη χρήση του οποίου επιλέγονται οι νέες μονάδες για να ενταχθούν στο πρόγραμμα ανάπτυξης της Δ.Ε.Η., απαντά για την ένταξη των μονάδων στο δίκτυο βάσει του μεταβλητού κόστους (σελ.53 Πρακτικών της 11.3.1998).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Ονομαστική ισχύς μονάδας 330MW

Καθαρή μέγιστη αποδιδόμενη ισχύς 292MW

Μέγιστη παραγόμενη ενέργεια: 292MW x 7500H = 2190GWH/έτος

Μέση παραγόμενη ενέργεια: 2190 x 0,90 = 1970GWH/έτος

Επιτόκιο αναγωγής: N = 35 έτη

Ενδιάμεση ανακαίνιση στα 25 έτη, κόστος 15%

Συντελεστής τοκοχρεωλυτικής απόσβεσης:

$$\sigma = \frac{0,06 \times 1,06^{35}}{1,06^{35} - 1,06^{25}} \times (1 + 0,15) = 0,07138$$

Ελάχιστη δαπάνη επένδυσης σε τιμές 1998 = 225 δισ. δρχ..

Μοναδιαίο κόστος επένδυσης: $225 \times 10^9 \times 0,07138 / 2190 \times 10^6 = 8,15 \text{ δρχ./KWh}$

Σημερινή τιμή προμήθειας ξυλίτη από τα ιδιωτικά ορυχεία Φλώρινας:

4.500 - 5.000 δρχ./τον, ανάλογα με την ποιότητα.

Θερμογόνος δύναμη ξυλίτη Φλώρινας: 1900 kcal/kg

Θερμογόνος δύναμη λιγνίτη Αγ.Δημητρίου: 1300 kcal/kg

Μοναδ.κόστος ξυλίτη $4,50 \text{ δρχ} \times 1300 \times 2,20 \text{ kg} = 6,77/\text{KWh}$

kg1900KWh

Μοναδ.κόστος ξυλίτη μειωμένο κατά 15% : $6,77 \times 0,85 = 5,75 \text{ δρχ./KWh}$

Μοναδ.μεταβλητό κόστος συντήρησης και λειτουργίας: 0,40 δρχ./KWh

Μοναδ.σταθερό κόστος συντήρησης και λειτουργίας : 1,20 δρχ./KWh

Μοναδ.συνολικό κόστος παραγωγής: 15,50 δρχ./KWh

Εφόσον δεν απαντήθηκαν στην Επιτροπή τα κρίσιμα ερωτήματα για το εύλογο και ανταγωνιστικό του τιμήματος του έργου και εφόσον δόθηκαν λανθασμένες απαντήσεις για συγκεκριμένα κρίσιμα θέματα της εξεταζόμενης υπόθεσης, πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητο η Εθνική Αντιπροσωπεία να ασχοληθεί ξανά με το θέμα.

Γιαυτό παρακαλούμε όπως η Έκθεση της Επιτροπής εγγραφεί σε ημερήσια διάταξη κοινοβουλευτικού ελέγχου και συζητηθεί κατά προτεραιότητα.

Ε. ΑΠΩΦΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Σχετικά με τη λιγνιτική μονάδα της Δ.Ε.Η. στη Φλώρινα, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Με το ν. 2299/95 κυρώθηκε απόφαση της τότε Κυβέρνησης που περιελάμβανε ως προσάρτημα τμήμα της Συμφωνίας με τη Σοβιετική Ένωση για το φυσικό αέριο, που πέραν των άλλων προέβλεπε την κατασκευή εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη Βόρεια Ελλάδα συνολικής ισχύος 250 - 350 MW.

Ο νόμος αυτός μετέτρεπε τη Συμφωνία και ως προς το χώρο κατασκευής (οριστικά η Φλώρινα) και ως προς το είδος του καυσίμου (από φυσικό αέριο, λιγνίτη).

Ως τμήμα για την κατασκευή του εν λόγω εργοστασίου με το “κλειδί στο χέρι”, σύμφωνα με τον τότε υπουργό Βιομηχανίας και νυν Πρωθυπουργό, καθώς και των επιπλέον έργων Συκιάς και Πευκοφύτου, συμπεριλαμβανομένης και της μονάδας αποθείωσης, συμφωνήθηκε το ποσό των 125 δισ. δρχ. (βλ. Πρακτ. Ολομελ. Βουλής, συνεδρ. 16.3.1995 σελ. 4407).

Πρόσφατα, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δόθηκε το “πράσινο φως” για την έναρξη κατασκευής του εργοστασίου, με το πολύ υψηλότερο τμήμα των 179,5 δισ. δρχ., που με το πρόσχημα των συμπληρωματικών έργων, τα οποία όμως προβλέπονταν στην αρχική συμφωνία, αναμένεται να ανέλθει στα 214 δισ. δρχ., όπως άλλωστε παραδέχθηκαν στη Διαρκή Επιτροπή, τόσο η Υπουργός Ανάπτυξης, όσο και οι εξετασθέντες υπηρεσιακοί παράγοντες της Δ.Ε.Η..

Επιπλέον, παρακάμφθηκε η έως τώρα ακολουθούμενη διαδικασία της κύρωσης, από την Ολομέλεια της Βουλής, των συμβάσεων με ιδιαίτερες επιπτώσεις στην εθνική οικονομία (Λεωφόρος Σταυρού - Ελευσίνας, Αεροδρόμιο Σπάτων, Μετρό Αθήνας, αλλά και η ίδια η αρχική συμφωνία).

Οι εξηγήσεις της Υπουργού Ανάπτυξης, οι απαντήσεις των υπηρεσιακών παραγόντων της Δ.Ε.Η. και στη συνέχεια οι απαντήσεις του κ.Πρωθυπουργού στην Ολομέλεια σε σχετικές ερωτήσεις αρχηγών κομμάτων δεν είναι πειστικές σε σχέση με δύο βασικά ερωτήματα, τα οποία εξαρχής θέσαμε, όπως:

α) Γιατί η δαπάνη εκτέλεσης του έργου συμφωνήθηκε στα 179,5 δισ. δρχ. με πρόβλεψη να ανέλθει μέχρι τα 214 δισ. δρχ., αντί των 125 δισ. δρχ. που προέβλεπε η αρχική συμφωνία.

β) Γιατί παρακάμφθηκε η διαδικασία κύρωσης της παραπάνω συμφωνίας από τη Βουλή παρά την αντίθετη προηγούμενη κυβερνητική δέσμευση.

Με δεδομένη τη θέση μας, ότι το έργο πρέπει να κατασκευασθεί στη Φλώρινα, με οικονομικούς, όμως, όρους, που να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα της μονάδας και το δημόσιο συμφέρον, εκτιμούμε ότι η σύμβαση χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, ως προς τα παραπάνω κεφάλαια, που μόνο με

μια διεξοδική συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής μπορεί να επιτευχθεί.

ΑΘΗΝΑ, 30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΝΙΚ. ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΗΛ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΛΕΞ. ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ *).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελος κ. Κουτσόγιωργας έχει το λόγο για επτά λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να επικεντρώσω την παρέμβασή μου στο επίκεντρο άρθρο της ενότητας που συζητούμε, το οποίο δεν είναι άλλο από το άρθρο 16 που αφορά το δημόσιο χαρακτήρα της ανώτατης εκπαίδευσης. Πράγματι, η συζήτηση σήμερα πήρε ένα χαρακτήρα αντιπαράθεσης, έντασης, ο οποίος δεν νομίζω ότι ήταν απαραίτητος στην προσέγγιση αυτού του ζητήματος.

Και γιατί το λέω αυτό; Χωρίς να υιοθετώ την πρόταση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, παρ'όλα αυτά, πιστεύω ότι υπάρχει μία πραγματικότητα την οποία δεν μπορούμε να αγνοήσουμε. Υπάρχει μία πραγματικότητα, όπως έχει περιγραφεί και όπως τη ζούμε όλοι επανειλημμένως, πραγματικότητα της παραπαιδείας, παραπαιδεία η οποία έχει δημιουργηθεί για να καλύψει ανάγκες, οι οποίες υπάρχουν και οι οποίες δεν είναι άλλες, από ανάγκες για εκπαιδευτικές πανεπιστημιακές υπηρεσίες.

Πιστεύω ότι θα έπρεπε να προσεγγίσουμε αυτήν την ανάγκη σαν Πλειοψηφία, διότι πράγματι, με την κορυφαία αυτή διαδικασία στην οποία όλοι συμμετέχουμε αυτές τις ημέρες, μας δίδεται μια μεγάλη ευκαιρία την οποία δεν θα ξαναέχουμε για πολλά χρόνια μπροστά μας, να διαμορφώσουμε τον καταστατικό χάρτη της χώρας, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες της σύγχρονης πραγματικότητας.

Και έρχομαι στην ουσία του ζητήματος. Πρώτα από όλα, θα ήθελα να ξεκινήσω από μία, για μένα αντιφατική πραγματικότητα, η οποία υπάρχει στη χώρα μας. Απαγορεύουμε μεν την ίδρυση μη δημόσιου χαρακτήρα πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, αλλά από την άλλη μεριά, επιτρέπουμε την ίδρυση ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Για μένα αυτή είναι μια αντιφατική στάση του ελληνικού κράτους και γίνεται ακόμα πιο δύσκολο να την κατανοήσω, δεδομένου ότι, η Δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι υποχρεωτική, ενώ αντίθετα, η Τριτοβάθμια και η πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι ζήτημα επιλογής.

Συνεπώς, πιστεύω ότι, αν έπρεπε να τεθεί τέτοιο ζήτημα, μεγαλύτερο ζήτημα θα έπρεπε να τεθεί για το αν επιτρέπουμε την ιδιωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η οποία είναι υποχρεωτική, παρά για την τριτοβάθμια.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτό το σύστημα λειτουργεί ογδόντα χρόνια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ: Καταθέτω τον προβληματισμό μου, αγαπητέ Υπουργέ, με όλο το σεβασμό που ξέρετε ότι σας έχω.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Τη γνώμη μου νομίζω ότι την εκφράζω.

Μετά υπάρχει οπωσδήποτε ένα πρακτικό ζήτημα σε σχέση με την πραγματικότητα που αναφέραμε προηγουμένως. Η Ελλάδα είναι μια χώρα που εξάγει φοιτητές. Αυτό νομίζω ότι είναι απαράδεκτο καθεστώς, ένα καθεστώς το οποίο θα μπορούσε να ήταν ακριβώς το αντίθετο. Η Ελλάδα θα μπορούσε να είναι μία χώρα, κατ'εξοχήν χώρα η οποία εισάγει φοιτητές.

Γιατί το λέω αυτό; Παρατηρώντας την ευρωπαϊκή πραγματικότητα, εύκολα μπορεί κανείς να δει ότι μικρά κράτη, όπως είναι η Ελβετία, χαίρουν πραγματικά μια μεγάλη ευημερία, ακριβώς επειδή έχουν αξιοποιήσει τέτοιου είδους δυνατότητες και προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες σε ξένους, τις οποίες κάλλιστα θα μπορούσαμε να παρέχουμε και εμείς.

Πέρα απ'αυτό, υπάρχει ένα ζήτημα πραγματικά φιλοσοφίας, το οποίο ακριβώς έχει να κάνει στο κατά πόσο επιτρέπουμε

την ελευθερία επιλογής σε ζητήματα που αφορούν την πανεπιστημιακή εκπαίδευση ή κατά πόσο εγκλωβίζουμε αυτού του είδους τη λειτουργία και προσφορά μόνο στα πλαίσια των κρατικών δυνατοτήτων.

Εγώ πιστεύω, ότι θα έπρεπε να υπάρχει η ελευθερία επιλογής και ο πολίτης να είναι ελεύθερος να επιλέξει ποιου είδους πανεπιστημιακές υπηρεσίες θέλει να λάβει, δεδομένου ότι μια τέτοια μεταρρύθμιση με κανέναν τρόπο δεν θίγει και το δημόσιο χαρακτήρα της δημόσιας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, αλλά και την προστασία των ίσων ευκαιριών και του δωρεάν χαρακτήρα που έχει η δημόσια πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Δηλαδή, δεν έχει τίποτε να φοβηθεί η δημόσια πανεπιστημιακή μας παιδεία με μία μεταρρύθμιση του άρθρου 16.

Κλείνω, κάνοντας μία έκκληση, έστω αυτήν την ύστατη στιγμή, στην Κυβέρνηση και στην Πλειοψηφία, να ξαναξετάσει το θέμα του άρθρου 16, ελπίζοντας ότι θα μπορέσει να τύχει της μεταρρύθμισης, την οποία νομίζω ότι πρέπει να έχει.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Σιούφας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, η έναρξη της συζήτησης στην Ολομέλεια επί των ενοτήτων των υπό αναθεώρηση άρθρων, έχει μέχρι αυτήν την ώρα δείξει –και μέσα και έξω από την Αίθουσα– ότι είναι σημαντικά τα ζητήματα, στα οποία πρέπει να τοποθετηθούμε και για τα οποία θα κληθούμε στο τέλος αυτής της συζήτησης να δώσουμε την ψήφο μας.

Νομίζω ότι έχει γίνει πλέον συνείδηση –και γι' αυτό και οι απόψεις που εκφράζονται πλέον εδώ απηχούν κοινωνικές αντιλήψεις, κοινωνικές συμπεριφορές– η διεργασία που γίνεται στο κοινωνικό Σώμα. Και δεν πρέπει να περάσει ως απλά μία αντιπαράθεση θέσεων και προτάσεων μεταξύ των κομμάτων, αλλά να σκύψουμε ουσιαστικά σ' αυτό το μεγάλο ζήτημα, που μπορεί να σηματοδοτήσει, ποιοι θέλουν να είναι με το μέλλον και να το φέρουν πιο κοντά και ποιοι θα παραμείνουν αλυσοδεμένοι με το χθες, με πετρωμένες, με δογματικές αντιλήψεις, οι οποίες ζημίωσαν την πατρίδα, δεν άφησαν τις δημιουργικές της δυνάμεις να κινηθούν με τους ρυθμούς και τη δύναμη που θα έπρεπε και ταυτόχρονα δεν έχουν δώσει στην πατρίδα και στον ελληνικό λαό τη θέση που πρέπει να έχει στην Ευρώπη και στον κόσμο.

Και θα ξεκινήσω με ένα από τα τέσσερα ζητήματα, στα οποία θέλω να τοποθετηθώ σ' αυτή την ενότητα.

Το πρώτο αναφέρεται στην εναλλακτική θητεία και στην πρόταση με την οποία έρχεται η Κυβέρνηση να καλύψει τη συνταγματική παραβίαση με τη νομοθέτηση την οποία έκανε για την καθιέρωση στην πατρίδα μας της εναλλακτικής θητείας.

Πιστεύω ότι πρόκειται για σοβαρό πλήγμα και στο χρέος, αλλά προπάντων στην ισότητα των Ελλήνων –όσων δύνανται– να υπηρετούν την πατρίδα και να φέρουν όπλα. Το λέω αυτό, γιατί δεν είναι δυνατόν σχεδόν το σύνολο της ελληνικής νεολαίας να θεωρεί τιμή και ιερό καθήκον να υπηρετήσει την πατρίδα υπό τα όπλα και ορισμένοι να έχουν –για λόγους ιδεολογικοπολιτικών αντιλήψεων ή στάσεων ζωής και συμπεριφοράς απέναντι στο κράτος– διαφορετική αντίληψη και διαφορετική μεταχείριση.

Αυτό το θεωρώ βαρύ πλήγμα και τραύμα και στην ισότητα και στο χρέος του να φέρει κανείς όπλα, που είναι τιμητική υποχρέωση όλων των Ελλήνων. Αποτελεί πρόκληση στη μεγάλη πλειοψηφία των νέων που στρατεύονται, η διαφορετική μεταχείριση με την καθιέρωση της εναλλακτικής θητείας και μάλιστα όταν η χώρα μας αντιμετωπίζει και κινδύνους, αλλά ταυτόχρονα και απειλές.

Σε ό,τι αφορά την Εκκλησία και την Ορθοδοξία, θέλω να πω τα εξής: Έχω τονίσει και άλλη φορά μέσα στην Αίθουσα ότι η Εκκλησία και η Ορθοδοξία είναι ο διαρκέστερος θεσμός του Ελληνισμού. Αυτή είναι η ταυτότητά μας. Και δεν μπορεί

να συμφωνήσω σε καμία περίπτωση τόσο με την πρόταση για το διαχωρισμό της Εκκλησίας από την πολιτεία, όσο και με την κατάργηση του θρησκευτικού όρκου. Είναι σαν να ζητάμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να χωριστεί το πολίτευμα από την Ελλάδα. Αυτήν την έννοια έχει η πρόταση και για το χωρισμό της Εκκλησίας από το Κράτος και για την κατάργηση του θρησκευτικού όρκου.

Θέλω επίσης να επισημάνω –και σέβομαι τη διαφορετική άποψη– ότι σε καμία περίπτωση οι Έλληνες δεν πρέπει να χάσουμε την ταυτότητά μας. Χαρακτηριστικά στοιχεία της ταυτότητάς μας, εκτός από τη γλώσσα, εκτός από τη φυλή, είναι αναμφίβολα και ο δεσμός της Ορθοδοξίας και της Εκκλησίας με την πορεία του έθνους.

Το τρίτο θέμα είναι αυτό που αναφέρεται στην ίδρυση και λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημίων.

Είχε την ευκαιρία ο Πρόεδρος του Κόμματος μας πριν από λίγο να δώσει μία ολοκληρωμένη τοποθέτηση, γιατί δεν πρέπει η σημερινή Βουλή να στερήσει από την Ελλάδα, από τους νέους ανθρώπους αυτή τη δυνατότητα με την ίδρυση και λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημίων, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Αυτήν την ώρα πενήντα χιλιάδες ελληνόπουλα σπουδάζουν στο εξωτερικό, πάρα πολλά από αυτά σε χώρες όπου παίρνουν πτυχία με αντίστοιχη πληρωμή του μαθήματος.

Η πολιτισμική και η πολιτιστική αλλοτρίωση, η οποία γίνεται σε αυτές τις χώρες, φαίνεται ότι δεν προβληματίζει κανέναν. Η οικονομική αιμορραγία δεν προβληματίζει κανέναν. Και εμείς μένουμε εκεί τυφλά προσηλωμένοι σ' ένα πετρωμένο χθες. Αντί να απελευθερώσουμε την αλυσοδεμένη παιδεία –που έπρεπε να εισάγει φοιτητές η Ελλάδα, γιατί εδώ γεννήθηκε η παιδεία– και τα γράμματα και οι τέχνες να έχουν αναδειχθεί και να έχουν αναδείξει την παιδεία στην υπ' αριθμόν ένα βιομηχανία, εμείς λέμε όχι σε μη κρατικά πανεπιστήμια, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Θα φέρουν πολύ μεγάλη ευθύνη απέναντι στο μέλλον της χώρας, απέναντι στην προοπτική και στα νέα παιδιά που αναγκάζονται να καταφεύγουν στο εξωτερικό για να σπουδάσουν, εκείνοι οι οποίοι θα βάλουν φραγμό σε αυτό το αίτημα ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας, να υπάρξει αυτή η δυνατότητα: Αυτή η Βουλή να ψηφίσει με εκατόν πενήντα ένα Βουλευτές τη δυνατότητα αναθεώρησης της διάταξης του άρθρου 16 του Συντάγματος και η επόμενη Βουλή, περισσότερο ώριμα με εκατόν ογδόντα Βουλευτές να έρθει και να δώσει το συγκεκριμένο και κατασφαλιστικό περιεχόμενο για την ίδρυση των μη κρατικών πανεπιστημίων, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, βεβαίως πάντοτε υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της ελληνικής πολιτείας, για να μπορέσει πράγματι να αναπνεύσει αυτός ο χώρος.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να τοποθετηθώ στο θέμα της κατάργησης της ποινής του θανάτου.

Η πρόταση η οποία έχει γίνει και ειδικότερα οι επισημάνσεις που έγιναν και από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Παυλόπουλο, αλλά και από τον ειδικό εισηγητή τον κ. Πολύδωρα, νομίζω ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Κατάργηση της θανατικής ποινής, αλλά και ταυτόχρονα πρόβλεψη με αυξημένη πλειοψηφία των 3/5, οφέποτε οι ανάγκες επιβάλλουν την επαναφορά της ποινής του θανάτου για συγκεκριμένα αδικήματα με αυτήν την αυξημένη πλειοψηφία. Θα είναι η σώφρονα αντιμετώπιση αυτού του μεγάλου ζητήματος μπροστά στους κινδύνους, κύρια τον κίνδυνο των ναρκωτικών. Ένα από τα μέσα καταπολέμησής του, ενδεχομένως, να είναι και αυτό, αλλά να το δει η επόμενη Βουλή. Σε καμία περίπτωση όμως, να μην υπάρξει πλήρης φραγμός και πλήρης έλλειψη δυνατότητας να επανέλθει, οσάκις οι περιπτώσεις ή η κοινωνική δυναμική, η κοινωνική απαίτηση, η κοινωνική ανάγκη επιβάλλει μία τέτοια πραγματικότητα, την επαναφορά της ποινής του θανάτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Χρυσανθακόπουλος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για το Σύνταγμα είναι πράγματι μία

θεμελιώδης υπόθεση και βέβαια, ο καταστατικός χάρτης της χώρας δεν αλλάζει, όσον αφορά την πολιτειακή του δομή ή σε κάποια θεμελιώδη άρθρα του, αλλά υπόκειται σε αναθεώρηση και επανεξέταση.

Όμως ακραίες αντιλήψεις εισβάλλουν στη συζήτηση και θέλουν μονομερώς να μετατοπίσουν το ζήτημα, κάτι το οποίο σημαίνει ότι το παλαιό ρωμαϊκό και μετέπειτα Αστικό Δίκαιο δεν επαρκεί και ότι θα ήταν πιο χρήσιμο να προσαρμοστούμε και να εκσυγχρονιστούμε.

Εάν ο εκσυγχρονισμός είναι υποταγή σε κάποια προχωρήμένα μοντέλα σφάλουν. Εάν αυτοί νομίζουν ότι το άρθρο 1 του Συντάγματος είναι ο νόμος της αγοράς, της προσφοράς και της ζήτησης, το άρθρο 2 του Συντάγματος είναι μία γενικότερη, θα έλεγα, αντίληψη για τον ελεύθερο ανταγωνισμό, το άρθρο 3 του Συντάγματος –και εδώ είναι η αντίφαση– τα ολιγοπώλια και μονοπώλια καταργούν τον ανταγωνισμό, το άρθρο 4 είναι ότι οι πολυεθνικές συστήνουν από μόνες τους κράτη, τα οποία δεν έχουν ανάγκη από θεσμούς και το άρθρο 5 είναι ότι το υπηρετικό πολιτικό προσωπικό που υπάγεται σε αυτά τα συμφέροντα εκπροσωπεί σε όλα τα σημεία που βρίσκεται αυτές τις λογικές, βρίσκονται εκτός Αιθούσης και λογικής.

Και πρέπει να το πω κατηγορηματικά και να απαντήσω στον κ. Παυλόπουλο για τα ζητήματα της αγκύλωσης. Ναι τα σπονδυλωτά ενέχουν αυτόν τον κίνδυνο, τα μαλάκια, όμως, ποτέ.

Αυτοί, λοιπόν, οι απροσάρμοστοι αποζητούν, ελέω κάποιας προόδου, να προχωρήσουμε σε μια παρακμιακή επιλογή ιδιωτικού τομέα, δημιουργίας δηλαδή εκπαίδευσης κερδοσκοπικής, γιατί το μη κερδοσκοπική τι σημαίνει; Ποιος επιχορηγεί και σε ποιον προϋπολογισμό λειτουργούν αυτά τα ιδρύματα, αν όχι στον κρατικό; Στα φιλόπρωχα ταμεία των εκκλησιών;

Εσείς, λοιπόν, θέλετε να δημιουργήσετε τεχνάσματα που θα καταβροχθίζουν τις εισφορές του κοσμάκη, για να δημιουργήσετε μια στρατιά στρατολογημένων υποτακτικών σε κάποια συμφέροντα, στις πολυεθνικές, οι οποίες θέλουν να κάνουν δική τους έρευνα ή σε άλλους θώκους.

Τι άλλο θα εξυπηρετήσει η λογική σας; Γιατί έχετε μια διττή συμπεριφορά εδώ και αντιφάσκετε εσείς και ο Πρόεδρός σας ακόμα. Όταν πάμε να κάνουμε μεταρρύθμιση στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα συντάσσετε με τη μεριά του κατεστημένου και οχυρώνεστε μαζί τους. Από την άλλη μεριά, έρχονται οι ίδιοι οι καθηγητές να νωτερίσουν εδώ απερίγρπτα και αντιφατικά υπέρ του ιδιωτικού τομέα, αυτοκαταργούμενοι και παραιτούμενοι μιας ιερής ιδιότητας που έχουν, να προσφέρουν τη γνώση ως κοινωνικό πλούτο. Γιατί η δική σας λογική, είναι η λογική του ιδιώτη και του κερδοσκόπου, γιατί ιδιώτης σημαίνει κερδοσκόπος! Ακόμα και ο φουκαράς τυχοδιώκτης είναι κερδοσκόπος, αλλά και ο κεφαλαιοκράτης είναι κερδοσκόπος. Αυτή είναι μια άλλη διάσταση του ζητήματος. Πάτε να εκπροσωπήσετε όλες αυτές τις αντιφάσεις, γι' αυτό έχετε μπερδέψει τα πράγματα.

Θεωρείτε, λοιπόν, τη γνώση σαν ειδικό προνόμιο, συντεχνιακό ή μυστικό, που θα το καρπώνονται οι κατέχοντες, που θα πρέπει να αναπαράχθουν με κοινωνικούς αποκλεισμούς και διαφωνείτε με την ελεύθερη εισαγωγή στα πανεπιστήμια το 2000 όλων των Ελληνόπαιδων, χωρίς διακρίσεις. Και βιάζεσθε τώρα να υπηρετήσετε αυτές τις λογικές. Γιατί νομίζω, δεν ξεχνάει ο καθένας το τομάρι του. Κουβαλάει συγκεκριμένη παράδοση και νοοτροπία. Γι' αυτό επιμένει σ' αυτήν την κατεύθυνση.

Ας στραφούμε, λοιπόν, στην ουσία της συνταγματικής αλλαγής που ενέχει και κάποια πράγματα, τα οποία εσείς θεωρείτε πολλές φορές παραχωρήσεις. Για μας υπήρξαν κατακτήσεις και ήταν μεγάλη η κοινωνική πίεση για τη δωρεάν παιδεία, την οποία επικύρωσε το προηγούμενο Σύνταγμα και συνέχισε το δημόσιο χαρακτήρα της.

Ερχόμαστε σε κάποια άλλα ζητήματα, όπως είναι η άοπλη θητεία για παράδειγμα και οι αντιρρήσεις συνείδησης. Ναι, άοπλη και παρατεταμένη θητεία για μεγάλο χρονικό διάστημα. Να προσφέρουν και αυτοί και πρέπει να κατοχυρωθεί συνταγή–

ματικά.

Υπάρχουν κάποια άλλα ζητήματα που αφορούν τα δικαιώματα των μεταναστών. Δεν τοποθετούμαστε πολλές φορές σ' αυτήν την Αίθουσα για τα δικαιώματα των λαών που αναγκάζονται να γίνουν μετανάστες μη έχοντας ατομικά, αλλά και πολιτικά και εθνικά δικαιώματα για να υπάρξουν.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Να τους δώσουμε και ψήφο για να σας ψηφίζουν!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Στη Γερμανία οι Έλληνες μετανάστες που μένουν μόνιμα εκεί διεκδικούν την ψήφο και όσοι έχουν την ελληνική παιδεία, την οποία εσείς θέλετε να καταλύσετε με τις προτάσεις σας, δεν θα μπορούν να είναι Έλληνες. Το τονίζουμε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Αυτοί είναι Έλληνες. Είμαστε ανώτερη ράτσα εμείς. Οι άλλοι άνθρωποι είναι δεύτερης κατηγορίας!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Κόρακα, η ελληνική παιδεία έχει πολλές αξίες, στις οποίες οφείλουμε να ανατρέχουμε εμείς σ' αυτήν την Αίθουσα. Αν θέλουμε να τις συνεχίσουμε, μπορεί να προχωρήσουμε μπροστά για να έχει και νόημα η συνταγματική αλλαγή.

Προχωρώ στη διάταξη που αφορά τη θανατική ποινή. Τονίζω το εξής: Συμφωνώ με την κατάργηση της θανατικής ποινής, γιατί αυτή είναι μια ανθρωπιστική αντίληψη προστασίας της ζωής, ως αναφαίρετης αξίας, αλλά το σημείο το οποίο έχει να κάνει με τους εμπόρους ναρκωτικών πρέπει, κύριε Υπουργέ, να το προσέξετε. Μη συγχώνευση, μη σύντμηση έκτισης του συνόλου της ποινής. Εξάντληση της αυστηρότητας. Να διατυπωθεί αυτό. Να γίνουν αυτά, για να μην μάχονται αυτοί οι συγκεκριμένοι κύριοι για την αποφυλάκισή τους με τον παράνομο πλούτο που στηρίζεται πάνω στη δολοφονία της νεολαίας μας.

Και θα ήθελα να ολοκληρώσω την παρέμβασή μου, με ένα ζήτημα ακόμη που έχει να κάνει με την υπόθεση της ύπαρξης του Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου. Προσέξτε και τελειώνω μ' αυτό, παντού και παγκόσμια επιχειρείται αυτή τη στιγμή με κάποιες ανεξάρτητες αρχές, να θεσμοθετηθεί μία αντικειμενικότητα στους ελέγχους της ενημέρωσης, σύμφωνα με κάποια κριτήρια, με τον πλουραλισμό και όλα τα άλλα που έχουν διατυπωθεί. Ποιος, όμως, θα μας σώσει από την κατάχρηση της εξουσίας των ανεξάρτητων αρχών, όταν για παράδειγμα το σημερινό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο αρνείται, το τονίζω, να απαγορεύσει τη διαφήμιση και την προβολή των εταιρειών εκείνων που παρέχουν μέντιουμ, αστρολόγους και διαφόρους απατεώνες και τσαρλατάνους, υποκουλτούρα στον ελληνικό λαό και οδεύουν τη χώρα πολιτισμικά στην παρακμή, ληστεύουν τον κόσμο οικονομικά και τον θανατώνουν από πολλές πτυχές; Και στην πορνεία ή άλλη διάσταση. Γιατί δεν το καταργεί;

Εάν το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο μέχρι την επόμενη Πέμπτη -το τονίζω προσωπικά- δεν έχει τοποθετηθεί δημοσίως απέναντι σ' αυτό το φαινόμενο -έχω κάνει δύο επίκαιρες ερωτήσεις στη Βουλή- εγώ δεν θα ψηφίσω σύσταση ανεξάρτητης δικτατορικής αρχής υπηρετήσης ιδιωτικών συμφερόντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Μπρατάκος έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, από την πρώτη ενότητα που συζητάμε σήμερα, θέλω να σταθώ κυρίως στο άρθρο 16, που αναφέρεται στην παιδεία και να επισημάνω ότι το άρθρο αυτό είναι αναχρονιστικό και ξεπερασμένο και πρέπει να τροποποιηθεί και προς την κατεύθυνση της ίδρυσης μη κρατικών πανεπιστημίων και προς την κατεύθυνση της εισαγωγής της έννοιας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Όσον αφορά το πρώτο, την ίδρυση δηλαδή μη κρατικών πανεπιστημίων, η ανάγκη είναι προφανής και η αντιμετώπισή της είναι επιβεβλημένη, παρ' ότι „LAYOUT 1 ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης διατύπωσε κατηγορηματική άρνηση. Νομίζω ότι ο τρόπος με τον οποίο διατύπωσε την κατηγορηματική του άρνηση δεν προάγει την ενότητα των απόψεων που πρέπει να υπάρξει ή το συναινετικό κλίμα που πρέπει να

υπάρξει στη Βουλή κατά τη συζήτηση της Αναθεώρησης του Συντάγματος. Άλλο είναι το κλίμα το οποίο πρέπει να υπάρχει εδώ όταν συζητάμε αναθεώρηση του Συντάγματος και άλλο κλίμα ο κύριος Υπουργός προσπάθησε να δημιουργήσει.

Όσον αφορά το πρώτο, επαναλαμβάνω, την ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων, οι λόγοι, κύριε Υπουργέ, είναι πάρα πολλοί και παρ' ότι ανελύθησαν διεξοδικά από τον Πρόεδρο του κόμματός μας, απορώ πως δεν έγινε αντιληπτός.

Πρώτον, θα περιορισθεί η φοιτητική μετανάστευση και η εκροή συναλλάγματος προς το εξωτερικό. Πενήντα χιλιάδες Έλληνες φοιτητές σπουδάζουν στο εξωτερικό και καταναλώνουν διακόσια δισεκατομμύρια (200.000.000.000) δραχμές το χρόνο ζεστό συνάλλαγμα. Είμαστε η πρώτη χώρα στην Ευρώπη όπου καταναλώνουμε το μεγαλύτερο ποσό συναλλάγματος λόγω σπουδών στο εξωτερικό. Αλλά η εικόνα, κύριε Υπουργέ, γίνεται ακόμα πιο δραματική εάν αντιληφθούμε και παρατηρήσουμε την ασύδοτη δράση ορισμένων επιχειρηματιών του χώρου, που καταφέρνουν να εγκλωβίσουν σπουδαστές σε ιδρύματα τα οποία λέγονται κέντρα εκπαίδευσης και που τα ιδρύματα, αυτά μέσα σε μία νύχτα μετατρέπονται σε ιδιωτικά πανεπιστήμια ή μετατρέπονται σε παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων. Αυτήν την εικόνα θέλουμε να έχουμε; Ή θα πρέπει να ξεκαθαρισθεί η κατάσταση με ορισμένους όρους τους οποίους θα ελέγχει το κράτος;

Δεύτερον, θα εξασφαλισθεί υψηλό επίπεδο σπουδών, γιατί θα λειτουργήσουν εκσυγχρονιστικά υπέρ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συνολικά ο ανταγωνισμός και η άμιλλα, η οποία θα υπάρξει μεταξύ των κρατικών και των μη κρατικών ιδρυμάτων.

Θα δημιουργηθούν δυνατότητες ανάπτυξης της ελληνικής επαρχίας με την ενθάρρυνση από το κράτος ίδρυσης μη κρατικών πανεπιστημίων και στην επαρχία. Και μάλιστα θα μπορέσουν να δημιουργηθούν σχολές σε περιοχές που το έχουν ανάγκη, π.χ. σε αγροτικές περιοχές θα δημιουργηθούν αγροτικές σχολές, σε τουριστικές περιοχές τουριστικές σχολές.

Επίσης θα προσελκυσθούν φοιτητές και από άλλες χώρες του εξωτερικού, από τις αραβικές χώρες και από την Αφρική. Και έτσι θα δημιουργηθούν επιστημονικές θέσεις που θα μπορέσουν να απορροφήσουν Έλληνες επιστήμονες, που διαπρέπουν στο εξωτερικό και οι οποίοι θέλουν να γυρίσουν στη χώρα τους, αλλά δεν το κάνουν γιατί δεν μπορούν να βρουν δουλειά. Θα ανακοπεί έτσι η αφαίμαξη ελληνικών γεκεφάλων που τόσο ανάγκη τους έχει η χώρα μας.

Και κάτι άλλο. Φαντάζεσθε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν στην Τουρκία ή σε άλλες χώρες της περιοχής, δημιουργηθούν παραρτήματα μεγάλων ξένων πανεπιστημίων, τον αντίκτυπο που θα υπάρξει στη χώρα μας; Όλοι οι σπουδαστές της βορείου Ελλάδος θα πηγαίνουν προς αυτά τα πανεπιστήμια.

Βεβαίως, η πρόταση αυτή περί ιδρύσεως μη κρατικών πανεπιστημίων προϋποθέτει τον έλεγχο της ίδρυσης και λειτουργίας τους από το κράτος, από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Και όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και όσον αφορά την υλικοτεχνική υποδομή και όσον αφορά το πρόγραμμα και όσον αφορά όλες τις άλλες προϋποθέσεις μιας καλής λειτουργίας των ιδρυμάτων αυτών.

Φοβούμαι πως οι κύριοι της Συμπολίτευσης και των άλλων κομμάτων, που έχετε πάρει αρνητική θέση ως προς την ίδρυση των ιδρυμάτων αυτών, κάνετε πολύ μεγάλο λάθος. Όταν θα το αντιληφθείτε θα είναι πολύ αργά, γιατί η επόμενη διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος είναι γνωστό ότι θα τραβήξει χρόνο.

Θέλω και κάτι άλλο να πω, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά την εισαγωγή του θεσμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αποτελεί ανάγκη τροποποίησης των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 16 του Συντάγματος. Είναι γνωστό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι σε όλες τις χώρες της Ευρώπης δεν ισχύει πλέον η διάκριση της μεταλυκειακής εκπαίδευσης σε ανώτερη και ανώτατη. Σήμερα όλες οι χώρες έχουν μία βαθμίδα μεταλυκειακής εκπαίδευσης, την τριτοβάθμια εκπαί-

δευση, που το ένα σκέλος ανήκει στα πανεπιστήμια και το άλλο καλύπτεται από τα τεχνολογικά ιδρύματα.

Εξάλλου η οδηγία 89/48 της 21.12.88 του Συμβουλίου της ΕΟΚ αυτόν τον τύπο μεταλυκειακής εκπαίδευσης καθορίζει. Υπέρ της θέσεως αυτής συνηγορεί και η δήλωση-δέσμευση της χώρας μας το 1992 στη Λισσαβώνα περί τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Την οδηγία του Συμβουλίου της ΕΟΚ αναγκαστικά θα πρέπει να την εφαρμόσουμε. Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα εξειδικευμένο θέμα και θα έπρεπε να είναι και ο Υπουργός Παιδείας εδώ, για να εξηγήσει στη Βουλή τους περιορισμούς και τις δεσμεύσεις που έχουμε για την αδυναμία εφαρμογής της οδηγίας 89/48.

Η οδηγία 89/48 μας επιβάλλει να καθιερώσουμε την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Και αν αυτό δεν το κάνουμε τώρα με τη δυνατότητα που έχουμε τροποποίησης του Συντάγματος, φοβούμαι ότι δεν θα μπορέσουν να πορευθούν, ούτε τα πανεπιστήμια ούτε και οι τεχνολογικές σχολές στο μέλλον, διότι ακριβώς θα υπάρχει αυτή η οδηγία που θα τα δημιουργεί προβλήματα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Γεωργόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με πλήρη συναίσθηση ευθύνης θεωρώ αναγκαίο να αναφερθώ σε τρία ζητήματα, τα οποία έχουν άμεση σχέση με τις διατάξεις της πρώτης ενότητας των άρθρων 4-25 του Συντάγματος που συζητάμε απόψε στη Βουλή.

Το πρώτο ζήτημα στο οποίο θέλω να αναφερθώ περιλαμβάνεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 του Συντάγματος. Κατά πρώτον λόγο ορθά κατά την άποψή μου η πρόταση του ΠΑΣΟΚ προτείνει την ανάγκη ύπαρξης εγγυήσεων προς αποφυγήν καταστρατηγήσεως της διάταξης με την άσκηση σταδιακών διώξεων στο ίδιο πρόσωπο. Ειδικότερα όμως θέλω να τονίσω ότι η ύπαρξη εγγυήσεων για το σκοπό αυτό είναι ανάγκη να λάβει συγκεκριμένη και ολοκληρωμένη μορφή. Και τούτο διότι είναι γνωστό ότι με τον ισχύοντα ν. 2408/1996 προσετέθη στο άρθρο 288 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας νέα παράγραφος στην οποία περιλαμβάνεται ότι από την επιβολή της προσωρινής κράτησης έως την έκδοση οριστικής απόφασης δεν μπορεί να διαταχθεί νέα προσωρινή κράτηση του ίδιου κατηγορουμένου για άλλη πράξη για την οποία με βάση τα στοιχεία της δικογραφίας ήταν δυνατόν να ασκηθεί ποινική δίωξη, να απαγγελθεί κατηγορία ταυτόχρονα με την ποινική δίωξη συνεπεία της οποίας επιβλήθηκε η προηγούμενη προσωρινή κράτηση.

Κατ' εξαίρεση η νέα διάταξη του άρθρου 288 περιλαμβάνει ότι μπορεί να διαταχθεί νέα προσωρινή κράτηση για άλλη πράξη, αν η ποινική δίωξη γι' αυτήν δεν μπορούσε να ασκηθεί παρά μόνο στους τρεις τελευταίους μήνες πριν από την πάροδο του χρονικού ορίου της διάρκειας της προηγούμενης κράτησης.

Αφορμή για την ψήφιση αυτής της διάταξης έδωσε η θλιβερή διαπίστωση ότι επί πραγματικής συρροής είχαμε μεθόδευση εκ μέρους της κατηγορούσας αρχής εκδόσεως διαδοχικών ενταλμάτων με συνέπεια να παραβιάζεται το δεκαοκτάμηνο που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Αναλύοντας ωστόσο τη νέα ρύθμιση στο σύνολό της διαπιστώνει κανένας ότι αυτή πάσχει από μία εγγενή αδυναμία. Συγκεκριμένα η νέα διάταξη καταλείπει, κατά την άποψή μου, ένα νομοθετικό κενό, ένα χώρο αρρύθμιστο στον οποίο δεν είναι σαφές αν απαγορεύεται ή αν επιτρέπεται και τότε υπό ποιες προϋποθέσεις η επιβολή και νέας προσωρινής κράτησης. Έτσι γίνεται σαφές ότι ο δρόμος της αυθαιρεσίας για την καταστρατήγηση του συνταγματικά προβλεπόμενου ανώτατου ορίου προσωρινής κράτησης με τη μεθόδευση εκδόσεως διαδοχικών ενταλμάτων είναι και πάλι ανοιχτός αν και κάπως δυσκολότερος.

Επομένως είναι αναγκαίο να τεθεί όριο κρατήσεως όχι μόνο επί της κατ' ιδέαν συρροής ή επί του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος αλλά και επί πραγματικής συρροής. Και ειδικότερα να οριστεί χρόνος ενάρξεως, ο οποίος κατά τη γνώμη μου είναι ορθόν να αρχίζει από το χρόνο εκδόσεως εντάλματος

του ανακριτή ή του δικαστικού συμβουλίου. Και τούτο διότι εκτός των ανωτέρω το ζήτημα αναδύεται τόσο από τη δικαστηριακή πρακτική όσο και από τη νομολογία. Ενδεικτικά αναφέρονται στα Ποινικά Χρονικά ΜΔ' και στην υπ' αριθμ. 3043/97 απόφαση του Πλημμελειοδικείου Αθηνών. Συναφείς παρατηρήσεις περιλαμβάνονται και στα Ποινικά Χρονικά ΜΣΤ' σελίδα 1194.

Το δεύτερο ζήτημα στο οποίο θέλω να αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, περιλαμβάνεται η πρόταση των συναδέλφων που κατά τη διάρκεια της συζητήσεως των αναθεωρητέων διατάξεων στην Επιτροπή Αναθεώρησης της Βουλής υπέβαλαν πρόταση για επαναφορά της ποινής του θανάτου. Ειδικότερα υποβλήθηκε πρόταση για επαναφορά της θανατικής ποινής ειδικά για τους εμπόρους ναρκωτικών στη διάταξη του άρθρου 7 του Συντάγματος.

Αποσαφηνίζω ότι διαφωνώ πλήρως με την πρόταση των συναδέλφων μου για την επαναφορά της θανατικής ποινής για τους εμπόρους ναρκωτικών, όπως και για οποιονδήποτε. Αυτό ετόνισα και κατά τη διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος και το επανέλαβα και στη συζήτηση επί της αρχής που έγινε την προηγούμενη εβδομάδα στην Αίθουσα της Εθνικής Αντιπροσωπείας. Όμως επί εμπόρων ναρκωτικών λόγω της ραγδαίας εξάπλωσής τους και των ολέθριων για την κοινωνία και το έθνος συνεπειών, θεωρώ αναγκαίο ότι είναι δυνατόν να υπάρξει άλλη ορθή και συγκεκριμένη αντιμετώπιση.

Αυτή είναι η ακόλουθη: Κατάργηση για τους εμπόρους ναρκωτικών και μόνο και όχι για τους χρήστες, τοξικομανείς και απλούς χρήστες, των λόγων μειώσεως της ποινής και ελαφρυντικών περιστάσεων, των άρθρων 83, 84, 85 του Ποινικού Κώδικα, των ευεργετικών ρυθμίσεων του ν. 2207/1994, του ν. 2408/1996 και κάθε άλλης διάταξης νόμου δια των οποίων μετριάζεται η επιβληθείσα κατά περίπτωση ποινή των ισοβίων, προκειμένου τα ισόβια να παραμένουν στην πράξη ισόβια.

Βεβαίως, υπάρχει στους νομικούς, στους ασχολούμενους με τη νομική και ειδικότερα την ποινική επιστήμη και τη δικηγορία, το γνωστό ζήτημα εκείνων που είχαν καταδικαστεί σε θανατική ποινή, δέκα περιπτώσεων και αρκετές από αυτές, μέσω του Συμβουλίου Χαρίτων μετετρέποντο σε κάθειρξη και δεν εξετελούντο. Άλλωστε, το βασικό μειονέκτημα της θανατικής ποινής είναι ότι αποβαίνει ανεπανόρθωτη και η πολιτεία δεν είναι δυνατόν να αναπληρώσει την ανθρωπίνην ζητή.

Επί προσθέτως, σε ελάχιστες περιπτώσεις υπάρχουν και δικαστικές πλάνες που κλωνίζουν την εμπιστοσύνη του κοινού. Σχετική είναι η μελέτη του καθηγητή μας της εγκληματολογίας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, του μακαρίτη του Γαρδίκι, ο οποίος στα Ποινικά Χρονικά Δ', σελίδα 257 λέει: "Ορισμένες φορές ελάχιστες δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες είναι προϊόν πλάνης αποτελούν πλέον την κατηγορία των δικαστικών φόνων".

Αναφέρομαι δε και σ' ένα παράδειγμα, το οποίο υπάρχει σε μία περιοχή -δεν έχει σημασία πού- ότι κάποιος στο τέλος της ζωής του κάλεσε εξομολόγο για να εκθέσει τα αμαρτήματά του, για να σωθεί διότι επρόκειτο να πεθάνει. Και εκεί τι αποκάλυψε; Αποκάλυψε ότι ο ίδιος είναι ο άνθρωπος που είχε δολοφονήσει συνάνθρωπό του και για τη δολοφονία του οποίου είχε καταδικαστεί άλλος και είχε εκτελεστεί.

Δυστυχώς ή ευτυχώς, ο άνθρωπος είναι ον ατελές με επιθυμία τελειότητας, και υπάρχουν στιγμές χαλάρωσης, έντασης, φόρτισης και είναι δυνατόν να δημιουργηθούν πλάνες καλοπροαίρετα σε ελάχιστες εξαιρετικές περιπτώσεις.

Τέλος, το τρίτο ζήτημα που θέλω να αναφερθώ είναι η παράγραφος 1 του άρθρου 19 του Συντάγματος. Είναι ορθή, κατά την άποψή μου, η πρόταση του ΠΑ.ΣΟ.Κ με την προτεινόμενη ρύθμιση "Απαγόρευση χρήσης αποδεικτικών μέσων, μαγνητοταινιών, τηλεφωνικών συνδιαλέξεων κλπ. που ελήφθησαν εν αγνοία των συνδιαλεγομένων". Και υπάρχει πλούσια νομολογία. Είναι η απόφαση 18/1995 της ολομέλειας του Αρείου Πάγου, είναι η απόφαση 17/1993 της ολομέλειας του Αρείου Πάγου, δημοσιευμένες στα ιδιαίτερα νομικά

συγγράμματα και ειδικότερα στην ελληνική δικαιοσύνη. Κάμψη είναι δυνατόν να υπάρξει από την αρχή μόνο για λόγους εθνικής ασφάλειας. Και βεβαίως το ανωτέρω περιεχόμενο των ανωτέρω αποφάσεων κυριολεκτικά αγγίζει κατά τρόπο τεκμηριωμένο και ολοκληρωμένο το συγκεκριμένο ζήτημα.

Αυτά τα τρία ζητήματα, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να θέσω υπόψη του Κοινοβουλίου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, την αντιδραστικότητα του υπάρχοντος Συντάγματος αλλά και τις προβλέψεις που έχουν καταθέσει η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ οι προηγούμενοι ομιλητές του κόμματός μας τις ανέλυσαν συγκεκριμένα. Θα σταθώ συγκεκριμένα μόνο στο άρθρο 24 για το περιβάλλον και την προφύλαξή του.

Κύριοι συνάδελφοι, γίνεται μία συντονισμένη προσπάθεια επίθεσης από την Κυβέρνηση και τη Νέα Δημοκρατία να άρουν όποια εμπόδια ορθώνει το άρθρο 24 για τη διαφύλαξη και προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων από την αδηφάγο οικοπεδοποίηση που επιδιώκει το μεγάλο κεφάλαιο.

Παρά τις έως τώρα διαστρεβλωτικές εξηγήσεις του συζητούμενου άρθρου από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία του ΠΑΣΟΚ, όπως έγινε με το νόμο για τις ΒΕΠΕ, για τις δασικές εκτάσεις και όπου το όφελος του μεγάλου ταυτίστηκε με το δημόσιο όφελος, παρά την καταστρατήγηση του προεδρικού διατάγματος 84/84 για την προστασία του Αττικού περιβάλλοντος, παρά την απόφαση και του πέμπτου τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο ρητά και κατηγορηματικά αποφάσισε πως "άπαξ δάσος πάντα δάσος", Κυβέρνηση και Νέα Δημοκρατία με την επιχειρούμενη αναθεώρηση του άρθρου 24 επιδιώκουν το βίαιο αποχαρακτηρισμό των δασών και των δασικών εκτάσεων εις όφελος της πλουτοκρατίας.

Το ΚΚΕ είναι ενάντια στο άνοιγμα αναθεώρησης του άρθρου 24. Θέση του κόμματός μας είναι η μεγαλύτερη κατοχύρωση και διαφύλαξη των δασών μας και του περιβάλλοντος.

Προς αυτήν την κατεύθυνση προτείνουμε τα παρακάτω, συγκεκριμένα:

Η πρώτη παράγραφος, διαμορφώνεται με τις προτάσεις μας ως εξής: Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του κράτους -και στη συνέχεια προστίθεται- και δικαίωμα του πολίτη.

Δεύτερον, για τη διαφύλαξή του, το κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά μέτρα -προστίθεται- με επιστημονική τεκμηρίωση, διαπαιδαγώγηση και ενημέρωση του πολίτη, διάθεση επαρκών δημοσίων πόρων καθώς και καταστατικά μέτρα.

Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στην επικράτεια, στηρίζεται κυρίως στη δραστηριότητα του δημόσιου τομέα, έχει διαχρονικό χαρακτήρα, παίρνει υπόψη της την παγκοσμιότητα πολλών περιβαλλοντολογικών ζητημάτων και εδράζεται στην ύπαρξη διεθνούς ύφεσης, ειρήνης και συνεργασίας μεταξύ των κρατών και ιδιαίτερα των γειτονικών με τη χώρα.

Το κόστος των αναγκών δράσεων επιμερίζεται στο κοινωνικό σύνολο, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες των μερών του. Νόμος ορίζει το πλαίσιο και τους βασικούς κανόνες περιβαλλοντολογικής προστασίας, που θα συνθέτουν τον καταστατικό χάρτη για το περιβάλλον στο οποίο ενσωματώνονται και εξειδικεύονται οι παραπάνω γενικές αρχές.

Επισημάνσεις: Με την πρώτη προσθήκη, νομιμοποιούνται οι μαζικοί φορείς και μεμονωμένα άτομα, να παρεμβαίνουν κοινωνικά και δικαστικά στα ζητήματα περιβαλλοντολογικής προστασίας.

Με τη δεύτερη, επιβάλλει την υποχρέωση του κράτους να εξασφαλίζει ολοκληρωμένες μελέτες και έρευνες ως προϋπόθεση ανάληψης οποιασδήποτε δραστηριότητας με πιθανολογούμενες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Με την τρίτη, κατοχυρώνεται και συνταγματικά η αυτονομία κατά τα άλλα υποχρέωση του κράτους, να παρέχει την απαιτούμενη γενική περιβαλλοντολογική εκπαίδευση και παιδεία στους πολίτες, μέσα από προγράμματα σπουδών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και να ακολουθεί τους κανόνες δημοσιοποίησης, διαφάνειας και ενημέρωσης των πολιτών.

Με την τέταρτη, ξεκαθαρίζεται η ευθύνη του κράτους να

καλύπτει μέσω των κεντρικών πόρων, τις παρεμβάσεις προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Με την πέμπτη, κατοχυρώνονται μερικές βασικές προϋποθέσεις για τη χάραξη και άσκηση περιβαλλοντολογικής πολιτικής, προς όφελος του λαού. Εννοείται ότι οι προϋποθέσεις αυτές από μόνες τους δεν επαρκούν.

Έκτον, επαναλαμβάνεται και εδώ λόγω της αυξημένης ευαισθησίας του ζητήματος, η γενική συνταγματική αρχή του άρθρου 4 παράγραφος 5 ότι οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους.

Θεωρούμε χρήσιμη την ύπαρξη ενός κατοχυρωμένου νομικά καταστατικού χάρτη για το περιβάλλον και την πιστή εφαρμογή του. Η συνταγματική πρόβλεψη και κατοχύρωσή του, μαζί με τις γενικές αρχές που θα τον διέπουν, είναι επομένως σκόπιμη και από την άλλη η πρόταση αυτή προσφέρεται και πολιτικά. Παρόμοιο σχέδιο, κύριοι Βουλευτές, είχε συνταχθεί επί υπουργίας Λιάσκα όταν ήταν στο ΥΠΕΧΩΔΕ επί Οικουμενικής Κυβέρνησης επειδή πιστεύουμε ότι οι παραπάνω προτάσεις δεν θα γίνουν αποδεκτές γι' αυτό επιμένουμε το άρθρο 24 να παραμείνει ως έχει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Κοντογιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, η διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος με τις δύο φάσεις της, επιβάλλει σε όλους μας την επίδειξη μεγίστης προσοχής και υπευθυνότητας, γιατί στην ουσία επιτρέπεται ανά δεκαετία. Κατά συνέπεια, λάθη ή παραλείψεις στον προσδιορισμό των αναθεωρητέων διατάξεων στη σημερινή φάση και λάθη, βεβαίως, στην επόμενη φάση της Αναθεωρητικής Βουλής θα σημαδέψουν, θα επηρεάσουν αρνητικά την πορεία της χώρας μας, τουλάχιστον για μια ολόκληρη δεκαετία.

Αυτά τα δεδομένα πρέπει να λάβουμε όλοι υπόψη στη σημερινή συζήτηση, που πρέπει να διεξαχθεί στον τόνο που σε γενικές γραμμές και με ελάχιστες εξαιρέσεις κυριάρχησε μέχρι τη στιγμή αυτή. Και να καταλάβουμε ότι δεν καλούμεθα να τοποθετηθούμε με βάση τραυματικές εμπειρίες του παρελθόντος, όσο κυρίως με στόχο την πρόβλεψη των μελλοντικών αναγκών της χώρας.

Αυτό το λάθος -και θα μου συγχωρήσετε να πω ότι ήταν ένα λάθος δικαιολογημένο- έγινε κατά τη διατύπωση του Συντάγματος του 1975. Τότε λειτουργήσαμε υπό την επήρεια της τραυματικής δεκαετίας '64-'74. Και ακόμα περισσότερο, λειτουργήσαμε επιθυμώντας να αποδείξουμε το μοντερινισμό και την κοινωνική μας ευαισθησία, αναδεικνύοντας την κρατική παρέμβαση ως κυρίαρχη τάση που θα έλυνε όλα τα προβλήματα της κοινωνίας μας. Και το λέω αυτό, όχι για να μεταθέσω ευθύνες στην Επιτροπή Συντάγματος εκείνης της εποχής, δεδομένου ότι υπήρξα τότε μέλος, καίτοι πρωτοεκλεγείς Βουλευτής. Όμως αυτό ήταν το κλίμα εκείνης της εποχής και το βρήκαμε μπροστά μας στη διατύπωση πολλών διατάξεων, όπου στο τέλος οδηγηθήκαμε -και το παράδειγμα της περιβαλλοντολογικής προστασίας της χώρας είναι χαρακτηριστικό- στη διαμόρφωση με δικαστικές αποφάσεις ενός αρνητικού φαινομένου του "κράτους δικαστών".

Με αυτές τις σκέψεις πιστεύω ότι η φροντίδα όλων μας πρέπει να είναι να μην επαναλάβουμε τόσο τα λάθη του 1975, όσο κυρίως τα λάθη του 1985 και να αποφύγουμε να διαμορφώσουμε προτάσεις με λεπτομερειακές ρυθμίσεις που καταλήγουν σε αγκυλώσεις, που δεν επιτρέπουν στον κοινό νομοθέτη τις προσαρμογές που καθιστά αναγκαίες η πορεία και η εξέλιξη των πραγμάτων.

Με αυτήν την έννοια, από κοινού δέκα συνάδελφοι υπογράψαμε και καταθέτουμε στα Πρακτικά την αναδιατύπωση του άρθρου 16 του Συντάγματος, στο οποίο αποτυπώνονται όλα ακριβώς τα προβλήματα, που προηγούμενως σας εξέθεσα. Θα με συγχωρήσετε, αν περιοριστώ μόνο στην ανάπτυξη αυτού του άρθρου λόγω ελλείψεως χρόνου.

Είναι φανερό ότι το άρθρο 16 του Συντάγματος εξέφρασε την εποχή που συντάχθηκε και που, όπως είπα και πριν, διακρινόταν για το έντονο παρεμβατικό πνεύμα, που επικρα-

τούσε τότε, όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Οι τρεις πρώτες παράγραφοι του άρθρου αυτού διατηρούν απολύτως τη σημασία τους και την αξία τους, δεδομένου ότι κατοχυρώνουν απολύτως την εκπαιδευτική ελευθερία, οριοθετούν με ακρίβεια τους σκοπούς της παιδείας και προσδιορίζουν τον ελάχιστο χρόνο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Όλες οι υπόλοιπες διατάξεις χρειάζονται, είτε αναπροσαρμογή είτε βαθύτατη αλλαγή. Οι αλλαγές αυτές, όπως φαίνονται στην αναδιατύπωση του άρθρου 16, που καταθέτω, στρέφονται προς τέσσερις κυρίως κατευθύνσεις.

Πρώτη είναι η κατάργηση του κρατικού μονοπωλίου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και η άρση απαγόρευσης ίδρυσης και λειτουργίας μη κρατικών πανεπιστημίων στη χώρα μας. Είναι μία αναγκαία τομή. Και θέλω να είμαι ξεκάθαρος. Η τομή αυτή ασφαλώς δεν αποτελεί πανάκεια, ούτε θα λύσει τα προβλήματα της παιδείας, είναι όμως μία αναγκαία προσαρμογή, όχι μόνο στα σημερινά δεδομένα, αλλά και σε ό,τι ισχύει με όλες τις υπόλοιπες βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Πώς είναι δυνατόν να θεωρούμε ότι είναι άκρως δημοκρατικό, κοινωνικό δίκαιο να διατηρούμε το κρατικό μονοπώλιο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ δεν ισχύει αυτό στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια, όπου εκεί ουσιαστικά διαμορφώνονται οι συνειδήσεις των νέων παιδιών;

Χαίρομαι που άκουσα από τον κ.Βενιζέλο να επικαλείται το πόρισμα μίας επιτροπής, που είχα συστήσει το 1990, που ακριβώς ερμηνεύοντας το άρθρο 16 του Συντάγματος περιοριστικά είχε εισηγηθεί όριζε ότι η συνταγματική απαγόρευση ισχύει μόνο για τους ιδιώτες.

Δεν μπορούσε να ισχύει για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή για την αναγνώριση στον τόπο μας παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι η επιμονή της Κυβέρνησης στη διατήρηση αυτού του κρατικού μονοπωλίου, μόνο στρουθοκαμηλισμό αποδεικνύει και θα ήταν τεράστιο λάθος, αν επιμείνουμε σ' αυτές τις ξεπερασμένες καταστάσεις διότι δεν διανοούμε να ανησυχεί οποιοσδήποτε από εμάς από τους τυχόν κινδύνους από την ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων και να μην ανησυχεί, να μη ντρέπεται από το μοναδικό φαινόμενο ευρωπαϊκής χώρας, να έχουμε τέτοια φοιτητική μετανάστευση, όχι μόνο σε ευρωπαϊκές χώρες αλλά όπου γης.

Θα σας θυμίσω ότι αυτήν τη στιγμή είναι γραμμένοι για να διοριστούν στο χώρο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης χιλιάδες αποφοίτων της Παιδαγωγικής Ακαδημίας των Σκοπίων και δεν ντρέπεται κανένας γι' αυτό το κατάντημα!

Απεναντίας, η άρση της απαγόρευσης θα καταστήσει τη λειτουργία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης— που στην πράξη υπάρχει και κανένας εδώ δεν πρέπει να καμώνεται ότι δεν την αναγνωρίζει— κάτω από τον έλεγχο της πολιτείας και θα διασφαλίσει τις χιλιάδες των οικογενειών που προσφεύγουν και σήμερα σ' αυτήν, είτε υποχρεούμενοι αναγκαστικά σε μετανάστευση είτε δεχόμενοι τις ανεξέλεγκτες από κάθε πλευρά υπηρεσίες ιδιωτικών φορέων που έχουμε όλοι ανεχθεί και λειτουργούν στον τόπο μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Λυπάμαι που δεν μπορώ να ολοκληρώσω την επιχειρηματολογία μου, αλλά πιστεύω ότι είναι αυτονόητα αυτά που λέω και θέλω να ελπίζω ότι στο τέλος θα επικρατήσει σε όλους τους συναδέλφους η κοινή αντίληψη, να πάψουμε να φρενάρουμε την εξέλιξη και να επιτρέψουμε την αναδιατύπωση του άρθρου 16 στη κατεύθυνση αυτή, όπως και στην άρση της δεύτερης μεγάλης υποκρισίας, που είναι η δήθεν καθιέρωση της δωρεάν παιδείας για όλους. Η αναθεώρηση του συστήματος παροχής δωρεάν εκπαίδευσης, με κύριο στόχο να εξασφαλίσουμε δωρεάν εκπαίδευση, πλήρη και ουσιαστική για εκείνους που δεν μπορούν να πληρώνουν, αποτελεί μια ακόμη αναγκαία τομή. Για να προσφέρουμε δωρεάν παιδεία σε αυτούς που πράγματι έχουν ανάγκη πρέπει εκείνοι, που μπορούν να πληρώνουν, να αρχίσουν να συνεισφέρουν σ' αυτήν την

υπόθεση!

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κοντογιαννόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα πρόταση για την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παπαγεωργόπουλος, έχει το λόγο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είναι σίγουρα στις προθέσεις μου, δεν είναι και του παρόντος άλλωστε, η όποια προσπάθεια δραματοποίησης, αλλά απλώς θέλω και εγώ να διαπιστώσω ότι η στιγμή, ο χρόνος, η ευκαιρία που μας δίνεται με την αναθεώρηση του Συντάγματος είναι και ιστορική και μοναδική και αναμφίβολα πρέπει να την αξιοποιήσουμε.

Η αναθεώρηση του Συντάγματος δεν γίνεται ούτε εύκολα ούτε συχνά. Το πολιτικό ζητούμενο είναι να λυθούν τα προβλήματα, που έχουν ήδη ανακύψει. Είναι μια μεγάλη ευκαιρία να λύσουμε αυτά τα προβλήματα και να προλάβουμε τη δημιουργία νέων. Επίσης, η αναθεώρηση πρέπει να απεγκλωβίσει το δημόσιο βίο από αγκυλώσεις και δεσμά και πρέπει να προηγείται το Σύνταγμα της εποχής του. Το Σύνταγμα του 1975 επετέλεσε τον προορισμό του, μας οδήγησε στο 2000 χωρίς προβλήματα. Στο κατώφλι της νέας χιλιετίας θα πρέπει να είμαστε αναμφίβολα έτοιμοι και να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων.

Οι προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας είναι καταγεγραμμένες και αναλύθηκαν από τον Πρόεδρο μας και τους εισηγητές, το γενικό και τον ειδικό. Συμπληρωματικά έχω να πω, κατά τη γνώμη μου, ότι όσον αφορά αυτήν την ενότητα, είναι ανάγκη να προσέξουμε την ενίσχυση και τη διεύρυνση των ατομικών ελευθεριών και δικαιωμάτων του ανθρώπου. Πρέπει το Σύνταγμα να προστατεύσει δικαιώματα και ελευθερίες στις νέες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί από την αυθαιρεσία του κράτους, όπως και αυτή έχει διαμορφωθεί στις μέρες μας.

Πρέπει, επίσης, να κατοχυρωθεί και να εγγυηθεί μια νέα λειτουργική ισορροπία, που να κλείνει την πόρτα στα σύγχρονα εκφυλιστικά φαινόμενα. Πρέπει να προστατεύεται η κοινωνία και ο πολίτης από την κάθε είδους, λογής και βαθμίδα αυθαιρεσίας. Είναι ανάγκη να διασφαλισθούν βασικά κοινωνικά δικαιώματα, που στοχεύουν στην αποτροπή της επικράτησης στη χώρα μας της κοινωνίας των 2/3, στο να αποφευχθούν, δηλαδή, τα φαινόμενα της περιθωριοποίησης, της αλλοτρίωσης, του αποκλεισμού, της εξαθλίωσης μεγάλου ποσοστού του πληθυσμού, που είναι ήδη γεγονός, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Είναι ανάγκη επίσης η κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας των κρατικών και ιδιωτικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Εθνικές ρυθμίσεις στην εποχή των δορυφορικών καναλιών δεν είναι επαρκής, γι'αυτό θα πρέπει να υπάρχει διεθνής συνεννόηση και συνεργασία.

Επίσης, είναι ανάγκη ο καθορισμός του ρόλου του κράτους να διαμορφωθεί σε σύγχρονες συνθήκες στους τομείς της παιδείας, της υγείας, της πρόνοιας, της κοινωνικής ασφάλειας. Χρειάζεται να αναληφθούν θετικές δράσεις.

Είναι ανάγκη, επίσης, η θέσπιση προσθέτων διατάξεων για την προστασία του περιβάλλοντος. Με δεδομένα τα παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα, αλλά και τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος, είναι ανάγκη να υπάρξει μεγαλύτερη δυνατή κατοχύρωση της προστασίας του περιβάλλοντος.

Τέλος, είναι ανάγκη η θέσπιση ειδικών διατάξεων για την προστασία, τη συντήρηση, την προβολή, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, της μοναδικής και παγκόσμιας και όχι μόνο εθνικής σημασίας πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Επίσης, πρέπει να ζητήσουμε θεσμικές λύσεις, για να αποκαταστήσουμε την ανατροπή που έχει επιφέρει στη θεσμική ισορροπία η ανάπτυξη των περιβόητων διαπλεκόμενων συμφερόντων, που έχουν αναχθεί σε άτυπη μεν, αλλά ουσιαστικότερη εξουσία, μη θεσμοθετημένη αναμφίβολα.

Ειδικότερα, όσον αφορά τα συγκεκριμένα άρθρα αυτής της ενότητας, έχω να παρατηρήσω ότι είναι πολύ θετική η διαπίστωση ότι τα κόμματα της Πλειοψηφίας και της Αξιωμα-

τικής Αντιπολίτευσης συμφωνούν ότι θα πρέπει να μείνουν ως έχουν οι ρυθμίσεις που έχουν θεσπιστεί από το Σύνταγμα του '75 και αφορούν τις σχέσεις εκκλησίας και κράτους, όπως επίσης να παραμείνει ως έχει ο θρησκευτικός όρκος.

Είναι ανάγκη να παραμείνουν αυτές οι αρχές, αυτή η οριοθέτηση των σχέσεων εκκλησίας και κράτους ως έχουν, διότι οι βασικές αρχές, οι βασικές συντεταγμένες αυτών των σχέσεων από τις πρώτες ημέρες της εθνικής ανεξαρτησίας μέχρι σήμερα, έχουν λειτουργήσει καλά και έχουν στηρίξει και την εθνική υπόσταση και την εθνική παρουσία.

Θυμίζω ότι ήδη από το 1922 το Σύνταγμα της Επιδαύρου, το προσωρινό πολίτευμα της Ελλάδος, ανέφερε ότι Έλληνες είναι: Πρώτον όσοι κατοικούν στην ελληνική επικράτεια και δεύτερον όσοι πιστεύουν στο Χριστό. Αυτές οι βασικές παράμετροι δεν έχουν αλλάξει μέχρι σήμερα.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΟΦ: Το Σύνταγμα, όμως, λέει κάτι άλλο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Να τις σεβαστούμε και να τα αφήσουμε ως έχουν. Νομίζω ότι είναι οι μόνες διατάξεις και ρυθμίσεις που έχουν επικαιρότητα και για τη νέα χλιετία που ανατέλλει σε λίγο.

Όσον αφορά το άρθρο 7 παράγραφος 3, που προβλέπει την κατάργηση της ποινής του θανάτου, θέλω να πω ότι είμαι κατηγορηματικά υπέρ της κατάργησης της ποινής του θανάτου, αλλά έχω την άποψη ότι η συνταγματική κατάργηση της ποινής δεν είναι ούτε σκόπιμη ούτε ωφέλιμη. Αρκεί η διά του κοινού νόμου κατάργηση της ποινής του θανάτου, γιατί ο τυχόν αφοπλισμός του κοινού νομοθέτη με συνταγματική ρύθμιση, θα στερήσει τη δυνατότητα να αντιμετωπιστούν ακραία κοινωνικά φαινόμενα, όπως προβλήματα ναρκωτικών, περιπτώσεις ομαδικών φόνων, όπως στο μετρό του Τόκιο, ή ό,τι ο μν γένοιτο, θα μπορούσε να μας παρουσιαστεί στο μέλλον.

Θα πρέπει λοιπόν ο κοινός νομοθέτης να έχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει ακραίες περιπτώσεις και να μην αφοπλιστεί από μία συνταγματική διάταξη. Σημειώνω πάντως ότι πρέπει να καταργηθεί η ποινή του θανάτου, όχι όμως με συνταγματική διάταξη.

Όσον αφορά το άρθρο 16, υπήρξαν αναφορές από τον Πρόεδρο, από τους εισηγητές, από πολλούς συναδέλφους—δεν θα αναλώσω τον ελάχιστο πια χρόνο μου σ' αυτό το ζήτημα—αλλά πιστεύω ότι η αναθεώρηση αυτού του άρθρου αποτελεί βασικό κριτήριο της επιτυχίας της επιχειρούμενης αναθεώρησης του Συντάγματος.

Θα πρέπει η κυβερνητική Πλειοψηφία να συμφωνήσει σ' αυτήν την κατεύθυνση που προτείνει η Νέα Δημοκρατία.

Όσον αφορά το άρθρο 22 που προτείνει το ΠΑΣΟΚ για την αναθεώρηση της διάταξης, που αφορά τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, νομίζω ότι αυτή η διάταξη είναι λεπτομερειακή, είναι επί μέρους. Δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο συνταγματικής πρόβλεψης μια περιπτώσιολογική, επί μέρους αναφορά και νομίζω ότι το Σύνταγμα θα πρέπει να είναι λιτό και χωρίς να μπαίνει σε τέτοιου είδους περιπτώσιολογικές ρυθμίσεις.

Τέλος, σχετικά με το άρθρο 24, έχω να τονίσω ότι η υπερπροστασία οδήγησε σε εντελώς αντίθετα αποτελέσματα. Έχουμε μια σχέση αντιπαλότητας κατοίκου της περιφέρειας με το φυσικό περιβάλλον, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την καταστροφή των δασών και γενικότερα του φυσικού περιβάλλοντος. Θα πρέπει να συμφωνήσουμε να αναθεωρήσουμε το άρθρο 24 και από και και πέρα, η νέα Βουλή θα προσδιορίσει το ακριβές περιεχόμενό του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ.Καραμάριος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός—και αυτό αποτελεί γενική παραδοχή— ότι το Σύνταγμα του 1975 είναι το τελειότερο Σύνταγμα στην ιστορία του τόπου μας, με αποτέλεσμα έκτοτε να έχουμε την πλέον ομαλή συνταγματική και πολιτική περίοδο. Όμως, παρά το γεγονός αυτό, οι μετέπειτα εξελίξεις στην κοινωνία μας, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά, επιβάλλουν τη μερική αναθεώρηση

διατάξεών του.

Οι προτάσεις αναθεώρησης του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας είναι επόμενο, αλλού να συγκλίνουν και αλλού να διαφοροποιούνται και τούτο οφείλεται στη γενική θεώρηση των πολιτειακών και των ιδεολογικών μας κατευθύνσεων.

Η πρώτη ενότητα, για την οποία συζητάμε απόψε, που περιλαμβάνει τα άρθρα 4 έως 25, περιέχει πράγματι τις πιο βασικές διατάξεις του, γιατί αναφέρεται στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, δηλαδή στις θεμελιώδεις εκείνες διατάξεις που χαρακτηρίζουν τα πολιτεύματα και τα προσδίδουν το χαρακτηρισμό των κοινοβουλευτικών ή μη κρατών.

Οι συνταγματικές μας επιταγές ότι οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και ότι έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις, αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά του πολιτεύματός μας, της προεδρευομένης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, μιας δημοκρατίας που η εμπέδωσή της κυρίως οφείλεται σ' αυτό το Σύνταγμα του 1975, τότε που το ΠΑΣΟΚ επιδεικτικά δεν θέλησε να ψηφίσει αποχωρώντας από τη Βουλή. Αλλά σήμερα χαίρομαι, γιατί στην εισηγητική του έκθεση παραδέχεται το θετικό ρόλο που έπαιξε το Σύνταγμά μας στη μετέπειτα πολιτική μας ζωή.

Η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, να προστεθούν ορισμένες διατάξεις στο άρθρο 5, που διαλαμβάνουν το δικαίωμα του καθενός πολίτη να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του, πιστεύω ότι είναι επιβεβλημένη και αυτό γιατί η φράση "ο σεβασμός και η προστασία της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της τιμής και της υπόληψης του ανθρώπου", αποδίδει κατά τρόπο ορθότερο και επιβεβλημένο την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας έναντι του δικαιώματος του πολίτη να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του.

Σε ό,τι αφορά την κατάργηση της θανατικής ποινής, νομίζω ότι η θετική σύγκλιση απόψεων στο θέμα αυτό είναι ορθή. Άλλωστε, με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, η άποψη αυτή έγινε παραδεκτή και απ' όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι επίσης επιβεβλημένη η αναθεώρηση των διατάξεων των άρθρων 9, 14 και 15 του Συντάγματος, γιατί η τεχνική εξέλιξη των μέσων επικοινωνίας επιβάλλει την αναθεώρησή τους.

Εκείνο όμως που θέλω να σχολιάσω είναι ότι η οποιαδήποτε συνταγματική αναθεώρηση θα επιφέρει επιτέλους ένα τέλος σ' αυτήν την κατάσταση που επικρατεί σήμερα, κυρίως στα τηλεοπτικά μέσα επικοινωνίας. Ας το ελπίσουμε.

Θέλω ακόμα να σχολιάσω την ανάγκη αναθεώρησης των διατάξεων του άρθρου 17 περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, γιατί πιστεύω ότι όπως έχουν οι διατάξεις, πολλές φορές η απαλλοτρίωση, κάθε άλλο παρά προστατεύει τα ατομικά δικαιώματα.

Θέλω να τονίσω ιδιαίτερα ότι δεν αρκεί η θεσμοθέτηση διατάξεων νόμου κατ'επιταγήν του Συντάγματος για τη διαδικασία κήρυξης και απαλλοτρίωσης, αλλά απαιτείται ρητή συνταγματική διάταξη, που να επιβάλλει την καταβολή της χρηματικής αξίας του ακινήτου σε τακτή ή ορισμένη προθεσμία, με συνέπεια την τυχόν μη συμμόρφωση προς τις διατάξεις αυτές, την αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης με διαπιστωτική πράξη της διοίκησης και όχι με δικαστική απόφαση, εκτός εάν η δικαστική απόφαση εκδίδεται με ρητές συνοπτικές διαδικασίες, χωρίς ουσιαστικό έλεγχο για ό,τι αφορά τη μη εμπρόθεσμη καταβολή της αποζημίωσης.

Διαφορετικά, θα παρουσιάζεται και πάλι το φαινόμενο να κηρύσσεται η απαλλοτρίωση, να γίνεται η διαδικασία καθορισμού της τιμής μονάδος αποζημιώσεως και ο πολίτης να μην την εισπράττει, γιατί το δημόσιο ή ο κηρύσσων την απαλλοτρίωση δεν θα έχει χρήματα να καταβάλει και μάλιστα για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.

Ένα άλλο σπουδαίο θέμα είναι και η διάταξη του άρθρου 24 του Συντάγματος, η προστασία, δηλαδή, του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Διάταξη στην οποία η Νέα Δημοκρατία προσθέτει και τις λέξεις "και η μέριμνα για τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής". Ότι, δηλαδή, θα αποτελούν υποχρέωση του κράτους η προστασία του περιβάλλοντος και η ποιότητα της ζωής.

Εδώ θα ήθελα να παρατηρήσω ότι η αξία του δάσους και των δασικών εκτάσεων είναι εξίσου σημαντική, όσο και της αγροτικής εκμετάλλευσης. Εκείνο όμως που προέχει είναι να ξεχωρίσουμε αυτές τις εκτάσεις με τη δημιουργία κτηματολογίου και το χωροταξικό σχεδιασμό. Η πολιτεία και οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ιδιαίτερα τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια που κυβερνούν τη χώρα μας, δεν έκαναν τίποτε προς την κατεύθυνση αυτή. Η σκληρή εμμονή στην ιδέα ότι η δασική έκταση προέχει της αγροτικής εκμετάλλευσης, δεν λύνει το πρόβλημα, αφού και οι δυο χρήσεις είναι εξίσου αναγκαίες για την εθνική μας οικονομία.

Πρέπει, λοιπόν, συνταγματικά να προβλεφθεί οριστικά αυτός ο κτηματολογικός διαχωρισμός της γης.

Οι προτάσεις για την εναρμόνιση των διατάξεων του άρθρου 25 του Συντάγματος, με τις σημερινές συνθήκες εξ αιτίας της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι –νομιζώ– επιβεβλημένη, χωρίς να θεωρηθεί ότι αλλοιώνεται η εσωτερική μας κατάσταση σε ό,τι αφορά τα ήθη, έθιμα, την ιστορία και τον πολιτισμό μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Φούσας έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Ασφαλώς, η ενότητα των άρθρων 4 έως 25, που αφορούν τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα του πολίτη, είναι από τα σοβαρότερα κεφάλαια του Συντάγματος μας.

Θέλω, επίσης, να παρατηρήσω ότι το Σύνταγμα του 1975 έχει πράγματι μία πρωτοπορεία, αλλά και μια γενικότερη αποδοχή και για την ενότητα αυτή, που αφορά τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Από το σύνολο όμως των διατάξεων αυτής της ενότητας κρίνω σκόπιμο, λόγω και του ελάχιστου χρόνου που έχω στη διάθεσή μου, να ασχοληθώ ειδικότερα, αλλά πάντως συνοπτικά, με τέσσερα θέματα.

Το πρώτο θέμα είναι το άρθρο 4 παράγραφος 6, δηλαδή για τους αντιρρησίες συνειδήσεως.

Παρακολούθησα την πρόταση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και οφείλω να παρατηρήσω ότι η πρόταση αυτή, η οποία ομιλεί για εναλλακτική θητεία για τους αντιρρησίες συνειδήσεως, με βρίσκει παντελώς αντίθετο.

Σήμερα η ισχύουσα διάταξη λέει ότι "κάθε Έλληνας, που μπορεί να φέρει όπλα, είναι υποχρεωμένος να συντελεί στην άμυνα της πατρίδας, σύμφωνα με τους ορισμούς του νόμου".

Η πατρίδα μας αντιμετωπίζει σήμερα πολλά προβλήματα. Όλοι οι Έλληνες ασφαλώς και όλα τα Ελληνόπουλα έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις και τα δικαιώματα και θεωρώ, λοιπόν, ότι τυχόν αποδοχή αυτής της πρότασης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δημιουργεί για την πατρίδα μας μια επικινδυνότητα ως προς τις απόψεις αυτές και πράγματι θα είναι μια προκλητική αποδοχή για τους νομοταγείς πολίτες και ιδίως για τους νέους μας. Άρα, η άποψή μου είναι ότι πρέπει να μη γίνει αποδεκτή η πρόταση αυτή για τους λεγόμενους αντιρρησίες συνειδήσεως.

Μια δεύτερη παρατήρηση αφορά το άρθρο 7 παράγραφος 3 του Συντάγματος, για τη θανατική ποινή.

Είναι γνωστή η θέση μου. Τη διετύπωσα πριν από λίγες μέρες στην αρμόδια επιτροπή, όταν συζητούσαμε για το 6ο πρωτόκολλο, ότι είμαι σαφώς υπέρ της καταργήσεως της θανατικής ποινής.

Οι λόγοι, για τους οποίους όλοι συντασσόμεθα στην άποψη αυτή, είναι πάρα πολλοί. Πολύ συνοπτικά παρατηρώ μόνον ότι:

Πρώτον, σε περίπτωση δικαστικής πλάνης, δεν μπορεί να αποκατασταθεί το μεγάλο κακό που γίνεται από μια πεπλανημένη δικαστική απόφαση, δηλαδή η άδικη αφαίρεση της ζωής.

Δεύτερον, το κράτος δεν πρέπει να εκδικείται διά της εκτελέσεως της θανατικής ποινής και μάλιστα η θανατική ποινή είναι αντίθετη προς τη φύση μιας δημοκρατικής και φιλελεύθερης πολιτείας.

Τρίτον, η διατήρηση, κατά την άποψή μου, της θανατικής

ποινής και η εκτέλεσή της ιδίως είναι και αντισυνταγματική, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος ε' του Συντάγματος, κατά μία ερμηνεία. Υπάρχουν και άλλες ασφαλώς ερμηνείες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Ως αναφεριτική της αξίας του ανθρώπου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Τέλος, θέλω να παρατηρήσω –το είχαμε πει και στην επιτροπή αυτό– ότι υπάρχει και το ακαταμάχητο χριστιανικό επιχείρημα, ότι, δηλαδή, δεν εγκρίνει ο Χριστός τη θανάτωση του ανθρώπου από άνθρωπο, κάτι που υποστηρίζει σθεναρά σήμερα και η Εκκλησία μας. Μάλιστα, όταν ο ίδιος ο Χριστός υπέστη τη θανατική ποινή, η μόνη του αντίδραση ήταν η συγχώρηση των σταυρωτών του.

Για το λόγο αυτόν, ο Βίκτωρ Ουγκώ αναφέρει ότι "την ημέρα που ο Θεάνθρωπος υπέστη τη θανατική ποινή, ταυτόχρονα την κατήργησε".

Εξάλλου, το θέμα αυτό, όπως είναι γνωστό, έχει ρυθμιστεί και με απλή νομοθετική ρύθμιση, αλλά και με πολλές διεθνείς συμβάσεις ή θα έλεγα, με διεθνείς υποχρεώσεις μας. Το θέμα, λοιπόν, είναι λελυμένο.

Ας δούμε λοιπόν, αν πράγματι είναι σκόπιμο, είναι δόκιμο, είναι χρήσιμο, αυτή η κατάργηση να γίνει με συνταγματική διάταξη.

Κατ'αρχήν δεν θα είχα αντίρρηση, παρατηρώ όμως τα εξής και θέλω να τα καταθέσω:

Πρώτον, πράγματι, διερωτώμαι, εφόσον το θέμα έχει ρυθμιστεί νομοθετικά και έχουμε αυτές τις διεθνείς συμβάσεις, ποιος είναι ο λόγος να δεσμεύσουμε το κράτος μας με μια συνταγματική διάταξη.

Δεύτερον, θα έλεγα επίσης –και με προβληματίζει– ότι ίσως θα ήταν δυνατόν να προβλέψουμε με το ίδιο το Σύνταγμα μας να μπορεί ο απλός νομοθέτης με απλό νόμο, αλλά με πλειοψηφία 3/5 του συνόλου της Βουλής, να επιτρέπει ίσως την επαναφορά, εάν οι συνθήκες και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το επιβάλλουν.

Γιατί θα συμβεί ίσως το εξής παράδοξο και το παράξενο. Εάν η διεθνής κοινότητα, για οποιοδήποτε εξαιρετικό λόγο θελήσει να επαναφέρει τη θανατική ποινή, εμείς θα αναμένουμε την αναθεώρηση του Συντάγματος;

Επαναλαμβάνω όμως τη βασική μου θέση ότι είμαι σαφώς κατά της θανατικής ποινής, δηλαδή υπέρ της κατάργησης, αλλά το θέμα είναι καθαρά διαδικαστικό, αν πρέπει να ρυθμιστεί με το Σύνταγμα ή με απλό νόμο. Εγώ θα έλεγα με απλό νόμο και με τις διεθνείς υποχρεώσεις και συμβάσεις μας.

Όσον αφορά το άρθρο 16, που αφορά τα μη κρατικά πανεπιστήμια, η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας νομιζώ ότι έχει μια πρωτοπορεία. Θεωρώ ότι είναι ιδιαίτερα χρήσιμη και θεωρώ επίσης ότι πρέπει να γίνει αποδεκτή από την Ολομέλεια της Βουλής.

Πρώτον, επιτέλους, πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι αυτό το οποίο λέγαμε παλαιότερα, ότι πράγματι, πρέπει η πολιτεία να ρυθμίζει ποιος πρέπει να είναι ο αριθμός των φοιτητών οι οποίοι εισάγονται στα πανεπιστήμια, σύμφωνα με τις ανάγκες της χώρας μας, έχει πλέον εκ των πραγμάτων ανατραπεί. Και έχει ανατραπεί, γιατί όσο είναι το κόστος ενός φοιτητή στη Θεσσαλονίκη και στη Θράκη, μπορεί να είναι και σε μια βαλκανική χώρα. Το μόνο όμως που συμβαίνει είναι ότι εκείνος που σπουδάζει σε άλλη χώρα, ασφαλώς δεν σπουδάζει σωστά και θα έλεγα ότι δεν σπουδάζει και ελληνικά.

Το δεύτερο που θέλω να παρατηρήσω είναι ότι, πράγματι, έχουμε μεγάλη εξαγωγή συναλλάγματος. Θα έλεγα επίσης ότι δεν υπάρχει υγιής ανταγωνισμός, κινδυνεύει η εκπαίδευσή μας γενικότερα και επιτέλους, θα έλεγα, ότι πρέπει να αξιοποιησουμε και τους διακεκριμένους επιστήμονες του εξωτερικού, οι οποίοι σήμερα δεν μπορούν να είναι στην Ελλάδα ως καθηγητές, και να προσφέρουν.

Όσον αφορά το θέμα για τη δωρεάν παιδεία, το οποίο έθεσε και σήμερα ο κ. Κοντογιαννόπουλος αλλά και άλλοι συνάδελφοί μας, πρέπει να παρατηρήσω ότι με βρίσκει παντελώς αντίθετο. Η δωρεάν παιδεία πρέπει για όλους να ισχύσει. Η κοινωνία μας δεν είναι έτοιμη να αποδεχθεί μια τέτοια ρύθμιση και εξάλλου, δεν είναι εύκολο να διακριθεί,

ποιος μπορεί σήμερα να θεωρηθεί πλούσιος και ποιος μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι άπορος.

Το τελευταίο θέμα που θέλω να θέσω, κύριε Πρόεδρε, είναι σχετικά με το άρθρο 17 παράγραφοι 2 και 4 του Συντάγματος, που έχει σχέση με τις απαλλοτριώσεις. Νομίζω ότι εδώ η Νέα Δημοκρατία ορθώς κρίνει ότι το θέμα των απαλλοτριώσεων πρέπει να τελειώνει σε χρονικό διάστημα, όχι άνω των δύο ετών.

Αυτό το οποίο συμβαίνει σήμερα είναι τραγελαφικό. Πραγματικά, έχουμε περιπτώσεις που οι απαλλοτριώσεις διαωνίζονται χρόνια και χρόνια.

Δεύτερον, ορθώς επίσης η Νέα Δημοκρατία δέχεται ότι αυτές οι διαφορές πρέπει να ρυθμίζονται, πρέπει να επιλύονται από τα πολιτικά δικαστήρια.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. νομίζω ότι επί του θέματος αυτού έχει μια αόριστη, μια θεωρητική πρόβλεψη, αλλά πάντως θετικό είναι ότι και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δέχεται ότι πρέπει να αναθεωρηθεί και η διάταξη αυτή.

Αυτές είναι οι παρατηρήσεις, τις οποίες είχα την τιμή να κάνω. Δεν έχω χρόνο για περισσότερες παρατηρήσεις. Νομίζω ότι τα βασικότερα θέματα είναι αυτά. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Μάνος έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα περιοριστώ σε μερικές μόνο παρατηρήσεις, σε ό,τι αφορά τα άρθρα 16, 17 και 24.

Η γνώμη μου, σε ό,τι αφορά τα άρθρα αυτά, συμβαδίζει με άποψη που είχε εκφράσει ο κ. Μητσοτάκης, ότι δηλαδή θα ήταν προς το συμφέρον όλων μας, αν μπορούσαμε να συμφωνήσουμε με μικρή πλειοψηφία, δηλαδή μικρότερη των εκατόν ογδόντα, ότι θα πρέπει να εξετάσουμε τα άρθρα αυτά στο σύνολό τους. Εννοώ και το 16 και το 17 και το 24. Δεν μπορώ να πω ότι μου αρέσει αυτή η τακτική να εξετάζουμε μόνο μία παράγραφο, διότι πολλές φορές αφήνουμε ουρές απέξω και στο τέλος θα είναι ένα "μπάλωμα", το οποίο δεν θα ικανοποιεί κανέναν.

Για το άρθρο 16 ειπώθηκαν ήδη πάρα πολλά. Μερικοί από σας θα γνωρίζετε ότι από χρόνια ήδη υποστηρίζω ότι θα έπρεπε, αφ' ενός μεν να έχουμε τη δυνατότητα να υπάρχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια ή πάντως μη κρατικά.

Έχω επίσης ήδη υποστηρίξει ότι είναι απολύτως αδύνατο να ανταποκριθούμε στις ανάγκες της κοινωνίας, όπως διαμορφώνονται, με τη διατήρηση της διάταξης περί δωρεάν παιδείας, η οποία έχει οδηγήσει σε τελείως εξωφρενικές και απαράδεκτες καταστάσεις.

Πρέπει, επίσης, να σας πω ότι από επανειλημμένες συζητήσεις που είχα με τους πρυτάνεις των πανεπιστημίων, πολλοί εκ τούτων, ίσως όχι δημοσίως ακόμη, δέχονται ότι είναι απολύτως αδύνατο να λειτουργήσουν με το σημερινό καθεστώς, δηλαδή, ότι θα έπρεπε να υπάρχει μία διαφοροποίηση, η οποία να επιτρέπει σε πολλές περιπτώσεις να καταβάλλονται διδάκτρα, ή πάντως δαπάνες ανταποδοτικής φύσεως.

Είδα με ικανοποίηση ότι ο σημερινός Υπουργός Παιδείας καθιέρωσε τρόπον τινά αυτήν την πλευρά των ανταποδοτικών τελών στην περίπτωση του ανοιχτού πανεπιστημίου. Αυτό, κατά την άποψή μου, είναι μία πάρα πολύ θετική εξέλιξη, εκ μέρους της Κυβέρνησης.

Η άποψη η δική μου, πάντως, είναι ότι θα έπρεπε οπωσδήποτε να δεχθούμε το σύνολο του άρθρου να τεθεί υπό αναθεώρηση, επαναλαμβάνω με μικρή πλειοψηφία, διότι αναγνωρίζω ότι δεν υπάρχει ακόμα διαμορφωμένη άποψη και συνεπώς, θα ήταν σημαντικό η επόμενη Βουλή, η Αναθεωρητική, να χρειάζεται αυξημένη πλειοψηφία, προκειμένου να αλλάξει το άρθρο.

Θέλω να σας θυμίσω, όταν έγινε η συζήτηση για την Ολυμπιακή, πως είχα πει στη Βουλή, ότι οι όποιες αποφάσεις θα διευκολύνοντο, αν ξεκαθαρίζαμε ορισμένες προτεραιότητες, ότι προτεραιότης του κράτους είναι να κοιτάζει το συμφέρον των επιβατών ή των αερομεταφορών και όχι της εταιρείας και των συντεχνιών που εργάζονται μέσα στην

Ολυμπιακή. Εάν δηλαδή σκεπτόμαστε τον επιβάτη, θα καταλήγαμε πολύ πιο εύκολα σε σωστές αποφάσεις.

Το ίδιο θα σας έλεγα και για το ζήτημα της παιδείας. Εάν σκεπτόμασταν τις ανάγκες όσων επιθυμούν να σπουδάσουν, είμαι βέβαιος, ότι θα καταλήγαμε σε άλλα συμπεράσματα από εκείνα στα οποία έχουμε καταλήξει τώρα, όπου έχω σαφώς την υπόνοια ότι σκεπτόμαστε συνεχώς τα συμφέροντα των συντεχνιών, των καθηγητικών ως επί το πλείστον συντεχνιών, που είναι μέσα στα πανεπιστήμια. Αυτούς φοβάται το πολιτικό σύστημα, αυτούς δεν θέλει να αντιμετωπίσει. Και νομίζω αν, αντιθέτως, συμφωνούσαμε ότι υπεράνω όλων έρχεται το συμφέρον των νέων εκείνων ανθρώπων, που επιθυμούν να σπουδάσουν, θα καταλήγαμε στο συμπέρασμα ότι είναι επιτακτικής σημασίας, να επιτρέψουμε να δημιουργηθούν και άλλα πανεπιστήμια και να επιτρέψουμε, υπό προϋποθέσεις, να καταβάλλεται η δαπάνη των αυξημένων παροχών που θα δίνουμε.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 17 -άλλωστε έκανε ορισμένες παρατηρήσεις και ο συνάδελφος κ. Καραμάριος, δεν άκουσα άλλους που προηγούνταν- και τις υπερβολές που υπάρχουν: Θα θυμάστε ότι υπήρξα για πολλά χρόνια Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και γνωρίζω για πάρα πολλές υπερβολές, όπου στην πράξη δεσμεύονται περιουσίες για δεκαετίες, με αποτέλεσμα να καταστρατηγείται τελείως η έννοια της ιδιοκτησίας. Υπάρχουν πολλά θέματα τα οποία θέλουν ρύθμιση.

Το ίδιο θα σας έλεγα -και από το ίδιο σκεπτικό ξεκινώ- για το άρθρο 24. Και το άρθρο 24 έχει δημιουργήσει τελείως τρελές καταστάσεις. Θα σας θυμίσω ότι εγώ είμαι εκείνος που εισηγήθηκα στη Βουλή το 1979 τον οικιστικό νόμο. Ο ν. 947/79 ήταν ο πρώτος νόμος που προσπάθησε να εφαρμόσει την παράγραφο 3 του άρθρου 24. Αυτός ο νόμος στη συνέχεια τροποποιήθηκε από τον Τρίτη, κατά τρόπον που έχει οδηγήσει σε φοβερές υπερβολές σήμερα. Δηλαδή, υπάρχουν περιπτώσεις που χωρίς καμία ουσιαστική αιτιολογία ή αντάλλαγμα, φθάνουν να δημεύονται περιουσίες κατά 60% και πλέον, πράγμα το οποίο πρέπει, κατά τη γνώμη μου απαραίτητως, να διορθωθεί.

Αντιλαμβάνομαι ότι η Βουλή και τα δύο μεγάλα κόμματα δεν έχουν κάνει τέτοιες προτάσεις. Θα δείτε ότι η παράγραφος 3 δεν περιλαμβάνεται σε καμία πρόταση. Η γνώμη μου είναι, όμως, ότι όλο το άρθρο 24 θα έπρεπε να το ξανακοιτάξουμε πολύ συστηματικά και μετά μακρά προσπάθεια, να βρούμε τη σωστή λύση.

Και θα ήθελα να σας επισημάνω επίσης, επειδή το άρθρο αυτό έχει καθιερωθεί ότι αφορά το περιβάλλον, αυτό είναι λάθος. Το περιβάλλον είναι μία μόνο πλευρά. Θα ήθελα οπωσδήποτε για παράδειγμα να περιλάβουμε και το θέμα των φυσικών πόρων. Το νερό στην Ελλάδα ύστερα από μερικά χρόνια θα είναι είδος που θα λείπει. Είναι πάρα πολύ σημαντικό. Όταν μιλάμε για περιβάλλον, να περιλάβουμε και τους φυσικούς πόρους.

Θα ήταν λοιπόν χρήσιμο κατά τη γνώμη μου, εάν για παράδειγμα ο Πρωθυπουργός μπορούσε να συνεννοηθεί με τους Αρχηγούς των κομμάτων, αυτά τα τρία άρθρα να δεχθούμε να τα περάσουμε με μικρή πλειοψηφία, να θεωρήσουμε ότι χρειάζονται αναθεώρηση και η επόμενη Βουλή να έχει την άνεση με ηυξημένη πλειοψηφία να τα διαμορφώσει όπως οι νέες συνθήκες επιβάλλουν.

Θέλω απλώς να τονίσω και να επιβεβαιώσω και για άλλη μια φορά ότι θεωρώ απολύτως αδύνατο να ανταποκριθεί η ελληνική πολιτεία στις ανάγκες του 21ου αιώνα στον τομέα της παιδείας με το σημερινό άρθρο 16. Αν αυτό δεν αλλάξει, καταδικάζουμε το μέλλον της Ελλάδος. Είναι πολύ σημαντικό αυτό το άρθρο να αλλάξει εκ βάθρων. Δεν είναι μόνο τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και δεν είναι μόνο η κατάργηση της καθολικής δωρεάν παιδείας. Χρειάζεται συνολική επανεκτίμηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Η κ. Φάνη Πάλλη-Πετραλιά έχει το λόγο.

Απούσα. Διαγράφεται.

Η κ. Μπενάκη έχει το λόγο.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Κύριε Πρόεδρε, και εγώ θα περιορισθώ σε παρατηρήσεις επί τριών άρθρων, το άρθρο 16, το άρθρο 7 για τη θανατική ποινή και το άρθρο 17. Σε σχέση με το άρθρο 16, θα ήθελα να πω ότι ο φανατισμός, με τον οποίο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. απορρίπτει την πρότασή μας, στηρίζεται μάλλον σε ορισμένες παρανοήσεις, τουλάχιστον αν κρίνω από ορισμένα που είπε ο κύριος Υπουργός και από άλλα που είπε ο κ. Βενιζέλος.

Κατ'αρχήν, όταν λέμε "μη κερδοσκοπικό", ευνοούμε πραγματικά μη κερδοσκοπικό και δεν μπορεί να υπάρξει περιγραφή αυτού του χαρακτήρα με οποιονδήποτε τρόπο όπως υπενόησε ο κύριος Υπουργός. Εάν λειτουργεί ως ίδρυμα παραδείγματος χάρι, του Αστικού Δικαίου, πώς θα γίνει αυτό το ίδρυμα κερδοσκοπικό; Η βασική έννοια του ιδρύματος είναι ότι τα τυχόν κέρδη που θα έχει, θα επανεπενδύονται για τη λειτουργία του ιδρύματος αυτού.

Και έρχομαι στην ένσταση του κ. Βενιζέλου, σε συνδυασμό με όσα είπα μέχρι τώρα, ότι δηλαδή, αφού εμείς της Νέας Δημοκρατίας δεχόμαστε ότι και στο Σύνταγμα ακόμη μπορούμε να βάλουμε τέτοιους περιορισμούς, ώστε η λειτουργία αυτού του μη κρατικού πανεπιστημίου θα υπόκειται σε περιορισμούς ανάλογους με αυτούς που ισχύουν στα δημόσια πανεπιστήμια, δηλαδή θα ισχύει η αρχή της ισότητας στην είσοδο των φοιτητών και θα υπάρχουν περιορισμοί ως προς την επιλογή του διδακτικού προσωπικού...

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Πώς θα γίνουν αυτά;

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Εάν βάλουμε μέσα στο Σύνταγμα, ότι με ειδικό νόμο θα προσδιορισθεί ο τρόπος επιλογής των φοιτητών, ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της ισότητας, δεν μπορούμε, κύριε Ιωαννίδη, να περιοριστούμε;

Είπε ο κ. Βενιζέλος ότι "τότε γιατί δεν δεχόμαστε να λειτουργεί ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου"; Θα σας πω γιατί. Διότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν οι κανόνες του ιδιωτικού δικαίου, έστω και αν υπάρχει η επίβλεψη του κράτους, όταν η νομική μορφή της λειτουργίας του πρέπει να είναι υποχρεωτικά νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Ήδη το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σωρηδόν δημιουργεί στα Υπουργεία νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και ανώνυμες εταιρείες, ακριβώς, επειδή θέλει να δώσει ευελιξία στη διαχείριση των πόρων και στη λήψη των αποφάσεων.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Για να αποφύγει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Για να αποφύγει το δημόσιο λογιστικό. Σωστά, κύριε Κόρακα. Ήδη ο κύριος Υπουργός έχει στο Υπουργείο του την ανώνυμη εταιρεία για την κατασκευή των δικαστικών κτιρίων. Εάν εμμένετε λοιπόν στη μορφή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να εφαρμοσθούν οι κανόνες ιδιωτικού δικαίου στη λειτουργία ενός πανεπιστημίου. Και ξέρετε τώρα τι γίνεται στα πανεπιστήμια, ακριβώς για να ξεπερασθεί αυτό; Δημιουργείται ένας ειδικός λογαριασμός έρευνας, όπου εισρέουν τα κοινοτικά κονδύλια προκειμένου να τα διαχειρίζεται το πανεπιστήμιο ελεύθερα και με κανόνες ιδιωτικού δικαίου. Θα φθάσουμε δηλαδή να δημιουργούμε συνεχώς ειδικούς λογαριασμούς για να διευκολύνουμε την οικονομική και τη διοικητική αυτοτέλεια των πανεπιστημίων;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, όπως είναι σήμερα οι δήμοι ή όπως είναι η Εκκλησία, δεν μπορεί να δημιουργήσει ένα πανεπιστήμιο, το οποίο θα λειτουργεί με κανόνες ιδιωτικού δικαίου. Ο κ. Παπανδρέου, ως Υπουργός Παιδείας, που ίδρυσε πανεπιστήμιο στην Πάτρα για τον ελληνικό πολιτισμό το ίδρυσε ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Αλλά όμως αυτό το πανεπιστήμιο λειτουργεί σαν μία ελεύθερη ακαδημία και δεν δίνει πτυχία, λόγω των περιορισμών του άρθρου 16.

Συνεπώς η πρότασή μας δεν αποβλέπει μόνο στο να διευκολύνουμε να μη φύγουν οι νέοι στο εξωτερικό, στο να διευκολύνουμε να μπουν περισσότεροι στα πανεπιστήμια διότι κάποιος θα μπορούσε να πει ότι το κράτος μας ξαφνικά γίνεται

πλουσιότερο και ιδρύει πολλά πανεπιστήμια, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Δεν λύνεται όμως και τότε το πρόβλημα, διότι είναι τροχοπέδη στη λειτουργία των πανεπιστημίων η μορφή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Συνεπώς σκεφθείτε το καλύτερα, κύριοι συνάδελφοι. Αν ανοίξουμε το δρόμο, να μην έχει υποχρεωτικά τη νομική μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου το πανεπιστήμιο, δημιουργούμε πολύ μεγαλύτερες ευχέρειες και σε τελική ανάλυση βοηθούμε την παιδεία.

Και ένα τελευταίο ερώτημα: Τι θα γίνει αν αυτή, η υπόθεση που έχει πάει στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας καταλήξει, έστω και μέσω προδικαστικού ερωτήματος στο δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο συμπέρασμα, ότι μπορεί να λειτουργούν στην Ελλάδα παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων, είτε δημόσιου χαρακτήρα είτε ιδιωτικού χαρακτήρα. Τι θα κάνουμε, αν δεν έχει τροποποιηθεί το άρθρο 16;

Θα βρεθούμε στη δυσάρεστη θέση να δεχόμαστε τα ξένα πανεπιστήμια στη χώρα μας και να μην μπορεί να ιδρυθεί ένα ίδρυμα ελληνικό ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

Δύο λόγια θα πω για την πρόταση κατάργησης της θανατικής ποινής. Πρέπει να δηλώσω ότι δεν συμφωνώ με καμία πρόταση που θέτει περιορισμό στην κατάργηση, πλην των περιπτώσεων πολέμου.

Η θανατική ποινή δεν εκφοβίζει κανέναν. Απλώς ικανοποιεί την κοινή γνώμη και δημιουργεί αισθήματα ευεξίας και ασφάλειας, θα έλεγα ψευδοαισθήματα, στους πολίτες ότι επειδή έχουμε μία αυστηρή νομοθεσία που κόβει κεφάλια, άρα θα έχουμε λιγότερους εγκληματίες. Δεν θα έχουμε. Άλλα πράγματα εκφοβίζουν τον εγκληματία. Και επιπλέον παίρνουμε το ρίσκο και παραβιάζουμε μία άλλη θεμελιώδη διάταξη του Συντάγματος, το άρθρο 2, για το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και δίνουμε νομιμοποίηση στην πολιτεία να αφαιρεί ανθρώπινη ζωή, πράγμα που έχει πολύ μεγάλες φιλοσοφικές, κοσμοθεωρητικές και μεταφυσικές συνέπειες.

Όσο για το άλλο, θα μου επιτρέψετε να πω, ψευδοδίλημμα για τους εμπόρους ναρκωτικών, αυτοί δεν εκφοβίζονται με τίποτα, ούτε με την απειλή της θανατικής ποινής. Μόνο με την απειλή να συλληφθούν εκφοβίζονται και όταν οι ποινές που προβλέπονται θα επιβάλλονται.

Μία τελευταία παρατήρηση για το άρθρο 17 θα ήθελα να κάνω: Προσυπογράφω όσα είπε ο κ. Μάνος για τις αδικίες που γίνονται, γι' αυτό και η πρότασή μας προβλέπει πράγματι μία διευκόλυνση του πολίτη. Αλλά γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν προσυπογράφει και την πιο προωθημένη πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, την ίδια προστασία που έχει το δικαίωμα της κυριότητας να την έχουν και άλλα περιουσιακά δικαιώματα; Διότι σήμερα φεύγουμε πλέον από την κλασική μορφή της κυριότητας και η περιουσία είναι το βασικό έννομο αγαθό του ατόμου.

Προτείνουμε, λοιπόν, με ερμηνευτική δήλωση να επιτρέπεται στον κοινό νομοθέτη να εισάγει και άλλα περιουσιακά δικαιώματα, που θα έχουν την ίδια προστασία, όπως και η κυριότητα στο άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Σουφλιάς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, είναι παρήγορο ότι όλες οι πτέρυγες υποστηρίζουν ότι πρέπει να στηρίξουμε ένα κράτος δικαίου, ένα κοινωνικό κράτος. Επίσης όλοι υποστηρίζουν ότι πρέπει να κατοχυρωθούν και να θωρακισθούν τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Η κλασική σκέψη είναι ότι το κράτος προστατεύει τον πολίτη από τις αυθαιρεσίες της κρατικής εξουσίας σε όλες τις εκφράσεις της. Το ερώτημα είναι ποιος προστατεύει τον πολίτη από τις αυθαιρεσίες άλλων δυνάμεων. Βεβαίως δεν μπορεί κανένας να ζητάει την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων από τις πολυεθνικές οντότητες. Μπορεί όμως να ζητάει την προστασία από τη σύγχρονη τεχνολογία. Και εδώ υπάρχει μια πρόβλεψη – πρόταση από όλα τα κόμματα – και αυτό είναι σημαντικό – πώς μπορεί το Σύνταγμα να προστατέψει τους πολίτες απ' αυτήν την επίδραση της σύγχρονης τεχνολογίας. Από εκείνο όμως που δεν μπορεί να προστα-

τευθεί ο πολίτης είναι οι αυθαιρεσίες των διαπλεκόμενων κέντρων οικονομικής και επικοινωνιακής εξουσίας. Ό,τι και να πούμε στο Σύνταγμα αναφορικά με αυτό το θέμα –βεβαίως υπάρχουν κάποιες προβλέψεις και προτάσεις–ελάχιστο θα είναι το αποτέλεσμα, εάν η προστασία αυτών των δικαιωμάτων δεν στηριχθεί στο ηθικό βάρος της πολιτικής, στο ηθικό βάρος των πολιτικών αλλά και στη δύναμη και την υποχρέωση αντίστασης και αντίδρασης των πολιτικών. Και από αυτό φυσικά υποφέρουμε.

Μετά από αυτήν την επισήμανση θα ήθελα να καταθέσω ορισμένες σκέψεις σε δυο–τρία άρθρα. Έρχομαι αμέσως στο άρθρο 16.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να επισημάνω και πάλι μια βασική αρχή, ότι εμείς ψηφίζουμε εδώ ποιες θα είναι οι αναθεωρητέες διατάξεις. Και αν ψηφίσουμε τώρα με 180 Βουλευτές, η αναθεώρηση στην επόμενη Βουλή γίνεται με 150 Βουλευτές. Εάν ψηφίσουμε με 150 Βουλευτές, η αναθεώρηση θέλει 180 Βουλευτές.

Εγώ σας καλώ, ειλικρινά, να φύγετε –επιτρέψτε μου να το πω– από κάποιες αγκυλώσεις και να θεσπίσουμε τη δυνατότητα παροχής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και από μη κρατικά πανεπιστήμια.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τι εννοείτε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Θα σας εξηγήσω, τι εννοώ.

Είμαστε στο 1998. Αν ισχύει αυτό που λέει η Κυβέρνηση, δηλαδή ότι οι εκλογές θα γίνουν το 2000, σημαίνει ότι εάν δεν αναθεωρηθεί τώρα το άρθρο 16, θα μπορεί να αναθεωρηθεί το 2005, που σημαίνει ότι εάν τότε αποφασίσουμε να αναθεωρήσουμε αυτό το άρθρο, τα πρώτα μη κρατικά πανεπιστήμια στην Ελλάδα θα αρχίσουν να λειτουργούν μετά το 2010 ή 2015. Αυτό πρέπει να το έχουμε στο μυαλό μας και να σκεφθούμε πάρα πολλές φορές, αν πρέπει να κάνουμε ή όχι αυτήν την τομή, διότι ο χρόνος χάνεται.

Κύριοι συνάδελφοι, αντί άλλων επιχειρημάτων θα σας διαβάσω τι έλεγε ο Σαρίπολος, για στην Β' Αναθεωρητική Βουλή του 1911, όταν επιχειρήθηκε εισαγωγή παρόμοιας διατάξεως με αυτήν που έχει το σημερινό Σύνταγμα, δηλαδή να μην επιτρέπεται η λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημίων, διότι το μόνο Σύνταγμα που απαγορεύει τη λειτουργία μη κρατικών πανεπιστημίων είναι το Σύνταγμα του 1975. Έγραφε τότε το 1923 για την Αναθεωρητική Βουλή του 1911 ο Σαρίπολος με πολλά σκωπτικά θαυμαστικά, τα εξής: "Ευτυχώς δεν καθιερώθη εν τω Συντάγματι η αντιεπιστημονική και ανελεύθερος πρότασις καθ' ην "δέον ν' απαγορευθή το συσταίνεν ιδιωτικά καταστήματα ανωτέρας εκπαίδευσεως"! Όστε μόνον το κράτος θα εδικαιούτο να διδάσκη τας επιστήμας, την φιλοσοφίαν κλπ. απαγορευομένης της ιδρύσεως πάσης ανωτέρας σχολής ιδιωτικής, π.χ. ελευθέρας σχολής των πολιτικών επιστημών ως εν Παρίσιος π.χ. ! Τούτο εζήτη η Βουλή να καθιερωθή εν Ελλάδι κατά το 1910 ! Ευτυχώς τοιαύτη διάταξις δεν ετέθη εν τω Συντάγματι της μητρός της ελευθερίας και των γραμμάτων Ελλάδος". Αυτά έλεγε τότε ο Σαρίπολος και ήρθε να την καθιερώσει το Σύνταγμα το 1975.

Έλεγα, κύριοι συνάδελφοι, τότε στο πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας το 1987, ότι: "Πρέπει να πάμε στη δυνατότητα ίδρυσης μη κρατικών πανεπιστημίων και η ισότητα των ευκαιριών θα διασφαλισθεί με την παροχή υποτροφιών στους οικονομικά ασθενέστερους, που έχουν υψηλές αποδόσεις και προτιμούν να σπουδάσουν στα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Αυτόνοτο είναι ότι για την ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών πανεπιστημίων θα θεσπισθούν αυστηρές προδιαγραφές και όροι και θα προβλέπεται και θα ασκείται ουσιαστικός κρατικός έλεγχος".

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα μη κρατικά πανεπιστήμια δεν καταλαβαίνω, γιατί σας φοβίζουν. Άκουγα σήμερα τον κ. Βενιζέλο να ρωτά: "Σας ρωτά, κύριοι συνάδελφοι. Θα είναι κερδοσκοπικά ή μη κερδοσκοπικά;" Λένε ότι θα είναι μη κερδοσκοπικά, όση σημασία και αν έχει αυτός ο όρος. Και σας ερωτώ, έλεγε ο κ. Βενιζέλος: "Θα εισέρχονται οι φοιτητές σε αυτά τα πανεπιστήμια, αξιοκρατικά με εξετάσεις; Θα διορίζονται ή θα επιλέγονται ή θα εξελίσσονται οι καθηγητές

αυτών των πανεπιστημίων αξιοκρατικά, όπως γίνεται στα κρατικά πανεπιστήμια;"

Καλά, πιστεύετε εσείς ότι αξιοκρατικά γίνονται όλα αυτά στα σημερινά πανεπιστήμια σε ό,τι αφορά το διδακτικό προσωπικό; Και κατά δεύτερο λόγο, ας αφήσουμε στο νόμο να καθορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας και ίδρυσης των πανεπιστημίων. Το Σύνταγμα τη δυνατότητα δίνει. Τους όρους, να καθήσουμε εδώ στη Βουλή να τους συζητήσουμε, πώς θα διαμορφωθούν, όταν θα έρθει ο σχετικός νόμος.

Αλλά η ισότητα στις σπουδές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξαρτάται από την ποιότητα των σπουδών. Διότι, ο πλούσιος μπορεί να στείλει το παιδί του και έξω, ο πλούσιος μπορεί να το στείλει και οπουδήποτε αλλού. Ο φτωχός, όμως, πού το στέλνει; Εκείνο που έχει σημασία είναι η ποιότητα των σπουδών.

Λοιπόν, τα σημερινά πανεπιστήμια και ιδίως με την πολιτική που ασκείτε σήμερα, υποβαθμίζουν τις σπουδές. Αυτό να το έχουμε πάντα υπόψη μας. Και ο ανταγωνισμός είναι το μόνο μέσο για να αναβαθμιστεί η ποιότητα των σπουδών στα πανεπιστήμια. Όλα τα υπόλοιπα μπορούμε να τα βρούμε. Και τους όρους και τις προϋποθέσεις και να υπάρχει και η ισότητα των ευκαιριών.

Και στο τέλος–τέλος, γιατί δεν σκεπτόμαστε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ήδη, η ιδιωτική τριτοβάθμια πανεπιστημιακή εκπαίδευση υπάρχει στη χώρα μας; Τριάντα με τριάντα πέντε χιλιάδες φοιτητές σπουδάζουν στο εξωτερικό.

Σας είπε ο κ. Κοντογιαννόπουλος ότι πάρα πολλοί έχουν τελειώσει την Παιδαγωγική Ακαδημία Σκοπίων. Ήδη, η ιδιωτική πανεπιστημιακή εκπαίδευση έχει μπει στη χώρα μας. Και έχει μπει, όχι μόνο σπουδάζοντας οι φοιτητές έξω, αλλά και με άλλους τρόπους, με τις ποικιλώνυμες ονομασίες των εργα–στηρίων και τις συνεργασίες. Γιατί κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλο με τις αγκυλώσεις, μην τάχα και μας πουν ότι δήθεν οι φτωχοί δεν μπορούν να πάνε στα ιδιωτικά πανεπιστήμια; Ας καθιερώσουμε, λοιπόν, υποτροφίες.

Και έρχομαι στο θέμα, ...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό, αν μου επιτρέπετε, διότι ήμουν και Υπουργός Παιδείας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ένα λεπτό, κύριε Σουφλιά, σας παρακαλώ, όπως όλοι οι υπόλοιποι συνάδελφοι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Τώρα όμως είναι ενάμισι λεπτό, διότι συζητάμε.

Πάμε στη δωρεάν παιδεία. Εγώ δεν καταλαβαίνω μερικές φορές, ποια είναι η αντίληψή μας περί της κοινωνικής δικαιοσύνης. Ένα αγαθό το οποίο νέμονται ελάχιστοι Έλληνες πολίτες, το αγαθό δηλαδή να σπουδάζουν στα πανεπιστήμια, ποιος το πληρώνει, κύριε Κωστόπουλε; Ο φτωχός εργάτης, ο φτωχός αγρότης, ο φτωχός βιοτέχνης, οι πάντες. Διότι τα έσοδα του κράτους είναι κυρίως από την έμμεση φορολογία, που φωνάζετε εσείς.

Ποιος τα πληρώνει λοιπόν; Γιατί λοιπόν αυτό το αγαθό των ελαχίστων να το νέμεται δωρεάν και ο εύπορος; Γιατί λοιπόν με το Σύνταγμα δεν μπορούμε να δώσουμε τη δυνατότητα να ψηφιστεί νόμος ότι οι εύποροι φοιτητές θα πληρώνουν διδάκτρα, δεν θα παίρνουν δωρεάν βιβλία και ότι τα έσοδα αυτά που θα κερδίζουμε –εγώ τα υπολόγισα πάνω από τέσσερα δεκατομμύρια– να τα δίνουμε σε υποτροφίες, σε φτωχούς και ικανούς και καλούς φοιτητές; Γιατί να μην το κάνουμε αλήθεια; Γιατί τέτοιες αγκυλώσεις; Δημόσιος ο χαρακτήρας των εκπαιδευτηρίων, αν θέλετε, δωρεάν η παιδεία. Αλλά να κάνουμε την εξαίρεση στους εύπορους φοιτητές και μόνο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, να πληρώνουν διδάκτρα και όχι δωρεάν βιβλία. Γιατί να μη δώσουμε τέτοια δυνατότητα στο Σύνταγμα και να έχουμε αγκυλώσεις περί κοινωνικής δικαιοσύνης, οι οποίες δεν στέκουν στην πραγματικότητα;

Εγώ σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, να τα σκεφθούμε όλα αυτά τα πράγματα με την ουσιαστική έννοια της κοινωνικής δικαιοσύνης και την ουσιαστική έννοια της ισότητας

στα πανεπιστήμια.

Σε ό,τι αφορά τη θανατική ποινή –και κλείνω, κύριοι συνάδελφοι– είμαι υπέρ της απόψεως ότι πρέπει να καταργηθεί. Δεν ωφελεί σε τίποτα. Και αν θέλουμε αυστηρότερες ποινές για τους εμπόρους των ναρκωτικών ή τους βιαστές των ανηλίκων, αςβάλουμε μια διάταξη στο Σύνταγμα, που να λέει “καταργείται η θανατική ποινή, αλλά με νόμο θα καθορίζεται για ποια εγκλήματα δεν επιτρέπεται η μείωση των ποινών από τα δικαστήρια”. Τότε, λοιπόν, θα έχουμε καλύψει το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Σουφλιά.

Ο κ. Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είχαμε πει κατά τη συζήτηση επί της αρχής ότι οι συσχετισμοί είναι αρνητικοί για μια τέτοια συζήτηση. Ωστόσο, ας ελπίσουμε ότι αυτά τα μεγάλα ζητήματα, που κουβεντιάσαμε, δεν λύνονται σε τέτοιες αίθουσες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Μόνο πέντε λεπτά στον κ. Κωστόπουλο;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Είπατε τίποτε, κύριε Ροκοφύλλε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ: Στενοχωρήθηκα που σας βάζουν μόνο πέντε λεπτά χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Μην τρώτε τα ολίγα ψιχία του χρόνου, που έχει το Κ.Κ.Ε., με παρεμβάσεις. Και θα του δώσω το χρόνο από την αρχή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, δεν χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Κωστόπουλε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Θα ήθελα να πω λίγα λόγια για ορισμένα από τα άρθρα, τα οποία κουβεντιάζουμε.

Στο άρθρο 5, παράγραφος Β', στο καινούριο που προστίθεται με πρόταση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., περί ελάχιστης προστασίας μεταναστών, έχω να πω τα εξής: 'Η ισχύει το άρθρο 5, παράγραφος 2, για γενική προστασία όλων των πολιτών, που βρίσκονται σ' αυτόν τον τόπο, ή όχι. Εμείς δεν μπορούμε να καταλάβουμε τι θα πει “ελάχιστη”. Το “ελάχιστη” είναι διάκριση, το “ελάχιστη” είναι θέμα ερμηνείας του καθενός που θα βρεθεί αντιμέτωπος με το “ελάχιστη”, το “ελάχιστη” είναι συγκαλυμμένος ρατσισμός κατά τη γνώμη μας. Η πρότασή μας είναι να αποσυρθεί.

Σχετικά με το άρθρο 12, παράγραφος 4, για τους δημοσίου υπαλλήλους περί περιορισμού του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι, κατά τη γνώμη μας δεν αλλάζει τίποτα. Έχει ένα δημοκρατικό χαρακτήρα η πρόταση που γίνεται. Θυμίζω ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1975 αποχώρησε από την Αίθουσα της Βουλής, όταν συζητούνταν ανάλογη ρύθμιση. Εμείς υποστηρίζουμε την άποψη περί πλήρους δικαιώματος συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι στους δημοσίου υπαλλήλους. Δεν είναι δεύτερης κατηγορίας πολίτες.

Το άρθρο 22 αναφέρεται πάλι στους δημοσίου υπαλλήλους και στο δικαίωμα να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις. Εμείς υποστηρίζουμε ότι δεν χρειάζεται αυτή η τροποποίηση. Και εδώ λέμε ότι έχει δημοκρατικό χαρακτήρα, γιατί καλύπτονται από τις άλλες διατάξεις του Συντάγματος οι δημόσιοι υπάλληλοι, να διαπραγματευθούν και να συνάψουν συλλογικές συμβάσεις στην περίπτωση που θα ισχύσουν οι 151 και 154 Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας, που έχουν ψηφισθεί και δεν υλοποιούνται, διότι δεν έρχεται ένας σχετικός νόμος από την Κυβέρνηση. Αυτή είναι η υπόθεση και λέμε να σταματήσει ο εμπαιγμός.

Έγινε συζήτηση για το άρθρο 16. Ακούσαμε με προσοχή τον κ. Σουφλιά. Θα μπορούσαμε να πούμε να αφήσει και σε μας –να το πω έτσι– το δικαίωμα να μιλήσουμε για τη φτωχολογιά. Δεν του αφαιρούμε τέτοιο δικαίωμα, αλλά ας μας επιτρέψει και εμάς να μιλήσουμε. Αυτήν τη στιγμή στα δημόσια πανεπιστήμια, που τα πληρώνουμε οι Έλληνες πολίτες, όπως

είπε ο κ. Σουφλιάς, τα παιδιά της εργατικής τάξης συμμετέχουν με ποσοστό 1% με 2%. Όπως και να το κάνουμε, αυτή είναι η κατάσταση. Από αλλού μπάζει η βάρκα και το ξέρουμε.

Υποστηρίζετε με μεγάλο πείσμα ότι πρέπει να κάνουμε ιδιωτικά πανεπιστήμια, για να μην πηγαίνουν τα παιδιά μας στο εξωτερικό. Πρόσφατα η Κυβέρνηση έφερε ένα νόμο, που έχει και έναν αλαουμικό χαρακτήρα, εδώ που τα λέμε, και επιτρέπει να αποφύγουμε αυτήν την κακοτοπιά, να πηγαίνουμε δηλαδή στο εξωτερικό. Ακυρώνεται συνεπώς το ένα επιχείρημα. Και αναζητεί τώρα κανείς, γιατί τόση επιμονή ορισμένων να αλλάξει το καθεστώς για τη δημόσια παιδεία και ναβάλουμε ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Μας είπε ο κ. Σουφλιάς να το σκεφθούμε. Το 2015 θα πάμε σε ιδιωτικά πανεπιστήμια. Και λοιπόν; Εμείς λέμε να μην πάμε ποτέ. Ο ίδιος όμως και κάποιοι άλλοι δεν σκέφτονται τι μπορεί να προκύψει; Δεν μπορούν; Και ανέφερε τα Σκόπια, ανέφερε άλλες χώρες, στις οποίες πηγαίνουν και σπουδάζουν τα παιδιά. Σκέφτεται λίγο παραπάνω τι μπορεί να προκύψει; Δεν είμαστε αντίθετοι στο να γίνουν και άλλα δημόσια πανεπιστήμια που να σπουδάζουν τα παιδιά μας διάφορα πράγματα. Αυτοί όμως, οι οποίοι χθες ήταν σε κάποια συλλαλητήρια, σκέφτονται τι μπορεί να προκύψει από μία αναθεώρηση του άρθρου 16, με αυτήν τη λογική που το βάζουν; Το θέτω έτσι απλώς σαν ερώτημα, επειδή μας προκάλεσε.

Θα ήθελα να πω μία κουβέντα σχετικά με το θρησκευτικό όρκο. Ξέρετε τις θέσεις μας. Αναλύθηκαν εκτεταμένα από τους ομιλητές μας. Η κατάσταση θυμίζει κάπως Αγιατολάχ Χομεϊνί, όπως εξελίσσονται τελευταία τα πράγματα. Έχει και ένα χαρακτήρα Ιησουϊτικό –επιτρέψτε μου να πω– αυτή η ιστορία με τον όρκο. Υπάρχουν άνθρωποι που κάνουν γονυκλίσεις συνέχεια και οι οποίοι δεν έχουν κανένα σεβασμό σ' αυτό που υποστηρίζουν και σ' αυτό που ορκίζονται και φωνάζουν.

Ας λύσουμε αυτό το πρόβλημα και ας φωνάζει ο προκαθήμενος της Εκκλησίας σήμερα με τόσες και τόσες συνεντεύξεις, να ηρεμήσουμε και να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα αυτό, όπως τονίστηκε.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, σχετικά με το άρθρο 25 παράγραφος 5, γίνεται αυτή η προσπάθεια για τροποποίηση. Μιλώ για την αναλογικότητα ως προς τον περιορισμό των δικαιωμάτων, για τον πυρήνα των δικαιωμάτων, για το δημόσιο συμφέρον, κλπ.

Εδώ, κοιτάξτε να δείτε τι μπορεί να προκύψει. Εδώ πάει το πράγμα, γι' αυτό σας είπα ότι οι συντηρητικές απόψεις έχουν το πάνω χέρι σ' αυτήν την Αίθουσα. Θα προκύψει το εξής: Πυρήνας δικαιώματος είναι η εθνική σύνταξη των είκοσι πέντε χιλιάδων δραχμών, που θα χορηγεί το κράτος αύριο. Από κει και πέρα, όλα υποτάσσονται στη λογική της αναλογικότητας ως προς τον περιορισμό των δικαιωμάτων, το δημόσιο συμφέρον κλπ.

Τα δικαιώματα είναι δικαιώματα. Δεν μπορεί να τα κόβεις και να τα ράβεις ανάλογα με την πολιτική συγκυρία, όπως θέλεις εσύ. Και επειδή τα δικαιώματα είναι δικαιώματα, θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα προς τα έξω, ότι υπάρχουν δικαιώματα, όσο ξέρει κανείς να τα υπερασπίζεται. Και λυπάμαι να το πω, ορισμένες δυνάμεις έξω από εδώ, που θα μπορούσαν να φωνάζουν σήμερα, όταν προχθές αποχωρούσαν απ'αυτήν την Αίθουσα, σιωπούν. Κάνουν δηλαδή, αυτό το απαράδεκτο πράγμα σιγοντάροντας μία αντιδραστική επίθεση ενάντια σε θεμελιακά δικαιώματα των εργαζομένων.

Πού είναι η συζήτηση για το δικαίωμα της απεργίας στους δημοσίου υπαλλήλους; Πού είναι η συζήτηση για την κατάργηση του λοκ-άουτ πραγματικά και όχι στα λόγια; Πού είναι η συζήτηση για τα δικαιώματα των συλλογικών συμβάσεων που καταργήθηκαν χθες στην Ολυμπιακή με νόμο και σε άλλους χώρους; Πού είναι η συζήτηση, για να μην επιτρέπουμε στον κάθε δικαστή να βγάξει καταχρηστικές όλες τις απεργίες; Όλες οι απεργίες είναι καταχρηστικές. Και καλύπτονται από το Σύνταγμα, να φανταστεί κανένας. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε την πρώτη ενότητα των προς αναθεώρηση διατάξεων του Συντάγματος και πρέπει να πω εκ προοιμίου ότι υπάρχει υψηλό επίπεδο συζήτησης των άρθρων της πρώτης ενότητας από το 4 μέχρι το 24. Αυτό είναι ένα από τα θετικότερα σημεία της προσπάθειας που καταβάλλει η Βουλή με πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας.

Θα επικεντρώσω την ομιλία μου σε τρία-τέσσερα σημεία, ελλείψει χρόνου. Θα ξεκινήσω από το άρθρο 4 και θα το συνδυάσω και με το 120 του Συντάγματος, το ακροτελεύτιο.

Το άρθρο 4 στην παράγραφο 6 -είναι το κλασικό άρθρο της ισότητας- προβλέπει την υποχρέωση κάθε Έλληνα να συμβάλλει στην άμυνα της πατρίδας, εφόσον μπορεί να φέρει όπλο. Το άρθρο 120, που είναι συναφές, στην παράγραφο 2 προβλέπει το σεβασμό στο Σύνταγμα και τους συνάδοντες προς αυτόν νόμους και την αφοσίωση στην πατρίδα και τη δημοκρατία, σαν θεμελιώδη υποχρέωση κάθε Έλληνα.

Η έννοια της αφοσίωσης είναι τόσο ευρεία, ώστε να περιλαμβάνει κάθε πράξη που αναφέρεται στο συμφέρον της πατρίδας, η οποία αποτελεί θεμελιώδη υποχρέωση κάθε Έλληνα. Τα περί αντιρρήσιων συνειδήσεως και όλα τα εφευρήματα αντίκεινται και στο βαθύτερο πνεύμα της ισότητας του άρθρου 4 και στο ακροτελεύτιο άρθρο του Συντάγματος.

Αυτή μου η σκέψη ήταν και η αιτία που καταψήφισα τη διάταξη στο στρατολογικό νόμο περί αντιρρήσιων συνειδήσεως, περί εναλλακτικής τούτέστιν θητείας.

Η πατρίδα στηρίζεται σε εκείνους -και ευτυχώς υπάρχουν- που είναι αποφασισμένοι να θυσιάσουν γι' αυτή. Και είναι η ελάχιστη θυσία να πας να κάνεις τη θητεία σου όπως προβλέπουν οι νόμοι για το σύνολο των Ελλήνων. Και δεν θα την πληρώνουν σ' αυτήν τη χώρα, οι φτωχοί, οι αγρότες και οι εργάτες, γιατί για άλλους γίνεται ο περί αντιρρήσεις νόμος.

Όσον αφορά το άρθρο 5, για τους μετανάστες, βεβαίως, συμφωνώ να υπάρχει μια ελάχιστη κάλυψη των δικαιωμάτων τους. Για τους Έλληνες θα δώσουμε μια ελάχιστη κάλυψη; Είναι και αυτό ένα από τα ζητούμενα.

Όσον αφορά το άρθρο 7, για τη θανατική ποινή, θα συμφωνήσω απόλυτα ότι η ποινική ιστορία έχει αποδείξει ότι η θανατική ποινή δεν πρόλαβε τα εγκλήματα, ούτε τα κακούργηματα ούτε τις προδοσίες. Πιστεύω ότι ο πολιτισμός της πατρίδας επιβάλλει ευθέως την κατάργηση της θανατικής ποινής, με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται, σε καιρό πολέμου και για τις δύο, για τα κακούργηματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα και τα εγκλήματα κατά της πολιτειακής εξουσίας, κατά του πολιτεύματος.

Όσον αφορά το άρθρο 10, θέλω να πω ότι σ' αυτήν τη χώρα πρώτη μέριμνά μας -το λέει ο Πρωθυπουργός κ. Σημίτης- είναι τα απλά ανθρώπινα προβλήματα και η συνέπεια της Δημόσιας Διοίκησης απέναντι στον πολίτη, που δεν υπάρχει. Στην πολιτική μου εμπειρία έχω άπειρα παραδείγματα ασέβειας του κράτους προς τον πολίτη. Εκκρεμεί αίτηση χορήγησης αδείας ενός μικροκαταστήματος έξι ή επτά μήνες, γιατί δεν αλλάζει το διοικητικό συμβούλιο, που θα εξέταζε την απόφαση. Αυτό λέγεται προστασία του πολίτη!

Το εκπέμπω σαν κραυγή: Δεν είναι τα Συντάγματα και οι νόμοι, αλλά είναι το πώς θα καταπολεμήσουμε την ανατολίτικη νοοτροπία, πώς θα καταπολεμήσουμε την ψυχολογία της ασέβειας στο κράτος δικαίου, που καθιερώνει και το Σύνταγμα, το πολίτευμά μας, οι νόμοι και η βούληση των κυβερνήσεων.

Να αναφέρουν, λοιπόν, το ταχύτερο δυνατόν στους πολίτες, οι κύριοι της Δημόσιας Διοίκησης σε όλα τα επίπεδα, όπου υπάρχει αυτή, μέχρι την απώτατη εκτελεστική εξουσία, γιατί είναι δικαίωμα του πολίτη να παίρνει μια απάντηση από τη διοίκηση για τα προβλήματά του.

Όσον αφορά το άρθρο 16, υπάρχει προβληματισμός κατά την άποψή μου. Συζητήσα, κύριε Υπουργέ, με περισσότερους από δεκαπέντε συναδέλφους μου και συμφώνησαν μαζί μου. Θα μείνω στη χρυσή τομή. Πρέπει να αφήσουμε το νομοθέτη να έχει το δικαίωμα να επανεξετάσει την όλη ιστορία της παιδείας στην ανώτατη βαθμίδα. Επιτρέψτε μου να πω πως

ούτε δωρεάν παιδεία έχουμε, αφού πάνω από επτακόσιες χιλιάδες (700.000) δραχμές πληρώνουν για κάθε παιδί ακόμα και φτωχές οικογένειες για τα φροντιστήρια, και δισεκατομύρια πληρώνει το κράτος για σπουδές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού κατωτάτης ποιότητας και ύποπτης συναλλαγής. Παίρνουν πτυχία επί πληρωμή, περνάνε μαθήματα αφού "λαδώσουν" τον καθηγητή. Αυτά είναι γνωστά σε όλους μας.

Νομίζω ότι μπορούμε να πάμε στη χρυσή τομή. Αν ο προβληματισμός δεν μπορεί να υπερβεί ακόμα και την έλλειψη ωρίμανσης στο πρόβλημα, εγώ είμαι υπέρ της καθιέρωσης της ιδιωτικής εκπαίδευσης, με τους αυστηρούς νόμους της κρατικής εποπτείας, του μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και των ίσων προϋποθέσεων για διδάσκοντες και διδασκόμενους.

Αν δεν μπορούμε να πάμε εκεί, να δώσουμε μία διαστολή, κύριε Υπουργέ, ώστε ο αυριανός νομοθέτης με κάποιους όρους και κάποια πλαίσια να μπορεί να κινηθεί με ελαφρά ευκινησία.

Όσον αφορά το άρθρο 17, από την ενδιαμέσως αποκτηθείσα εμπειρία για την προστασία της ιδιοκτησίας και με τη συγκυρία των αλλαγών πλείστων όσων όρων γύρω από το θέμα, νομίζω ότι και εδώ πηγάει ένας προβληματισμός.

Μήπως θα πρέπει αρτιότερα να δούμε τις σχετικές διατάξεις; Και ο μέγιστος παράγοντας της ανθρώπινης και πολιτισμένης ζωής, που είναι και ο ένας από τους δύο όρους υπάρξεως ζωής το περιβάλλον επιβάλλει ιδιαίτερη μέριμνα. Μαζί με τον εργατισμό και τους ανακλαστικούς μηχανισμούς έχουμε το φαινόμενο της ζωής. Αυτός ο όρος παραμελείται επικινδύνως και προκλητικά. Μήπως και αυτόν τον όρο του άρθρου 24 θα πρέπει να τον δούμε αρτιότερα; Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ.Ιωάννης Ζαφειρόπουλος. Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Κωνσταντίνος Ευμοιρίδης. Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Αλέξανδρος Βούλγαρης έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ: Μέχρι τι ώρα θα πάμε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όσοι είστε παρόντες.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λόγω του περιορισμένου χρόνου θα αναφερθώ σε δύο άρθρα, στο 17 και στο 24 και στις διατελέσεις εκείνες που αφορούν τα θέματα της πολιτικής γης.

Τα θέματα της πολιτικής γης ειδικότερα στον τομέα της εφαρμογής του πολεοδομικού σχεδιασμού αντιμετωπίστηκαν από το συνταγματικό νομοθέτη του 1975, θα έλεγα, με πρωτοποριακό τρόπο σε σχέση με τον τρόπο θεσμοθέτησης αυτών των διατάξεων.

Η κατοχύρωση της υποχρέωσης συμμετοχής των ιδιοκτητών χωρίς αποζημίωση στις δαπάνες για τη δημιουργία των αναγκών κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων των οικισμών, αλλά ακόμη περισσότερο η συμμετοχή τους στις δαπάνες κατασκευής των βασικών έργων τεχνικής υποδομής, καθώς επίσης και στην αξιοποίηση και διαρρύθμιση των οικιστικών περιοχών με αντιπαροχή ίσης αξίας ακινήτων ή τμημάτων διαιρεμένης ιδιοκτησίας (-αυτό αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 4-) αποτέλεσαν μερικές από τις πιο νεότερες ρυθμίσεις του Συντάγματος του 1975.

Σε εφαρμογή αυτών των συνταγματικών διατάξεων εκδόθηκαν ορισμένοι από τους πιο σημαντικούς για την πορεία του πολεοδομικού σχεδιασμού νόμοι -όπως ο ν. 947/79, ο ν. 1337/83- και θεσμοθετήθηκαν πρωτοποριακοί θεσμοί πολιτικής γης, όπως η εισφορά σε γη και χρήμα και ο αστικός αναδασμός.

Σήμερα, όμως, είκοσι και πλέον χρόνια από την εφαρμογή αυτού του συνταγματικού πλαισίου, μας δίνεται η δυνατότητα να αξιολογήσουμε την ουσιαστική εμβέλεια των διατάξεων αυτών και να αποτιμήσουμε την αποτελεσματικότητά τους.

Η διαπίστωση, τόσο των κενών και των ασαφειών στις ισχύουσες διατυπώσεις, που πρέπει να αναδιατυπωθούν, όσο και της ανάδειξης νέων αναγκών και προτεραιοτήτων, μας οδηγεί στην αναγκαιότητα συμπληρωματικών ρυθμίσεων ώστε

να αντιμετωπίσουμε και σε συνταγματικό επίπεδο τα θέματα της πολιτικής γης, που είναι πάρα πολύ σημαντικά για τη χώρα μας.

Ο στόχος των προτάσεων αυτών είναι η συγκρότηση ενός πλέγματος ρυθμίσεων που να αντιμετωπίζει με συστηματικό τρόπο τα θέματα της πολιτικής γης και να υπογραμμίζει την κοινωνική διάσταση του δικαιώματος της ιδιοκτησίας.

Αποτελεί, επίσης, γεγονός ότι παρά τις συνταγματικές καινοτομίες που έχουν επισημανθεί, το βασικό εργαλείο για την άσκηση της πολιτικής γης, όπως αυτό προδιαγράφεται από το ισχύον συνταγματικό πλαίσιο, παραμένει ο θεσμός της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης με χρηματικό αντάλλαγμα.

Απουσιάζουν από το Σύνταγμά μας διατάξεις ή εξουσιοδοτήσεις που θα επέτρεπαν στον κοινό νομοθέτη να θεσπίσει και άλλους πιο ευέλικτους και με μικρότερο δημοσιονομικό κόστος μηχανισμούς και εργαλεία πολιτικής γης, όπως η κατοχύρωση αποζημίωσης σε είδος, σε ακίνητο αντάλλαγμα, σε ομόλογα ή σε μεταφορά τίτλου εκμετάλλευσης.

Η συγκριτική αποτίμηση της σύγχρονης διεθνούς αλλά και ευρωπαϊκής εμπειρίας αποδεικνύει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των άλλων χωρών διαθέτει πέρα από τον παραδοσιακό μηχανισμό της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, και άλλους μηχανισμούς άσκησης πολιτικής γης, όπως είναι τα οικονομικά εργαλεία και οι μηχανισμοί της αυτορρύθμισης.

Έτσι σήμερα καθίσταται προφανής και για τη χώρα μας η ανάγκη προσφυγής σε ανάλογους μηχανισμούς, αν μάλιστα λάβουμε υπόψη και το κόστος και τη χρονοβόρο διαδικασία συντέλεσης μίας αναγκαστικής απαλλοτρίωσης. Και βέβαια με αυτόν τον τρόπο είναι αδύνατη η γενικευμένη και αποκλειστική εφαρμογή της.

Επίσης πρέπει να επισημάνουμε ότι με τις συνταγματικές ρυθμίσεις του 1975 αντιμετωπίστηκαν κυρίως τα θέματα πολιτικής γης για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Σήμερα, όμως, η ανάγκη αυτή, κύριοι συνάδελφοι, έχει μετατοπιστεί στη συμπληρωματική κατοχύρωση σε συνταγματικό επίπεδο νέων ρυθμίσεων που να καθιστούν πιο δίκαιη και πιο αποτελεσματική την υλοποίηση ενός χωροταξικού σχεδιασμού και της προστασίας του περιβάλλοντος. Υπάρχουν ανάγκες να προστατεύουμε βιότοπους, υγρά τοπους, θαλάσσια πάρκα. Και βέβαια στους πυρήνες αυτών των προστατευόμενων περιοχών αδρανοποιούμε ορισμένες ιδιοκτησίες.

Η αναγκαιότητα αυτή εισαγωγής νέων συνταγματικών ρυθμίσεων για τη δημιουργία πιο ευέλικτων και αποτελεσματικών μηχανισμών και οικονομικών εργαλείων και μέσων θα έλεγα αυτορρύθμισης στο πεδίο της πολιτικής γης, μπορεί να διατυπωθεί στις εξής διατάξεις: Η μία διάταξη, η οποία προτείνεται και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, είναι μία προσθήκη στην παράγραφο 8 του άρθρου 17. Υπάρχει και η εναλλακτική πρόταση να προστεθεί μία παράγραφος 7 στο άρθρο 24 η οποία να λέει το εξής: "Η αποζημίωση για περιορισμούς που επιβάλλονται σε συγκεκριμένη ιδιοκτησία για την εξυπηρέτηση πολεοδομικών σκοπών ή για την προστασία του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος, μπορεί να συνίσταται και σε παροχή σε είδος, όπως ειδικότερα ο νόμος ορίζει. Ο νόμος μπορεί να προβλέψει μεταξύ άλλων και τη μεταφορά των εν γένει δικαιωμάτων αξιοποίησης ή μέρους αυτών, μεταξύ των οποίων και του δικαιώματος δόμησης σε ακίνητα ευρισκόμενα σε ειδικές για το σκοπό αυτόν καθορισμένες ζώνες ή σε οικιστικές περιοχές με μικρότερο συντελεστή δόμησης".

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνω, κύριοι συνάδελφοι, ότι η ασαφής διατύπωση διάταξης που υπάρχει στο ισχύον Σύνταγμα και που λέει ότι "νόμος θα ορίσει και τον τρόπο και το είδος αποζημίωσης των ιδιοκτησιών" οδήγησε το Συμβούλιο Επικρατείας μετά από ορισμένες ενστάσεις σε αλληπάληλλες αποφάσεις αντισυνταγματικότητας δύο νόμων που ψήφισε η Βουλή των Ελλήνων, το ν. 880/1999 και το ν. 2308/1985 που είχαν θεσμοθετήσει τον κατά γενική ομολογία ιδιαίτερα αποτελεσματικό θεσμό για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και για την εφαρμογή των

σχεδίων πόλεως, το θεσμό της μεταφοράς του συντελεστή δόμησης.

Η δεύτερη διάταξη προτείνεται, διότι έχει παρατηρηθεί ότι ανάλογα με τη θέση του ακινήτου, συχνά ενσωματώνεται στην αγοραία αξία του, όπως αυτή καθορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν και η προσδοκόμενη υπεραξία, η οποία όμως δεν ανταποκρίνεται στις νομίμως υφιστάμενες δυνατότητες αξιοποίησης του ακινήτου. Η ακόμη και η αξία υφιστάμενων οικοδομών οι οποίες είναι αυθαίρετες, με αποτέλεσμα να εκδικάζονται αποζημιώσεις απαγορευτικού χαρακτήρα. Γι αυτό λοιπόν προτείνεται μία δεύτερη διάταξη, που είναι αναδιτύπωση της παραγράφου 2 του άρθρου 17 και είναι οι εξής: "Κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως ο νόμος ορίζει και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρης αποζημίωση που να ανταποκρίνεται στην εκ της νομίμου χρήσεως και προορισμού προκύπτουσα αγοραία αξία του απαλλοτριωμένου κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης".

Βέβαια, στην ίδια παράγραφο, προκειμένου η απαλλοτρίωση αυτή να είναι δικαιότερη και λιγότερο επαχθής για τον ιδιοκτήτη και κοινωνικά αποδεκτή, μπορεί να προστεθεί και μία άλλη φράση, ένα εδάφιο που να λέει το εξής: "Ο ιδιοκτήτης δικαιούται φορολογικής απαλλαγής από κάθε είδους φόρο ή τέλος που βαρύνει την απόκτηση άλλου ακινήτου αξίας μέχρι του ύψους της ορισθείσης αποζημίωσης".

Με αυτές τις διατάξεις έχω τη γνώμη, κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, ότι θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη δυνατότητα να απαλλοτριώνει η πολιτεία ιδιοκτησίες με σκοπό τις πολεοδομικές εφαρμογές, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Αθανάσιος Γιαννόπουλος έχει το λόγο. Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Ποττάκης έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Είχαμε συμφωνήσει στη Διάσκεψη των Προέδρων, αλλά και σήμερα το πρωί ...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ: Κύριε συνάδελφε, είμαι ο τελευταίος να μιλήσω. Θα ήθελα να μη με διακόψουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Κολοζώφ, ο τελευταίος ομιλητής είναι.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Δεν έχω κανένα πρόβλημα να μιλήσετε, κύριε Ποττάκη. Εγώ θα ήθελα ναβάλω το ζήτημα στις δώδεκα η ώρα να διακόψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα διακόψουμε. Δεν υπάρχει θέμα. Τελευταίος ομιλητής είναι ο κ. Ποττάκης.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Πρόεδρος της Βουλής είπε ότι και μετά τις δώδεκα μπορούμε ένα τέταρτο να συνεχίσουμε. Είναι παρόντες ομιλητές για να μιλήσουν. Αύριο θα έχουμε και τις δευτερολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, είμαι από τις επτά το πρωί εδώ. Αύριο το πρωί έχω Υπουργείο. Πρέπει να το καταλάβουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Εφόσον οι κύριοι συνάδελφοι εκδηλώσουν την επιθυμία να μιλήσουν, θα μιλήσουν. Απ' ό,τι ξέρω, όμως, ο κ. Καρακώστας και ο κ. Κηπουρός είπαν ότι θα μιλήσουν αύριο. Ο κ. Ποττάκης εξεδήλωσε την επιθυμία να μιλήσει. Θα μιλήσει.

Ορίστε, κύριε Ποττάκη, έχετε το λόγο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τα μεγάλα θέματα που θέτει η αναθεώρηση του Συντάγματος, δεν περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο που συζητάμε απόψε. Αυτά είναι, πρώτον, η ίδια η διαδικασία αναθεώρησης, η σχέση των εξουσιών, η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, η εκλογή της ηγεσίας

της δικαιοσύνης, η εκλογή των Βουλευτών, η λειτουργία της Βουλής, η διαφάνεια, η μορφή και η οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης, η θέση της τοπικής αυτοδιοίκησης, η περιφερειακή και αποκεντρωμένη οργάνωση του κράτους. Θα έχουμε την ευχέρεια να πούμε γι' αυτά τις σκέψεις μας τις επόμενες μέρες.

Στο κεφάλαιο των σχέσεων κράτους και εκκλησίας δεν εισέρχεται η παρούσα αναθεώρηση. Ανήκω σ' αυτούς που πιστεύουν ότι θα έπρεπε να κατοχυρωθεί συνταγματικά το αυτοδιοίκητο της εκκλησίας και να αποσαφηνιστεί η διαδικασία ψήφησης και θέσης σε ισχύ του καταστατικού χάρτη της εκκλησίας. Δηλαδή να γίνεται αυτός, όχι με νόμο της Βουλής αλλά με απόφαση της εκκλησίας.

Όσον αφορά τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, είμαι απόλυτα σύμφωνος με την κατεύθυνση που παίρνει η τροποποίηση, κατεύθυνση που συνοψίζεται σε δύο λέξεις, επέκταση και εμπλουτισμός αυτών των δικαιωμάτων. Έχουμε, στα νεότερα Συντάγματα, την πρώτη γενιά δικαιωμάτων με τη Γαλλική Επανάσταση, τα πολιτικά δικαιώματα, και επίσης, τη δεύτερη γενιά δικαιωμάτων, δηλαδή τα κοινωνικά δικαιώματα, που καθιερώθηκαν από τις σοσιαλιστικές ιδέες και από την πάλη του εργατικού κινήματος. Έχουμε την τρίτη γενιά δικαιωμάτων, τα οποία δημιούργησε η συνείδηση του κοινού κινδύνου και η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Έχουμε και μια τέταρτη γενιά δικαιωμάτων, την προστασία των απόρρητων στοιχείων της προσωπικότητας από την τεχνολογία.

Σε όλα αυτά τα θέματα παίρνει θέση η παρούσα αναθεώρηση. Πιστεύω ότι παίρνει θέση προς τη σωστή κατεύθυνση:

- με την απαγόρευση λήψης ατομικών, διοικητικών μέτρων πριν από την έκδοση απόφασης του ποινικού δικαστηρίου,
- με τον αποκλεισμό της καταστρατήγησης της διάταξης για το ανώτατο όριο προφυλάκισης, που γινόταν με τη διαδοχική άσκηση ιδώξεων κατά του ίδιου προσώπου για την ίδια υπόθεση,
- με την κατάργηση της θανατικής ποινής, για την οποία θα πω ειδικότερα δύο λέξεις,
- με την προστασία από την αποθήκευση και την ηλεκτρονική ή άλλη επεξεργασία, προσωπικών δεδομένων του πολίτη,
- με την απαγόρευση της χρήσης παράνομων αποδεικτικών μέσων,
- με τη ρητή αναφορά στην κατοχύρωση της αρχής του Κοινωνικού Κράτους Δικαίου,
- και με την κατοχύρωση περιορισμών, των ατομικών δικαιωμάτων, πέρα από τους οποίους δεν μπορεί να πάει η κρατική εξουσία.

Για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης είμαι σύμφωνος στην επέκταση των προστατευτικών δικαιωμάτων του Τύπου και στη ραδιοτηλεόραση και στα οπτικοακουστικά προϊόντα, στην κατοχύρωση της ανεξαρτησία του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Ταυτόχρονα, όμως, είμαι σύμφωνος

- στον υποχρεωτικό και όχι στο δυνητικό, όπως είναι σήμερα, προσδιορισμό του ελέγχου των μέσων χρηματοδότησης των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και των μετόχων και των στελεχών των σχετικών επιχειρήσεων,
- στην καθιέρωση περιορισμών στη συγκέντρωση της ιδιοκτησίας, στην καθιέρωση αρχών και μέτρων για την εξασφάλιση της διαφάνειας,
- την καθιέρωση των συχνοτήτων ως δημόσιας περιουσίας και στην υπαγωγή της ραδιοτηλεόρασης σε καθεστώς προηγούμενων αδειών,
- στην υποχρέωση επανόρθωσης ανακριβών δημοσιευμάτων και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Είμαι επίσης απ' αυτούς που πιστεύουν ότι με συνταγματική διάταξη πρέπει να απαγορευθεί ρητά η διενέργεια δημοσκοπήσεων από την ημέρα που προκηρύσσονται οι εκλογές και για όλο το χρονικό διάστημα μέχρι τις εκλογές. Με τις ρυθμίσεις αυτές, καθιερώνεται η ελευθερία έκφρασης και λειτουργίας των Μ.Μ.Ε., ταυτόχρονα όμως και η διαφάνεια και ο έλεγχος και η προστασία του πολίτη. Επιπλέον μπαίνει φραγμός στη λειτουργία διαπλεκόμενων συμφερόντων και

στον άμεσο επηρεασμό της πολιτικής ζωής από αυτά.

Δύο-τρία ειδικότερα θέματα.

Οι αντιρρήσεις συνείδησης: Να ανοίξει ο διάλογος, να ακουστούν όλες οι απόψεις, να παρασχεθεί η ευχέρεια στον κοινό νομοθέτη με ερμηνευτική δήλωση. Η επόμενη Βουλή έτσι και αλλιώς θα λύσει αυτό το πρόβλημα. Ελπίζω ότι θα το λύσει με πολλή περίσκεψη, εν όψει μιας ιστορικής πραγματικότητας, -(όταν έπεσε η Κωνσταντινούπολη, ο αριθμός των ενόπλων πολιτών ήταν πέντε φορές μικρότερος από τον αριθμό των άοπλων μοναχών)-αλλά και μιας πραγματικότητας του έθνους μας, την οποία όλοι βιώνουμε σήμερα.

Όσον αφορά την ποινή του θανάτου, είμαι υπέρ της κατάργησης της. Έχει καταργηθεί η ποινή του θανάτου με νόμο -υπάρχουν οι νομοθετημένες εξαιρέσεις που υπάρχουν στο Σύνταγμα. Έχει επίσης καταργηθεί με τη σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, με το πρωτόκολλο. Όμως και εκεί υπάρχει μια εξαίρεση για αδικήματα που γίνονται σε ορισμένους χώρους, σε ορισμένους τόπους ή κάτω από ορισμένες συνθήκες. Σήμερα προχωρούμε στην κατάργηση της δυνατότητας απειλής της ποινής του θανάτου.

Αν πρέπει να συμφωνήσω σε αυτό, το κάνω καθαρά από ιδεολογικούς και πολιτικούς λόγους. Δεν το κάνω διότι είμαι απόλυτα πεισμένος ότι η ζωντανή πραγματικότητα δεν θα μας οδηγήσει μπροστά σε αδιέξοδα, πράγμα το οποίο συνέβη στο παρελθόν -και είχα την κακή τύχη να βιώσω μια τέτοια πραγματικότητα- όταν από τη μια πλευρά υπήρχε έγκλειστος εγκληματίας καταδικασμένος σε πολλές φορές ισόβια κάθειρξη, ο οποίος δεν είχε να φοβηθεί τίποτα από μια νέα καταδίκη σε ισόβια κάθειρξη, αν τελούσε ανθρωποκτονία μέσα στη φυλακή. Όμως, αυτή η πραγματικότητα μπορεί να αντιμετωπιστεί -θέλω να πιστεύω- με άλλους τρόπους-, όχι με την επαναφορά της ποινής του θανάτου. Η άποψή μου είναι καθαρά ιδεολογική, δεν στηρίζεται στα πραγματικά δεδομένα της περίπτωσης. Και το ομολογώ.

Η τροποποίηση των διατάξεων για το περιβάλλον φαίνεται να περιορίζεται στην καθιέρωση ενός ατομικού δικαιώματος για τους πολίτες, πέρα από την υποχρέωση του κράτους να προστατεύει το περιβάλλον. Θα πήγαινα πολύ πιο μακριά και θα έλεγα να ανοίξει ο διάλογος, να ξαναδούμε τις σχέσεις μας με τη φύση και το περιβάλλον, τις αιτίες της σημερινής διατάραξης της αρμονίας και της ισορροπίας, το όριο των επεμβάσεων, τα μέσα της προστασίας και ειδικότερα όλες τις διατάξεις που έχουν σχέση και με τα δάση και με τις δασικές εκτάσεις, για να συνεννοηθούμε, τι θέλουμε να προστατεύσουμε, πού θέλουμε να δημιουργήσουμε δάσος -γιατί και το δάσος μια καλλιέργεια είναι- και τι πραγματικά προστατεύουμε σήμερα. Γιατί έχουμε φτάσει σε παράδοξα φαινόμενα, να μην προστατεύουμε καλλιεργούμενες εκτάσεις -γιατί μόνο εκεί επιτρέπεται η ανοικοδόμηση- και τις καταστρέφουμε, και να προστατεύουμε άγριους τόπους και βράχια κυρίως στα νησιά, που ποτέ δεν πρόκειται να καλλιεργηθούν και ποτέ δεν πρόκειται να γίνουν δάση, γιατί εκεί δεν μπορεί να γίνει κανενός είδους καλλιέργεια.

Είμαι σύμφωνος ότι οι διατάξεις περί απαλλοτριώσεως δημιουργούν πάρα πολλά προβλήματα, όσον αφορά την χρόνο, όσον αφορά τη δέσμευση της ιδιοκτησίας και όσον αφορά την αποζημίωση και χρειάζονται πολύ πιο ευέλικτοι μηχανισμοί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Ποττάκη.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Δευτέρας 4 Μαΐου 1998 και ερωτάται το Σώμα, αν επικυρώνεται.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς τα Πρακτικά της Δευτέρας 4 Μαΐου 1998 επεκυρώθησαν.

Έχει παρέλθει ο διατεθείς χρόνος για τη συζήτηση της πρώτης ενότητας των άρθρων. Η συζήτηση θα συνεχισθεί στην πρωινή συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 00.06' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Τετάρτη 13 Μαΐου 1998 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: Αποφάσεις Βουλής, συνέχιση της συζήτησης και λήψη απόφασης επί των προτά-

σεων για αναθεώρηση διατάξεων του Συντάγματος, σύμφωνα με τα άρθρα 110 του Συντάγματος και 119 του Κανονισμού της Βουλής, σύμφωνα με τη συμπληρωματική ειδική ημερήσια διάταξη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ